

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpall bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és árasztta, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipősnél a szánát küldjék ide.

Hiszük, hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szőlő-cipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL. huszárcapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetűtű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájsám, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Salvo tanácsát köszöni

Dánouou, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

118-59

Ovjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideai viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Kögyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettős vastagságú 1 lrt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélel kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. kőzsés hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 27.500 pár szállítottatott.

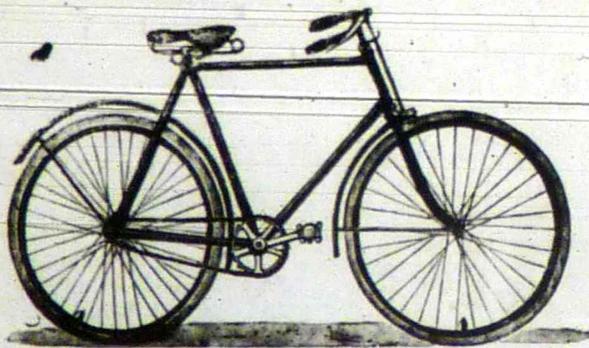
Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosításunk, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladóknek megfelelő árengedmény.

Általános Asbestárú-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Szív-utca 18.

119-*

KERÉKPÁR RAKTÁR

UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésben

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical“ kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

175 forinttól felfelé.

Mindennemű kerékpár alkatrészek

dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép úgy 1898. július hó 11-én HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN is a két első díjjal aranyérmekkel lett kirúgva.

Mc CORMICK

a világ legrégebbi arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.

Magyarországi kizárólagos vezérképviselősége:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ GYÁR-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb MC CORMICK „HUNGARIA“ kévekdő

sógépet, a legelőkeletesebb MCCORMICK „DAISY“ marokra kő

aratógépet és a legújabb s legjobb MC CORMICK „NEW 4.“

fűkaszalógépet.

112-17

Legjobb a világon és legkedveltebb.

Számos kitüntetés és elismerő levél igazolja

Legjobb a világon a legújabb

Mc Cormick gyártmányu gépek bámulatos tökéletességét

Gépeink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak.

Mily elkerülhetetlenül szükséges

a szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be

midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

nek elérhető-ére legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és társa

— szabadalmazott —

— önműködő —

„SYPHONIA“

söllővessző és növénypermetezője,

mely az oldatot szivattyuzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos díszelő bizonyítvány mutatja kiünőt voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben. 1-10

Ábra es leiras rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak,

különlegességi gyár borsajtok s gyümölcs-értékesítési gépek részére.

Bécs, H/1, Taborstrasse 76. szám.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismételadók kívánatosak.

Mörathon egy imprágnált zamatos gyógyfűkeverék cigaretta- és pipadohányhoz.

Örömmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt

Rágyujtva bármily dohánynyal, az utóbbi égető csipős ize elvész

A legégszágesebb keverék cigaretta és pipa-

dohányba

Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohányzónak

nélkülözhetetlen

Hat rész pipadohányval vagy négy rész cigaretta-

dohányval kevertetik

Orvosok által minden dohányzónak ajánlatik

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr.

külön vágat és csomagolás pipadohány és külön csigarettdohány részére

Próbaküldemény: tíz kis csomag bérmentve 1 lrt 20 krajcár utánvét mellett

Viszonteladóknek jövedelmező.

128— Egyedüli készítő!

Mörath Tivadar gyógyfűkeverés Grác.

Vezérképviselő Magyarország és a társországok részére.

Dvorzák János

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 43.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta d. n. 4-5 óra közt.

Idézetendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egyes évre 12 korona (12 frt) — kr
Félévre 6 korona (6 frt) — kr
Negyedévre 3 korona (3 frt) 50 kr
Nyilatkozó papírtól 10 krajár.
Külföldiek, valamint a hirdetésekbe vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe tartozók.
Rendelkezési levelek csak lezárt csomagban fogadhatók el.
Egyes szám ára 10 krajár.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök április 20.

A véradó.

Hihetetlenül messze vagyunk attól, hogy aminden oroszok cárja által fölkarolt világboldogító eszme, az általános lefegyverezés, testet öltön. Ez nekünk, sajnos utópia, de sőt a jelek azt mutatják, hogy unokáink előtt is az lesz, melynek megvalósulását hiába lesi majdan sóvárogva a föld népe. A nemzetek között való versenyt, az egyenetlenkedést nem lehet egyhamar megszüntetni; az erősnek nem lehet megparancsolni, hogy a gyöngét önjavára le ne gyúrje.

Mi is azon iparkodunk, hogy erősek legyünk, sőt némi büszkeséggel hangoztathatjuk is, hogy azok vagyunk, a minthogy élő bizonyíték rá hatalmas haderőnk, modern nivón álló fegyveres készletségünk, a melyet évtizedek óta folytonosan képeznek, pótolnak, hogy a monarchia épségén valahogy cserbe ne essék, ha éppen arra kerül a sor, hogy más népek fiaival kell esetleg összemérni erőnket.

A boldogult exlex állapotok miatt csak most, április derekán került sor országszerte a sorozásra. Most szedik be ifjainkat, hogy a hadi tudományok elemi ismereteit beléjük csöpögtessék, hogy a háboruszkodás titkaival megismertessék őket, a mi csak azért történik, hogy netalán baj esetén megvédhessék nemzetünket.

Az ideai sorozás eredménye eddig még kétséges, vagyis nem tudni: mennyien képesítettnek majd a katonai szolgálatra. Az bizonyos, hogy az utóbbi évekhez képest a XIX. század utolsó esztendeje is elégséges ujoncot fog szolgáltatni s így nem lesz szükség különleges rendszabályokhoz fordulni a fegyveres erő tekintélyének föntartása végett.

A mi a tulajdon ifjainkat illeti, már tudniillik azokat, a kik megütik a mértéket s kikre kimondatik a sokak

által végzetesnek hitt szó, a „tauglich“, azoknak kebelét töltse be büszkeséggel az a fölemelő tudat, hogy hazájuk érdekében egy, két vagy három esztendő áldoznak föl életükből, vagyis lefizetik ezáltal a legdrágább adót, a véradót. Legyenek büszkéek és gondoljanak arra, hogy nem mindenkinek adatott meg a szerenese: megtanulhatni azt, hogyan védje saját testével, hadi képzettségével édes anyaföldjét.

Eltekintve attól, hogy háborura egyelőre nincs — és Isten adja: jó sokára ne is legyen — kilátásunk, nem lehet mondani, hogy az ifju nemzedék hiába tölti becses idejét a rideg kaszárnyában s a tágas gyakorló téren. És éppen ez okból fölsőleges aggódni apáknak, anyáknak a katonamagzatjuk sorsa iránt. Köteles szolgálati éveik alatt sok mindent, mondhatjuk, sok hasznosat tanulnak meg Mars fia, a mire az egyszerű polgári életben bizony rá nem szoknának. Köztudomású tény különben is, hogy katonaviselt ember a legtöbb esetben megállja helyét s ezzel bebizonyl, hogy a fegyver alatt való szolgálat nemcsak a haza javára történik, de egyuttal az egyes emberek jövődő életére is jótékony befolyással van.

Mi az oka mégis annak, hogy a szülők némelyike fájdalmas érzéssel veszi tudomásul, hogy fia „benmaradt“? — Azt hisszük, nem egyéb, mint az itt-ott szörványosan mutakozó fölebbvalói brutalitás.

Kétségkívül igaz, hogy a szigorúság éppen katonáéknál a leghelyénvalóbb de ha valaki emeszigorúság tághatárát túllépi és kegyetlenségével fokozza alantosaiban az elkeseredést, növeli az életuntségát; ez viszont súlyos beszámítás alá esik s az illető megmérhetlen kárára van az emberiségnek.

Örömrünkre esik konstatálni, hogy

az efajta basáskodók a katonaságnál csak kivételek. De még ezen kivételeknek is el kéne enyészni. A tiszt urak és altisztek tartásuk mindenkor szem előtt, hogy embertársukkal van dolguk, valamint ismerjék el azt az igazságot, amit gyakorlatilag is kell érvényesíteni, hogy tudniillik humánus bánásmód mellett sokkal szebb eredményre jutnak, mint durvasággal.

Mindjárt vigabban teljesíti kötelességét akkor a mi katonánk, mert a magyar tudvalevőleg olyan, hogy az ingét isodaadja, csak szép szót halljon.

Fel tehát ujoncok! Viseljétek büszkén melleteken a nemzeti szín kokárdát és reményteljesen menjetek neki az új életnek, mert: „nem a világ az a három esztendő!“

Országgyűlés.

Apr. 15.

Két-zerháromszázötvenkét kérvényt tárgyalta le a képviselőház kétóras ülésében. Itt-ott föleadvó vitával, de egészen véve röviden a gyorsan, csekély érdeklődés mellett folyt ez a munka. A néppárt szónokai, Molnár János és Rakovszky István, alkalmat adtak Lukács László pénzügyminiszternek, hogy a földadó leszállítááról s a tőzsdeadó behozataláról ismét részletesen, meg nyugtató módon nyilatkozzék. Általános helyesléssel fogadták azt a kijelentését, hogy két három hét lefolyása alatt a képviselőháznak betervezzék a tőzsdeadóról szóló törvényjavaslatot.

Miután Rakovszky István egy községi bíróválasztás dolgában interpellált, a Haz Széll Kálmán miniszterelnök javaslatára elhatározta, hogy kedden válaszolja meg a ház zábalnyirevizio elkészítésére hivatott huszonegyes bizottságot.

Apr. 17.

Hosszu napirend, rövid ülés. Ez a régi tapasztalat ma is bevált a képviselőházban. Egyórás ülésben letárgyalták a napirend tizenhárom pontját, amelyből nyolcat vicinális vasutakról szóló jelentések s javaslatok lettek. Csak a polgári jogsegélyről szóló hágal nemzetközi egyezsége volt kis vita, amelyben Madarasz József, Barna Odón és Plósz igazságügyminiszter vett részt. A honvediskolák építésére szükséges póthitelt Gromon

Diszleveipapírok

kártyapapírok, atlas- fa- és papír-casetában, Fényképalbumok, Emlékkönyvek
dus választékban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:
Vároaházi-épület Fischei Fülöp könyv-kereskedésében.
szerkesztővel érlekezni lehet napenkint d. n. 4-5 óra közt.
Ide intézendő a lap szakmai részére vonatkozó minden közlemény.

ZALA

Politikai lap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 12 korona (3 frt — 48)
Félévre 6 korona (2 frt — 24)
Negyedévre 3 korona (1 frt 10 kr)
Nyitóléte postóra 10 krajcár.
Előfizetők, valamint a hirdetésre vonatkozó Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.
Nem-munkatellon levelet csak csomagtalékkal fogadjunk el.
Egyes száma ára 10 krajcár

Kiadóhivatal:
Vároaházi-épület: Fischei Fülöp könyvkereskedésében.

Megjelenik **NAGY-KANIZSÁN** hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felölös szerkesztő: **Szalay Sándor**
Szerkesztőtárs: **Névész Lajos.**

Vasárnap **március 2.** XAP

Feltámadás.

Hozsánna néked, nagy nap, Husvét magasztos örömmünnepe, az emberi megváltás dicső allegóriája!

Az egyetemes történet legszebb, legnagyobb, lélekemelő eseménye évfordulójához értünk el ismét, hogy ünnepejünk az ünneplőkkel, higgyünk a hívőkkel és vigadjunk a vigadozókkal ezen a szent napon, a mely nap világra kiható fordulópont, ékes határkő az emberiség változatos történetében. Vetkőzzünk ki egy pillanatra földi gyarlóságunkból s hálatelt szívvel emeljük megtisztult tekintetünket a názareti Jézus szikla-sírja felé, a honnan most ezerkilencszáz esztendeje dicsőségesen feltámadott az Isten egyszülött Fia, hirdetvén mindenfelé az eszme teljes diadalát.

Tizenkilenc évszázad előtt a föld megromlott lakói, a lejtőre jutott emberiség dőre vakságában nem ismerte, azaz hogy réges-régen elfelejtette a költőnős felebaráti szeretet és a testvériség szűzi fogalmát. Embernek akkoriban nem volt embertársa. a kívül tiszta közösségben éljen, a kinek segítségére legyen, a kit megvigasztaljon s a kihez bizalommal forduljon; de igenis, a hatalmas zsarnok csak azt látta, hogy megálázkodó rabszolgái vannak, a kik az ő kényelmére születtek és viszont az elnyomott alantok egyedül azt tudta, hogy föltételén ura és parancsolója van, a kitől remegve kell félteni őrés, rideg életét. Ur és szolga, gőg és meghunyászkodás.

És ime, megjelent ekkor e válságos időben az igénytelen származása, a lélekben Istennel rokon zsidó férfi, a ki három évi csodálatos szereplésével elvégezte a tökéletes munkát: megakadályozta iszonyu súlyedés-

ben a nagy világot és odamutatott arra az egyedüli utra, a mely kivezet a veszedelmes örvényből; örökös példaképül egyszersmind odaállítván a tulajdon szeplőténységét és szenvedéseinek végtelenségét. A történelem azóta fényesen igazolta az ő megjelenését, hiszen immár az egész világon elterjedetnek mondhatjuk a szeretet isteni tanát, a melynek magvait elhintette közöttünk s a melynek áldásos csirázását a hit nélkül valók is mindinkább elismerni kénytelenek.

Szeretet! testvériség! e világboldogító, termékenyítő eszmék most már közkinccsé váltak mindnyájunk számára. Nines okunk többé sivárnak látni az életet, nincs okunk többé reménytelenül, lemondással elviselni a nekünk kijutó szenvedéseket, mert magunkba szivtuk ezeket az eszméket a melyek föl-emelnek bennünket a hétköznapiságból és lehetetlenné teszik nekünk a lelki csüggedést

Resurrexit!

Föltámadott!... zúgjak főségesen a harangok a mai napon és ez a harangzó édes, bűbájos zeneképen hatol fölünkbe, egyuttal reményteljesen lopózik a szívünkbe és előtti egész lényünket valami titokzatos, boldog érzettel s úgy véljük ekkor, hogy hasonlatosak vagyunk Ő véle, az istenemberrel, a ki meghalt, de mégsem halt meg, mert föltámadott.

Resurrexit!

A föltámadásban való hit, az ahoz való erős ragaszkodás a legmegnyugtatóbb vigasztalása az emberiségnek. Enélkül mi gyarló földiek a kétségbeesés kínjainak volnánk alávetve és örökös éjszakának néznénk elébe. Igen, az eszme, az igazság nem halhat meg s ha mégis meghalásra kényszerítik, mindenkoron föltámad s örökké él...

Ezek a gondolatok jutnak eszünkbe s foglalkoztatják lelkünket a mai nagy ünnepnap alkalmából, a midőn tétreltve minden gondot, tisztán elmerülünk a Husvét gyönyörű misztériumaiba, a midőn elcsendesül a vásári zaj s helyébe: a temp'om ajtatos csöndje, az orgona szívet átjáró bűgása s a hívők nagy seregének a lélek mélyéből fakadó Alleluja! kiáltása lép.

Feltámadott!

Az egész világon végigzúg most ez a nagy jelentőségű szó, az isteni eszmék győzelmének és a kifejezése, a mely szilárd alapját képezi a szeretet vallásának s a mely megdöntetlen bázisa lesz a jövő évszázadoknak s évezredeknek.

Hozsánna tehát néked, nagy ünnepnap, Husvét magasztos örömmünnepe, a föltámadás dicső emléke!

— A város házából. Lapunk folyó évi 24-ik számában a városi képviselőtestület közgyűléséről hozott tudósítvánk azon része, mely a törvényhatósági pótadóról kiterített hiánynya vonatkozik, — hiányos feljegyzés alapján, — az ezen ügyben tett hivatalos intézkedéseket tévesen adja vissza. Ertesztésünk szerint ugyanis ezen ügyben a polgármesteri hivatal jelentést tett a vármegye alispánjának, ki is ezen jelentést felülvizsgálásra a megyei főszámvivőnek adta ki, ki is megállapította a tényleges hiányt, erről az alispánnak jelentést tett. Ezen számvivői jelentést ugyancsak az alispáni — és nem mint tévesen írva volt a főispán — kiadta a vármegye főjegyzőjének nem újabb felülvizsgálásra, hanem azért, hogy az egyes jegyzelmi mozzanatokat megállapítsa és ezen meghibázás alapján járt el az ügyben a megyei főjegyző.

<p>Kevé-nyugyvíz kilitik oly tavol vitékre és örvend vitékedvelé-égnék, mint a már több mint húz év ó'a használatbau lévő</p> <p>Ferenc József kesertvíz</p> <p>Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber cégeknél.</p>	<p>míról a 4 világrészben nyert 10 aranyérem a nuskodik. A Ferenc József ke-örtüzből mint rendszeres adag boros pohárral reggel éhgyomorru vé-e elégséges 7</p>	<p>Pilüss-stauer Ragasz, Doboz és Üvegekben.</p> <p>Arany s ezüst orom: el többször — Tíz év óta ottamert legártóssabb kitételve. ENNÉLFÖGYVA ragasztóanyag.</p> <p>Törött edények ragasztá-ára a legújánlatosabb</p> <p>Kapható Alt és Böhm cégnél Nagy-Kanizsán.</p>
--	--	---

<p>Végeladás!</p> <p>ENGEL LIPOT nagykanizsai hej. cég üvegereskedő üzlet lebo-nyolirai oéiból az 1894 évi XVII. t.-c. 82. §. alapján a végeladai engedély megszá-ai, miről Engel Lipot üvegereskedő, n.-kanizs-i lakos értesítetik: Nagykanizsa, 1899, márcz. 17. A városi tanács. Lengyel Lajos (P. H.)</p>	<p>Végeladás!</p> <p>Üveg-, porcellán-, köedény, és majolika tárgyak, lámpák, tükrök és képek</p> <p>gyári árakon alul adóznak el, míg a készlet tart.</p>	<p>Végeladás!</p>
--	---	--------------------------

Szegények gyógyszerelése.

Augenfeld Fülöp körorvos ur, a beteg szegények gyógykezelése, illetve ezeknek ingyen gyógyszerrel való ellátása ügyében egy közleményt küldött hozzánk, melyben a következőket mondja: „Az 1898. XXI. t. c. 3-ik §-ának, illetve a 118956/VIII. 898 sz. miniszteri körrendelet 1 § a 6 pontja alapján beteg szegények részére szükségelt gyógyszerek, az összes adófizetők által fenn tartandó országos betegpótlási alapról terhére esnek. Nálunk azonban ez üdvös rendelet nemcsak, hogy nem válik a beteg szegények előnyére, hanem éppen az ellenkezőjét tapasztaljuk. Eddig ugyanis a törvény értelmében minden Kanizsán lakó kör- és járás-orvos jogosított volt a betegpótlási alap terhére gyógyszert rendelni és ennek volt köszönhető, hogy a városunkban levő nagyszámu, mintegy 1500 szegény mellett orvos hiány nem mutatkozott.

A városi hatóság már most ezen nagyszámu szegényből kiemelt 500 at, kik csakis a városi orvosok rendelkezésére kaphatnak ingyen gyógyszert, míg a többi, körülbelül 1000 szegény, jelenleg ezen jótéteményben nem részesülhet, nem pedig azért, mert a városi hatóság őket össze nem írta, továbbá azért sem, mert a városi hatóság úgy magyarázza a rendeletet, hogy a kör- vagy járás orvos hatásköre csakis az illető kerületre terjed és így városi szegényeknek nem rendelkezhet az országos betegpótlási alap terhére levén, ez a városi orvosok kizárólagos joga.

Megvallom, hogy tanácsomra néhány szegény a városi hatóságnál kérelmezte, hogy a szegények nyilvántartási lajstromába utólagosan vétsenek fel, de egyik-másiknak megtagadtatott ez azon indoklással, hogy az illető nem kanizsai illetőségű; mintha az illetőség megóvhatna valakit a betegségtől.

Olyan körülmények közt, midőn a városi hatóság saját betegjei érdeke ellen nem kívánja a Kanizsán lakó kör- és járásorvosok rendelési jogát elismerni kik eddig ezt csupán humanizmusból a legnagyobb készséggel és önzetlenséggel gyakorolták: a betegek érdekében szükséges lesz a törvény-

ben jelzett segédeszközöz nyulni és felsőbb helyen magánorvosok kinevezését szorgolni, kik természetesen már nem humanizmusból, hanem fizetésért látnák el tisztességüket.

Eddig **Augenfeld** Fülöp körorvos ur nyilatkozata.

Ismerve a viszonyokat, készséggel elismerjük azon jó szolgálatokat, melyeket a kör- és járásorvosok, adandó alkalommal a szegények gyógykezelése körül csupán emberszeretetből teljesítenek és ebbeli tevékenységüket úgy hisszük sem törvény, sem hatóság nem is gátolja, de előbbi világosan megszabja, hogy az országos betegpótlási alap terhére ingyen gyógyszert csak hatósági vagy a belügyminiszter által kinevezett magánorvosok rendelhetnek. Hatósági orvosok pedig a városban a képviselőtestület által megválasztott városi orvosok és a közházi főorvos. A kör- vagy járásorvosok époly kevésbé hatósági orvosok magában a város területében, mint a városi orvosok a járásokban, illetve kerületekben Teljesen indokolt tehát a városi hatóság általi eljárása, hogy az ingyenes gyógyszerrendelési jogot kizárólag a saját hatósági orvosainak, t. i. a városi orvosoknak adja meg. Ez által azonban a beteg szegények gyógykezelése nem szenvedhet, de nem is szenved. Mert meg vagyunk győződve, hogy ha hatósági orvosaink azt látnák, hogy nem győzik ellátni a betegeket, ezen baj orvoslására első sorban is ők tennék meg a szükséges előterjesztéseket.

De **Augenfeld** Fülöp körorvos ur rekriminációja nem is annyira az ingyen gyógyszerelést, mint az ingyen gyógyszerek rendelését illeti. Utóbbi iránt pedig teljes megnyugvást nyújt a hivatkozott törvény, mely éppen azért hoztatott, hogy szükségteknél a beteg közszégi illetőségének nyomozása, csak azt kívánván, hogy az illetőnél a magyar állampolgárság meg legyen állapítva.

Ha tehát a városi tanács egynéhány olyan egyént visszautasított a szegény-nyilvántartási lajstromba való felvételről, kik nem nagykanizsai illetőségűek, ezzel az ingyen gyógyszer kiszolgáltatásának útját legkevésbé sem vágta el; hisz még olyan betegek részére is rendelhető az országos

betegpótlási alap terhére ingyen gyógyszer, kik csak utólagosan igazolják szegénységüket.

A városi hatóság nem az 1898-ban alkotott törvény rendelkezéséből kifolyólag írta össze a szóban levő 500 szegényt, hanem az 1896. évi XXII. t. c. 145 §-a értelmében, mely úgy intézkedik, hogy azon szegények, kik magukat közsegély nélkül fenntartani nem képesek, a hatóság által nyilvántartandók, nyilvántartandók pedig közsegélyezés céljából.

Már most igen természetes, hogy a betegpótlást célzó 1898. XXI. t. c. első sorban is ezeket a nyilvántartott szegényeket említi fel, mint olyanokat, kiknek számára az országos betegpótlási alap terhére gyógyszer rendelhető, azután következnek azon hatóságilag igazolt szegények, a kik keresetük vagy jövedelmük csekély voltánál fogva csakis a legszükségesebb létfenntartási eszközökkel rendelkeznek és közfelfogás szerint szegényeknek tekintetnek; végre azok, kik sem az egyik, sem másik említett kategóriába nem tartoznak, de olymódoha viszonyok között vannak akkor, a midőn veszély esetében gyógyszerre szorulnak, hogy legjobb akaratuk mellett is képtelenek a gyógyszer árának megfizetésére. A törvény ezen világos és rendkívül humanus intézkedéséből mindenki azon megnyugvást merítheti, hogy igenis ingyen gyógyszert kap minden szegény, akár állandóan nyilván van tartva, akár nem; a földolog az, hogy oda forduljon, aki annak rendelkezésére jogosítva van, magyaráni mondva: az illetékes hatóság illetékes orvosához.

Katholikus autonomia.

A katolikus autonómia szervező kongresszus bizottságainak elnöke, Szapáry Gyula gróf, télelvi szilnet után tanácskozára hívta össze mind a két bizottságot és pedig a kilences bizottságot április hó 17 ére, a huszonegyes bizottságot ugyanazon hónap 18. napjára.

Nem a bizottság elnökségén vagy tagjain miatt, hogy a kath. önkormányzat ügye megakadt. Most végre ez is felszabadult a lidércnyomás alól, sőt Széll Kálmán miniszterelnök programbeszédében a kath. autonómiairól ejtett nyilatkozata óta sokkalta kedvezőbb kilátások között indul meg a bizottságok munkálkodása.

Magának a kongresszusnak egybevívásáról ma

TARCA.

Alleluja!

Írta: **Korányi Berta.**

Hosszu századokon keresztül a tévelyek éjszakájában vezéreszáll, irány, remény nélkül bolyongott az emberiség. Az a csillag, mely a napkeleti bölcséket a kisdéd Jézus bölcséhez vezette, bevilágított a tévelyek éjszakájába s utmutatója lett a jóra, nemre, örök boldogságra törekvő emberi nemnek.

Beállott a harcok kora.

A gonosz harcra szállt a jóval, a kétség a reményvel, a góg az alázatossággal, az éjszaka a mindent bevilágító fényes nappal. És bar Jézus előre megjövendölte kinszenvendésit, halálát s vigaszt az érte aggódóknak dicsőséges feltámadását, megis kétség szállt a tanait elodagók és követők keblebe, midőn a Golgothán elletlenül, két laor mellett keresztet feszítve látták.

Megszünt tehát verni a szívet, a mely az egész emberi nem boldogságáért dobogott, a mely csak felédest, bocsánatot ismert; elmúlt az alk, a mely varázsszával a kétkedők szívébe reményt, a szenvedőkebe balzsamot csepegtetett. Nyugodtá lettek a sötétség, az önzés, a góg lovagja; az enyészet ólén pihent már ellenségek és azt hitték: háborgatni nem fogja őket soha többé romboló munkájukban.

Az enyészet-zára felpattant; az írás szavai

beteljesedtek: dicsőségesen feltámadott az örökre eltemetettnek hitt, hogy tanuságot tegyen isteni leteről, reményt öntsön a csüggedőkbe, bátorságot a féltékenyekbe s vezük maradjon a világ vég-ig.

Többé nem pusztá öhaj a feltámadás.

Hitté lett; drága, megingathatlan hitté, a mely megkönnyíti a haladókknak az életől való elválását s a visszamaradottak fajtalmát enyhíti.

A római katolikus egyház bimbófakadéskor, tavaszszal üli meg a feltámadás napját. Ezzel figyelmeztetni akarja hiveit, hogy valamint fél után tavasz, ugy halál után is feltámadás következik. Iskariothok most is vannak, kik elárulják mesterüket, eladják őket 30 ezüst pénznel drágábban; és az emberi nem e öbbre vitelen, boldogságán taradozó apostoloknak most is gyakran halál lesz a jutalmuk, de az eszmét a testtel nem temethetik el; lepattan a sírról a zár s feltámad az eszme, hogy hódison és uralkodjék.

És kiknek edes reménye a feltámadás, törekedjenek az Isten-ember parancsai szerint élni, hogy ne rettegjen a halált, hanem keresztényi megnyugvással és azon reményvel fogadják, hogy egykoron majd ők is feltámadnak.

Értsék és érezzék át az emberiség méltó nagy ünnepeinek e jeletoését... okuljanak és magukba szállva jussanak tudatára annak, hogy ma már nem kell áldozat, csendes becsületet munkásság legyen arra, s akkor újja fog alakulni a hon s megtisztul a rajta ragadó szennyől és Isten, Király és Hazáért érző lélek foglalja majd el minden ember keblét

Alleluja!

Magdolna.

Írta: **Haller Jenő.**

1.

Siket némaság feküdt a-mogorva klas.romra.

A böjti szél sivitott a kopasz, tarlott haraszt közút. Meg-megrázogatta páter Heraklius cellájának ódon, szürögött, rozszant ablakait, aztan tovairamlott megint végig a fonyadt akacs-ron.

A szobában egy szál laggyu-gyerta szunyóvált a térdeplő mellett, a filigrán műtvő, egyszerűségében is pompás teszület alatt.

Az ablakreken át-áttört egy-egy erősebb szel-roham meglibbentette a pisilóg gyertya hajladozó lángnyelvet.

Páter Heraklius böjti imádságot morzsolta le. Lassan, ünnepelesen p-rogtek le a leimádkozott szemek a ven olvasón. Igaz volt a mélységes, szent érzelem, a mely át, meg ajtarta a hitatos, megtisztult lelket....

Olykor egy-egy hang tolt fel ziháló melléből és tisztán lehetett érteni, a mint a Megváltóra meredve izzó szemével, félhangosan susogja: „Quis est Deus?... quis sum ego? Omnis — nihil...”

Aztan meditatálni kezd.

Felszakad szíve rejtekeiből a fenséges „memento homo”, a hamvazó-szerdai üdvözlés. Vegigériszket egész valóján földi gyarlóságának fájo gondolata és — menekülni szeretne, el... messze, — messze a végtelenség lakó szűrkesegebe...

még szó sem lehet. Sőt a bizottságok tárgyalása éppen a kénytelen-kelletlen szünetelés miatt némi nehezégekkel fog járni.

A kongresszus tudvalevőleg 1897. évi november 11-én állt össze és november 13-án tartott második ülésében 27-tagu bizottságot küldött ki az 1871-iki kongresszus tervezeténél felülvizsgálására. E bizottság megválasztásánál nyilvánults mérvőzött meg a két párt: a neppárt, mely a kongresszuson is külön szervezkedett, kisebbségben maradt a többiekkel szemben, a kik között vegyest sorakoztak kormánypártiak, nemzeti és függetlenségi pártiak, valamint pártonkívüliek.

A 27-es bizottság a maga kebeléből kilenc tagból álló albizottságot választott, mely azután hozzáfogott a szervezeti szabályzat kidolgozásához a régi tervezet alapján. Mindenekelőtt megállapította a vezérelveket és azok alkalmazásának módjait, melyeknek összegzésével az előző bizottság bizta meg. A 9-es albizottság ezen azonban több rendbeli lényeges módosítást tett, míg végre múlt évi szept. 30-án megállapította az új szabályzat tervezetét, melyet az elnök, mintán a bizottság tagjai annak tartalmára nézve titoktartást fogadtak, a kultuszminiszter és a hercegprímás útján a püspöki kar elé terjesztetett azzal a kérelemmel, hogy e-tilleges észrevételeiket az albizottsággal közöljék, mely azután ezekre való tekintettel a tervezetet újból tárgyalja és majd a 27-es nagybizottság elé terjeszti; azután került a munkálat a kongresszus plénuma elé.

E határozathozatal alkalmával Horváth K. báró, veszpremi püspök, egyházi elnök, köszönetet mondott Szápáry Gyula gróf világi elnöknek szakavatottságáért s odaadásiáért, a melylyel a tanácskozást vezette. Ebből a bizottsági tagok azt következtették, hogy a munkálat s az említett határozat is megfelel az irányadó körök kívánalmainak, holott az abban kifejezett eljárás módjait úgy a kultuszminiszterrel, mint a püspöki karnál kellemetlen határt kellett. A püspökök körében úgy gondolkodtak, hogy a kilenczes bizottság annak tartozik beszámolni munkálatával, a kitől megbízást nyerte, vagyis a huszonhetes nagybizottságnak. A kultuszminiszter pedig, mint a legfőbb kegyur képviselője, odanyilatkozott, hogy a korona és a kormány hatásköre a záradékolt eljárással egyáltalán össze nem egyeztethető; mert ha a kormány már a kilenczes bizottság munkálatáról hivatalosan nyilatkozott, akkor maga ez a bizottság venné

felülbírálat alá a korona és a kormány észrevételeit.

Mint biztos forrásból értesülünk, a kilenczes bizottság elnöksége ezzel szemben tette a illetékes helyen magyarázni s kimenteni eljárását; mire abban történt megállapodás, hogy a szóban levő tervezet annak rendje s módja szerint legyen végig tárgyalandó és csak ezután terjesztendő a korona elé a kultuszminiszter útján.

E végből Szápáry Gyula gróf előbb közelebb összehívja a 27-es bizottságot az albizottsági tervezet megvitatása céljából, mután a Bányfőválság megoldásával a bígadt s tárgyalagos elintézésnek mi sem állja az útját.

A nagybizottság egybehívásának idejét a napokban fogja kihirdetni az elnök; a tagok körében azonban, a kik nagyjából a fővárosban tartózkodnak, már megindult az eszmecsere az autonómiai szabályzat-tervezetről, melynek kiinduló pontja Széll Kálmán miniszterelnök programbeszédjének ama része, melyben reményét fejezte ki az iránt, hogy az autonómia kérdése szerencsés megoldást fog nyerni amaz elvek épességben tartásával, melyek nélkül Magyarországon kath. autonómiáról szó sem lehet. Ezek a legfőbb kegyuri jogainak, az államnak szuverenitásából folyó jogoknak, és a kath. egyház hierarchikus szervezésének épességben tartása.

Ez elveket általánosságban valamennyi kongresszusi és így bizottsági tag is magáénak vallja; amde gyakorlati alkalmazásuk tekintetében két, egymással merően szembe álló partot lehet megkülönböztetni. Ezek egyike a 9-es bizottságban nem is volt képviselve és csak most fog szóhoz jutni a 27-es bizottságban, hol szintén csak két-három taggal van képviselve de a parlamentben sem számíthat többségre.

Mindamellett, mint hírlík, annál inkább, van tökélsve, hogy alaspontját érvényre emeli. E pártnak a világi vezére Zichy Nándor gróf. Kívánságait a következőkben összegezi:

1. az autonómia kongresszusnak elnöke, elnökei mind egyháziak legyenek és világi elnöklet alatt a kongresszus ne tartasson ülést;
2. a kegyuri jogon kívül más befolyás az autonómia ügyeibe ne avatkozhasék, az államnak csak felügyeleti joga maradjon;
3. a kath. iskolák fölött csak az egyház gyakoroljon felügyeletet, cenzurát és fegyelmi hatóságot;
4. az egyház a saját vagyona ömaga ke-

zeli vagy a saját hatósága alá tartozó közeggel kezelte;

5. az egyház nincs sem alá- sem mellérendelve az autonómiai kongresszusnak, hanem különálló s legfelsőbb fórum az egyház összes bel- és külügyeiben.

Ez irányelvekhez képest fogja ez a párt be-terjeszteni módosításait a 9-es bizottság által kidolgozott szabályzattervezethez, a mint az a 27-es nagybizottságban tárgyalásra kerül; és ha itt nem fog velük sikert érni, akkor majd a kongresszus nagy-gyűlésén tesz újabb kísérletet.

A többségi párt, melyhez Horváth B. püspök, Szápáry Gyula gróf. és a bizottsági tagok nagy része tartozik, a legnagyobb határozottsággal visszautasítja a jelzett módosításokat, utalva arra, hogy mint az 1871-iki autonómiai szabályzat nem nyert megerősítést, mert a világi elemnek tulságos jogot akart biztosítani az egyház s a korona hatáskörébe tartozó ügyekben, épp úgy nem fog jóváhagyást nyerhetni az a szabályzat sem, mely az egyház hatáskörét táciítja ki a korona legfőbb patronusai, az állam felügyeleti s a világiak közreműködési jogainak rovására. Az — ugy — mondják — nem is volna autonómia, hanem theokrácia az államban, a mely hozzá nem is volna képes összes feladatait a hitélet, tanítás és nevelés, valamint kultura terén teljesíteni, még ha ki is kapná kezele alá mind-azokat az alapokat és alapítványokat, a melyek most különböző kezele alá; de az ő felsége mint főkegyur által kinevezett felügyelő-bizottság ellenőrzése alatt állanak.

Ez a két álláspont fog egymással szemben állani a 27-es bizottságban és a plénumban.

H I R E K.

— **Polgármesterünk gyász.** Nagy-Kanizsa város polgárai őszinte szívvel osztoznak a gyászban, mely polgármesterünket edes-atyjának: **Vécsey Istvánnak** halálával érte. Már mult számunkban megemlékeztünk röviden az elhunyt agg férjéről. Ezuttal nagybecskereki lapjárunk: a **»Torontál«** című napilapból veszdünk at egy kis közlemény-töredéket mely igazán szépen méltatja érdemeit s egyben hű kifejezője a halálát kísérő nagy részvétnek is.

Nevezett lapjárunk nagyszabású, gyászkeretes nekrológiát ezekkel a sorokkal kezdi:

Még cseng füleben a kvárdián prédikációjának az a passzusa, a hol a hiúságok mulandóságáról az ember parányi voltáról szót.

Az öreg templom cirádás pillérei megremegtek, a mikor harsány hangon dörögte, mintha ézengés dübörgött volna: „Vanitas vanitatum et omnia vanitas” mondja bölcs Salamon, és hozzátette: „feminae et vinum plurimos dederunt in manus diabolorum.”

De minek is emlékezik az ember és főképp az Isten felkent szolgálja e kigyóra? Hogy megmarja... Vagy azért, hogy próbára tegyen a tagadás/ördöge; azért kísért, mint ahogy van „ó”, a mindenható, mindentudó, a Szentet kísértette. „Quis est Deus?... quis sum ego? Oh! távoztasd el tőlem, Uram, a bűnt, a kísértő sátánt!... És ne vigy minket a kísértelbe, de szabadíts meg...”

Az olvasó keresztjével keresztet vetett magára. Megcsókolta és fehér cordájára akasztotta. A breviáriomot becsapta és hevesen kezdett fel s alá járkálni a szobában...

Valami erős háborgó indulatrohalm fullasztotta a mellét.

Azán egy percre mintha könnyebbülést érzett volna...

Ez csak a pillanatnyi szélcsend volt, amely a tomboló fergeteg közelségét előzte meg.

Szélcsend — a villámcsapás előtt!...

Majd reszketegség vonaglott át testén... Ide gesen babrált vékony, átlátszó ujjával reverendája fodrai között és látszott egész magatartásán, hogy önkéntelen minden mozdulata; erőltetett az

a mosoly is, a mely neha odalopódzott ajkaira.

Felnyitott nesztelenül, titokzatosan a szintelen ajtó és egy tündöklő szépségű nő lépte át a küszöböt.

Sűrű, gyászos-fekete fátyol takarta szabalyos arcát, amelynek fehér, alabastrom-fehér domborulata meglátszott a gondos eltakarás mellett is. Lebegve, mint valami szellem, suhant be a szobába.

Levette kissé sápadt ábrázatáról a gyászos leplet, hogy annál igazóbb, annál bűbajosabb és annál veszedelmesebb legyen.

Odaült a pater elé és megérintve annak vállát, így szólította meg:

— Ismersz? pater Heraklius. En vagyok a bűn gyermeke... Anyám a bűn, szűlöttem a bűn, rokonságom a bűn, minden... minden a mi bennem él, rajtam van: bűn, ... emésztő, fertőző bűn... Nem te követtél el a bűnt, a mikor erkölcsi halálra kárhoztattál... En, a gyönyge, a hiszekeny nő: en voltam a hibás... Nem, nem te vagy a bűnös, en vagyok az... Hallgasd meg iszonyu vétkeimet, égbekiáltó bűneimet és vess el magadtól... Vess el... dobj a porba, az erkölceatlenség salakjába!... Mért járjo, egy élőhalott a „többiek” között? miért hissen konkolyt a tisztas, buza közé?....

Élesen sivitó hangja kísértetiesen csengett a négy lépés hosszú cellában...

Pater Heraklius a padlóra tapasztotta szeméit és le lehetett olvasni arcáról, hogy szenved... kegyetlensli sokat szenved.

Mintha ennek a gyönyörű szirénnek pusztá

lása is befolyást gyakorolna idezetére? Hangtalanul meredt maga elé, pedig valami szörnyen forrott, izott bensőjében. Szeretett volna kitörni, mint a hogy a láng kicsap a kráter kürtőjén.

Szólni akart, de valami láthatatlan kéz fogta be ajkait.

Magdolna közelebb lépett a barát elé úgy, hogy ez érezte, a mint leszakad kebeléből a meleg, bódító parázat.

Érezte kebelének lüktető hullámzását.

Még birt kissé uralkodni lazongó indulatain, még le tudta küzdeni háborgó vért.

A bűnbánó pedig beszélt hozzá é

— Ugy-e még ismerz? Ugy-e meghallgat-? Irtóztas az én vétkem, de bevaliom... És valami arra biztat, azt hiteli el velem, hogy te lemosod rólam a bűn szennyét. Oh! hatáshalgaas meg és aztán törj pálcát felettem. Csupán nyónni, vezekelni jöttem ide!

Pater Heraklius szemé megvillant.

A pap ébredt tudatra lelkében, a pap, akinek szigorú officiumai vannak.

Az előtte tétlen csuszó nőre emelte tekintetét. A két tekintet találkozott, egygyeolvadt.

Megragadta a szegény nő lány karját és — felemelte.

Tompán, majdnem elhaló hangon ejtette ki a szavakat:

— Leányzó! Ha beteg vagy, ha testedet betegség gyótri, fordulj orvoshoz, s ő segít rajtad. Ha lelkedet a bűn metelyezte meg, menj az Ur szolgájához: és meg fogsz könnyebbülni. Beszélj

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában.)

Kitűnő kivétel. aranyérmekkel

Főhercegi és hercegi uradalmak, os. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányai- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mérsben feloldhatók, száraz állapotban, porakban és négy különböző mintában kilóntól 16 król felfelé szállítatnak és ami a festék szállítását illeti, azonos os olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívántra ingyen és bérmentve kiküldetik.

„Kivágtatnak a te erős tölgyeid”-kiált fel az ótesamentomi profeta, mikor látja, hogy egymásután dőlnek ki az élők sorából azok, kiket erős jellem, fáradhatatlan munkálkodás, buzgó közügyszere és Istenben vetett erős hit jellemzett. „Kivágtatnak a te erős tölgyeid”- így szólunk fel mi is, midőn látjuk sorainkból újra meg újra kidőlni a régi nagy idők tisztas alakjait Kovács Ágostont és Mihalovich Miksát most egy harmadik követte és lehet mondani utolsó a mi tisztas régi gárdánkban, kik még a nemes-idealizmus emledei nevelkedtek és jelszavuk volt ember lenni minden körülmények között. Emberek voltak ezek, közöttünk járó nagy emberek, kiknek nagyságukat nem köznapiasan gondolkozó nemes lelkületük igazán csak akkor tudjuk kellőleg merlegelni, becsülni, midőn már nincsenek.

Vecsey István sincs már többé. Mult szombaton, ep születése előnapján csendesen elhunyt és e mai napon tették testét az általa előre megátott sírba nyugalomra. Zokog a család, bánkodik a jóbarát és gyászol a megye, melynek hosszú éveken keresztű munkás tevékeny tagja, gyászol a torontali takaré- és hitelbank, melynek megalapításától fogva elnöke, később igazgatósági tagja, és gyászol a nagybecskereki református egyház, melynek megalapítója és 37 éven át szerető és tisztelettel környezett, vezető főgondnoka volt és gyászol, szomorkodik minden nemes lélek.

Es méltán, mert Vecsey Istvánban egy szép jellemű, a közügyet tevékenyen és önzetlen buzgalommal szolgáló nemes ur végezte áldásdus életét.

„A jók emlékezete viraszon fölötté és nemes elele álljon sok időnkig előttünk, mint minden szépre, jóra buzdító nemes példa.”

Az egyház-tanács gyászáról és a temetésről a következőket írja a *Torontói*.

„A református egyház tanács f. hó 25-én Vecsey István halálhíre gyűlést tartott, a melyen egyhangulag mely megindulással határozta, hogy 37 éven át hűséggel és fáradagszó nem ösmerő buzgalommal szolgált főgondnoka emléket részvétirattól intéz, emléket a templom helyében elhelyezendő márvány-lapon is megörökíti, koporsójára koszorút helyez és lehetőleg meg ez évben beszerzendő nagy harangját az ő nevével

jelzi és ezen harangot Vecsey halála évforduló napján minden évben déli 12 órától 1 óráig huzatja. Ezenkívül törvébe van veve az, hogy egy minden ében tartandó emlékesbeszed tartásával Vecsey emlékezete mindig ében tartassék a növekedő nemzedék előtt.”

„Tegnap délután, helyezték örök nyugalomra Vecsey István s az a fényes, e ökei közönség, mely megjelent a végtisztességen, eléggé bizonyítja: milyen szeretet övezte ezt a galambböz puritán jellemű férfiut. Ott voltak a többek közt Ronay Jenő főispán, dr. Dellmannics Lajos alispán, Babics József, Papp Geza Csavossy Béla, dr. Demkó Pál orv. zágyügyi képviselő, baró Gudenusz, a Vecsey Gyertyanffy és Daniel családok számos tagja, Botka Béla főjegyző, Poroszkay Béla főügyész, dr. Mihodovics Odón arvaszeki enök, Daniel, Kajtár, Lowiezer Gyertyanffy és Csavossy fő-zolgabírák, Karatsonyi Andor, Csavossy Gyula, Szabó Ferenc apát-pébános, dr. Grandean József polgármester, id. és ifj. Bobor Gyula, Rösner Imre huszár-százados, Ulrich alezredes vezetésével a tisztikar, Steinbach Antal tanfelügyelővel a magyar olvasókör, melynek a megboldogott disztagja volt, a jötekony nöégylet küldött-sege Steinitzer Gézáé vezetésével, a torontai megyei takaré- és hitelbank Stenitzer igazga óval továbbá a többi bankok Franz J. L. és O'idal Antal igazgatókkal, az ügyvédi és bírói kar számos tagja, Láng Ferenc pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató helyet es, Janko Ágoston a F. t. a. l. igazgatója, Balazsy József főispán igazgató, az izr. egyház küldöttsége dr. Mancold Samuval és Weisz Izidorral, Reitter Oszkár rendőrkapitány, Wattay Miklós, Lauka Gusztáv, dr. Perisics Zoltán, Mencer Lipót megyei főpóztáros, Keilner József, azonfelül Nagybecskerek társadalmanak és közéletének színe-javá, az urak nagy-részt höl-yeikkel jelenték meg. A koporsót számos remek koszorú fűtte, melyek közül különösen kitűnt Torontárvármegye törvényhá ósági bizottságának impozáns koszorúja.”

„Szerkesztőegységünk köréből a „Zala”-belső dolgozó-társa Rosenfeld Lajos már benyújtotta ker-enyet a be-ügyminiszteriumhoz, hogy nevét „Révész”-re magyarosíthassa. Mai számunkban már e névnszerepel is, mint szerkesztőtárs.”

„Segélyegyleti befizetések. Husvét-hétfőn a nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Onsegélyző szövetkezetnél valamint a Gaz-

dasági Onsegélyző szövetkezetnél nem lesznek befizetések. Az előbbi intézetnél a hétfői befizetés kedden délután teljesítendő, az utóbbinál hétfő helyett ugya-csak kedden lesz befizetés, a keddi befizetés pedig szerdán eszközözendő. — A Dél-zalai Takarékpénztárral szövetkezett Segélyegyletnél, valamint a nagykanizsai Segély egylet szövetkezetnél husvét-hétfőn megtartják a hivatos órákat.

— **Névmagyarosítók.** Kasztl Izidor, a nagykanizsai Kasztl-testvérek cég birtagja „Kertész”-re, Mondschein Ignác keszthelyi tanító „Murai”-ra, Szereisz György nagykanizsai lakos valamint kiskoru gyermekei Gizella, Imre és Ferenc „Szereisz”-re, Reichenfeld Gyula nagykanizsai lak-reskedő kiskoru fia István „Bajki”-ra változtatták nevüket be-ügyminiszteri engedéllyel.

— **E'jegyzés.** Deutsch Gyula gabonakereskedő Nagy-Magasiban (Vas megye) eljegyezte Steiner Paula kisasszonyt, Steiner Simon pusztavalkai földbirtokos leányát.

— **Weber hadnagy — postafőt.** Kevesen vannak városukban, kik nem ismernek Weber Jánost, a cs. es kir. 48-ik gyalogezred hadnagyát. Mint kitűntő, — nagy irodalmi képzettséggel bíró társalgót, mindenütt igen szívesen látták. Legutóbb megírta „Der Rekrut” cím alatt az ujonc keserveit és örömeit, mely munkájáról ugy a bel- mint a külföldi sajtó igen dicsérolő-g emlekezett meg. Weber, ki oly jól ismerte a katonai életet, most pályát cserélt. Mint a hivatalos lapban olvassuk: „a m. kir. posta-távirádés és távbeszélő elnökgazgatója Weber János es es kir. hadnagyt a X-ik lézetési oszt. 3 ik fő-osztába idig-nes minőségű p. is a és távirádatiszte nevezete ki”.

— **Vásár engedély.** A kereskedelmügyi miniszter megengedte, hogy Zalavármegye területéhez tartozó Badacsony Tomaj köz-égben ez év június 1. július, augusztus es szeptember hónapjai hétfő, csütörtök es szombat napjain helypénzszedéssel egybekötött, állatfelhajtás nélküli heti vásár tartását.

— **A hivatalos eljárás meggyorsítása.** A csendőri intézmény arról nevezetes, hogy gyorsan végez. De olyan gyors munka, mint a milyent a pacs a csendőrőrs végzett e napokban esemény számba megy még ezen intézménynél is. E napokban e'jött két csendőr a helyben szolgáló

hogy feloldozhassalak. A Mindenható irtalmas, kegyelmes.

Magdolna leült egy rozoga székre. Letörülte a pilláin csillogó cseppeket; nyugot fohászolott, lassu ünnepélyes, igen szomorú hangon kezelt a gyónásból.

II.

Köszönöm, szent-atyám, hogy figyelmedre méltatsz. Köszönöm, . . . köszönöm . . .

Hét esztendeje annak, hogy veled megismerkedtem és hat keserű éve már, hogy mint anya küzködöm az élet sivatagában. Szüntelen harc, örökös bánat, szemrehányás, fájdalom, nélkülözés és minden, minden rossz: ezek voltak kísérőim.

Szakolcay Dezsőt hozta utamba a kegyetlen Végtet akkor, mikor te már a kolostor falai közé menekültél; mint mondad: azért, mert hűtlen lettem hozzád. Hat esküszöm az élő Istenre, hogy csak teged szerettelek mindig.

A zűltes gondolata ugyszólván kétségbe ejtet. Kenyerem nem volt, becsületem, szelplőtelenségem elveszett. Szép voltam, szegény voltam — partfogó nélkül. Támaszom, segítóm, őrző-génuszom cserben hagyott. Szépség — nyomorúság! Ekkor vetődött utamba: Szakolcay, a ki gazdag volt es kéjvágyó. Ez kirántott aranyos gyermekemmel, a a te fiaddal, a megsemmi üles örvényéből, hogy

annál melyebbre süllyedjék az erkölcselenség posványában.

Jó módban éltem; nem szenvedtem hiányt semmiben. Azaz, mégis! Rosszul fejeztem ki magamat. Csak anyagilag éltem kedvező körülmények között. A lélek, a szív üres maradt. Feneketlen üresség válogott szívemben. Volt csillogó ekszerem, divatos öltözekem; volt minden, amit kívántam; de mikor ajka az enyemtel érintette, hátrabzongató hidegség rezdült át testemen. Mikor szaraz, esontos, szikár karjaival gyöngéden magához szorított, hah! ökleim göröcsösen szorultak össze, mint a vérszopó hienna karmai, a ki a dozd-tat tartja talpai alatt es lángolt beem a vér. lángolt kegyetlenül. Megszerettem volna ragadni gém-törőát, hogy egy merev s-orítás . . . es élettelenül rogyott volna össze a parketton. Hah! milyen csábítóan pokoli élvezet is lett volna az. De örüllés is egyszermind . . . Meggyilkolni azt, a ki nyújtja ezt a rongy életet, aki nevelni segíti másnak magzatát. Két hónapja annak, hogy Szakolcay szívészéhhűdésben kimúlt. Es én, baiga, ostoba, örültem ezen. Zsarnoktól szabadultam meg. De elpusztult kenyéradóm is — vele.

Megbetegedtem. Tönkrementem, de meggyógyultam Szóbam minden szöglétéből a nyomorúság nevelt rám. Ehhez járult még, hogy gyermekünk difteritiszbe esett. Oh, milyen szomorú napokra ébredtem. — Az orvos eljart bozza, mert őt meg

kellett menteni. Pénzem nem volt. Bocsúletemet, vagy — mit is mondok? — azt sem, enegm kívántam p. uz lejében. Megreszkedtem, hirtelen gonfok Kiu asítottam. A gyermeket, a mi gyermekünke pedig — oh, bocsáss meg öl meg!

Pater Kreaklius idegesen szó-ott fel útből es kikelt arccal, miatha lazás volna, hajolt a zokozó némerhez, megragad a annak bársonyos, puha karját es izgatottan tudakolta:

— Szólj, mert bizonytalanság megöl, mit tettél a gyermekkel? kényszerítlek az élő Istenre vald meg, mit tettél vele?

A csupa-z, szalkás pidiön fetrengő bűnbánó válla össze-összecsuiktott. Patákként tolyt könnye, felbomlott jászpisztekete, gyönyörű hajtonataira Nedves, paráznézésű szeméit esdőleg emelte a lelkipasztorra es átfonva annak térdeit, sóhajszerűen halkán suttogott:

— Oh, bocsáss meg! Bocsáss! meg meg — mérgez — tem.

III.

Szomorú-tűz enyhét-adó árnyékában pihen az anya, gyermekével

Mikor leszál az alkony borulata: feketekámszás barát keresi fel esténkint az egyszerű sirt, s ott mormolja felette halk tompa hangon

— „Quis est Deus? quis est homo?” „Omnis — nihil.”

Kerékpárosok figyelmébe!

Budapesti kerékpár üzletem felhagyása folytán

új és használt cs. és kir. szab. férfi- és női bambusz kerékpárok

míg a készlet tart, nálam bámulatos olcsó áron kaphatók.

A kerek naponta délelőtt, a főtéren levő divat-üzletemben megtekinthetők.

Tisztelettel

KÓVESDI KÁLMÁN

dióskali illetőségű *Töke* Anna 18 éves cseléd leányként, hogy számon kérje tőle: hová lett a hetek előtt szállt csecsemője. A leány töredelmesen bevallotta bűnét, hogy Dióskalon, a szülői házban február 11-én egész titokban tényleg egy gyermeknek adott életet, melyet mindjárt meg is fojtott, a tetemet pedig felvitte a padlásra és a kukorica közé elrejtette, várva az alkalmat, hogy onnantól majd azt észrevétlenül lehozhatja és biztonságos nyughelyre teheti. Ugy látszik azonban, *Töke* Anna teljesen megfélemedett bűnös cselekedetéről, mert mit sem törődve a csecsemő hullásával, bejött Nagy-Kanizsára és itt szolgálta állt és nagyot nézett, midőn több mint hat hetet gonoszítotték elkövetése után, csendőrök jöttek érte. A leányt ugyanis valami barátja elárulta és a csendőrség nyomban el is vitte haza a tett színhelyére. — A csendőrség eddigi eljárása is elég gyors volt, de a mi ezután következett, az szinte páratlanul áll a krónikákban. A csendőrök megparancsolták a leánynak, hogy vegye ki a csecsemőnek már teljes rothadásban levő hulláját a kukoricából. Az ezer meg ezer féregtől borított tetemet kendőbe kellett a gonosz anyának kötni, ezután pedig egy kis ládikába helyezték el. És innét haladt a leggyorsabb tempóban a hivatalos eljárás. A csendőrök elkísérték a leányt a zala-szent-mihályi állomásig, itt vonatra ültették és elhozták Nagy Kanizsára; más nap reggel átadták a kir. ügyésznek. Az egész uton pedig gyalog és vasuton menve, vitették a leánnyal — gyermekének bűzös tetemét, hogy a tetessel együtt átadhassák a bíróságnak — a corpus delicti is. Hogy ez történetesen ez alkalommal egy teljes feloszlatásban levő undorító nagy bűzt terjesztő hullá volt, azt a csendőrök talvuzgósága teljesen figyelmen kívül hagyta.

— **A Rákóczy-induló eredete.** A Rákóczy-induló eredetéről és átszarmazásának adatairól érdekes sorokat kaptunk Pozsonyból dolhai II. Petrovay János úrtól. Szerinte Bara Mihály, II. Rákóczy Ferenc fejedelemnek udvari zenesze nem a Rákóczy-indulót, hanem a Rákóczy-notát szerzette a melyet Cinko Panna, a híres cigány-prímásné, nagytatyjától — Bara Mihálytól magától — megtanult játszani és ő hegedülte el Vaczek veszprémi kanonok előtt. A kanonok aztán az ő játéka után a Rákóczy-notát hangjegyre tette, átadta Ruzicska veszprémi karmesternek. Ruzicska szerzette ebből a Rákóczy-indulót; hozzá ütközetet (bataille) is írt, a mely még gyönyörű, mint maga az induló. A Rákóczy-notát, indulót és ütközetet, gróf Fáy István (a ki maga is zeneszerző volt és Vaczek kanonokot személyesen ismerte) az általa kiadott „*Régi magyar zene gyöngyei*” című ötfüzetes művében zongorára 4 kézre átírva, ki is adta. Ez a mű azonban ma már nem kapható, de egy teljes példánya megvan Budapesten a magyar Múzeumban, egy másik példánya pedig a levéltárnál. Ebből a példányból Oláh ottani primás megtanulta, miért is az ő zenekara ma a Rákóczy-indulót a maga eredetiségében játsza, úgy, a mint azt Fáy gróf hangjegyre tette.

— **Bécsen Antal** április hó 8-án ünnepli budapesti zeneakadémiájának 25 éves fennállását. E célból összes tanítványai a Royal-teremben nagy zenei ünnepélyt rendeznek, melyet közvacsora és tánc követ. A rendező bizottság elnökei: Vímél Norbert, Schunda V. József és Thék Endre. A meghívókat, melyek a díszhangversenyre beléptijegyl szolgálják a napokban kldik szét. A vacsora jegyek 5 koronával már most kaphatók a bizottsági tagoknál.

— **Vízvezeték Nagy-Kanizsán.** Városunk vízhiányán kíván segíteni *Heath* A. Francis a Bécs melletti Purkersdorf-on lakó angol mérnök. *Heath* ajánlatot tett a városi hatóságnak, hogy teljesen díjmentesen elkészítse a létesítendő vízmű tervezetét. A tervezetet tanulmányozás végett megküldi a városnak és ha ez megfelelőnek és elfogadhatónak találja azt, az ügy finanszírozását egy vele szövetségelt angol pénzcsoport magára vállalja. — A városi hatóság szívesen fogadta *Heath* mérnök ajánlatát és az ügyvel nagy fontosságánál fogva érdemlegesen is foglalkozik. Erre várjuk ezen ügy fejleményét, mert fontosabb és sürgősebb ügyet, mint a vízkérdés megoldását, nem ismerünk.

— **A kerékpározás abeje.** Az ujone kerékpárosnak mindezekelőtt azt kell jól begyakorolnia, mi módon tudja kikerülni a gyakori és komolyabb következmenyét. A földol természetesen a hideg vér A nyugodt kerékpáros már idejében tisztában van azal, merre fog lépni s így még idejekorán védekezhetik is Ha pl. jobb fél del a gép jobb lábát gyorsan leveszi a pedálról egyenesen kinyújtja, úgy, hogy a talp a földet érhesse. A következő pillanatban jobb kézzel elereszti a kormányrudat, bal lábát leveszi a pedálról, s a kerék fölött átveti a jobb oldalra Ha ezen idő alatt bal kezével jól erősen tartja a kormányrudat, semmi baj sem érheti. A föl és leszállást annyira be kell gyakorolni, hogy a lecsuszás vagy leesés teljesen ki legyen zárva. Nem kevesebb gondot okoz a kezdőbiciklistáknak az, hogy minden pillanatban megtudjanak állni és leszállni. Eddig ez sem nehéz, csak sokszor kell gyakorolni eleinte a lassu, majd a sebes menés alkalmával is. Megállni hirtelen úgy lehet, ha a kerékpáros a bal pedált hamarosan egy vonalra helyezi az első kerék tengelyével, abban a pillanatban aztán erősen megnyomja a jobb pedált, balra fordítja az első keréket, mire a gép magától megáll. Ezek a legegyszerűbb dolgok, melyeket minden kerékpárosnak okvetlen meg kell tanulnia.

— **Honvéd szoborémlekek Selmecbányán.** Mint értesülünk, Selmecbánya város lakos közönsége egy monumentális honvéd-szobor felállítását vette tervbe a szabadságharc hőseinek emlékére. — A gyűjtesek ez irányban már nagyban tolnak, az ügyet Ocsovai Ocsovszky Vilmosné, Selmecbánya volt polgármesterének özvegy vette kezébe több dicso honleány vezetésével. — Midőn a hirt közzadjuk, pártolólag foglalunk állást a nemes eszme mellett. Ki lelkesül a hazaszeretethez e magasztos megnyilatkozásán, járuljon hozzá fillérjeivel. Az adományok Ocsovai Ocsovszky Vilmosné uró, vagy a városi pénztár címére Selmecbányára küldendők. Az adományokat hirtlapilag nyugtazzák.

— **Tanítók a szegedi mezőgazdasági kiállításán.** Örömmel értesülünk, hogy a minden nemes ügyért lelkesülő hazai tanítóságunk magáéva tette a földmívelés-és közoktatásügyi miniszterek azon tervét, mi lnyel fogva az eddigi ismétlő-iskolákat, melyek a tapasztalás szerint alig nyújtottak gyakorlati ismereteket, gazdaságiakká akarják átalakítani, hogy ezáltal a földmívelés ösdi. hagyományos gazdálkodási módszerét okserűbb mederbe terejék s így anyagi helyzetén javítsanak. E célból felkérjük használni alkalmul tanítóink a jelen év szeptember havában Szegeden tartandó mezőgazdasági kiállítást is, hogy az ott látottak és tapasztalatokból kibívíthessék már eddig megszerzett tanulmányaikat s az ott megtartandó nagygyűlésen megállapíthassák mindazon tenni valókat, melyek szép reménybe jogosító gazd. ism. iskolák fejlesztése és vezetésére nézve kiváló fontossággal bírnak. Ez ügyben a kezdeményező lépés már meg is történt. A Székesfehérvárotl megjelenő „Gazdasági Tanító” szerkesztősége u. i. megkereste kérvényével az Orsz. Gazd. Egyesület elnökségét, hogy a kiállításon megjelenni óhajtó tanítók részére szives támogatása által tegye lehetővé a szükséges vasuti, elzállásolási stb. kedvezmények elnyerését. Mint értesülünk, az Orsz. Gazd. Egyesület a tanítók ezen kérvényét méltányosnak találte és a terv keresztülvételére támogatását és pártfogását felajánlotta. Felhívjuk tehát tanítóink figyelmét ezen mozgalom megindítására: a „Gazdasági Tanító” ra, mely kéri a szegedi kiállításban részt venni óhajtó kártársakat, hogy ezen szándékukat a lap szerkesztőjével: Almássy Ferencel (Székesfehérvárotl, Reszei-u. 7 sz.) í. év. ápr. 10 ig tudassák, megjelölve egyúttal azon vasuti vonalat, melyen a résztvenni szándékozó kártárs utazni kíván. Ez ügyvel kapcsolandó hazai tanítóink figyelmébe és pártfogásába ajánljuk a „Gazdasági Tanító” című lapot, mely különösen a gazdasági ism-iskolák továbbfejlesztését tüzte ki nemes feladatával.

— **A szemvedő emberiség** azon töpreng, hogy makacs csusz és közvényes baját erős tejfájását mivel gyógyítsa meg. A feati bajok egyetlen biztos kipróbált gyógyszerre azon híres közvény és csusz-kenőcs, melyet Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárban Budapesten 1 forintért lehet kapni, s mely kenőcsnek városunk és vidékünk számos polgára köszönheti teljes felgyógyulását.

Egy 1500 holdas birtok legkisebb birtokosok, dohány és borstermő vidéken, akár egészben, akár tanyákra felszántva, esetleg parcellázva is eladó előnyös feltételek mellett. Venni szándékozókat sziveskedjenek címetek Goldberger A. V. hirdetését hirdetésébe Budapest IV. Váci-utca 9. küldeni „Honalapítás” jelleg alatt.

Hirdetmény.

Minthogy az 1899. évi négy első hónapjában viselendő közterhekről és földözendő állami kiadásokról szóló és az országos örvénytartóba folyó évi március hó 19 én kibírdetett 1899 évi I. t. c. ényert felhatalmazás az 1899 évi január 1-től való érvénynyel lépett életbe: felhivatnak mindazon hátralekösök kik mult évi vagy folyó évi már esedékes-e vált adóval vagy a közadók módjára fizetendő egyéb kincstarti tartozással hátralekban vannak, hogy tartozásuknak Nagy-Kanizsa város adóhivatalánál azonnal annál is inkább tegyenek eleget, mert ellen esetben tőlük az összes esedékes tartozás az 1888 évi XLIV. tc. 55 és következő paragrafusai értelmében végrehajtás útján fog beszedetni.

A városi tanács

Nagy-Kanizsa 1899 évi március hó 28-án
NEU ALBERT LENGYEL LAJOS
v. ellenőr h. polgármester

Színészet.

Halma y Imre színigazgató társulával már megérkezett és — mint már jeleztük — husvétvasárnapján a gyimesi vadvirággal megkezdte előadásainak sorozatát. Az igazgatóság az első hétre a következő műsort állította össze:

vasárnap: A gyimesi vadvirág (népszimű)
hétfő: Szultán (operette)
kedd: Trilby (szimű)
szerda: Kék asszony (operette)
csütörtök: A katonák. (Thury Zoltán szenzációs újdonsága itt először)
péntek: A Madarász (operette zóna-előadásban).
szombat: Arany-lakodalom. (Beóthy László és Rákosi Viktor nagyhírd hazafias történelmi sziműve, mely a Magyar színházban egy év alatt több mint száz előadást ért meg; itt először)

A műsor igen helyesen van összeállítva. Közönségünknek alkalma nyílik már az első héten nemcsak az egész sziművet, hanem két olyan újdonságot is megismerni, melyek mindegyike a szini irodalom terén rendkívüli feltűnést kellett és úgy a fővárosban, mint a vidék első színpadjain órási sikert és hatást ért el.

IRODALOM.

Szenzációs regény közzétette meg husvét sziműben a „Fővárosi Lapok” az a tartalma, legzérűbb kiállított kiváló hetilapunk. Sienkiewicz Huriknek, a gyorsan nagy népszerűsége szert tett kiváló lengyel származású írónak „*Qao vadis*” (Hova még?) című regénye os, Krágyi Nándor, a „Fővárosi lapok” szerkesztőjének, pompás fordításában. A „*Qao vadis*”-t mindri eredetiben való megismerése alkalmával lefordított olasz és francia nyelvűre és mindentől oráni feltűnést keltett az a római tárgy szenzációs regény. Nero hora adja meg a műlejt annak a szépséges ismereti historának, amilyet Sienkiewicz mesteri tolla oly postikusan ír meg. A kiadó regény a „Fővárosi Lapok”-ban jelenik meg először magyar nyelven és bizonyára széles körben fog méltó feltűnést kelteni. A „Fővárosi Lapok”-at, mint legjobban szerkesztett, legkiválóbb folyóiratunkat melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egy évre 12 frt. (kétévre 6 frt. érszékesség: Budapest, V. Hold-utca 13. sz., Kiadóhivatal: Budapest, V. Dorottya-utca 10.

A „**Budapest**” elterjedésének útka. Köztudomás, hogy a „Budapest” képes politikai sziműlap a legelterjedtebb újságja az országunk. Naponként 50–60 ezer példányban jelenik meg. Sokan találják: mi ennek a titka. Megmondjuk. A „Budapest” nem ez est hosszu lére semmit, hanem rövid tömörrellyel beállít el a napi eseményeket. E miatt aztán az otyanok, akiknek nincs sok idejük az olvasásra, szivesen a kenőcsbe veszik, s anélkül hogy idejüket felelőnek, csakhamar értesülnek belőle mindentől. Epp azért, főleg most a nyári időnek beköszönte kor gádzáknak, iparosoknak, művelő sziműlapnak, kiknek

teendőik megszorodott, a legújabbat pedig a Budapesti Irányról talán fölösleges is megemlíteni. Köszönetet, hogy egyik legérdekesebb és legértékesebb kincsünk a megindított Kosuth Lajos 48-as leveleit; az is ismeretes, hogy versóráikkal orsz. képviselő, neves publicista, mint Kosuth Ferenc, Hentaller Lajos, Horváth Ádám, Szedérvényi Nándor, Gracza György stb. írják. Törcsvári élénk és változatos; hírei frissak, illusztrációi a napirendünkre vonatkoznak. Egy szóval: egy jó újság, amely méltán számat tarthat a közérdeklőkre. Előfizetési ára egy hónapra 1 frt, negyedévre 3 frt, félévre 6 frt, egész évre 12 frt. Mutatványramokat kívánatra bárki ingyen kap. Az előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalához, (Budapest, IV. Sárkánytanya 3. sz. a.) küldendők.

„A Magyar Gazdák Szemléje” külön kiadásban adja ki a Köztalálkozást febr. 16-án tartott országos szövetkezési értekezleten tartott előadásokat. Az érdekes füzetet hasonló lapokat is mindazok, kik a szövetkezési eszmét iránt érdeklődnek. Tartalma a következő: Bernát István a szövetkezés jelenéről és jövőjéről, Balogh Elemér a fogyasztói szövetkezések alapjáról, Bálintffy Pál a gabonakereskedéséről az értékesítés útján, Barcs Károly a szőlőgazdák szövetkezőiről és gróf Károlyi Sándor előadása a gazdasági egyesületek szerepléséről a speciális politika terén. A füzetet a Magyar Gazdaszövetség az érdeklődőknek készséggel küldi meg.

„Képes Leveles-Lapok” címmel Engländer József szerkesztésében és kiadásában havi folyóirat fog megjelenni f. év április hó 15-ikén Tatán, a mely lapnak célja az lesz hogy eszmé, hazánkban is már oly nagy mérvben kiterjedt kellemes sportot jobban ismerjék és a gyűjtőknek érdekes előadásokat, amennyiben ösztönözésben fog állani az összes külföldi ily célú lapokkal és intézetekkel. Hisszük, hogy ezen lap életbejelése az óriási számban szaporodó képes leveles-lapgyűjtőknek rendkívül nagy öröme fog szolgálni. — Előfizetési ára az 1898. évről 45 kr. lesz. — Előfizetések legelőszörben postautalványon. Engländer József Tata, (Komárommegye) címre küldendők.

Az e rovathoz megemlítték má megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Közgazdaság.

— Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság f. hó 22-én tartotta rendes közgyűlését, Csekonics Endre gróf v. b. t. t. elnöke mellett. Az igazgatóság jelentéséből följelöljük a következőket:

A tűzbiztosítási üzlet rendkívül káros lefojlyásához a jégbiztosítási üzlet oly példatlan veszteséggel csatlakozott, amely a társaságot meg súlyosabban érintette volna, ha az igazgatóság a jégbiztosítások lehetőleg bőveges viszontbiztosításáról már eleve nem gondoskodik. Így az 1888. évi jégveszedelemből érzékeny veszteséggel ugyan, de a viszontbiztosítás révén mégis aránytalanul kisebb megrázkódással bontakozott ki. A jégvesztés, amely a viszontbiztosítás nélkül 2.191.086 frt 67 kr-ra rugott volna, így 772.178 frt 35 kr-ra szállt alá. Valamint a jégbiztosításban, akként a tűzbiztosítási üzletben is kitűnt már, hogy az előző években folytatott túlságosan verseny hatása alatt, a díjak leszállítása már odáig ért el, hogy azok a viselt kockázattal többé arányban nem állanak s így a biztosító közönség jogi igényeinek a megóvása mellett, a díjbevétele és a kockázatok egyensúlyban tartására kell törekedni. A tűz- és szállítvány-osztály díjbevétele 1898-ban 6.433.434 frt 95 kr-ra rugott, vagyis egy év alatt 350.318 frt 23 kr-ra gyarapodott, viszont az ez osztálybeli összes kárak 1898-ban 4.108.112 frt 40 kr-t tettek ki, míg az előző évben csak 2.956.504 frt 60 kr. A jégbiztosítási díjbevétele 2.026.288 frt 95 kr volt, vagyis gyarapodott 1897. óta 282.598 frt 17 kr-rel; a kárak összege 3.726.719 frt 36 kr., míg 1897-ben csak 1.712.384 frt 94 kr. Míg az elemi ágakban a társaság 1898-ban a legkedvezőtlenebb eredményt érte el, addig az életbiztosítási ágban az igazgató-ág 10 érvényesített szép siker jutalmazta. Az 1898. évi nyeresemény 19.566.367 frt 42 kr., a biztosított tőkeállomány pedig 1898-ban 120.816.204 frt 67 kr-ra emelkedett, vagyis 3.358.681 frt 50 kr-rel bővült az 1897-iki állomány. Az életbiztosítási üzlet sikerére befolyással levő összes tényezők pedig oly kedvezően alakultak, hogy ez az állomány 730.363 frt 87 kr nyereséget mutatott. Levonva mármint az elemi biztosítási osztályok 773.804 frt 33 kr veszteségét s a további kiadásokat és alapszabály szerinti jutalékokat, a veszteség 448.792 frt 41 kr-ra apad le. Javasolja az igazgató-ág, hogy az eddig gyűjtött külön tartalékalap felhasználásával, minden egész részvény után fizessenek ki 62 frtot. — A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a felmentvényt minden irányban megadta. — Ajánlattal jelentette be az elnök, hogy a választmányi tagok közül Göcsény Samu meghalt, Zselénzky Róbert gróf

pedig lemondott. A megválasztott helyekre megválasztották Darier-Rey Jutest és budai Goldberger Bertholdot s ezzel a közgyűlés véget ért.

A buza-termelés jövője.

Sir William Crookes, a British Association 1898 évi szeptember hó 7-én Bristolban tartott gyűlésén egy igen érdekes és nagy horderejű előki beszédet tartott, a mely érdekes adataival fogva méltó arra, hogy az egész világ megismerje ezen legilletékesebb helyről jövő tanácsokat megfigyelje.

E nagy horderejű beszédnek az a veleje, hogy az utóbbi évben már nem termelt annyi buza a világ kérekségén, mint amennyi az emberiség normális táplálkozására elegendő, továbbá, hogy az emberiség normális és mégis hatvány szerű szaporodása oly jelentékeny, hogy abban az esetben, ha a világ minden talpalatnyi használható földje buzával fog is bevetetni, a természetlágok azonban nem emelkednek a jelenlegin felül: csak 1931-ig leszünk képesek az emberiséget kenyérral ellátni; az ez időpontot túl mutatkozó szaporulatnak éhen kellene elpusztulnia, ha csak addig a tudomány valamiképpen nem segít a bajon.

nagyon is figyelemre méltó beszédet tehát nem lesz érdektelen részleteiben is megismernünk, hozzáfűlve itt ott a saját nézeteinket is.

A nagy kaukázusi emberfajnak a buza jólformán nélkülözhetetlen táplálékát képezi. Hosszú évszázadok tapasztalatai bizonyítják, hogy a szellemi munkát is végző fehérbőrű ember legmunkabíróbb akkor, ha buzából készült kenyér képezi főtáplálékát s nem szolgálhat alternáló táplálékul sem a kukoricából sem a rozsból készült kenyér. Ezek a fehérbőrű és buzakenyérrel fogyasztó emberek, a kik nemcsak Európa egész területét lakják, de az Egyesült-Államokban, Brit-Amerikában, dél Afrikában, Ausztráliában, Ázsiában s Dél-Amerikában is igen nagy számban találhatók, évről évre rohamosan szaporodnak. 1871-ben a kenyérvők száma 371 millió volt; 1881-ben 416 millió, 1891-ben 472 millió, jelenleg pedig 516 millióra rug. A szaporodás tehát határozottan geometriai, azaz a szaporodás 4 millió 300 ezret tett ki, a nyolcvanas években pedig 6 milliónál is több volt az évenkénti szaporodás. Az utóbbi 26 év alatt tehát a kenyérfogyasztók száma több mint egy harmaddal, 145 millióval szaporodott.

A kenyérfogyasztás azonban nem csupán a fogyasztók számbeli szaporodása miatt növekedett, de növekedett különösen az által is, hogy a fejenkénti kenyérfogyasztás is lényegesen emelkedett az utóbbi években. Így pl. Skandináviában az utóbbi 25 év alatt a fejenkénti kenyérfogyasztás 100%-al, növekedett; Ausztria-Magyarországban 80%-al, Franciaországban 20%-al, Belgiumban 50%-al stb. s csupán csak Olaszországban, Oroszországban s valószínűleg Törökországban csökkent egyenként némileg a buza-fogyasztás.

Megkeresve már most az emberiség átlag kenyérfogyasztását, hozzáadva a vetőmag szükségletét, arra az eredményre jutunk, hogy 1899-ben 844 millió hektoliter buzára van szükség. A legmondosabban gyűjtött s a leghitelesebb adatok azeint az 1897/98 évi aratás szolgáltatott összesen 700 millió hektoliter búzát, a mely mennyiség a normális szükségletnél 144 millió hektoliterrel kevesebb, amely jelentékeny hiány azért nem volt eddig érezhető, mert az előző évről 100 millió hektoliter buza-fölszöveg hozott át az 1898. évre. Ennek dacára nem szabad felednünk, hogy a fennforgó évnek 35 millió hektoliter buzáhiánnyal és 61 1/2 millió ember-szaporulattal mentünk neki, a min a déli tartományok korai aratása némileg segíthet ugyan, de egy általános, vagy csak nagy részben is rossz termés a párisi világ-kiállítás évében már nagy kalamitásokat okozhatna.

Az 1882—98-iki évek aratásai legtöbbször fölszöveget szolgáltatottak s így tetemes tartalékok keletkeztek, a közben eső négy gyengébb aratás hiányainak pótlására. A tartalékok azonban elfogytak, sőt az 1897-iki termés nagyon is az átlagon aluli maradt s így a helyzet kezd komolylyá válni. Hogy az utóbbi években az árak világszerte oly alacsonyak voltak, annak az egyszerű oka, hogy az 1889-ik év óta hét olyan buzatermés, s hat olyan rozs termés volt amelyek jóval felül adták az átlagos s melyek olyan

buzakészleteket halmoztak fel, a melyek nem engedték az árak emelkedését egy két gyengébb termésű évben sem. A tartalékok most már azonban teljesen kimerültek s az emberiség csupán a folyó termésekre van utalva. De miként mondám, a szükséglet is oly mérvben emelkedik, hogy az 1894. évi termés, mely mind a miveles alá vett buza-föld, mind pedig a termés nagyságára nézve, az eddig fejegyzett termések között a legnagyobb volt, kevesebb, mint a minő s folyó évi szükséglet.

Kétségen kívüli dolog, hogy a legutóbbi évekig a buza termesztés épész tartott a fogyasztással, sőt itt-ott túlproduktó is volt. A buza-termőföldek a fogyasztás arányában szaporítottak. A világ megbarátkozott azzal az eszmével, hogy a távol buzatermő országok kiemertethetetlen gabonárházak, s azt hitte, hogy a buzával bevett terület évente könnyedén szaporíthatók néhány millió hektárral. Am a dolog nem így áll, mert a buzatermő terület földünkön szigoruan korlátozva van, de másrészt, ha a szántóföld terület évenként néhány millió hektárral szaporítható, hamar végre jutunk a mi korlátolt terjedelmű földünknek. Miután tudjuk most már azt, hogy az emberiség évente több mint 6 millióval szaporodik, s így az évi buza-szükséglet csak ezen a címen évente legalább 98 millió hektoliterrel fokozódik (csupán 163.5 liter vétetett fel fejenkénti fogyasztásra és vetőmagra) lássuk most már milyen a világ termelési képessége ezzel szemben.

A buzatermelés terén ma kétségen kívül Amerika és pedig az Egyesült-Államok játszik a legfontosabb szerepet, amennyiben az évi buza-kivitelük meghaladta az 50 millió hektolitert. Amerika buzafeleslege a hatvanas és hetvenes években hírtelen emelkedett, mert ebben az időben csakugyan óriási területek foglalták le buzatermelésre. 1885 óta azonban a buzatermő föld évenkénti szaporodása minden évben kisebbedett s jelenleg az egyesült államoknál ugyiszólván már semmi miveletlen prái földje sincs. A kitűnő szőlő talajoka gyorsan felhasználták s ma a buzatermő föld területe legfeljebb a kukorica, rozs vagy más hasznos növények rováására nagyobbítható.

Ezzel szemben azonban egyetlen egy országnak sem szaporodik a lakóága oly mérvben, mint épen az Egyesült-Államoké. Száz évvel ezelőtt csak 4 millió ellenben 1890-ben 62 és 1/3 millió lakosa volt; a szaporulat 1880-tól 1890-ig nem kevesebb mint 12 millió. Miután pedig az emberiségnek bevádorási és természetesen szaporodására mindenikérvben kedvező, feltehető, hogy a szaporodás ott a jövőben nem fog csökkenni, sőt ellenkezőleg hatvány szerűen fokozódni. Természetes következménye ennek, hogy az Egyesült Államok buza-kivitele már a közel jövőben jelentékenyen csökkenni fog s egy emberöltő sem kell ahhoz, hogy teljesen megszűnjön. Pedig az egyesült államok gabonakivitele az összes buza-kivitelnek egyharmadát tette ki, s ha maga 50 millió hektoliterjével lemarad, máris roppant nagy kalamitásokat fog világszerte okozni.

(Folytatása következik.)

C S A R N O K.

A megözörlött betűszedők.

Irta: Stampay Miklós.

Már ábcés koromban is hadilában álltam és azóta is hadilában állok a betűvetéssel; azaz inkább megfordítva. Iskolás koromban nem volt nap, hogy meg ne büntettek volna, és nem volt büntetés, mely nem a betűvetés miatt történt volna. Volt egy derék tanárom, kopasz volt az istenadta. — azé emlékszem rá még most is oly jól, ez mondogatta íráskom miatt:

— Te buksifejú, téged az Isten ugys azzal fog megverni, hogy újságíró leszel, de meg is gyűlik akkor a bajod egymást fölfaló betűd miatt! Smikör ezt mondta, hatalmas barackot nyomott a fejem bújára.

Jóslata beteljesült.
* * *
Egy napra, a mint éppen valami humoreszk tárgya felett történt gyémántkeménységű deres koponyámat, szociálistikus kopogás riaszt fel.
— Szabad — kiáltam bariton hangon. As

sajtó lelaylott és két öreg, azaz két fiatal, vagy hogy is mondjam.....? két öreges, fiatalos egyén lépett be. Fiatalok voltak, mert arcvonásuk szőke és barna bajuszuk előrelátta; öregek, mert mindkettő gaambösz volt.

Különös játéka a természetnek, gondoltam magamban, mily csapás, mily óriási szerenés-lenség érthette ezeket, hogy már ily fiatalon teljesen megözöltek. Beutaltokoztak.

— En Szilvay Pál betűszedő.
— En pedig Almay Peter szintén betűszedő vagyok.

— E szerepeinek valóban örvendek.
Hisz önökben a sajtó derek munkásait üdvözölhetem; és hol vannak alkalmazva?

— A „Zala” c. politikai lap nyomdájában.
— Ah! igen? hisz e derek lapnak én is munkatársa vagyok.

— Ép azért jöttünk most Ráktalvára, sőt Szilvay.

— Eppen ezért? távozással szolgálhatunk lehetek? — kértem kíváncsian.

— Nemcsak lehet, de engedje meg uram kell is, hogy legyen; szolt Almay nyugodtan ki ugylatnak erős socialista volt.

— Ha enyire vazyunk, tessék előadni kéreőket.

— Miltóziatik látni ősz hajamat?
— S az enyémet is? — tódita Almay.

— Hogyne látnám, valóban remekelnek velem; csupán arra vagyok kíváncsi: mi őzítte meg önket ily fiatalon?

— Mi? az őn írása uram — dörgé Szilvay.
— Az é...n...i...r...som? hebegtem meg-lepetve.

— Igen, uram az őn képzeles egyiptomi írása — harsogta Almay.

— Valóban nem értem önket,
— Mi sem értetők meg őnt, s ez volt a bajunk!

— S ezt összefüggésbe akarják hozni ősz-hajukkal?

— Igen.
— Ez képtelenség, ez valóágos blaszfémia volna.

— Pedig úgy van; az őn tarcacikkeinek kizsedésében őszültünk meg; tudja-e, hogy annak minden sora, betűje valóágos hieroglifikus rejtvény.
— Hm! ebben igazuk van, gondoltam magamban.

— Uram, őn el sem tudja képzelni, mily óriási megerőltetésbe, fejtörésbe, szem- és arczomrángatózásba került egy-egy sorának helyes megfjtése, értelmes kibetűzése; őn pedig két-háromszáz sori is ír egyszerre.
— Hogy fogalma legyen gyötörtetésünkről, ime az én történetem:

Tárcacikkei közül négyet én szedtem ki a lap számára. Az első kizsedése után rövidlátó lettem; a második után szemem és agyvelőm megerőltetése tolytan hatalmas túlságuságot kaptam; a harmadik után már deres hajfűrtökkel álltam a betűszekrény előtt; a negyedik cikk kizsedése után pedig, ime láthatja, teljesen megözszülttem.

— Ez borzasztó, hát az én kezem vonásának ily féhéribő hatása van? — kértem megdöbbenve.

— Igen — szolt közbe lehagoltan Szilvay, én is így jártam; sőt idegességem miatt, még előbb mint társam; csak két tárcacikket betűsztem végig és.....? ime Mathusalem korát hirdetem ősz hajammal.

Szavaikat mely csend követte; ők reám néztek én ősz fejüket bámultam, mereven, csodálkozóan, úgy néztek azok ki, mint a tavaszi virány fölött magasán emelkedő glecserek. Oh azok a betűk, azok az egymást felülő hieroglifikus betűk, bizony még veztimre lesznek..... Hisz minden ősz hajszáluk hosszúért kifált fel az égbe.

Félve húzódtam az ablak mélyedésébe.

Most itt állnak előttem fenyegető tekintettel, talán hogy iszonyu bosszujokat végrehajtásuk rajtam ősz hajfűrtjeikért.

Először levegő után, másodsor fejem után, harmadsor csibukom után kapkodtam idegoven..... végre is a hálósiipka került a kezembe.

Gépiösen közvetítettem a falhoz. E merész tett felbátorított.

— Barátjaim igen végtelenül, kimondhatatlanul sajnálom, hogy betűimmel megözszítém önket de.....de a legjobb akarat mellett sem segíthetek a bajon, szoltam reménytelenül, s ügyekestem őket a békepipa elszivására kapacitálul.

— Uram, szolt Almay — gyöngéden vissza-

utasítva a békepipát, csakis önségithet és csakis önnek kell segíteni a mi bajunkon.

— Ah! szivesen, ha úgy kívánják, csak a módját tessék megmondani; mindenre képes vagyok, hisz úgy tudtálja lelkiismeremet az egész dolog.

— Uram őn beátja, hogy nevétség-szekk lettünk a világ előtt korsi őszhajunk miatt; ez volt oka, hogy rézi ideáljaink szerelmét is elvesz ettük.

— Ah! még ez a baj is? Ez borzasztó!

— Mindezekert pedig elégtételt várunk, ennek módját azonban önnek kell kitalálni; azt hisszük, hogy iron-ember e téren is elég leleménységgel kell hogy bírjon.

— Hogyne, persze hogy persze, azaz, hogy pardon.....mondják csak barátaim, tulajdonképpen hogy óhajtták az elégtétel ügyé megoldani velem; ideálisan-e avagy materiálisan? kérdem behízélgő tuvolahangon.

Egymásra néztek.

— Ideálisan! szoltak határozottan.

— Hm, ez valóágos gordiusi csomó reám nézve, és ha nem bírom majd kettévágói? kérdem reszkető gondokahangon.

— Uram, akkor mi vagyunk önt ketté lovgias uton, mert elégtétel nélkül el nem mehetünk Ráktalvárról, szoltak határozott, dörgő, nagybőgőhangon.

— Ha már így vagyunk, megpróbálom a megoldást először is békés uton; s ha ez végkép nem sikerülne, úgy kiállok a sikra, de megjegyzem előre is, hogy ha Ráktalván folyik le a párba, itt csupán ráktalvi módón, azaz vagy piszkálakka, vagy pilseni sörivással lehet párbaozni, melyeknél a főlv: ki győzi tovább?

Nos megnyugszanak-e kijelentésemben?

— Meg, de az első megoldást választjuk mindenesetre: a másodika vonatkozolag az a megjegyzésünk, azaz hogy semmi megjegyzésünk sincs egyelőre.

— Ertem; tehát Szilvay ur is, Almay ur is idealisztikus elégtételt óhajtanak.

— Úgy van, s emellől nem tágitunk; tanunk az ég és megözszült hajfűrtjeink.

Gondolkodni kezdtem.

— Megvan, kiáltam ragyogó arccal rövid szünet után. Ime az úgy békés megoldása es lesz:

Önök Szilvay ur egy gyönyörű szőke leánykát, önnek pedig Almay ur egy remek barna leánykát szerzek: testverek és jómódúak; pompas kis feleség válik mindkettőből, arról garantirozok; valamint arról is, hogy az első látásra teljesen belejök bolondulnak. Azt hiszem: ez elég idealisztikus kárpotlansz megözszült hajfűrtjeikért, a melyeket pompásan lehet tövig lenyírni, avagy hegyeig befesteni. Nos helyesik a megoldási?

— Tauglich — felelték mindketten felragyogó arccal.

— Úgy a bemutatkozás még ma megtörténhetik.

— Uraim még egyet; mondjak komoly-e a szándékuk a nő-üléshez?

— Komoly és határozott: fölélvünk: jönni látni, és gyorsan győzni, válaszoltak harmonikus duettban.

— Helyes, ezt szeretem, szoltam dicsőróg.

De, gondoltam magamban: sikerül-e majd a terv? Hm, azok az ősz fűrtök aligha foglalnak helyet a szerelmesek codexében. Mindegy, meg kell kísérletem; ej hisz csak nem hagyhatom magamat kettévágatni a megözszült betűszedők által.

Negyedóra mulva utbant voltunk.

Elveztettem őket őzv. Hajós Pálnéhoz, kinek néhai férje főkéntész volt a grófnál s aki szerencsémre egy szőke és egy barna eladó leányt hagyott maga után. A szőkének Piroška, a barnának Iluska volt a neve. Szívélyesen, örömmel fogadtak, azt sem tudták: hova ültessek; ez kérem, már megörögött rákfalvi szokás a leányos házaknál. Minamellét észrevettem, hogy a különös hajszinezettű fiatal egyéneken kissé csodálkoznak.

Sebaj, hátha a csodálkozás érdeklődéssé változik át. Szilvayt és Almayt, mint régi jó ismerőseimet mutattam be. A kedélyes társalgás miatt nem került el figyelmemet, hogy a valóban szerelmes és férjhezmenni akaró leánykák sze-

mében, a fiatal fejen az ősz haj olyan valami, azaz jobban mondva; olyan semmi, amit még a legkisebb valami is eihomályosít, pláne ha e kis valami komoly házassági ajánlat.

Mindezen kívül észrevettem azt is, hogy Szilvayn és Almayn is teljesen kitört a szerelmi ház.

Mintha csak mágnesek volnának e szentimentális szívek, oly pompás, és felhozvezető vonzódat tanúsítanak egymás iránt.

Bizony még sikerül az idealisztikus megoldás, bizony még eikerülöm a kettévágást.

— Az első vizit után a következő eredményhez jutottunk: Szilvay rajongásig belebolondult a szőke Piroškába, Almay pedig szinte tulcsigazott ódái hangulataba eszekezett a barna Iluska iránt.

Ime, azután mondja még valaki, hogy nem vagyok leleményszes es diplomata, mikor maris ily siker koronázza tervemet.

— Tehát valóban megmaradnak nő-ülési szándékuk mellett?

— Igen, hisz már most el sem térhetünk ettől.

Oh! Piroška! — sóhajtá Szilvay.

— Oh! Iluska! — lehelte gondolat-szerűem Almay.

— Úgy holnap nyitkozatra kérem a leányokat az iránt: vajjon hajandók-e a hetedik szentiséget önökkel felvenni.

— Bravo! helyes!

Má-nap egyedül mentem Hajósékhöz, előkészíteni a találjt. Iluska es Piroška mindjárt a belépés után száz meg száz tarka-barka kérdésel ostromoltak meg veddegeim felől.

Ah! ez pompás jel, tehát már érdeklődnek is. Egy kedvező pillanatban kirukkoltam Hajósné előtt a színnel.

— Nos? kérdem miután előadtam jövetelem okát.

— Ej-ej így egyszerre meg lennek fosztva mindket leányomtól — szolt gondolkodva Hajósné.

— Az igaz, de hisz az anyának elvégre is a kihazasítás a célja. Lam így egy csapásra megtörténnék mindket lakodalom, ha a vőlegény jöltek ellen nincsen kifogása.

— Etekintve ősz hajukat, mely csak érdekesné teszi őket, ugylátzik derek egyének, kik állanak jövedelméből tisztességesen el tudják tartani családjukat.

— Kegyed talán beleegyezne a köntendő házassagba?

— Ha leányaimnak nincs ellenvetésök...

A többit nem vártam be, siettem a másik szobába, a leányokhoz konferenciálni.

A konferencia után úgy éreztem magamat, mint egy bukás szélén álló miniszterelnök, ki sehogysem bírja a fuziót létrehozni. Képelejek, ily helyzetbe jutottam: Iluska, — a barna — Szilvayt, a szőke Piroška pedig Almayt szerette meg; a mint pedig már előzetesen tudjuk, Szilvay, éppen a szőke Piroskát, Almay pedig a barna Iluskát óhajta nőül nyerni. S ami legkülönösebb, mindenik fel tantorithatlanul ragaszkodik kijelentéséhez, sőt mi több, eleget is képen földolozni, a mi ha megtörténnék, mind a négy szerelmesnek öngyilkosnak kellene lenni.

Hogy teremtek ily ellentetek között fuziót. Bizony még elvesztem a játszmát.

— Bizony még ketté vágnak a megözszült betűszedők.

Mégegyszer megkísérletem a differenciák kiegyenlítését; hasztalan volt minden; egy paraszt házszájnít sem engedtek szerelmükből.

— Vagy így, v vagy ahogy; mondták határozottan a leányok.

Hamleti töprengéssel bandukoltam haza.

— Nos mit végzett? kérdek az otthon várakozó megözszült betűszedők.

— Sokat, mindent; azaz keveset, semmit! fejteltem kabultam, mint valami pithai jösző, s leültem egy háromlábú szekre.

Szilvayt és Almay kérdőjelekké változtak; jó magam kettős-ponttá.

— Dehát valamit csak mégis végzett? kérdek újból kíváncsian.

Elmondtam az eredményt; nagyot bámultak

— Ime uraim, oly helyzetbe jutottak a szerelmi érzelmeik kereszteződése által, melyből csak úgy lesz sikeres kimenetel, ha a leányok akarata előtt meghajlítják ősz fejüket: én Szilvay ur Iluskát, Almay ur Piroskát vezeti az oltárhoz.

— Soha én egyedül a szőke Piroskát szeretem — kiáltá Szilvay.

— En meg a barna Iluskát! — tört ki rap-szódikusan Almay.

— Uraim, akkor ez olyan gordiusi csomó, melynek megoldásánál én is megöszülök.

— Pedig önnek, önnek kell megoldani, ha azt akarja, hogy megszűnt hajfűrtjeinkért és elvesztett régi ideáljainkért a kellő idealisztikus elégtelt megkaphassuk és hogy a lovagiánál vagatást elherélhesse, s óltak tragédiái páthosszal.

Mit tegyek? bizony meg kétfélegnek. Mi lesz akkor belőlem? Gondolkodni úgy-kestem. Felőrn mulva már újból bandukoltam Hajósékhoz, csinálni a fuziót. Hasztalan volt, újra visszajöttem, kapacitálni a megöszült betűszedőket. Itthon sem mentem semmire. Meg egy szer, utolszor megpróbálom, gondoltam, és újból Hajósékhoz sompolyogtam. Most már a mamát is bevontam a fuzió megteremtésébe. Minden rayogó eszmémet és gondolataimat összeszedtem az ellentétek elsimítására.

Két óra keresztül tárgyaltuk az ügyet, és e két óra alatt agyam megerőltetése miatt deron hajfűrtjeim teljesen megöszültek: olyan lettem mint Mathusalem. T. agikus mozdulattal álltam föl a remegő hangon, szomorú páthosszal mondtam:

— Piroska, Iluska; ime boldoggá akartam kegyetek szívét tenni és nem hajolnak szavamra, pedig hogy szívemen viseltem boldogságukat, ime, e két óra alatt teljesen megöszült hajfűrtjeim bizonyítják.

— Ah! nini igazán, teljesen megöszült, csak most vesszük észre, rebegtek ijedten a leányok.

— Ugy van, teljesen megöszültem, s ezt csupán a kegyetek akaratokodásának köszönhetem — szóltam az előbbi páthosszal, megöszült hajfűrtjeimre kérem most, változtassák meg szerelmi izlésüket, hogy így legalább megöszülésem az önök boldogságával legyen összekötve. Ilgyjék el csakis az én ajánlatom szerint lehetnek boldogok.

Es a mit a legnagyobb költséi szavakkal, zábeszéléssel el nem bírtam éroji, ime hirtelen megöszült hajfűrtjeim megteremték a szerelmi fuziót.

— Legyen hát akarata szerint, szóló Iluska és Piroska. Rohantam a völgegy-jelöltekért.

Délután megtörtént az eljegyzés. Szilvay a szőke Piroskát, Almay a barna Iluskát ölelte emelkedett, boldog ódai hangulatban keblére. Es most csupán a lakodalom van hátra, a melyen én miut nászmagy fogok szereplni hogy a rákfalvi duellumban a pilseni sörivasban is részt vehessek.

Igy lett megoldva a gordiusi csomó, így kerültem ki a lovagius kettévágást, és így lettem én ősz Mathusalem átkozott hieroglifikus irásom miatt.

Oh most már csak a megkopaszodás van hátra.

NYILTÉR.

Nyersselyem-básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tusors és Shantung-Pongó s, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabár és vámentesen, valamint hához szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (B)

Magyar levelezés. Svájcba katasors levélbélyeg ragasztandó.

Köszönetnyilvánítás.

Felédhetlen emlékü családunk: **Kristofolletti István** elhunytá és temetése alkalmából a kegyelet és részvét oly megtisztelő módon nyilvánult, hogy kedves kötelességünknek tartjuk a temetésén való részvételért, valamint a megemlékezés minden más jeléért melyen érzett halánkat nyilvánítani.

Nagy-Kanizsán, 1899. március 29-én.

A gyászoló család.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

789. tk/99.

113-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi o-ztálya részéről közhírré tétetik, hogy a nkanizsai gyámi pénztár végrehajthatónak néhai Hokman János örökösei végrehajtást szenvedő kiskanizsai lakók elleni 342 frt 68 kr. tőke, ennek 1897. évi

julius hó 1-től járó 7% kamatai, a lejárt kamatok 7 százalékos késedelmi kamatai, 34 frt 82 kr. per, 14 frt 25 kr. végrehajtás kérelmi, 11 frt 06 kr. jelenlegi s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó, a palini 165. sz. újkben + 176. hrsz. alatt felvett s 576 frtra becsült ingatlan

1899. évi május hó 4. napján d. e.
10 órakor

Palin község házánál Dr. Benczik Ferencz felpe-reisi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi hatóságánál, 1899. évi február hó 13 napján.

GÓZONY,

kir tszéki albiró.

223/1899. s-am.

115-1

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a alapján ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1898. évi V III. 226/1. számú végzése következtében dr. Boros Jakab budapesti ügyvéd által képviselt Reisz és Berkovits budapesti cég javára Szűcs Ferenc szikvizgyáros nagykanizsai lakos ellen 1004 frt s jár. erejéig 1898. évi június hó 18-án fogantatott. kielégítési végrehajtás útján letoglalt és 482 frt 50 kr-ra becsült 1 szódaviz-készítő gép teljes felszereléssel és 334 szódás üvegből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság V III. 226/9. 1898. számú végzése folytán 1004 frt 45 kr. tőkekövetelés, ennek 1898. évi január hó 24. napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 68 frtban bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Kanizsán a helyszínen leendő eszközésére

1899. évi április hó 8. napjának d. e.
10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozó: oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy Kanizsán, 1899. évi március hó 24. napján.

MAXIMOVITS-GYÖRGY,
kir. bírósági végrehajtó.

Az eredeti Singer varrógépek

minden iparág

valamint házi varrasmunkák számára.

A **Singer-társaság** varrógépei világhírneket kitűnő minőségüknek és nagy munkaképességüknek köszönik, mely kiváló tulajdonságok által, a **Singer-társaság** gyártmányai mindenkor kitűntek. A mindinkább növekedő kelendőség, az összes kiállításokon eloyert kiváló kitüntetések a gyárnak 40 éven felüli fennállása a legbiztosabb és legteljesebb biztosítékot nyújtják azok jóságáért.

Ingyenes oktatás a divatos műhímzésben.

Singer erőüzem berendezés a legújabb módszer szerint.

Singer electro motor

kizárólag varrógép hajtására minden nagyságban

The Singer Mfc. Co. részvénytársaság Nagy-Kanizsa

Deák Ferencz-tér 460. szám.

50 év óta ca. és kir. tanárok és orvosok által a fogak épésében tartására minden szájj- és foghajl., fogfájás ellen, a szájjárgó úde-sigérol stb. mint legjobb legújításosabb szájj-
vix az

ANATHERIN
törvényesen védve.
Dr. Popp J. G. ca. és kir. udvari fogorvos Bécsben.
Drogériákban frt 1.50, frt 1.-, -50 kr.

*
Fogpor 63 kr.
Anatherin szájpaséta üvegdobozokban 70 kr.
csomagokban 35 kr., fogplomb frt 1.-, illatos növényesszappan bőrtisztító talanságok stb. ellen 30 kr. Kapható minden gyógyszerárban, drogueriakban, illatszerekkereskedésben és a főraktárban.

Thiebler Rudolfnál
kir. gyógyszerész
Bécs, I., Krugerstrasse 6
Főraktár: Nagy-Kanizsa
Fräger Béla és Reik Gyula
gyógyszerárban.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compositum.

Ezen hírneves háziasszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényenél, osztrák, tagazagattásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziasszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtékú utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
Richter F. Ad. és társa, osztr. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Szerencse kell az embernek!

A negyedik m. királyi szabadalmazott osztálysorsjáték I. oszt. sorsjegyei már kiadattak és mi az időközben előjegyzett megrendelések eszközölését megkezdttük. A nagymérvű szerencse eredményeinek köszönhetjük, hogy hozzánk oly nagy számban érkeznek megrendelések.

Miután Fortuna már előzetesen is kedveskedett nekünk, most újból szerencsénk volt a mennyben a mostani 3. és 4. osztálynál a 80 000 és 90 000 koronás főnyereményeket mi fizettük ki vevőinknek. Nem is egészen 1 év alatt nálunk körülbe ül egy és fél millió koronát nyertek.

Szigoruan reális és pontos kiszogálásunknál fogva vevőinknél bel- és külföldön a legnagyobb bizalmat nyertük el.

Ennélfogva kérjük, hogy ujonnan belépő vevőink is ajándékozzanak meg bizalmukkal és kíséreljék meg szerencsájük megalapítását egy sorsjegynek minél előbbi megrendelése által.

Tanácsos a megrendelést minél előbb beküldeni hozzánk, mert így előreláthatólag abban a helyzetben leszünk, hogy a rendelést azonnal eszközöljük, ha a megbízást f. évi április hó 9-ig kézhez kapjuk.

A negyedik m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték tervének beosztása ugyanaz, mint a harmadiknál volt és a 6. osztályban huzásalá kerülő nyeremények sorozatát alanközöljük.

A betétek is ugyanazok maradtak és az I. osztály sorsjegyeinek ára a következő: $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy 6 frt., $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy 3 frt., $\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy 1 frt 50 kr., $\frac{1}{16}$ eredeti sorsjegy frt - 75.

A befizetések postautalványon küldhetők, vagy mi utánvétellel küldjük a sorsjegyeket.

A magyar királyi szabad. osztálysorsjáték 50.000 nyereménye a következő: A hivatalos terveset 9 § értelmében szerencse esetben 1.000.000 korona. A főnyeremények: különösen 1 jutalom 600.000 korona, 1 főnyeremény 400.000 kor., 1 nyer. 200.000 kor., 2 nyer. a 100.000 kor. = 200.000 kor., 1 nyer. a 90.000 kor., 1 nyer. a 80.000 kor., 1 nyer. a 70.000 kor., 2 nyeremény a 60.000 kor. = 120.000, 1 nyer. a 40.000 kor., 5 nyer. a 30.000 kor., 1 nyer. a 25.000 kor., 7 nyer. a 20.000 kor., 140.000, 3 nyer. a 15.000 kor., 45.000, 31 nyer. a 10.000 kor., 310.000, 67 nyer. a 5.000 kor., 335.000, 3 nyer. a 3.000 kor., 9.000, 432 nyeremény a 2.000 kor., 86 000, 763 nyeremény a 1.000 kor., 763.000, 1238 nyeremény a 500 kor., 619.000, 90 nyeremény a 300 kor., 27.000, 31700 nyeremény a 200 kor., 6.340.000, 3900 nyeremény a 170 kor., 663.000, 4900 nyeremény a 130 kor., 637.000, 50 nyer. a 100 kor., 5.000, 39.000 nyeremény a 70 kor., 312.000, 2900 nyer. a 40 korona 116.000, 30.000 nyeremény és jutalom 13.140.000 korona értékben, melyek hat osztályban sorolhatnak ki és készpénzben lesznek fizetve, csak hogy szerencse kell az embernek!

Török A. és Társa

NEMZETKÖZI SORSJEGYIRODA
A M. KIR. SZABAD. OSZTÁLYSORSJÁTÉK FŐELÁRUSÍTÓJA
BUDAPEST, VÁCZI-KÖRUT 4/A.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a dr. Spitzer-féle Mária kenőccsel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana Puder” és „Mária szappan”-nal használva pedig megóvja az arc bársonyos külsejét a késő öregségig.
82-18

Kapható: Govorkovich János Mária gyógyszerárban Eszék, felsőváros.

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelylyel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással, ingyen és bérmentve.

Kiadó lakás.

ZRINYI-utcai házamban 547. sz. alatt 2 lakás: egy utczai és egy udvari két szobából álló lakás mellékhelyiséggel együtt május 1-ére kiadó.

111-2 Eger Ignác.

halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.

Ára tuczonként eredeti párisi csomagolásban:
Gummi, elsőrendű gyártmány . . . 0.80 6. frt/ig
Halhólyag kiváló finom minőség . . . 2.- 8. "
Capottes americans (rövid) . . . 2.- 5. "
Gyűjtemény uraknak igen célszerűen dobozokban 6sz.állítva . . . 3.- 10. "
Suspensorium . . . 0.50 3. "
Párisi női szivacska (Safety Sponges) 2.- 6. "
Irrigátor teljesen felszerelve . . . 1.80 5. "
Eredeti tessarium oculisium (Peliporus) Menzinger tanár szerint . . . 1.80 2.50 "
Vese-óvó külön . . . 1.50 "
„Diana-óv”, szab. havibaj el. köt. 3.50 5.- "
(minden hölgynek nélkülözhetetlen)

M. gondeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

Keleti J.

cs. és kir. orvos, sebészeti mű és kötszer-gyáros. 241-14
(Alapít. 1878.) Budapesten, (Alapít. 1878.)
IV. Koronaherezeg-utca 17.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának a vételért 10% engedélyezették.

Ezen hirdetés tulajdonosának a vételért 10% engedélyezették.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép úgy 1898. július hó 11-én HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN is a két első díjjal arany-érmekkel lett kiüntelve.

Mc CORMICK

a világ legrégebbi arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.
Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ GYÁR-utca 66.

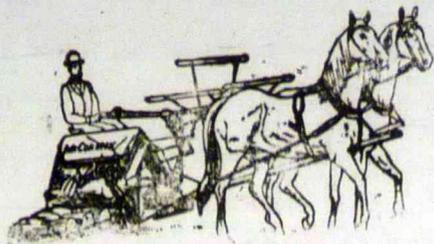
Ajánlják: a legmegbízhatóbb MC CORMICK „HUNGARIA“ kéveket
aratógépet, a legalkalmasabb MCCORMICK „DAISY“ marokra ké
aratógépet és a legújabb a legjobb MC CORMICK „NEW 4.“

fűkaszalógépet. 112-17

Legjobb a világon és legkisebbit.

Számos kiténtetés és díjlemezével igazolja

Legjobb a világon a legújabb

Mc Cormick gyártmányú gépek bámulatos tökéletességét.

Gépeink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak.

Mily elkerülhetetlenül szükséges a szőlők permetezése az elmúlt évadban bizonyult be midőn csakis a permetezeti szőlők nem mentek tönkre. Ennek értecsére legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és társa

szabadalmazott

önműködő

„SYPHONIA”

sőlővessző és növénypermetezője,

mely az oldatot szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos dícséző bizonyítvány mutatja kiünő voltát valamennyi egyé-
364 rendszerrel szemben. 1-10

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak,

különlegességi gyár borsajtok a gyümölcs-értékesítési gépek részére.

Bécs, H/1, Taborstrasse 76. szám.

Írjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismételadók kívánatosak.

Különlegesség polobaka, balhar-, konfharovaz-

moly-, és háziállatok tetve ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

- Fesselhofer József
- Armuth Nátháru
- Balaton Testvérek
- Deutsch Lajos
- ifj. Fischer Ferencz
- Fleischhacker József
- Marton és Huber
- Neu és Klein
- Rosentfeld Adolf és fia
- Schlesinger Izidor
- Schwarz és Tauber
- Strém és Klein
- Weiss és Schmidt

Bács:

- Dorner S.
- Fischer A.
- Fried Lajos
- Herczeg József

Barszelep:

- Breuer Ferencz
- Fischer A.
- Klein József
- Mautner M. Bela
- Neumann M.
- Szabó Sándor
- Weiss Sándor

Berzence:

- Bauer I.
- Kaufmann I. S.

Csurgó:

- Kreissler Géza
- Schwarz R.
- Fischer Simon

Felső-Szeged:

- Weiler V. és Samu

Mis Komárom:

- Berger Miksa

Nagy-Atád:

- Nadasi Alajos
- Zaborsky Károly
- Zabusek Károly
- Rotter Bernát

Nagy-Récsé:

- Dedinszky J. gyógyszer.

Pacsna:

- Schleiffer M. G.

Perlak:

- Kramarits Victor
- Sosterics Pál.

Sümegeg:

- Bodis Mátyás
- Darnay Kálmán
- Márkus Salamon fia

Zacherlin

nem papirzacskóban!

Egyedül csupán üvegben valódi!

EZ A SZER IGAZÁN CSALHATATLAN, GYÓKERES SEGÍTSÉG MINDEN-NEMŰ FÉREG-PUSZTÍTÁSHOZ.

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Kiadások		Negyvenegyedik évi zárszámja 1898. január 1-től december 31-ig.				Bevételek					
I. Tűzbiztosítás.		forint	kr.	forint	kr.	I. Tűzbiztosítás.		forint	kr.	forint	kr.
Kifizetett károk és költségek	4,005,900'97					Az 1897. évről áthozott kaspénz díjtartalék a viszontbiztosított rész					
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1,300,638'49	2,505,269	49			levonással és minden megterhelés nélkül	2,000,000				
Függőben maradt károk tartaléka		227,545	82			Tűzbiztosítások után bevett kaspénzdíjak és a folyó					
Szerzési költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával		320,174	72			éves lejárt díjbelevények és díjalvók	2,182,965'14				
Jóvedelmi adó és bélyegilletékek		112,129	38			levonva: törlesztett díjak	785,332'94				
Postabérek		53,206	29			» viszontbiztosítási díjak és díjrés-					
Adatszámok közhasznú ezélokra		12,525				letek	1,065,873'51	2,790,997'45	2,381,387	71	
A tűzbiztosítási üzlettel terhelő igazgatási költségek		534,454	67			Az 1897. évben függőben maradt károk tartaléka			176,178	56	2,560,267'18
Behajthatlan követelések leírása		7,122	84			II. Szállítmánybiztosítás.					
A következő évek kaspénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	2,000,000			772,727	11	Az 1897. évről áthozott kaspénz díjtartalék a viszontbiztosított rész					
II. Szállítmánybiztosítás.						levonással és minden megterhelés nélkül	50,000				
Kifizetett károk és költségek	102,304'43					Szállítmánybiztosítások után bevett kaspénzdíjak	351,048'79				
levonva viszontbiztosított károk és költségek	51,731'39	50,474	45			levonva: törlesztett díjak	10,178'47				
Függőben maradt károk tartaléka		25,111	52			» viszontbiztosítási díjak	186,337'55	176,515	78	74,554	81
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával		16,540	02			Az 1897. évben függőben maradt károk tartaléka				21,565	23
A következő évek kaspénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	20,000			10,425	89	III. Jégbiztosítás.					
III. Jégbiztosítás.						Jégbiztosítások után bevett kaspénzdíjak	2,000,000'00				
Kifizetett károk és költségek	3,726,718'36					levonva: törlesztett díjak	184,432'80				
levonva viszontbiztosított károk és költségek	2,480,195'18	1,246,523	18			» viszontbiztosítási díjak	1,204,534'10	1,390,788	85	635,530	
Függőben maradt károk tartaléka		38,025	76			Az 1897. évben függőben maradt károk tartaléka				8,577	47
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával		110,933	25			IV. Betörésbiztosítás.					
Bélyegilletékek		29,090	90			Betörésbiztosítások után bevett kaspénzdíjak	43,761'30				
Behajthatlan követelések leírása		1,700	79	1,117,873	78	levonva: törlesztett díjak	4,813'97				
IV. Betörésbiztosítás.						» viszontbiztosítási díjak	26,518'20	21,531	97	10,539	43
Kifizetett károk és költségek	690'42					V. Egyéb bevételek.					
levonva viszontbiztosított károk és költségek	493'44	187	18			Szelvény-takarékpenztári, váltó- és egyéb kamatok levonva az ár-					
Függőben maradt károk tartaléka		600				folyamvesztésért értékpapírok után	185,843	70			
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával		3,021	60			Társasági ház tisztviselői	20,894	30		196,844	
A következő évek kaspénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	6,500			10,308	76	VI. 1898. évi nyereség számla.					
						A folyó évi üzletből fennmaradt veszteségért				775,004	82
										1,610,137	64

Vagyron.

Mérleg-számla 1898. december 31-én.

Teljes.

Vagyron.		Mérleg-számla 1898. december 31-én.				Teljes.					
		forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.
Eltérített tőkepenzek takarékpénztárak- és bankoknál	2,505,269'17					Részvényalapítók: teljesen befizetett 2000 egység részvény a 1000 forint	2,000,000			2,000,000	
1,400,000 forint Magyar földhitelintézet 4%-os talajjavítási és szabály.						Részvényalapítók: teljesen befizetett 2000 forint részvény	2,000,000			2,000,000	
záloglevelek						Társasági tartalékok				217,568	84
1,000,000 — Postai magyar kereskedelmi bank 4%-os záloglevelek						Külföldi tartalék					
						Tűzbiztosítási díjtartalék kaspénzben a viszontbiztosított rész	2,000,000				
300,000 Egyesült budapesti főv. takp. 4%-os záloglevelek						levonással és minden megterhelés nélkül	50,000				
7912 darab Magyar-francia biztosító részvény-társasági részvé-						Szállítmány biztosítási díjtartalék kaspénzben a viszontbiztosított					
nyek						rész levonásával és minden megterhelés nélkül	35,000				
1000 db Bécsi biztosító-társaság részvény						Betörésbiztosítási kaspénz díjtartalék a viszontbiztosított rész le-	2,000				
1731 db Hazai által. biztos. társ. részvény						vonásával és minden megterhelés nélkül	4,300			2,004,300	
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok						Tűzbiztosítási függő károk tartaléka				227,845	81
						Szállítmány biztosítási függő károk tartaléka				25,111	52
Lezártított, visszazártított és egyéb váltók	900,523	43				Jégbizt. függő károk tartaléka				38,025	76
A társaság háza	710,000					Betörésbizt. függő károk tartaléka				600	
Ersszabottéri házak jelzálog-könyvén számla	410,000					Külföldi hitelek				275,124	86
Külföldi adók:						Előbbi évekről addig fel nem vett osztalékok				2,400	
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselősekéknél	578,090	71				Előbb magyar általános biztosító társaság »Levél-alap				20,112	83
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	675,907	60				Előbb magyar általános biztosító társaság »Errekeves alapítvány				75,741	85
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	250,307	00				Tiszviselők nyugdíjalapja				227,178	78
Központi pénzkészlet	51,352	78				Ormsody Vilmos-alap				15,000	
1898. évi veszteség	775,004	82				Készletbiztosítási osztály folyó számlán				214,554	82
						Betörésbizt. osztály folyó számlán				2,000	87

II. Életbiztosítási üzlet.

Kiadások. Harminczhetedik évi zárszámja 1898. január 1-től december 31-ig. Bevételek.

Kiadások.		Harminczhetedik évi zárszámja 1898. január 1-től december 31-ig.				Bevételek.					
		forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.
Törlesztett kötvények díja	307,530	57				A múlt évből áthozott díjtartalék				21,244,862	63
Visszaváltott kötvényekért	478,988	81				Befolyt díjak: az évben kiállított kötvények után			661,894	88	
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	1,143,073	90				» az előbbi években kiállított kötvények után			4,978,096	18	
Lejárt kiházasítási tőkékért	1,370,185	86				» a biztosított tőke emelésén fordított nyereségek			88,543	81	2,368,834
Kiházasítási biztosításoknál haláleset következtében díjvisszatérítés	33,143	04				Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka				241,657	14
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	317,895	81				Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka				328,137	40
Évkezdeti károk	309,874	39				Illetékek				106,811	81
Évkezdeti díjak	183,650	88				Kamatjóvedelem				1,445,834	40
Visszabiztosítási díjak	137,107	34									
Bélyegért	97,7	19									
Iródsági bér, postadíjak, nyomtatványok, stb. és egyéb költségek	240,044	90									
Tisztviselők	95,859	38									
Jóvedelmi adóért	7,918	74									
Orvosi díjakért	44,515	04									
Szerzési és behajthatlan költségek	354,343	81									
Kiszorított biztosítások tartaléka	14,000										
Behajthatlan tartozások leírása	14,982	19									
Díjtartalék az év végén											
1898. évi nyereség											

Vagyron.

Mérleg-számla 1898. december 31-én.

Teljes.

Vagyron.		Mérleg-számla 1898. december 31-én.				Teljes.						
		forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.	
Értékpapírok	30,241,577	frt 96	kr 94			Díjtartalék				23,818,951	frt 43	kr 94
114,000 Korr. n. 4. magyar kir. 4%-os koronajáradék 50 frt 25 kr-jaival						levonva a viszontbiztosítási díjtartalékok				214,814	frt 43	kr 94
25,700 forint magyar kir. 4%-os aranyjáradék 100 frt 75 kr-jaival						Biztosítási alap				215,311	56	
2,357,100 forint magyar földhitelintézet 4%-os záloglevelek 50 frt 40 kr-jaival						Kiházasítási tőkék nyeresége				202,545	85	
2,345,000 forint magyar földhitelintézet 4%-os talajjavítási és szabályozási záloglevelek						Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka				217,833	81	
37 frt 25 kr-jaival						Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka				328,137	40	
2,200,000 Korr. n. 4. magyar földhitelintézet 4%-os koronajáradék 50 frt 25 kr-jaival						Díjvisszatérítések vonatkozó nyereségek tartaléka				132	74	
204,000 forint postai magyar kereskedelmi bank 4%-os záloglevelek 100 frt-jaival						Találási csoportok számlája				74,881	99	
28,000 forint postai magyar kereskedelmi bank 4%-os központi kölcsönkönyv. 100 frt-jaival						Előre kifizetett díjak 1898-1900. évekre				1,271	94	
21,000 forint kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4%-os zálog. 100 frt-jaival						Fel nem vett nyereségek 1897. évről				280	48	
74,000 forint kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4%-os zálog. 100 frt-jaival						Kiszorított biztosítások tartaléka				14,000		
200,000 forint magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja 4%-os zálog. 100 frt-jaival						Visszabiztosított intézetek és mások követelései				24,717	87	
130,000 forint magyar orsz. közp. takarékpénztár 4%-os zálog. 100 frt-jaival						1898. évi nyereség				700,945	87	
726,000 forint egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 4%-os záloglevelei 100 frt-jaival												
28,100 forint magy. jelzáloghitel. 4%-os nyereségkönyvén kötvények 100 frt 25 kr-jaival												
Magyar jelzáloghitelbank 4%-os kölcsön 5 darab nyereségkönyvén 15 frt-jaival												
278,000 forint magyar jelzáloghitelbank 4%-os záloglevelei 100 frt-jaival												
2,442,100 forint Budapest fővárosi 4%-os kölcsönkönyvén 100 frt-jaival												
484,000 Korr. n. 4. Budapest fővárosi 4%-os koronajáradék 50 frt-jaival												
1,144,100 forint magyar kir. államvasúti kölcsön 4%-os kötvények 100 frt-jaival												
250,000 forint magyar kir. államvasúti kölcsön 4%-os kötvények 100 frt-jaival												
27,200 forint m. kir. katonai vasúti államkölcsön 4%-os aranykötvények 100 frt-jaival												
220,700 forint magyar kir. 4%-os földterhermentesítő kötvények 50 frt-jaival												
2,220,100 forint magyar kir. államvasúti jogkötés nélküli 4%-os kötvények 100 frt-jaival												
Beosztottak nyeresége és piaci értékesítési vasúti elv. kötvény												

KÖVESDI KÁLMÁN

divat-, vászon és női késznemű áruháza

Nagy-Kanizsán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a

tavaszi és nyári idényre

raktáramat mindenemű bel- és külföldi

divatkelmékkel, női- és gyermek felöltőkkel, valamint

napernyőkben

legizlésebb ujdonságokkal dusan felszereltem és minden szakmába vágó áru a legolcsóbbtól a legdrágábig nálam beszerezhető.

Férfi gyapotszövetek

a legnagyobb választékban, továbbá

Damast, vászonárúk és Chiffonok, Függönyök, szőnyegek, butorkelmék

minden árban és kivitelben kaphatók.

Nagy-Kanizsán egyedüli gyári raktár

valódi Insbrucki Lódenszövetekből

utazó és bicikli ruháknak hölgyek és urak részére

valódi szintartó mosókelmék

CARTON, SATIN, BATTIST, GRENADINE, SEPHIR

nagyszerű kivitelben.

Ujdonságok férfi divatcikkekben:

Chiffon	ingek	1	frt	20	krtól	feljebb
Piqué	"	1	"	80	"	"
Selyem	"	2	"	40	"	"
Battist	"	1	"	80	"	"

Gallérok, kézelők nyakkendők, esőernyők

a legolcsóbb árak mellett.

Battist és vászonsebkendők tucatszja 1 frt 50 krtól feljebb.

A nagyérdemű közönség szíves jóindulatát és pártfogását kérem,

vagyok teljes tisztelettel

Kövesdi Kálmán.

Postai rendelések a legpontosabban eszközöltnek.

Hirdetéseik

felvételnek e lap kiadóhivatalában

Nagy-Kanizsán.

VALÓDI **LINOLEUM** Fontos háziasszonyoknak!
puha padlóra Törv. védve.
PADLÓZOMÁNCZ minden színben.

Nincs többé ragadás szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csak Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a *vas lovas* védjeggyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.

Felkérésre küldjük: VAS LOVAS.

Nagy-Kanizsán kapható:
NEU és KLEIN és STREM és KLEIN
uraknál.

Nem pörkölünk többé kávét itthon!

Legújabb időben alapított

93-6

Fiumei Kávé Pörkölő Részvény-Társaság

egy nagyszabású telepet rendezett be Fiumében, hogy ott egy világhírű szabadalmazott új módszert, melynek nevezetesebb előnyeit, itt rövidesen felsoroljuk, értéksítesen:

„a kávénak pörkölő rendszerünkkel nemcsak minden nemes alkatrésze és tápanyaga egészben esonkítatlan marad.

de hebizonyított tény, hogy e nemesítő módszerrel szaporább, erősebb zamatu, kellemesebb ízű és jobb kávét nyerünk.”

Kiemelendő még, miszerint az idézett előnyök mellett pörkölt kávénk hónapokon át is változatlanul friss marad.

Számtalan elsőrangú orvos, orvos és tudományos tekintély véleménye és bizonylata - megerősíti állításunkat, melynek hiteleségéről egy kóstolópróba ötelével minden háziasszony meggyőződést szerezhet.

Védjegy Összes hordó és zákküldeményeinken fenti védjegy alkalmazva lévén; kérjük okvetlenül annak figyelembe vételét.

Raktáron folyton friss pörkölés — 1 frt 60 krtól 2 frt 80 krtig kilogrammonként.

Tisztaságért teljes szavatosság.

Kapható Nagy-Kanizsán: Schwarz & Tauber, Neu & Klein, Weisz & Schmidt, Deutch Lajos, Fischer Ferencz, Ifj. Fischer Ferencz, Toch Zsigmond, Berger, Adolf, Schwartz Sándor uraknál és Fleischacker Józsefné özégnél.

Szabadalmas módszerünk: Belga, Dán, Francia, Holland, Német, Svéd és Norvégországokban rövid 4 éven át fényesen bevált, felkaroltatott és tért hódított.

Felkérésre: Fiumei hitelbank (részvénytársaság) FIUMÉBAN.

Felkérésre: Fiumei hitelbank (részvénytársaság) FIUMÉBAN.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
szerkesztővel ártakanni lehet napenkint d. u. 4—5 óra közt.
de intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (8 frt — kr)
Félévre 6 korona (8 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)
Nyiltár papírtára 10 krajár.
Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intéendőek.
Bármentetlen levelet csak ismeri csak ből fogadjunk el.
Egyes szám ára 10 krajár.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Feloldó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőfőnök: Kévécz Lajos.

Csütörtök április 6.

Magyar nőnevelés.

Hazánkban a nőnevelés tulajdonképpen most kezd erőteljesebben kibontakozni. Nagyon természetes, hogy ez is, mint általában minden kibontakozás, bizonyos iránytalan hullámzással, a még határozottan ki nem forrott elvek követésében való tévovásó kapcsolódással jár.

Anyának vagy a férfiakkal versenyezve küzdő egyének neveljék-e a serdülő leány-nemzedéket? — e kérdés körül hullámanak a vélemények. Hogy melyik irány fog felülkerekedni az elvek harca közben: előre megmondani nem lehet. A kérdés rendkívül nagy nemzeti és szociális politikai fontossága azonban megkétszerezte, hogy minden véleményt, mely nemes felfogásával a legtisztább közös érteket mérlegelve ügyeljenek e kérdést a végleges kibontakozás felé segíteni, nagyon meg kell szívelnünk.

Ilyen megszívlelésre méltó véleménynyre járul a magyar nőnevelés forrongó kérdéséhez dr. Sebestyén Károly is.

Egy idealisan gondolkozó s minden ízében magyar léleknek nemes lelkesedése ragyogja be annak a cikknek minden sorát, melylyel a magyar nőnevelésnek mai állapotára s részben szerinte helytelen irányban megindult kibontakozására mutat rá. Megérdemli ez a jeles cikk, hogy elolvassa mindenki s hogy sokáig és mélyen gondolkodjanak tartalma fölött mindazok, kik közvetve, vagy közvetlenül befolyással lehetnek a magyar nőnevelés irányítására.

A jeles pedagógus irány-eszméi ezek:

Otthonának született a nő. Az élet harcai a férfi erejét kívánják, a férfi büszkeségét, hajthatatlanságát, a férfi alkudozásait, önmegalázását. S e küzdelemnek

végző célja a nő, nem osztályosa. Érette küzdenek, nem vele. A férfi megszerzi az életet, a nő — disziti. Es disziti lelkének harmónikus, nemes, főnkelt voltával, szíve gyöngédségével, elméjének kicsiszolt, finom műveltségével. Ó ez a hivatás sokkal nagyobb és fontosabb, hogysem szánó mosolylyal le lehetne nézni. Pedig ez még csak a kisebbik része. A nőt anyának rendelte végzete s így gyermekeink legfogékonyabb évei az övék, ők bírják teljesen az utánunk következő nemzedéket; amit tőlök vesz, azt viszi át fejlettebb korába. S gyakorta meddő minden erőlködésünk az ifjuval, ha rossz utra tévedt a miveletlen vagy lelkiösmeretlen anya kezén a gyermek.

Mivelt és magyar anyákat kell adnunk a hazának, a jövőnek, minmagunknak. És e miveltég legyen harmonikus kiegészítője az egész társadalom műveltségének s egyben az asszonyi lélek egyéb képességeinek is. Sokszor és nagy elméjű férfiak gondolkodtak már azon: minémű legyen e miveltég. Es végre is arra az eredményre kelle jutniok, hogy más, mint irodalmi ez a miveltég nem lehet.

A természettudományok áttekintő ösmerténél mélyebbre nem hatolhat a nő szervezeténél fogva, és nincs is többre szükség. A klasszikai nevelés egyoldalú és veszedelmesen fölületes. Nem marad hátra egyéb, mint az irodalmi művelés.

Ne adjátok leányaink kezébe a római írókat! Ne mételegyék meg ifju lelküket azzal a céltudattal, hogy ez az egész nevelés pusztán az érettségi bizonyítvány s a hirtelen föltáruult egyetem kedvéért van. Hisz ti magatok tudjátok a legjobban, hogy ez a nevelés nem klasszikai és a latin

irodalom mindenestül nem klasszikus irodalom hanem csak formában, tartalomban gyarló, viszonylag értéktelen utánzása a görögnek. Mit irányoztatók az oly könnyen megtéveszthető magyar családokot ez utvesztőbe, holott tudván tudjátok, hogy sokat ígértek és semmit sem adhattok? . . .

De ne szóljunk keserűséggel e keserű dolgokról! Elöttünk van eszményképe annak a nevelésnek, amelyet a magyar leánynak haza kellene vinnie iskolájából, hogy otthon őrizze, gyarapítsa és hasznosítsa családjá javára.

Irodalmi nevelést adjunk leányainknak. Mit a költők szépet és gyengédét álmodtak, nekik álmodták. Az emberi szellem csucsain állók lelkők merész rőptével és gondolataik mélységével az ő tulajdonaiik. Meg kell ösmerniök ama lángelméket, amelyek alkotásaikkal törvényt szabtak a gyengébbeknek és azokat a rokonlelkeket, kik e törvényeket fölfogták, megértették és világos szavakba öltöztették.

Ösmerniök kell a történet folyamán működő öröket, melyek előbbre viszik az emberiséget a haladásnak utján; a nagyokat, kik vér nélküli dicső hadjáratokból nem milliók eltiprásával, hanem egy-egy új fölfedezéssel tértek meg, az egész világra üdvösséget hozóval.

El kell mélyedniök az emberi gondolkodás rejtettebb szövédékeibe, hol merész álmodozók — kiket bölcselőknek nevez a sokszor tévedő terminologia — szövik a gondolatokat lét és nemlét fenséges kérdéseiről.

S midőn szellemöket ily magasságokba emeltük, le kell szállitanunk az édes anyatöldre, megösmertetnünk őket saját népünk évezres harcaival, bukásaival és diadalával.

Kerékpárosok figyelmébe!

Budapesti kerékpár üzletem felhagyása folytán

új és használt cs. és kir. szab. férfi- és női bambusz kerékpárok

míg a készlet tart, nálam bámulatatos olcsó áron kaphatók.

A kerékek naponta délelőtt, a főúton levő divát-üzletomban megtekinthetők.

Tisztelettel

KÖVENDI KÁLMÁN

Bel- és külföldi képes folyóiratok, hirlapok, szaklapok ifjusági- és divatlapok

minden külön díj felszámítása nélkül

előfizethetők és megrendelhetők

Fischel Fülöp könyvkereskedésében **Nagy-Kanizsán.**

Mint ahogy nagy gondolkodók minden csekély jelenségét is sub specie aeterni, az örökkévalóság szempontjából tekintenek: úgy az ő pillantásuknak is állandóan a haza földjére kell szegezve maradnia. Hogy vészben, viharban biztos támasztékai legyenek a küzdő férfinak, megértői céljainak, lelkesítői — előre.

Az iskolának hivatása a nő nevelésében nem terjedhet tovább. Minő földat vár reá nemzetgazdasági szempontból a családban és társadalomban, azt nem az iskola dönti el. Miként állja meg helyét, há körülményei a nőnél oly szomorú önállásra utasítják: erre az iskola meg nem taníthatja. Ne feledjük el, hogy ennyire a fiúk iskolája sem vállalkozik, holott ezek bizonyára önálló életre nevelkednek.

Evszázadon át elhanyagolták a leányok nevelését; pár évi gondos odaadó törekvés után, mely sikerekben oly gazdag volt s az állandóság, megállapodottság biztos érzésével kecsegtetett, most ismét a kapkodó kísérletek átmeneti korszakát éljük. De hisszük, ama nagy érdekekért: a magyar asszonyokért, a magyar műveltségért, a magyar családért, a magyar hazáért, hogy ez a keserű pohár is el fog mulni tőlünk s a tévedés néhány esztendeje után, szánva félműveltségre csábító latinus hóbortjainkat, visszatérünk a leányok magyarságra, műveltségrenevelésének egyedül helyes útjára.

Dr. Sebastyén Károly.

Üvegpalackok és üvegpoharak hitelesítése.

— A keresk. miniszter rendelete. —

A kereskedelmi miniszter a következő rendeletet adta ki a kimerésre használt üvegpalackok és üvegpoharak koronabélyeggel hitelesítetlen való használatára és ezen üvegedények hitelesítési kellekai tárgyában:

A vendéglőkben, korcsmákban s egyéb nyilvános helyeken, mint bodegák, borozók, mulatók stb., ahol közönségesen bort, vagy sört kimernek, kimerésre és mértéként használt palackok és

poharak kizárólag a jelen rendeletben foglalt kellekek alapján mérték-hitelesítési koronabélyeggel hitelesítve használnak.

Nem tartoznak azonban ezen hitelesítési kötelesség alá a címlappal (címkevel, etiquettel) ellátott és bedugaszolt, lepecsételt, illetőleg egyéb alkalmas módon maradandólag elzárt állapotban forgalomba hozott finom borral töltött palackok, valamint az ivópoharak, melyek palackok mellé (service) gyanánt adatnak. A palackok és poharak hitelesítési kellekeire vonatkozólag a következőket rendelem:

1. Hitelesíthetők olyan 2 l., 1 l., 0.7 l., 0.5 l., 0.3 l., 0.2 l., 0.1 l., 0.05 l., 0.02 l. és 0.01 l.-es üvegpalackok, amelyek az ürtartalom határa a palackok nyakán egy vízszintes, legalább 1 cm. hosszú vonással maradandólag meg van jelölve, ha az ürtartalom eltérése a jelző vonástól lefelé vagy feléle a 0.5 literes és ennél nagyobb palackoknál két milliméter, a 0.5 liternél kisebb palackoknál egy milliméternél nem nagyobb; továbbá melyeknél a palack szája és a mértékjelző vonás közt 0.1 l. és ennél nagyobb palackoknál legalább is 3 cm.-nyi, míg a 0.1 l. s ennél kisebb palackoknál legalább is 2 cm.-nyi távolság (felülmérték) van.

2. Hitelesíthetők olyan 2 l., 1 l., 0.5 l., 0.4 l., 0.3 l., 0.2 l., 0.1 l., 0.05 l., 0.03 l., 0.02 l. és 0.01 literes üvegpoharak, amelyek oldalán a mérték határa egy vízszintes, legalább is 1 cm. hosszú vonással maradandólag van megjelölve, ha a pohár belső átmérője ott, hol a mérték határanak jele van, a 2 l. és 1 literes pohárnál legfeljebb 12 cm., a 0.5 literesnél legfeljebb 9 cm., a 0.4 literesnél legfeljebb 8 cm., a 0.3 l. és 0.2 literesnél legfeljebb 7 cm., és a 0.1 l., 0.05 l., 0.03 l., 0.02 literesnél legfeljebb 5.5 cm., ha továbbá az ürtartalom eltérése a jelző vonástól lefelé vagy feléle 1 milliméternél nem nagyobb s ha végül a pohár széle s a mértékjelző vonás közt a 0.3 l. és ennél nagyobb poharaknál legalább is 15, a 0.2 literes poharaknál legalább is 12, míg a 0.1 l. és ennél kisebb poharaknál legalább is 5 milliméternyi távolság (felülmérték) van, megis azon további megszorítással, hogy a pohár széle és a mértékjelző vonás közötti távolság a 0.3 l. és ennél kisebb poharaknál 0.07 liternél több mennyiség nem térjen.

3. Egy és ugyanazon poháron a fentebb említettek közül több mérték is megjelölhető, mely esetben minden jelzővonalhoz külön-külön a hitelesítési bélyeg alkalmazandó.

4. Tekintettel a használatban és a készletben lévő poharakra, megengedem, hogy a 0.3 literes poharak lenti feltételei közül a 15 mm.-nyi felülmérték feltételétől eltekintessék és f. évi július 1-éig a 0.3 literes poharak akkor is hitelesíthetők és így tovább is használatban maradhatnak, ha azokon a felülmérték legalább is 12 centiméter.

5. A palackokon és poharakon a liter jelzése „l.” betűvel történik.

6. Tekintettel a használatban és készletben lévő palackokra és poharakra, megengedem, hogy a f. évi július 1-éig hitelesíthetők és továbbra is használhatók legyenek azon palackok és poharak amelyek az előirt „l.” jelzés helyett „L.” jelzés van.

7. Ugy a palackoknál, mint a poharaknál a mérték jelzése (a mennyiség és jelvény, például 0.5 l.) a mértékjelző vonás közelében az alatt, felett, vagy mellett maradandólag és elválaszthatatlanul feljegyzendő.

8. Az üvegedények bélyegzésé edzés által eszközözendő.

9. A hitelesítési díj maximuma egy a palackok, mint a poharakra nézve — ürtartalom-különbség nélkül — 4 kr., míg poharaknál, ha azokon több mérték van feljegyezve, minden egynél több mérték megvizsgálásáért külön még 2 kr. maximális díjat állapított meg.

10. A hitelesítési kellekekre vonatkozó intézkedések e rendelet kiadása napjától fogva lépnek életbe.

11. Az ezen rendelettel ellenkező eddigi intézkedéseket ezennel hatályon kívül helyezem.

12. A hitelesített palackok és poharaknak a fent jelzett nyilvános helyiségben való használatának kötelezettsége f. évi július 1-én lép életbe, kivéve a zárt sörös palackokat, amelyekre nézve a hitelesítetlen való használat kötelezettségét 1901 július 1-től állapítom meg.

13. A jelen rendeletben megjelölt üzlethelyiségek tulajdonosai, akik hitelesítetlen, vagy a fentiekben megállapított feltételeknek meg nem felelő hitelesítéses bíró palackokat és poharakat üzletükben, illetve helyiségükben kimerésre és mértéként használnak, vagy ilyen, habár használatlanul, ott tartanak, kihágást követnek el és Magyarországon az 1879. XL. t. cikk 136 §-a alapján az 1880. aug. 17-én 38.547. sz. a. kiadott helügyminiszteri rendelet 8. §-ában megjelölt hatóságok által, Horvát-Szlavonországokban pedig az ottan jelenleg fennálló törvényes szabályok szerint büntetendők.

Tollfuttában.

A vidéki újságírók helyzetének megvilágítására egy csillag kellett. *Zivuska Jenő* a neve. Mikor elsőben feltűnt, senki sem vette valami nagyon észre. Most hogy az Akadémia irodalmi csillagászai erősen foglalkoztak vele, mindenki azt hányja a másik szemére, hogy mért nem ismerte fel ezt a csillagot.

Minden vád között legkülönösebb egy színész vádja a vidéki újságírók ellen, hogy miért nem látták meg *Zivuska Jenő*-ben a valódi csillagot.

TARCA.

A papucs.

— Elbeszélés —

Írta: Guy de Maupassant.

Egon gróf kora reggel óta a parkban bolyongott s a szép Valentinre gondolt, a kit nőül venni szándékozott. A kizemelt ara hozománya legkevésbé sem foglalkoztatta őt, mivel gazdag volt, de tetszett neki az a gondolat, hogy majdan a mérhetlen park urává lesz s ennek eleve megörült.

Még eddig nem tett szerelmi vallomást. Tudta, hogy Valentin anyja amugy is örömmel fogadja őt vejeül s egytlen szavába kerül, hogy az ilja urbólgy odanyujtsa neki fehér kezét. Azonban azt tartotta, hogy a dolog nem olyan sürgető. A kastélyban ma nagy társaság volt jelen, s tehát a parkba menekült, a hol nem zavarta senki.

A parkban minentel is zöldült és virágozott, hogy öröm volt látni. Hosszas járás után végre árnyas utak labirintjába tévedett Egon s egy napsugárban tisztásra jutott, melyet magas leányok zártak körül. Eközben azt gondolta, hogy valamelyik kereasztalon majd csak szemébe tűnik a kastély torayoskaja s az utmutatásul szólálhat neki a visszatérésre.

Valóban a fák között vízlocogást hallott és csakhamar egy halaknyodogáló patakot vett

észre, mely kavicsos medrben, tiszta hajjaival átlurakodott a zöld bokrok között. A lióimok és egyéb mezei virágok a kelyhüket nedvesítették a csüdes vízfolyásban s az ilja gróf, ki gyönyörtelve nézte ezt a kedves játékot, hirtelen észrevett valami tárgyat és csodálkozó felkiáltásba tört ki.

Egy papucs, egy kicsiny barnavörös papucs uszott az árral, megakadva néha a kavicsokon, míg elúnt a zöld növényzet között, hogy aztán ismét előbukkanjon a réten. Egonnak úgy tetszett, mintha soha még kisebb papucsot nem látott volna. Nyomban átugrott egy vízrehajló fűszta törzsén és miután cipőit a vizes fűben megáztatta, egy hosszú vesszőt tört le magának s annak segítségével partra húzta a gazdátlan jószágot. Megvárta míg a napon megszáradt s akkor zsebébe csuszattat... Nemsokára aztán megtalálta a helyes utat és visszatért a kastélyba, hol éppen reggelire csöngöttek.

Valentin már várt reá. Arcán rózsás pirómlót széjjel, mikor őt megpillanta, akit álmaiban már a völegeyűnek nevezett. A leány magas, karcsú, barna, szóval bájos volt, ámbátor a korai időhöz képest túlságos gazdagon öltözködött. Azt tartotta: mit ér a gazdagság, a pénz, ha úgy öltözködik, mint bármely szegény leány.

Egon gyengéd csókot nyomott kezeféjére, aztán a kisé meg nedves papucsot zsebéből előhuzva, fömutatta.

— Találtam, — szolt. — S minthogy szerettem Őt az egyedüli, a kivi parányi papucsot

viselhet, kérem, hagyja meg nálam. Ez legyen talizmánom és — tette hozzá — érzélgős hangon — egyuttal édes reményem is...

Valentin szigoruan ü-szeráncolta szemöldökét.

— Ez az őskcipő nem az enyém, — felelte kevélyen, — tehát nincs is mit kérnie. Ha azonban úgy tetszik, tartsa meg.

Ezzel annyahoz sietett, kihez suttogó, de gyors szavakat intézett. A két nő a távolból Egont szemlélte, ki zavartan állt helyén, — a papucsait kezében.

— En százsoros számár! — mormogott maga elé. — Miért is nem gondoltam mindjárt, hogy e kis papucs nem fért a lábára! De teringette, vajjon kié lehet?

A kastélyban Valentin és anyján kívül más nő nem lakott, tehát fölhagyott a további kutatással, sőt inkább azon volt, hogy a megsértett ilja hölgy kegyét visszanyerje. Valóban oly szeretetreméltó volt, hogy Valentin még az este egy virágot nyujtott át neki csokrából. Éjszaka nyugodtan, boldogan aludt, — a virág ajkán volt. A barnavörös papucsról megfeledkezett.

Midőn Egon másnap fölébredt, tekintete a papucsra esett, mely előző napon oly óriási tapatlanságba keverte. Gyorsan fölöltözködött s a park tégnap bejárt helyeit kereste föl, mert elhatározta, hogy a papucsot visszahelyezi a vizpartjára.

— Aki elveszíté, — gondolta, — bizonynyal keresni fogja s tán lesek oly szerencsés...

Igy vagyunk mi szegény vidéki újságírók. Meghurcol bennünket egy vidéki színész, mert nem fedeztünk föl egy író. Bizony ez nagy baj, különösen ha meggondoljuk, hogy hány színészben fedeztünk föl már művészt, amiért meg a közönség szeretett volna agyonütni bennünket.

Erről a dologról Molnár Ferenc, a „Budapesti Napló”-ban a következőket írja:

Egyszer egy okos veszerőkben azt olvastuk, hogy a hivatalos közegek (főleg két embert nem szeretnek) az ügyvédek meg az újságírók. Mind a kettő mögött az emberiség legnagyobb és legszenvedőbb tradíciói állanak; mind a kettőnek nagy a hatalmának a kettő aszéli skálja a apró panamákat, kikotorja a piszkos ki-bűnöcskéket és mulasztásokat, mind a kettő büntel.

Est most két cikk tette aktuálisá.

Az egyiket egy színész írta; a másikat egy újságíró.

A színész öt sorban gunyosan napirendre tette a vidéki újságírást fölött, gondolva: „No ezekkel ugyan elbántam!”

Az újságíró pedig hosszú és érdekes cikkben elmondta az ő őszes nyomorúságait.

Arról volt szó hogy a debreceni újságok napirendre tettek Zivuska Jenő darabja fölött, amelyet ott előadtak, s a mely most az Akadémian pályadíjat nyert.

A színész megrótt a vidéki szinkritikát; ami kétségkívül halástermesztetre volt. Alapjában véve neki van igaza. Az újságíró ebben az esetben is karriert csinál, de mindig a másét. Például a színész úgy köszönheti a hírnevét az újságíróknak mint az életét az anyjának ezt ugyan bizonyítani se kell.

Mi még — a publikummal együtt — ott tartunk, hogy teleírjuk a papíros színészek kalandjaival, ismertekké tesszük őket az országban; úgy foglalkozunk velük, ahogy csak hármuk-negyük érdemelné meg valamennyi közül. A színész jól teszi, ha aztán kicsufolja a vidéki kritikát, megbünteti így azt a mulasztást, hogy az ő neve többször olvasható a lapban, mint a legjobb festőké, íróké, szobrászoké, zeneszerzőké, a művészet teremtményeinek. A színész helyesen cselekszik, ha haláltan, mert siettetni annak az idő-

nek elővetelét, amikor — mint külföldön — majd hátul, valahol eldugva írnak róla néhány szót a lapok, nem úgy mint most.

Ez az egyik o'dala a dolognak.

A másik Ujlaki Antal bajtársunknak a cikke, amelyben művészi módon rajzolja meg a vidéki újságíró életét.

Ismeri minden olvasóját; le kell számolnia mindenkinek a gyöngöseségével, a panamáival; vigyásnia kell, hogy ezt ne diósérje, mert akkor az megharagoszik.

Reggelőt reggelig gyűléseken, kihallgatáson, színházban, háiban van, mert jaj, ha valami ki-marad a lapból.

Hogy fedezhesse fel így a Zivuskákat?

Ez mind igaz.

Az azonban nem írja meg Ujlaki, hogy milyen tényező az újságíró a vidéken.

E sorok írójának meggyőződése az, hogy a vidéki újságíró nagyobb kulturális tényező, mint a fővárosi. Itt sok a lap, sok az ellentétes vélemény, sok a tekintély, míg vidéken a nyilvánosságot egy két lap képviseli.

A vidéki kolléga mindenről ír, beavatkozik a legapróbb helyi dolgokba, gyökerében tojja el a panamát, igazat a jó érdekében.

A vidéki kolléga hatalmasabb a maga kis körében, mint a fővárosi zsurnaliszta. Azt azonban viszont nem lehet tagadni, hogy ezért megfelelően kisebb a dotációja, szerényebb az élete a igen sokkal ke-ébb szerettetik hivatalos helyeken, mint a pesti.

Ezek az emberek küzdenek a maradisággal, a gasszágokkal, a tudatlansággal és az étellel. Küzdenek mindvégig, valami prófétaszzerű lázzal, talán azért, mert oly közvetlen tanúi a hatásuknak. Azért felrebuzza a száját a kaszinóháza rendezője, ha az újságíró frakkja kopott. Azért ha csak lehet, ünek egyet rajta, kihagyják innen is, onnan is, ha ugyan nem fének tőle.

De ő otthon aztán elégedett az életével, s ha újra kezdené, újra kezdené. Talán mert érzi, ha leül a szerkesztőségben, hogy most ő egyedül képviseli itt a haladást, a kritikát, a hozzászólás jogát, s a népet. Reménykedik, hisz majd megjavul a helyzet. A lelke mélyén lobog a próféta

ság tüze, a nélkül, hogy tudná. Megy a maga göröngyös útján, és nem törődik szszal ha bántják.

Csak néha, amikor nagyon is a mesterségét érintő bántás éri, jajdul fel egy-egy cikkben.

Hát ne maradjon visszhang nélkül a szava! Legalább is olyan fontos tényezője ő a nemzeti haladásnak a vidéken, mint a színész.

A vidéki színészszel egyre foglalkozunk; legyen a vidéki újságíróról is szó. A színész szszal, hogy a szinpadra lép, még nem színész; ha ír, rögtön újságíró az ember.

Es a legrosszabb vidéki lap is nyom annyit a kultúra mérlegében, mint a vidéki színház.

Legyünk már egyszer igazságosak a névtelen harcosok iránt is, és ne adjunk igazat annak a színészembernek, aki csak úgy mir nichts, dir nichts leszolja a vidéki kritikát.

Igaza van neki: mert úgy kell nekünk!

H I R E K .

— **Ernö főherceg halála.** Ernő főherceg kedden éjjel Arcóban elhunyt. A főherceg, ki 75 évet élt, már 21 éves korában házieszedünknek a cs. és kir. 48 ik gyalogezrednek tulajdonosa lett, ki csak egy izben, több mint négy évtized előtt volt városunkban. — A városházán, a városi templomon, a Táraskörnél és több középületen kitűzték a gyászlobogót.

— **A Herceggímás Balaton-Füredem.** Faszary Kolos hercegprimás kedden délután Kóli Medard pápai prelátus kíséretében Balaton-Füredre érkezett. A herceggímás Balaton-Füredre teljes visszavonultságban akarja tölteni napjait és egyáltalában ott senkit sem fogad.

— **A Póljári-Egyetel köngyűlése.** A nagykanizsai „Póljári-Egyetel” folyó évi április 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya a régi kölcsönös conversálására új kölcsön engedélyezése.

— **Hirsch báróné halála.** Hirsch Mór bárónak, az egész világon szerte ismert filantropnak özvegye; született Bischofsheim Klára asszony, szombat éjjel két órakor meghalt Beauregard-i birtokán, Páris közelében, 66 éves

Könnyen odamúlt az éppen a patakhoz akart lépni, mikor önkéntelenül vissza kellett húzódnia: csekély átvoltból énekhang ütötte meg füleit. A hang ti-zta vala, a dal ártatlan. A magas fenyök alatt, a fölkelő nap fényében s a patak csobogása közepette igen kedves, sőt mondhatni: poétikus benyomás volt ez...

Egón óvatosan hatolt előre s a lombokon át egy ifjú leánykát vett észre, aki könnyű ruháskába öltözve, mesztelen lábait fűrészátötte a vízben. Cipők és harisnyák a barnatos lüben fekdütek. Kék karton ruhát viselt és belemosolygott a víz tükrebe. Ugy tetszett, mintha a habok megszokottai iparkodtat volna lábait, melyek hófehérek voltak, mint ama virágok az egykori Helikon nimfaforrásai körül.

Szöke haja szabadon omlott vállaira, két oldalán jázminokkal telelőzve. Barna szemek hosszú szempillák öveztek, homloka körül aranyzóke huncutkák járszadzoktak. Elmélásva hallgatta a fákon ide-oda ugráló madarak csiosergését és édes mosolyra fakadt, piros ajkai közötti gyöngyhásként csillogtak elő fehér fogai.

Hirtelen megrezsent a közeli bokor lombja. Meglepetve fordult hátra s akkor észrevette Egont, ki eddig visszafojtott lélegzettel bámulta őt. Haragos sikolylyal fölugorva, végigszaladt a fűvön és villámgyorsan huzta fel cipőit. Két orcáját bíboros pir égette.

Egón udvariasan, leveit kalappal lépett elébe.

— Szép kisasszony, — szólt melyen meghajolva, — bocsásson meg nekem, hogy oly szerencsétlen voltam ön megzavarni. Névem Egón gróf, kastély vendégeinek egyike és eljöttem, hogy cipőkéjét visszaadjam.

— Ah, valóban? — válaszolt a leány zavartan... — hálaival tartozom önnek, uram!

— De hogyan lehetett az, kisasszony, — folytatta Egón, — hogy cipő nélkül tért vissza a kastélyba! A hosszú uton odáig bizonyosan megebezhette lábait.

— Nem a kastélyban lakom, uram, hanem abban a pavilonban, melyet innen az ágakon keresztül kivelel.

Egy számalődeles házra mutatott, melyet Egón csak most vett észre.

— Szüleimél lakik, kisasszony?

— Nem, — felelt zavartan, — a dajkámnál.

— Szabad nevét tudnom?

— Mária.

— Édes anyja bizony szomorkodhatik, hogy oly messze van lányától, Mária kisasszony!

— Oh, a mama nincs messze; ott lakik a kastélyban, Valentin nővéremmel.

A fiatal ember magába fojtotta a meglepetés kitérését.

— Uram! — beszél tovább a leány összekulcsolt kezekkel, miközben vastag könyccsoppék gördültek ki szeméből, — ön a kastélyból jön? Beszéljen valakit a mamáról! Kérje meg mamát, hogy jöjjön ismét a dadához, mint azelőtt. Semmi, igazán semmi rosszat nem tettem, — higgye el. Semmitokot nem adtam a haragra. Oh, mint szeretem megélelni, megcsókolni a mamát!

— Kedves kisasszony, — szólt Egón megilletődve, — szívesen megteszem a mit kíván. De nem fél-e, hogy a mama megtalál haragudat, hogy egy idegen család ügyeibe beavatkozik?

— Igaza van, — felelt Mária szárnyas egéten. — Ne szöljön a mamának, mert haragudni fog reám.

— Testvéremmel azonban beszélhetek ugye-e? Valentin nagyon boldog, számos udvarlója van.

— Oh, Valentin meg is érdemli szerencséjét, — kiáltott föl Mária ösztentlenül.

Nőverem szép, igen igen szép. Igaz-e hogy nemsokára férhez megy. A környéken ugy beszél.

— Lehet, — szólt Egón gondtalanul. — Hát ön, — folytatta tréfásan, — mikor gondolt ön is erre?

— En? — felelt szánalmas mosolylyal a leány. — Ugyan ki venne el engem szegény teremést... homomány nélkül? Nem, uram. Ha Valentin beleegyezik, hogy háztartásában segítkezzem neki, majd fölvigyázok gyermekeire, mert én szeretni fogom őket.

Egón meghatva szemléte ezt az egyszerűséget, ezt a bajt. A leány a beszélgetés alatt mezei virágokat kötött csokorba. Kartonruhája gyönyörű alakot takart el, egészséges, kecses testalkatot. Minden pillanatban hátra kellett imítani szöke fűrtjeit, melyek szemébe hullottak.

Hirtelen hangok hallatszottak a közelből és a szétváltó lombok közt feltűnt Valentin haragtól földult arca.

— Anyám! — kiáltta a gyűlölet hangján, — lássa csak, mit művel a kisasszony!

Mária holtalvány lett; kezéből kihullottak a virágok s egy fatörzshöz támaszkodott, hogy el ne essék. Az összes vendégek Valentin köré gyűltek.

— Mama! — hobergett Mária... — mama!

Anyja feljött rohamat, de Egón feltartá őt. Azután Mária el lépett és meghajolt.

— Ne féljen, — szólt erős, határozott hangon. — A mesebeli elátkozott királyfi megfogadta, hogy csak azt veszi feleségül, akinek a barnavörös papucs a lábára illik.

korában. A báróné 1833-ban született Antwerpenben. Ott ugyan alaposan megfogta a Krúzusok átká. Sorra halt el egyetlen, imádott fia: Lucien, a kit néhány év multán férje követett. A számlálhatatlan milliók ura, így egymagára maradt a világon. Vigasztalást ezután a jótékonyág gyakorlásában talált csak. Párisi rue de Rome-beli palotája, a hol a Hirsch báró alapította jótékonyági iroda (talált helyet, zárandókló helyévé lett négy világrész szegényének és nyomorultjának. A báróné férje elhunytá után sem osztotta fel az iródat s bőkezűen gondoskodott mindvégig szegényeiről, akiknek száma pedig milliókra ment. A báróné jótékonyágának elismerésül királyunk kegye nemrégiben az Erzsébet-rend nagykeresztjét juttatta neki. A nagy kitüntetésre a báróné, a kit már akkor agyba döntött volt súlyos betegsége, egy igazán nemeslelkűségre mutató tettel felelt. Egy millió forintot alapítványt tett a magyarországi szegények javára, olyan célzattal, hogy annak évi kamatait kölcsönök fejében adják a szegény folyamodóknak, kik azokat minden kamai nélkül s akármilyen kicsiny részletekben fizethetik vissza. A kölcsön nem lehet kisebb 50 frtnál és nem haladhatja túl a 300 frtot! Eddig sok öntudatos szegény enbert az tartott vissza attól, hogy a budapesti báró nevet viselő jótékony iródaéhoz — mely 19 év óta évenként 120 000 frtot oszt ki szegények és szűkölködők közt felekezeti küönbség nélkül — forduljon, hogy a segélyt adományképen adják és nem kölcsönként. A nagylelkű jöttevő ezen akart segíti új alapítványával, melyet a nagy kir. valóság közoktatásügyi miniszter kezébe tett le és melyre a kezelő kuratórium tagjait ő fogja ki-nevezni.

Hirsch báróné egy év óta betegesedett s régi bajához szívba is járult. Ezt a betegséget fogadott fiának, Deforest Arnold bárónak súlyos állapota okozta. Tudniisvol ugyanis, hogy Hirsch báró egyetlen fiának elhunytá után fiaivá fogadta a Deforest-testvérpárt, a kik közül Arnold most tizenkilenc, Rajmund pedig tizenhét esztendő. A báróné testvéreit, Bischofsheim Ferdinándot, Goldschmidt Lipónt és Montefiori-Levi Györgyöt is nevezte ki örökösül. Még életében kifizette részös rokonainak a Hirsch báró vagyonából bjuk eső részt s intézkedett, hogy a nagy emberbaráti intézmények, melyeket ő és férje alapított, halála után is biztosítva legyenek. Hirsch Lucien báró leánya, Lucie, több milliót örökölt.

A báróné temetése hétfőn volt meg. A ravatalra, kívánsága szerint, még csak koszorú se tettek, maga a temetés pedig szintén a leg egyszerűbb volt. A pesti izraelita nőegyesület választmányja a gyászírt hozó távirat vétele után nyomban rendkívüli ülésre gyűlt össze, hogy megbeszélje a gyász módját. Az egyesület a temetésen nehai, Bischofsheimnek Párisban lakó veje, Biedermann lovag képviselte.

A Keszthelyi vidéki Gazdakör ma 6-án d. e. 10 órakor Keszthelyen, a város-ház tanács termében rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés a Gazdakör folyó ügyeiről. 2. Előjegyzések székénegre. 3. Jelentés a Keszthelyen tartandó tenyészszarvasmarha díjazásról s illetőleg a behajtott állatok megtekintése. 4. Indítványok.

Ügyvédi kamara. A zala-egerszegi ügyvédi kamara Hertelendy Béla elnökhelyettes elnöklele alatt március hó 30-án délután Zala-Egerszegben a kamara helyiségeben rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgyat a rendes évi közgyűlésről, amikor is az alapszabályokban előírt szám nem volt meg, elhalasztott tisztújítás megtartása képezte. A szavazás Boschán Gyula, dr. Czinder István és dr. Obersohn Mór tagokból álló szavazatszédő küldöttség vezetése mellett történt; ugyanez a küldöttség vette át s számlálta össze a lepecsételve küldött szavazatokkat. Az összeszámlálással öt órakor végeztek, a mikor is kihirdették annak eredményét, amely szerint Hajik István elnök, Hertelendy Béla (Nagy Kanizsa) helyettes elnök, Boschán Gyula-titkár, Sebestyén Lajos (Nagy Kanizsa) ügyész, dr. Szigethy Elemér pártizárnok. Választmányi tagok: dr. Czinder István, dr. Hajos Ignác, Hollósi István, dr. Jambor Márton, dr. Kele Antal, dr. Obersohn Mór, Thassy Kristóf, Varga Lajos (Nagy Kanizsa). Választmányi pótagok: Csendes József (Tapolca), dr. Grünwald Samu, Hajos Mihály (Alsó-Lendva), Takács Zsigmond (Sümegh). A választás kihirdetése után dr. Hajos Ignác üdvözölte az új tisztviselői kart, amire Hajik István a

kamara új elnöke és Hertelendy Béla elnökhelyettes választottak, megköszönve kartársaik bizalmát s igérve, hogy teljes odaadással fogják szolgálni a kamara érdekeit.

Tanítóválasztások. A mura-csányi, r. k. népiskolánál üre-edésben volt harmadik tanítói állásra Szathmáry Sándor okl. tanító; a túske-szent-györgyi r. k. iskolánál üresedésben volt II-od tanítói állásra Maxim Nándor tanító; — a mura-kerületi r. k. iskolánál üresedésben volt II-od tanítói állásra Major János okl. tanító választott meg.

Rendőrségi statisztika. Nagy-Kanizsa közbiztonsági állapotát és a városi rendőrség tevékenységét az elmúlt márczius hónapban a következők tüntetik ki: feljelentett 2 büntetett, 28 fogság, 66 kihágás, 68-zesen 96 büntetendő cselekmény. Eredményesen nyomoztatott 96 eset; eredménytelenül egy sem. Kinyomoztatott 110 tettes; ezekből 93 férfi, 17 nő. Letartóztatott 29 egyén. Az őrszemélyzet tevékenysége: 93 őrszem, 93 járőr-szolgálat, 11 városi ügyelet, 31,24 óras tiszt ügyelet, 17 áncvizigalmai és mutatvány ügyelet, 3 toloncskíséret, 77 helyszíni szemle. A közbiztonsági állapotok kedvezők voltak.

Népesedési mozgalom városunkban. A I. év első negyedében született városunkban 207. gyermek, és pedig törvényes: 89 fiú és 90 leány, házasságon kívül: 20 fiú és 8 leány ikrek—leányok — egy esetben születet; — meghalt 186 és pedig: 100 finemű és 80 nőnemű, halva született 5 fiú és 1 leány gyermek, házasságtörés céljából jelentkezett 71 pár, házasságot kötött 66 pár. Vegyes házasság 4 fordult elő és pedig: ág. hitv. ev. férfi és róm. kath. nő között 2 — ev. ref. férfi és róm. kath. nő között 1 —, és róm. kath. férfi és izraelita nő között 1 esetben.

Agyonszuri katona. Széles jókedvében volt husvéthétlőn este Vadász János nagykanizsai közlegény a cs. és kir. 48 ik gyalogezredben. Jökedve határt nem ismert. Midőn belépett a régi sörház korcsmájába, az első teendője az volt, hogy felpofozott egy házi szolgát; ugyan ilyen elbánásban részesített egy ott mulató cseled-leányt. Ezen kétszeres hőstett után távozott a helyiségből, de rövid idő múlva ismét visszatért. Ugyanakkor lépett a korcsmába Török Ferenc szakaszvezető egy leánnyal oldalán. Vadász csakhamar belekötött ezen leányba is és midőn Török szakaszvezető a leányt táncba vitte, Vadász hatamatá rugott a leány után, de ehelyett Török szakaszvezető találta, kit végre elhagyott a türellem. Oda ugrott az asztalhoz — ott fekvő oldalfelegyvert megragadta és Vadászt a bal kulcscentnál megszurta. Vadász vértől borítva összerogyott. Rövid idő múlva megérkeztek dr. Darányi Árpád honvédezredoros és dr. Ráts Kálmán városi orvos, kik konstataáltak, hogy a sebesültség életveszélyes. Vadász kötekedő természetéért életével lakott, mert másnap reggel a sok vérvesztés következtében meghalt.

Parasztrengőák Április haváról. Áprilisi idő, uri kedvtelés, asszonyhűség, asszony-sírás, rózsalevél és kártyajáték nem állandók. Minél szárazabb az április, annál kártekonnyabb, ellenben nedves április használ szöőnek és szónának. Áprilisi eső a paraszt öröme. Áprilisi mennydörgés nedves esztendő jelent. Kellemes április, kellemetlen május. Áprilisi mennydörgések megszüntetik a fagyot. Áprilisi zivatarok kergetik a fagyokat. Áprilisi cseresznye virágja mutatja a buza és szöő virágot. Ha a virág elbujhatik a vetésben, jó esztendőt jósol. Fűr szolása szöő rügyezése előtt, melegt jelent. Sok hó, nem jó. Hideg idő: rossz esztendő. Fák virágzásakor köd és fagy, kevés gyümölcs profétája. Ha április 6-ika körül nedves az időjárás, a megtárbán szükség lesz. Tibor napján (14-ike) zöldelő szántóföld, zöldig termést hoz. Ha a szivarvány kék és sárga színe igen élénk, pár napig szép időnk lesz. Napkelte idején zöldes felhők tűnedező-e, esőt hoz. Ha a szél délnyugatnak fordul, meleg lesz.

Egy 1500 holdas birtok legkitünőbb buza, dohány és bantörök vidéken, akár egészben, akár tartályokra felosztva, esetleg parcellázva is eladó előnyös feltételek mellett. Venni szándékozók sziveskedjenek elmeiket Goldberger A. V. hirdetésli íródjákba Budapest IV. Váci-utca 9. küldeni „Honalapítás“ jelleg alatt.

Anyakönyvi hírek.

A múlt hét halottjai.

Szalai Erzsébet férj. Káldi Antalné rk. 91 éves nyug. vasúti őr neje.
Gábor Anna rk. 10 éves, földműves leánya.
Berger Gizella ir. 5 hónapos, károsodó leánya.
Simon Pál rk. 37 éves kovács nagád (Pincelényről, Tolna m).
Pozsávéc Rosália özv. Szekeres Józsefné rk. 86 éves v. szegény.
Gyöngy Károly rk. 10 éves, közműves fia.
Brodjovin Lotti özv. Fűrés-Alajosné ir. 75 éves szőlőmű.
Górcsi István rk. 66 éves földműves.
Stanica György rk. 71 éves szatolás mester.
Szedlmayer Ferenc v. k. tanácsos utó nevet nem azzal fia gyermeke.
Andri Katalin rk. 3 éves napos. leánya.
Kovács Terézia rk. 3 hónapos. napos. leánya.
Sipos József rk. 82 éves földműves.

Színészet.

Thalia hu-vétvasárnap ismét bevonult a Polgári-Egyetel nagytermébe és mint szivesen láttuk, a szokottnál nagyobb tért követelt magának, a mennyiben a színpad oly nagy, hogy a terem egy harmadát elfoglalja.

A színgazdát nagyon helyesen járt el, hogy a színpad felállításánál tekintettel volt arra, hogy a színészek mozogni tudjanak; igaz, hogy ez által jóval kisebb lett a nézőtér, de az nem lesz az előadók hátrányára, ha a színház szorongásig megteik; a tágas színpad ellenben annak minden esetre előnyére van. Cél szerű utána a színpadon továbbá a villamos világítás bevezetése, mely ugy kezelhető, mint azt a színpadi helyzet megkívánja.

Az első előadás „A gyimesi vadkirály“ volt és noha ezen darabot már ismételték adták nálunk, a színház zsufolóság megtelt.

Az előadás részben és egészen teljeseen kielégítő volt. *Halmayné Emma* (Magdolna) ezen estén nem akart annyira énektudásával, mint inkább bensőségteljes, a legkisebb részletekig gondos játékkal hatni és ez irányban nagy sikert is ért el.

Sárközy Antal (Fabián Gyurka) igen előnyösen mutatta be magát. Pompásan énekel és kitűnően játszott. *Szabó Ferenc* (Balánka Imre) teljesen behatolt szerepébe és azt kellőleg ére-venyre is juttatta. Igen érdekes színészek látszik, ki foglalkozik szerepével. Itt-ott a kelletlené valamivel több páthozat hrsznál ugyan, de ez nem volt alpáthoz, hanem a fiatalság heve, mely Szabót lelkesíti és jövőjében bizonyára elő fogja segíteni. *Lévay Sárika* (Balánka Mária) igen tetszős színpadi alak. Ezen este azonban szív nélkül szeretett, minden bensőség nélkül, hideg, nagyon hideg volt, mi tán azon külső befolyásnak volt tulajdonítható, hogy Lévay Sárika tényleg fázott. — *Nagy Gyula* harangozója valódi kabinet-alakítás volt; minden szava, minden mozdulata, elárulta a rutinírozott színészt, ki remek alakításával folytonos derűtlenségben tartotta a közönséget, mihez azonban *Tiszay* (Marozsi) ügyessége szintén hozzájárult. Teljesen helyükön voltak: *Szepessy Paula* (Csuráné), *Halmay* (Prezsmér) *Ervös József* (Balánka).

Hétfőn „A szultán“ operettet adták ugyancsak telt ház előtt. A közönséget nagyon kellemesen lepte meg a szép színpadi dekoráció és a gyönyörű jelmezek. A meglepetés azonban még fokozódott a kitűnő előadás által, mert már régen, nagyon régen nem volt alkalmunk ily szép és egybevágo előadást látni.

Ma már Halmaynénak, az énekművésznőnek nyilvánította a közönség tetszését, ki a szultán nagy és lázasító szerepét bravurosan oldotta meg. Játék és ének teljes harmoniában volt ebben; a közönség nem is farkasodott elismerésével és újból meg újból zajos ovációkban részesíté Halmayné. *Lévay Sárika* (Roxelane) ma már belemelegedett szerepébe. Ósinosan énekel és még szebben játszott; könnyen értjük, hogy *Szelim* bomlott utána. *Nagy Gyula* (háremőr) egyes mókáival ma este is megkacagította a közönséget. *Tiszay* (fettenetes basa) *Halmay* (kellemes basa), *Kövy Juliska* (Delia) *Kövy* (francia kövy) osztoztak az est sikerében. A számszerűleg kicsiny zenekar hivatott zenészekből áll, kik kitűnően meglelelnek feladatuknak. A drab kiállítás és glóádása egyaránt lényes volt.

Kedden „*Trüby*“t láttuk. — A címszerepben *Tuboly Klementin*, a társulat fiatal hősnője mutatkozott be, ki a közönség mindjárt belépésekor

igen rokonszenvesen fogadott. Tuboly Klementin igen intelligens, szép tehetségű színész, aki a drámai részeket meglepő közvetlenséggel adta. Itt érezte ő magát legothonosabban; a mezítálas romlatlan modell azon környezetben, a hol vele először találkozunk, kell hogy élénk pajzansággal hasson, de felesleges azon magas tónus, melylyel a társalgást folytatta. A cselekmények folyamán mindinkább meggyőződünk, hogy Tuboly kisszöny nagyon értelmes, előkelő színész, a ki tudja, hogy mit játszik. — Svengalit Halmay direktor adta, ki ma este mint kiváló alakító színészt ismertünk meg Halmay Svengalija minden ízében tökéletesen alakította; a legapróbb részletekre nagy gondot és mély tanulmányt fordított és jól megérdemelte a közönség tetszésnyilvánítását. A festő-komponálás csak egyetlen tagja talála bele magát a helyzetbe és ez *Sárközy Antal* [Taffy] volt. Szabó Ferenc [Billie] nem érezte magát otthonosan, olyan színben tűnt fel, mintha már jó előre félt volna — édesanyja megérezte tőle és ezen felenszögön vonult át egész szereplésén. Nagyon jó volt P. Nagy Linda [Várnai házmesterne] szerepében. Nagyné Ujváry Rózsika mint grisetle, szépen lejtett balletjával nagy tetszést aratott. — A színház ez este is megtelt.

Szerdán „A kek asszony” operette került előadásra, melyre visszatérünk.

A heti műsor változás-szenvedett annyiban, hogy pénteken a „Madarász” operette helyett „A csikós” népszimfó adták zónában. Az „Aranylakodalom” helyett a „Cigánybáró” meg. Ezen változást az okozta, hogy az Aranylakodalomhoz kell néhány díszlet nem készült el a rendes időben. A Cigánybáró pedig azért vételet fel a műsorba, hogy a közönségnek alkalma legyen Redeit, a társulat kitűnő tenoristáját egy nagyobb szerepben is láthatni. Ma csütörtökön „A katondék” Thury Zoltán szimfónia kerül bemutatásra, mely előadás iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

IRODALOM.

A Magyar Kritika legújabb száma husznál több könyvről közöl alapos, objektív kritikát. Van e könyvek közt szépirodalmi, jogi, orvostudományi, nyelvészeti, történelmi stb. munka. Irta e számba Benedek Elek, Balassa József, Simonyi Zsigmond, Raffay Ferenc, Gaál Mózes, Hevesi Sándor, K. Nagy Sándor, Kardos Albert, Harmat Géza, Juba Adolf dr. stb. A Magyar Kritika havonként kétszer jelenik meg, 16—20 oldalon. Minden számban pontos bibliográfia, folyóirat-szemle. Előfizetési ára egész évre 5 ft. Kiadóhivatal: Budapest, Kertész-utca 45.

Melyre állott a rend a parlamentben, az összes javaslatok, tárgyalva és szentesítés alá vannak bocsátva, vége a törvényekivüli állapotnak ami mindenesetre megnyugtató tudat, hogy a magyar ímet az alkotmányosság erős bástyája védi. Am ez az alkotmányosság szigorú kötelezettséget ró ránk, egyebek közt azt is, hogy az összes anyanyelvünket fejlessük, terjessük. A nyelvnek legnagobb szászóivól a szépirodalmi lapok; itt közik velünk gondolataikat írónak, itt zengik el érzelmeiket költőink, a nyelv legvirágzóbb képviselői. Ezért morális kötelességünk a rend helyreállításával az irodalom pártolása s csak olvasónk érdekében tesszük, ha figyelmüket a „Képes Családi Lapok” illusztrált szépirodalmi hetilapra felhívjuk mint amely legjobban érd-melre a pártolást, mert amellett hogy a legtöbbet nyújtja olvasónak, a legolcsóbb is, előfizetési ára ugyanis egy évre 6 ft., félévre 3 ft., negyedévre 1 ft. 50 kr. Mntatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V. Vadasz-utca 14. szám.

— Indulról szól az a vékony, de tartalomban dús, nagy füzet, mely a héten megjelent. Pompás világo képei az indiai művészet remekeit varázsolják az olvasó és szemlélő elé; a nádpári nagy pagodát, a dásnugati sziklába vágtszarnokot, Durga istennő avallái templomát, az amaravati szupát stb. E csodás, dús, szinte túlfüztött művészet, melyből a keleti képzelet bujasága árad ki, s a rabszoigamunka túrelmossége úgy hat az európai agyvelőre, mint azok a végletes hosszú eposzok, a melyeket áttekinteni mi nem is bírunk, csak egy-egy részletében gyönyörködjük ki magunkat. Egy mese-orosz mesés művészet ez. Épületek láttára szánkba jutnak Arany János sorai:

Vást hegye által virágzik aholt is,
Bajt levelet, lombot, de nem úgy, mint hajdan,
Idően sok szinre van festve olajban,

Vérpiros a földje, arany a virága,
Szépség sárkányává fonyódik az ága,
Zöld madarak közt halgatva megülnék,
Madarászva csengők a helyest csendülnek.

Valóban, mintha volna is némi — igen távoli — rokonság a magyar ornamentikának és az ind művészet elemének, de mily szegény a magyar! Az laknak egész buja vegetációja van, külső ornamentális flórája és faunája, a magyar egy pár lepkeszárny szinét, tulipán, róza és csillag alakjait meszolja utána. Talán az ind építészet adhatna némi komályos sejtelmeket arról is, milyennek fejlődhetett volna a magyar építő stílus, ha fejlődni képes lett volna. Így, a hogy ma keressük és csináljuk a „magyar stílus”-t így sem magyar nincs benne, sem stílus.

A kis füzet, mely India e kincseit írta magában, a Nagy Képes Világtört. 20-k füszete. A munkát Marsall Henrik egyetemi tanár, kitűnő tudósunk szerkeszti. Egy

kötet ára díszkötésben 8 ft. Egy-egy füszet 40 kr. Hetenkint egy füszet jelen meg. Kapható részletfűszetére is Révai Testvérek Irod. Int. R. T. Bpest, Üllői-ut 18. és bármely hazai könyvkereskedésben.

Az e rovatban megemlített má megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Közgazdaság.

(Folytatás).

Az egyesült államok után Oroszország exportált legtöbb búzát, 30—40 ezer hektolitert évente. Ennek az országnak is csak ideig-óráig tart feleslege. Lakosainak száma 1859-ben 74 millió volt, ma meghaladja a 100 milliót s bizonyos, hogy az orosz pusztaság gyorsabban szaporodik, mint Európa bármely népe. Az igaz, hogy ez a nép iszonyuan nyomorult az éhínség pusztit közöttük, a mikor nagy búzafeléseket szállítanak külföldre. Elvégre azonban az az állapot nem tarthat örökké, s kétségtelen, hogy Oroszországnak búzakivitele is lassacskán csökkenni fog, ha nem is oly szembetűnően, mint Amerikáé. Oroszországban tényleg vannak még területek, melyek szűkség esetén búzatermeszésre lefoglalhatók. Ilyen volna nevezetesen csaknem egész Szibéria, ha a búzát mindenütt jól megteremné. Csakhogy Szibériának klímája hidegebb, semhogy búzatermeszésre alkalmas volna, csak kedvezően fekvő területeken termi meg a búzát s ezért Chilkow herceg orosz kereskedelmi miniszter 1896-ban odanyilatkozott, hogy „Szibéria búzát és rozsot soha nem termesztett és soha nem is fog termesztani annyit, a mennyi Szibéria lakosságának ellátására elegendő lenne.” Egy évvel később Krapotkin herceg ezt az állítást szintén igaznak mondta.

Igen nagy terjedelmű és barmulatos termékekkel bíró búzaföldek vannak Canada északnyugati tartományában, különösen Manitólaban, a hol 50000 hektár kitűnő búzaföld került megművelés alá, a melynek tavalyi termése 6, 6 millió hektoliter búza volt, a melynek 1/5-része került kivételre egyenesen Angolországba. Sokáig voltunk abban a hitben, hogy Canada képes volna az egész világot ellátni búzával. E hitünknek azonban az eredmény semmiképp sem felel meg, mert 1884 óta egész Canada búzatermő területe csak 20000 hektárral növekedett, s kivételesen gyarapodott nagyobb arányokban.

Mondják, hogy Ausztráliában volna búzatermeszésre alkalmas óriási területek, s nevezetesen Queenslandban még 20000 hektárnyi műveletlen terület van, a mi különben magában véve nem valami igen sok. A tények azonban azt mutatják, hogy ezen világrész éghajlatai viszonyai a búzatermeszésre nem kedvezők s e miatt csak a déli tengerparti öt egy kis részén termeszthető búza, de ott is oly rosszak az átlagtermések — hektáronként 4,3 hektoliter — miszerint csodálkozni lehet, hogy ott búzát egyáltalán termesztnek.

Magyarországnak ma már csekély búzafeléseget Ausztria búzahánya csaknem teljesen ellensúlyozza, s így Ausztria — Magyarország is közeljövőben az importáló államok sorába fog lépni. Igaz ugyan, hogy az utóbbi 25 év alatt a búzatermő terület 54,6%-al növekedett, azonban a lakosság száma is az idő alatt 21,8% szaporodott, a fejenkénti kenyérfogyasztás pedig 89%-al emelkedett. Búzatermeszésre alkalmas még műveletlen területe vajmi csekély, vagy éppenséggel nincs is.

Románia szintén fontos búzatermő ország, melynek jelentékeny kivitele is van. Tekintettel szintén szaporodó lakosságára, nem valószínű, hogy ez ország is kivételtől fokozható.

Franciaország, bár roppant sok búzát termel bevitelle szorul. Németország búzabevitele óriási fokozódik; az utóbbi 25 évben bevitelle 700%-al emelkedett. Angolország szűkségletének háromnegyedét importálja.

Argentína gabonat ermő erejét nagyon tulbecsülte. Ez országok művelésre alkalmas területét, jót-rosszat összevéve, 4 millió hektárra teszik. Nem valószínű tehát, hogy Argentína valaha 12 millió hektárnál több búzát termesztessen. Jelenleg 2,4 millió hektáron termesz búzát, amely a legközelebbi 20 év alatt megkétszerezhető. Uruguay is a legközelebbi 20 év alatt legalább 400,000 hektárral szaporíthatná búzatermő területét

azonban az ottani politikai, társadalmi viszonyok nagyon akadályozólag hatnak a mezőgazdaság fejlődésére.

Dél Afrika most még búzaimportáló terület s búzatermeszésre alkalmas alig másfél millió hektár földje van. Sokat reméltek közép-Afrikából, amde az a remény sem vált valórá. Közép-Afrika nem alkalmas búzatermeszésre, mert ott a banána már megéri, ilyen helyt pedig már nem lehet búzát termesztetni. Különböző Afrika legnagyobb részében a rovarok pusztítása is lehetetlenné teszi a búzatermesztést.

Észak-Afrikának jelenleg másfél millió hektoliter búza feleslege van, ez is azonban a gyarapodó honi szűkséglet miatt apadóban van. Rendszeres öntözéssel Egyiptom három annyi búzát teremne mint most, de ez is csak úgy volna lehetséges, ha a Nilus deltájának jelenlegi pamut termő földjeit búza termesztésre fordítanák. Algírban és Tuniszban sok földet vesznek újabban művelés alá, s majdnem valamennyit búzatermeszésre használnák, mivel ez irányban igen nagy a kereslet. Ha a jelzett pamut-földet búzatermeszésre fordítanák, körülbelül 2 millió hektoliter búzagarapodás érte nek el.

Indiának rengeteg búzatermő földjei vannak, 1895-ben 3 millió hektáron közel 70 millió hektoliter búzát termelt, melynek hetnyolcada honi fogyasztásra szükséges, csak egyenlőre került kivételre. A lakosság évi szaporodása azonban több mint 8 millió, a melyek megfelelőleg körülbelül 700 ezer hektárra kellene szaporítani évente a búzával bevetett területet. Az utóbbi években azonban a búzával újonnan bevetett terület mennyisége egyenyed annyi sem tett ki, a miből önként következik, hogy Indiának búzabevitelét is csökkenni fog mutatni.

Az itt felsorolt adatok az eddig rendelkezésünkre állók között a leghitelesebbek. Egy olyan kiváló tekintély gyűjtötte azokat össze, mint Sir William Crookes és pedig az adatok 95 százalékat a illető országok hatóságaitól szerezte be s csak a többi 5 százaléknál támaszkodott a legmegbízhatóbb kereskedelmi becsületekre. Ezen adatok szerint pedig a jelenlegi alacsony átlag évi termékek mellett, a búza nem tarthatja fenn soká uralmát a művelt világ élelmi szerei között. Ha az összes búzatermő országok búzatermeszésre alkalmas összes földjeiket művelés alá vennék, a világ búzatermő területe ez esetben is csak mintegy 40 millió hektárral növekednék, a mely területnek átlagterméseként hektáronként 11,52 hektoliter számítva, 460 millió hektoliterrel termesztelnék a mostaninál több búza, a mely csak annyit, mint a mennyi a búzafogyasztó népség természetsszerű növekedésének az 1931-ik évig megfelelne. Jelenleg a búzafogyasztó népség szűkségletéhez mérten 31 ezer angol négyzetmértföld hiány van az összes búzával bevetett terület terjedelmében, a mit ma még azért nem értenek, mert az 1896-ik évvel végződő tíz év búzatermése; több mint 5 százalékkal volt nagyobb az előző huszonhat év termésénél, átlagánál bázisotékok nyújt azonban arra nézve hogy a búza ára a közel jövőben emelkedést fog mutatni.

Ha az elmondottak mellett tekintetbe vesszük a munka árának folytonos emelkedését, a talajok termékenységének csökkenését, úgy be kell látnunk, hogy a búza ára is folytonosan emelkedni fog, s csak olcsó szállítási tarifakkal, az adók és vámk csökkentésével, s a talaj termőképességének mesterséges fokozásával lehet még egy ideig megakadályozni, hogy túlságos magasra ne szökkenjen.

Azt a katasztrófát tehát, a mely a búzahány miatt előre láthatólag be fog következni, csakis a talaj termőképessége fokozásával lehet elodázni. A talaj termőképességét pedig igen jelentékenyen lehetne még fokozni az által, ha mindenik növénynek a neki leginkább megfelelő tápláló anyag mesterségesen vitetnék a talajba.

Mielőtt azonban ezzel a themával behatóbban foglalkoznánk, lássuk mindenk előtt az egyes országok átlag termését.

Átlagtermés hektáronként

Dánia	32,84 hlt.
Ango'ország	25,65 "
Belgium	21,74 "
Németország	18,08 "
Franciaország	15,29 "

Ausztria	14.19
Magyarország	11.90
Olaszország	9.57
Oroszország	7.74
Egyesült-Államok	12.00

Miként ezen kimutatásból látható, a nyugatra fekvő államok termésállaga háromszor-négyszerre nagyobb, mint a keletre fekvőké. Ezen nagyobb átlagterméseket aligha eredményezi egyéb, mint a talajok jobb megmunkálása, erősebb és helyesebb trágyázása. Pedig itt ki nem mutatott óriási területek vannak melyeknek átlagtermése még sokkal rosszabb. William Crookes a világ átlagos búzatermésé 11.52 hectoliterre teszi hektáronként s abban a nézetben van, hogy ezt az átlagos termést nem volna nehéz dotog 18 hectoliterre emelni, de kétségtelennek tartja, hogy légenyvel trágyázva ennél többet is elérhetne érni.

Ezen állításának megerősítésére példának állítja a rodhametadi kísérleti teret, hol ez irányban évek hosszú sorozatán keresztül végeztek tanulmányokat. Trágyázás nélkül egy és ugyanazon talajon tizenhárom évig egymásután búzát termesztettek, a midőn az átlagos termés hektáronként 10.62 hl. tett ki. A következő 13 év alatt ugyanazon földeken ismét csak búzát termesztettek, de már bőven ellátják azokat natrium nitrát és ásványi trágyákkal, mire az átlagtermés 24.10 hectoliterre, emelkedett, vagyis csaknem 14 hectoliterrel fokozódott: 32.46 chili salétróm szükséglettel a termésállagnak 100 literrel való fokozására.

Hogy ezen arányok szerint a világ búzatermése hektáronkénti 11.50 hl. átlagtermésről 18 hectoliterre legyen emelhető, minden hectárra körülbelül 2 mm. chili-sátróm szükségeltetnék évente s hogy a világ jelenlegi 700 millió hectolitert kitevő búzatermése az 1931-ben szükség- lendő 1180 millió hectoliterre legyen emelhető, évente 130 millió mu. nitrátra van szükség, mert jelenleg körülbelül 65 millió hektár földben van búzavetés. Ennek a mennyiségnek persze az egyes országok között arányosan kellene megosztani, többnek kellene adajutni, a hol most semmit, vagy csak kevesebbet használnak, kevesebbnek oda, a hol már most is sokat használnak. Hol keresünk most már azt az anyagot, amely ily rettenetes mennyiségű kötött nitrogént tartalmaz.

(Folytatása következik.)

NYILTTER.

Hirdetmény.

A perlaki főszolgabírói hivatal által **Matek Sándor** perlaki lakos részére kiállított erdőéri eskübizonyítvány **elvezett.**

A megtaláló kéri az 15 nap alatt **Perlak község bírónál átadni.**

Perlak, 1899. április 1-én.

Zala József

jegyző.

Laptulajdonos és kiadó

FISCHEL FÜLÖP.

Háziasszonyok

próbálják a

Heyden-vanilliát

mindig egyenlő súlyú táblácskákban és hasonlóan kiadó az orosz fűszer legnemesebbje, olcsóbb, finomabb, egészségesebb és a használatban kényelmesebb, mint a Schoten-vanillia. 94-6

1 boríték 5 táblácskát tartalmazva csak 10 krajczár.

Kapható minden csemege- fűszerkereskedésben és drogueriában — Nagyban raktár:

WALTER és DUMMEL-nél

BUDAPEST, Alkotmány-utca 29.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek

továbbá járgány-cséplőgépek, lőhő-cséplők, tisztító-resták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénaszűjtők, boronák.

"Columbia-Drill"

legjobb szövetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morszók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-akék.

2- és 3-vasú akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Kiszárasztó gépek készletei mindig készletben tartjuk.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Nem pörkölünk többé kávét itthon!

Legujabb időben alapított 94-6

Fiumei Kávé Pörkölő Részvény-Társaság

egy nagyszabású telepet rendezett be Fiumén, hogy ott egy világhírű szabadalmazott új módszer, melynek nevezetesebb előnyeit, itt rövidesen felsorolunk, értékesítse:

„a kávénak pörkölő rendszerünkkel nemcsak minden nemesebb alkatrésze és tápanyaga egészen csontkímélően marad,

de megbizonyított tény, hogy a nemesebb módszerrel szaporább, erősebb ízű, kellemesebb ízű és jobb kávé nyerünk.

Kiemelendő még, miszerint az idézett előnyök mellett pörkölt kávénk hónapokon át is változatlanul friss marad. Számtalan elsőrangú vesztés, orvos és tudományos tekintély véleménye és bizonylata megerősíti állításunkat, melynek hitelességéről egy köztudottába ételével minden háziasszony meggyőződést szerezhet.

Védjegy. Összes hordó és zárási-berendezésben fenti védjegy alkalmazva lévén, kérjük okvetlenül annak figyelembe vételét.

Raktáron folyton friss pörkölés — **1 fnt 60 krtól 2 fnt 80 krtig** kilogrammonként.

Tisztaságért teljes szavatolnánk.

Kapható Nagy-Kanizsán: Schwarz & Tauber, Neu & Klein, Weisz & Schmidt, Deutch Lajos, Fischer Ferencz, Ifj. Fischer Ferencz, Toch Zsigmond, Berger Adolf, Schwartz Sándor uraknál és Fleischacker Józsefné özégnél.

Szabadalmazott módszerünk: Belga, Dán, Francia, Holland, Német, Svéd és Norvégországokban rövid 4 éven át fényesen bevált, felkaroltatott és tért hódított.

Főeljárás: Fiumei Kávépörkölő Részvény-Társaság FÜMÉNÁN

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 koronára (10 frt) — kr
Félévre 6 koronára (5 frt) — kr
Negyedévre 3 koronára (1 frt 50 kr)

Nyiltár postóra 10 krajcár.

Előfizetőknek, valamint a hirdetőkre vonatkozólag Fischel Fülöp könyvkereskedésébe írtakunk.

Bármentetlen levelet csak ismert közök ből fogadunk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. n. 4—5 óra közt.

de intéseendő a lap szemléti részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Feloldó szerkesztő: Szalay Nándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap április 9.

Április 11.

Minden szabad népnek megvannak a maga nagy nemzeti ünnepei, a melyeknek teljes szívéből örvend s melyeken hevülve lelkesül, mert alkalma nyílik kifejezést adni hazája iránt táplált benső érzelmeinek.

Ilyen nemzeti ünnepnapokra szükség van, mert valamiként a vallásnak, azonképpen a vallással egyenlő hazafiságnak is tápot kell koronkint nyújtani, hogy annak megbecsülhetetlen tüze valahogy ki ne aludjék.

Magyarország ezer esztendő történetében bőven kínálkoznak a szebbnél szebb napok, kimagasló események napjai, a melyek ugyancsak méltók volnának arra, hogy évtordulójukat szerte az országban — kunyhókban és palotákban egyaránt — honfiai kegyelettel megüljük és mégis! nagymultu nemzetünk idáig csak Szent Istvánnak, a királyság megalapítójának napját, az újabb korból pedig március hó 15-ikét, mint a sajtószabadság diadalát tartotta meg nemzeti ünnepnapjai gyanánt.

A mult esztendő óta azonban hozzájuk

csatlakozott harmadiknak április 11-ike, a törvényileg szentesített országos ünnep, a negyvennyolcas törvények megalkotásának emlékére szentelt nap.

Nem tagadhatjuk, sőt emelt fővel kell elismernünk, hogy ennek az emlékünnepek messze kiható fontos jelentősége van.

Többek közt azért is, mert 1848-ban alkotott törvényeinknek e napon történt szentesítése tette jogossá a szabadságért és alkotmányért vívott későbbi, de — fájdalom — hamar bekövetkezett küzdelmeinket is, amikor elhulltanak legjobbjaink a hosszú harc alatt.

Több mint félszázada immár, hogy a magyar nemzet — a művelt nyugaton mindenfelé hódító reformáramlatoknak engedve, — szinte újjászületett s mi büszkeséggel emlékezünk vissza arra a dicső korszakra, a mely nekünk hősokeket szült s a mely korszak kivivta számunkra egész Európa, sőt a távo Amerika bámulatát, de egyszersmind hosszú időre megerősítette Magyarország nemzeti jellegét és biztosította állami önállóságát.

Az ezernyolcásznegyvennyolcadfiki tör-

vények, melyeket V. Ferdinand császár és király uralkodása alkonyán szentesített, valóban oly gyökeres átalakulást idéztek elő mindenfelé, hogy hazánk végre az új idők szellemének megfelelőleg fölvirágozhatott.

Ekkor lőn, hogy az ügyek élére Bathyhány elnökségével az első magyar felelős miniszterium állott; továbbá ekkor kapta a törvényhozás is egyedül biztos alapját: a népképviselési rendszert, s ekkor történt, hogy kimondatott a kies Erdélynek és a kapcsolt részeknek visszacsatolása az anyaországhoz. Ez által a magyar haza területi épsége egyszerre helyreállt. Magyarország anyai változás után egységessé lett.

Az új törvényeknek köszönhetjük, hogy valahára megszűntek a nemesség kiváltságai és előjogai, miket amár a többség rovására, tekintet nélkül kihasználta: a közös jogélvezet s a közös teherviselés elve pedig egyenlővé tette a nemest a nemnemessel, az urat a paraszttal; Igy értük el aztán, hogy a nemzet minden irányban megerősödött, megizmosodott.

Válságos időben s e válságok termé-

TÁRCA.

A takarékoságról.

— Csévga. —

Kicsi gyerekkoromtól fogva mindaddig, míg ki nem kerültem az áldott szülői kéz ortalma alól, édes apám — a sok jó tanács mellett — főként azt az okos életelvet iparkodott belémverni, (sokszor bizony a somfától igénybe vételére), hogy a takarékoság egyik legszebb tulajdonsága a földgyárló fiának. Az apai ügykezetet köszönettel vettem, de jó anyám lerontotta annak hatását, a mennyiben naponkint fényes rézkrajcárokat adogatott nekem, a melyekkel következetesen elnyargaltam fűzárparipámon a „fekete kutyához” címzett boltba, hogy ott azokat egy márek cukorkával cseréljem be. Vasárnaponként az akkor még forgalomban levő négy-krajcáros, az ugy nevezett „suszter-tallér” járt ki nekem s ez is rendszeres hasonló sorsra jutott. Kis gyerektől nem is lehet kívánni, hogy vagyon gyűjtösn.

A takarékoságról szóló szülői tanácsot csak későbbben kezdtem igazában mérlegelni, mikor elszakadva a szülői háztól, egyetemi hallgatónak mentem föl Budapestre. Szegény emberek sarja vagyok, nem volt tehát módomban egyetemi éveimet aranyévvakké varázsolni, hanem küzdöttem, szűkölködtem és mikor kedvem szottyant

egy kis mulatozásra, hát elővettem könyveimet és ... anultam.

A mi kis pénz a kezeim közé került, az fölment a legszükségesebb kiadásokra. Egy szomorú nyári alkonyon vacsora helyett — elmékedésbe fogtam, a mi megölte azon határozatomat, hogy igyekezni fogok sovány segélypénzemből valamikétt megtakarítani s az így nyert összeget majd esztendő végén leküldöm az öregnek. Megmutatom, hogy ember vagyok a talpamon, s nincs mitől félni a jövőmet illetőleg. Megélek én a jég hátán is, akarom mondani a méregdrága lóvárosban is — hihetetlenül csekély összeggel.

Másnap tüstént megkezdtem takarékosági műveletemet. Reggelimről mindenekelőtt nagylelkűen lemondtam és korgó gyomorral töltöttem a délelőtti a tarteremben. Harangszóra kisétáltam a Duna-partra s ott tizenkét-krajcár ára ropogós cseresznyét vásároltam: az volt az ebédem. Mondha'om, jól megmérlek; nagy papircsokból mosolyogtak rám a piros, fénylő cseresznyeszemek.

Ugy jóllaktam, hogy még!

Nem tudtam hamarjában csodálkozásomnak kifejezést adni a fölött, hogy ez a gondolat előbb nem ötlött eszembe. Hiszen jobb ta láló szert keresve sem lehet találni a cseresznyénél, mert érzem magamról, hogy mozdulni is alig tudok a jóllakottságtól.

Ehez hasonló élelmódot folytattam egy álló

hétig s jó kedvet kölcsönzött nekem az a tudat, hogy ime, én mily takarékos tudok lenni.

A hatodik napon aztán beütött a viháml! A folytonos és nagy mértékben való gyümölcsözés ugyanis ártalmamra szolgált, tudniillik nagy és kínzó gyomorlajdalmak fogtak el.

Ágyba dőltem.

Hosszú betegeskedés után tehát ama fölfedezésre kellett ebrednem, hogy takarékoságom nem annyira az én javamra szolgált, mint inkább a — doktorára.

Egy-két napon keresztül a viláért se mertem volna a tükörbe nézni, mivel fölötte szegyeitem magamat önmagam előtt.

A tapasztaltak után hozzáálltam az okoskodó takarékosághoz. A dunaparti kofás-sátrak helyett kisebbszerű vendéglőben ettem ebéd-t, olcsót, keveset. Ilyen körülmények között most már nem volt többé bajom a betegséggel, sőt vígan jártam dolgom után s örömmel vettem észre, hogy kevéske pénzem alig-alig fogy, szóval a takarékoság igazi útján haladok. Egy kissé lesoványodtam ugyan, de hát Istenség, hány olyan ember él a föld hátán, a ki napjában öt forintot is költ gyomrára s mégis olyan, mint a héring.

Az első egyetemi évet szerencsésen átalakítottam és úgy anyagi, valamint szellemi eredményel megrakodva, hazafelé kész ültem. Netto ötven forintot sikerült ez év alatt félrekenyőzzekuporgatnom s ez a — szerintem — tömér.

Elő os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festékgyár

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)

Kitüntetve aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, os. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari- bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építő mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek másban feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilóankint 16 król fölfele szállítatnak és ami a festék szállítását illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

szejes következményeképp jutottunk mi ezen údvös intézményekhez s mondhatni: még válságosabb idők következtek utána közvetlenül, de mégis, — ámbár ennek már 51 éve; s ámbár sok mindennek meg kellett azóta változni, — elismerjük, hogy ezek a nagy alkotások, ezek a nagy horderejű vívmányok, a melyeknek emlékére április 11-ike van törvényesen kijelölve, akkoriban új életre keltették hányatott hazánkat s annak jelen korig is erős védbástyái.

Jól mondotta boldog emlékeztető István főherceg, hogy Magyarország ezel egy boldogabb korszak küszöbét lépte át. Mi, a méltatlan utódok úgy véljük, hogy már közel vagyunk e megjósolt boldogabb korszakhoz s a magyarok Istene adja, hogy azt teljességgel el is érjük.

Április 11. napján szivünk magunkba egy kis lelkesedést, növeljük hazaszeretetünket, hogy aztán annál kitartóbban munkálkodhassunk szép Magyarhon javára.

Asbóth János: a néppártól.

A „Sopron“ című lap husvétii számában Asbóth János képviselő érdekes módon fejti ki álláspontját az új kormányval szemben. Kijelenti, hogy az egyházpolitikai ellenzék szervezésére indult mozgalom elposványosodott.

Személyi a néppártnak az exkluzív felekezeti álláspontok merev kifelé fordítását s konstatalja, hogy a felelősség azokat illeti, kik a mozgalom vezetését illetéktelenül magukhoz ragadták. Az egyházpolitikai revíziót ez időszereint felvetni nem óhajtja, mert meg van róla győződve, hogy a revízió barátai ma sem volnának többségben s a kérdés felvetése újabb egyházpolitikai harcokat idézne csak fel. Azt pedig senki se kívánhatja, hogy a miniszterelnök a parlamentet ide vezesse.

A kiegyezést jelöli meg Asbóth azon kérdés gyanánt, mely a közelebbi időkben a politikát dominálni fogja s kifejezést ad azon meggyőződésének, hogy a konzervatív elemeknek kötelessége a kormány akcióját a magyar és

a monarchikus érdekeknek megfelelő kiegyezés létrehozásában minden utógondolat és hatalmi aspiráció nélkül támogatni. Ezért ő a kormányt föltétlenül támogatni fogja a mi a kiegyezést illeti, és ha azt látja, hogy a kormány a vallást védi és ápolja, akkor a szavazatára is számíthat.

Az érdekes cikkből a következő szemelvényt közöljük:

A kiegyezés biztosítását és pedig nemcsak néhány évre, hanem azon túl is, úgy, a mint azt a monarchia konszolidációja a forgalom és a gazdasági érdekek biztonsága megköveteli, a Széll Kálmán által szerencsésen befejezett válság után legelső, legfontosabb legsürgősebb feladatunknak tekintem, a monarchia, de Magyarország létfeltételeinek is. Az én felfogásom szerint a monarchia felbomlása nem jelentené Magyarország függetlenségét, hanem ellenkezéleg: csak függését tulhatalmas szomszédoktól, melyeknek kezében jáleklabda, majd pedig kompenzációs objektummá lennének.

Földrajzi helyzetünkkel, nemzetiségi viszonyainkkal fogva, a monarchia felbomlása, mondhatnám matematikai bizonyossággal, saját hazánk nemzeti, gazdasági, politikai romlása volna, ennek is csak felhomlására vezethető; holott a dualisztikus monarchia nagyhatalmi állása, egyben Magyarország nagyhatalmi állását, mert nemzeti politikai, gazdasági érdekeinek európai nagyhatalommal való biztosítását jelenti.

A kiegyezésnek súlyos válsága, legalább nálunk, le van győzve. De maga a kiegyezés még távolról sincs minden eshetőség ellen biztosítva. Ez a kérdés fogja tehát a politikai helyzetet a közelebbi időkben dominálni és; világosan jeleztem azon meggyőződésemet, hogy a konzervatív elemek kötelessége a kormány akcióját a magyar és a monarchikus érdekeknek megfelelő, kiegyezés biztosításában minden utógondolat, kialkuvas, személyes és politikai hatalmi aspiráció nélkül, teljes erővel és odaadással támogatni.

A 67-es elemek koncentrációját nem nehezíteni, hanem minden részről elő kell segíteni.

Továbbá konstatalhatni vétem és azóta ezt konstatalhatjuk a kormány pártokról elhangzott költségvetési beszédéből is, nemcsak Széllnek és Apponyinak, hanem Tisza István grófnak és nevezetesen az új kereskedelmi miniszter urnak nyilatkozataiból is, hogy az új kormányt és az új kormányzatot új szellem hatja át, mert új fejt nyertek és mivel ezzel a régi Deak-pártnak legjobb hagyományai jutottak vezetésre.

Mihelyt pedig látjuk a jóakaratot, a fordulatot a javulás fele, a gyógyulás kezdetét, az volna a kötelességünk, hogy báborítsuk és megakaszszuk, avagy nem-e inkább az, hogy támogassuk és megvédjük? A válasz nem nehéz.

Egy másik megpő és váratlan momentum

mely a legnagyobb horderejű bir, de még kelőleg méltányolva nincs, hogy az országgyűlési néppárti maga elfogadta a polgári házasságot és még sok egyebet. Nincs okom felvetni itten azon hibák egész sorát, mely az egyházpolitikai ellenzékét az elzűllésre vitte. A kontraverzák, melyek tekintetben fenforogtak, a melyekben én ugyszólván lépésről-lépésre előre megmondtam az elmaradhatatlan következményeket, ugyis elegendőképp ismervék az összes mérvadó tényezők előtt. Annál kevésbé lehet szándékom olyanokat szelöltetni, a melyeket in camera caritati óhajtok tartani. Nyilvánvaló, közismeretű ugyis a dolgok nagy menete.

Az én tisztelt barátom, Rakovszky István, a költségvetési vitában a következő nagy horderejű nyilatkozatot tette: „Én sem jogosítva nem vagyok, sem nem akarok semmit egyházamnak jogából feladni“, (a mi természetesen magában érthető, mert hiszen arra maga az egyház feje sem érzi magát feljogosítva) politikai természetű tekintetből mondja azonban tovább: „Én, ha ma az egyházpolitikai törvények revíziójáról van szó, három dolgot kívánok kiküszöbölni: ezek először a felekezetenküliségről szóló paragrafus, másodsor a polgári házasság kötelező jellege, mely helyett akár a fakultatív, akár a szükségbeli polgári házasságot akarja behozni; végre a harmadik, hogy visszaadhatnók ismét az állami anyakönyvvezetést azoknak a kezébe, a kiknek kezébe eddig záradokon keresztül, legalábbis elvi, ha nem jobban volt letéve. Ezek azon elvi különbségek, melyek az egyházpolitikát illetik.

Kijelenti itt a néppárt, hogy elfogadja a polgári házasságot, nem ugyan kötelező, de például fakultatív formájában; de elfogadja egyben halgatag nemcsak a zsidók recepcióját, hanem a keresztényeknek a zsidó vallásra átterését is, mert hiszen midőn bizonyára nem meggondolatlanul és hebeburgyán, explicit és taxative felsorolja „három pontban“, azon differenciákat, melyek az egyházpolitikát illetik“, ezek nem soroltatnak fel, differenciáknak tehát többé nem tekintenek. Az országgyűlési néppárt ezen új programjával, a revízió kérdése a parlamenti pártok közt egyáltalán megszűnt vallási kérdésnek lenni, szimpliciter a politikai opportunitás, belátás és időszereőség kérdése lett.

Arra az árnyalatra, hogy a polgári házasság kötelező, vagy fakultatív legyen-e, lehet parlamenti útközé-t alaptani, mely nagy mérvű kölcsonos elkeseredésre és a harcnak hevében mélyebb ható ellentétre is vezethet. Hiszen ez a Wekerle-kabinet története. Erre az árnyalatra azonban nem lehet többé nagy politikai korruptiót, állandó politikai akciót, maradó parlamenti partalakítást lépíteni, mihelyt a mélyebb ható ellentét a pacifikáció kormányzati szelleme által megszüntetnek és oly fontossga és horderejű aktualis kérdések mint a kiegyezés és a gazdasági és társadalompolitikai körállapotok mellőzhetetlen orvoslása követelik a közreműködést. Sokkal fontosabb annak felismerése, hogy a vallás egyszer önmagában is szent dolgnak tekin-

dek sok pénz egy kis szivarskatulyában hevert egy rakáson. Egy tizes bankó volt közte, meg két öt forintos, a többi harminc forint már tikrajárosokból állott. Tünődtem: vajjon illik-e ajándékpénzt ily különfélegben hazavinni?... Bizony nem illik, — gondoltam magamban és szépen kezembe fogtam pénzes dobozomat, hogy elvigyem valami váltóüzletbe.

Héj! de micsoda nagy örömet okozott nekem annak a vadonat új ötvenes papírbankónak a megtapinthatasa, melyet a váltóüzletben szerébe adtak az én apró penzemért. Dehogy helyeztem volna el a tárcámban, mikor en gyönyörözni kívántam benne. Azután azonban ezt nem tehettem; tehát megelégedtem pusztán azzal is, hogy külső zsebebe csuszattam és ott babráltam vele. Égre elképzeltem magamban szűlőim örömet, mikor majd átadom nekik a ötvenest, mint takarékoságom gyümölcseit.

Jól sejtettem. Apám s anyám nagyon megörültek az én ajándékomnak, de azt hiszem, hogy mégis nagyobb örömet találtak abban, hogy én oly takarékos voltam távollétem alatt.

Estefelé átjött hozzánk a tisztelendő ur. Hát anyám sietett rögtön az almáriumhoz, hogy a nagy pénzt onnan elővegye s eldicsekedjek szűlőite fiával.

— Szép, szép! — mondotta a tisztelendő ur,

— de egyszerre csak kivette anyám kezéből a bankót s a lámpafényhez emelé.

— Ez hamis. Nem ér egy fatátkát se, szől kevés vartára.

Nyomban ledűltem ijedtemben a székről, a melyen ültem. Anyám pedig sirni kezdett.

...Tehát ismét nem magamban gyűjtöttem a nélkülözött garasokat, csupán csak egy csalót gazdagítottam velük.

Ez a kudarc tökéletesen elvette kedvem a további takarékosagiótl. Az ördög vinné el az olyan takarékoskodást, mikor másnak takarékoskodik az ember.

Kiadtam ezek után a jelszót: „Nem takarékoskodom többet!“. Vagyis magyarul mondva: nem spórolunk.

Nem is raktam többé élére a garast, hanem amint jött, mindjárt utnak is eresztettem. Pedig később már inkább módomban állt volna a spórolás, mert — Istennek hála! — bővebb jövedelmi forráshoz jutottam végre, de nem tettem felre egy lyukas krajcárt se. A multakból lennmaradt példák boszantottak.

Egyszer — séta közben kiballagtam a városligeti mutaványos bődök területére, hogy egy kis komédiaí felviljulk.

Szükségtelen részleteznem a városliget eme részét az olvasó előtt, hisz mindenki tudja, hogy

ott tucatszámra kirakozik a járókelőknek mindenféle bohóság, cirkusz, színház, csinnadratta-bum, sörház, stb.

Sorsom egy népcirkuszhoz vezetett, melyben csekély husz krajcár beleptidj mellett a legkülönbölegbb látványok vannak.

Ezt megnéztem — gondoltam — úgy is régen volt, hogy utóljára láttam. Már-már ott álltam a pénztár előtt, hogy jegyemet annak rendje és módja szerint megváltsam, miattal tekintetem a nyitott oldalú cirkusz kerületére, egy félkörben húzódó kerítésre esett, mely mögött óriási tömeg csoportosult az ingyenes néző közönség. Rögön visszaléptem a pénztártól és közéje gyűjtöttem.

Természetes! Minek fizetnék én most husz krajcárt hiába, mikor kivétlről ugyanazt látom — ingyen.

Igen megörültem annak, hogy husz krajcárt megtakarítottam.

De örömem csakhamar siralommal változott, amennyiben a komédia után elképedve vettem észre, hogy arany óram láncsal együtt hiányzik. Valami gazember kiemelt zsebeimből!

Ez volt a harmadik eset, hogy a takarékoság áldozatának nevezhettem magamat. Megfogadtam, hogy soha többé ebben az életben nem fogok takarékoskodni, sőt inkább tékozlok.

Önöknek is ezt ajánlom...

tendő, de a leglényegesebb álladalmi és társadalmi érdekekben is ápolandó és megvédendő, mivel ez becsebb gyümölcsöket érlel, mint a minő a fakulatív polgári házasság. En tehát a kormányt feltétlenül és mindenben támogatni fogom, a mi a kiegyezést illeti. Támogatni fogom minden akciójában, mely a nép gazdasági megvédésére, a szegényeknek és megszorultaknak mindennemű kiaknázása ellen irányul és ugyanazt fogom ezekben mondani és tenni, a mit mondtam és tettem eddig. És hogy ha az új kormánynak új szellemében látni fogom annak tudatát hogy a vallást védeni és ápolni kell, akkor ebben, is számíthat szavamra és szavazatomra jöjjenek a támadások akárhonnán.

Országgyűlés.

Apr. 5.

A képviselőház a husvétii szünidők után ma tartotta első ülését, melyben a földmivelésügyi tárca költségvetését tárgyalták; felszólaltak Papp Elek és Benyovszky Sándor gróf a szélsőbalról és Bauer Antal a kormányparttól. Papp Elek a kisbirtokosok támogatását hangoztatta, Benyovszky gróf felszólította képviselőtársait, hogy a okszerű gyümölcstermelés érdekében agítaljanak kerületükben, Bauer Antal pedig a mezőgazdasági munkások helyzetét festette, törvényt követelve rokkant mezőgazdasági munkások biztosítása érdekében.

Ma jelent meg a Házban először Ugron Gábor és elfoglalta régi helyét a szélsőbal harmadik padjának szögletén. Minden oldalról számos képviselő ment hozzá és szívesen üdvözölték. Horánszky Nándor a lusszin-pikkolói üdülés után szintén ma jelent meg először. Az ülés végén Kálmán Károly interpellált azért, mert nagy csőtörtőzők a magyar királyi színházakban előadás volt.

Apr. 6-án.

A mai ülés a mentelmi bizottság jelentésével kezdődött, melyet Schmidt Gyula előadó ismertett. Kiadták Molnár Károlyt és Bartha Miklóst párbaj miatt, Okolicsányi Lászlót rágalmazás miatt két esetben. Mócsy Antal mentelmi jogát nem függesztette föl a Ház, bár a bizottság azt javasolta. Olay Lajost kiadták, Sima Ferencet azonban nem adták ki becsületsértés miatt, hanem egy kihágásért igen. Két esetben pedig Sima Ferenc bejelentette, hogy mentelmi jogán sérelem esett, de a bizottság nem volt ezen a véleményen. Végül pedig sem Weisz Berthold, sem Berchthold Artur gróf mentelmi ügyét nem függesztették föl.

A mentelmi ügyek elintézése után a Ház áttért a földmivelési tárca költségének tárgyalására. Lázár György volt az első szónok, ki a tételt előadta, Major Ferenc azonban politikai okokból nem járult a tételhez; Lits Gyula Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter irányában bizalommal viseltetik és ezért előadta a tételt. Ot pernyi szünet után Darányi miniszter tartotta meg a Ház minden oldalán zajos tetszéssel fogadott beszédét. A mi a fölvetelt kérdéseket illeti, kijelentette, hogy a jégbiztosítás kérdését csak szövetségi uton lehet megoldani. Nagy figyelemmel és rokonszenvvel viseltetik az Alföld és különösen Szeged iránt. Ismeri a szegedi körtöltés viszonyait, mert folyik ennek ügyében a tárgyalás a miniszteriumban, technikai szempontból készen van a munkálat. A mi a felvidéket s különösen a rutén kérdést illeti, a miniszter iparkodik minden megenni a rutének sorsa érdekében. A mezei munkás kérdésben jelenl, hogy a nap a munkaadók és munkások közt való viszonyt szabályozó törvényt megszívlelte, mert másfél millió munkás kivette az igazolmányt. Törvény javaslatot óhajt benyújtani a földmunkásokra, később az erdei munkásokra nézve. A cselédbiztosítást is be akarja hozni. —

Jelenti továbbá, hogy két év alatt kerek százezer magyar hold szőlőt telepítettek.

A borhamisításról szólva, kijelenti, hogy üldözni fogja a borhamisítókat könyörtlenül. A gabonaszora ellen föl fog lépni esetleg törvényhozási intézkedéssel. Az állategészségügy államosításáról szintén törvényjavaslattal szándékozik a ház elé jönni.

Fontos törvényjavaslat lesz az öntözésről szóló is. Örömmel közli, hogy a pénzügyminiszter elhatározta, hogy mindazokat a kincstári javakat, melyek még birtokában vannak, átadja a szőlőnek, hogy szociális kérdések megoldásában eszköze legyen. A telepeket is átadja neki a pénzügyminiszter. Számos egyéb reformot is foglétesíteni és ezek érdekében kéri a Ház támogatását.

A miniszter beszédét követő, perceekig tartó zajos ovációk után még Bartha Odön, Szivék Imre és Marjai Péter szólaltak fel s ezek után az elnök a vitát bezárta.

Április 7.

A Ház ma befejezte a földmivelésügyi tárca tárgyalását. Ezen a közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalására került a sor. Eddigi szokásához híven, Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter ma is a vita kezdete előtt szólalt fel, hogy nagyszabású beszédével az eszmék nemes küzdelmének irányát kijelölje.

Wlassics Gyula beszéde tárcájának minden ágát, minden részletét felölelte. A kép, a melyet tevékenységéről tények fel-orolása által rajzolt, megnyugtató. Meglátjuk a képből, hogy a miniszter tevékenysége és gondoskodása, mint a levegő, egyformán oszlik meg a magyar közoktatásügy egész mezején; hogy nem kerül el a figyelmét semmi, hogy mindenütt ott van, a hol segíteni, a meglevőt fejleszteni, a rosszat megjavítani kell.

De akármit tervez és konemplál, a közoktatásügy bármely ágát ügyeszkiz is fejleszteni és átreformálni: tekintetet, mint mozdulatlan, tisztafényű sarkocillagra, a kultúra erősen ki-domborodó nemzeti jellegére függeszti folytonosan. Akár a tanterrvizioról, akár a tanárképzés reformjáról, akár tankönyvek készítéséről, akár az egyetemi oktatás megváltoztatásáról beszél, mindenben nemzeti tartalmat keres és nemzeti irányt inaugurál.

A nemzeti irány szolgálatában állva, Wlassics Gyula maradandó alkotásokhoz kötheti nevét és nagy érdemeket szerezhet magának nemzete előtt.

Fővárosi levél.

Budapest, 1899. április hó 7.

Április a kelendáriumcsináló mesterembereket az egyszer alaposan cserben hagyta. A szeszélyes bohócból kitógástalan gentlemen let, ki méltóság-teljesen sétálgat a székes-főváros utain.

Mióta megjelent, Budapest képe egész megváltozott.

Suhogó selyem toalettéktől és pepita nadrágoztól tarkák az utcák. Előűntek az ibolyák nemesek a női kalapokon, hanem azokban a kis kosarakban is, melyeket perkalruhás, apró leánykák szorongatnak kezükben.

— Ibolyát vegyenek!

Oh, lstenem, ki ne venne tőlük. Oly bájos virág az ibolya és nekik — kényeret ad.

Április mint gentleman rukkolt be, de én nem hiszek neki. Ki tudja, mit rejt szellős köpönyegje alatt?

A „Commerce“ kávéházban szűrcsöltem feketét s véletlenül kezembe akadt a „Wiener Extrablatt“. Egy kis apró hirdetés tűnt szemembe.

Tollkéssel kibasítottam s ime itt magyarrá fordítva reprodukálom:

Fogadás!

Száz forint fogadást ajánlok fel arra, hogy az idei évben, április végén mindenféle nagy árvek és felhőkadások lesznek. Fogadásokat elfogad: Sommer Antal, Feldbach, Steiermark.

Ketség kívül érdekes fogadás ez, csak arra vagyok kíváncsi, mit szól mindezekhez Falb, a kinek Szommer ur, ugy lát-zik, konkurensévé szegődött.

Meghajlok mindkettőjük tudománya előtt, de jobb szeretném, ha Sommer ur fogadását elveszteni és fizetne, mint a köles.

A tavalyi jégverést még most sem heverte ki az ország, hadd arasson az idén vízban a magyar gazda.

Mi fővárosi bennszűtöttek ugy is sirva—vigadásra vagyunk kárthatatva...

Megkérdeztem minap egyik kollégámat:

— Mi nagyobb a lomnici csucsna?

— Ez ni! — felelt szomorúan és kihuzott a zsebéből egy vendégloí számlát.

Sok férj megmosolyogja ezt a találó hasonlatot és bizonyára az jut eszébe, hogy van zsebében nagyobb dolog is, — a divatúrasi számla.

Mert ha a falra nem is lehet borsót hányni, a nők mégis értik: mint kell a férjek nyakába borsos számlát vetni.

A mi szép asszonyaink nagyon szeretnek öltözködni és a divattal lépést tartani s az oly nő, ki divatlapot nem járát, oly ritka már, mint olyan ember, a ki képes levelezőlapok gyűjtésével nem foglalkozik.

Ez az új sport oly rohamos hódítást tett, hogy elmozdítására már szaklapok is keletkeztek.

Nos, én szívesen cserélek ilyen kártyákat bárkivel, a ki ezen legujabb sportnak hódol. Hadd legyenek én is a képes levelezőlap gyűjtők első eleven szaklapja.

Reim Lajos

VIII. József-körút 56.

H I R E K.

— **Ernö főherceg**, háziezredünk, a cs. és kir. 48-ik gyalogezred tulajdonosa, temetésén az ezred tisztikara küldöttségileg képviselteti magát. Ezen küldöttségben Nagy-Kanizsáról Marzssó Tibor főhadnagy cs. és kir. kamarás vesz részt.

— **Kinevenés** A király Papp László tapolcai járásbírósi albirót a tapolcai járásbíróshoz járásbíróvá nevelte ki.

— **Híjegyzés**, Antl Jakab magánhivatalnok Igaiban eljegyezte Bród Tivadár dr. nagykanizsai ügyvéd nővérét Jetta kisasszonyt.

— **Április 11.** A helybeli ír. hitközség tanintézetében, április 11-ét mint az 1848-ik év törvények megalkotásának évfordulóját, hazafias ünnepélyvel ülik meg, melyre az igazgatóság a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Az elemi és polg. iskola ünnepélye délelőtt 8, a felső kereskedelmi iskoláé 10 órakor tartatik.

Az április 11-iki ünnepéről kereskedői körökben az a felfogás kering, hogy az munkássünettel van egybekötve. Ez a felfogás azonban semmi alappal nem bír, mivel sem a törvényhozás, sem a törvény megalkotói előtt nem lehetett az a cél, hogy az emlékezetes évforduló megünneplése a kereskedelmi forgalomnak korlátozásával a kereskedővilág megkárosításával járjon.

— **Boronkay Károly meghalt.** Ismét kiölt a régi garda egyik derék bajnoka! Boronkay Károly ki a tanítás rögs mezején munkás életének csaknem utolsó perceig erayedtetlenül buzgólkodott, ki a helybeli ír. tanintézeteknél 41 évig mint tanító, műkködésben volt, hosszabb betegeskedés után e hó 6-án jobb létre szüendült.

Van egy időpont, melyben a bevezetett emberi élet mintegy újra lezajlik előttünk. Amaz óra az, midőn elhunyt társunk földi maradványai mellett állunk, midőn egyik megihitt barátunk gyászos elhunytát bánatlelt szívvél megsiratjuk. Akkor az egész élet a maga mivoltában újra lefolyik előttünk annak megemlékezésében, melyet vizsgálódó lelkünk az elhunyt megutott pályája fölött teremt magának. És bárá a néptanítónak zajtalan csendben, egyszerűségben lefolyt életpályája sem változatosságokban, sem érdekes mozzanatokban gazdag nem lehet, még sem tartjuk fölöslegesnek elhalálozott barátunk életrajzát nagyobb vonásokban vázolni és emlékének néhány elismerő szót szentelni.

Boronkay Károly a harmincas évek elején Sárosgárdán született. Gyermeke éveit az akkori időben a zsidókól divott tanrendszerhez képest kizárólag héber tanúanyag tanulásával töltötte; tizenöt éves korában Nyírára került, hol az ottani rabbi által főtartott talmud iskolában fölvetelt nyert, és ott egy időig a talmud mértetű terében buvarkodott. Nem sokára azonban fölbredt benne a tudat, hogy ily meddő tanulmány folytatására sem magának sem a társadalomnak hasznára nem válhatik, lemondott tehát a „bachursag“-ról és a vele született akaratával a reá néve extern tudományok tanulásához fogott — és a fölserdült fiatal ember a német és magyar abc-nél kezdve minden nehézség dacára két év alatt annyi műveliségre tett szert, hogy előkelő házakban nyugodt lélekkel nevelői állást elfoglalhatott, jól tudván, hogy hivatásának minden irányban meg fog felelni. 1866 szeptember havában a n. kanizsai izr. iskolában nyert alkalmazást és üdvös munká desét 1897-ben történt nyugdíjaztatásáig folytatta. Aldra legyen emléke annak, ki hivatását hiven és lelkiismeretesen betöltötte, és ki több nemzedéket át a gyermekek fogókony sziveibe a műveltség és erkölcsiség magvait hintette.

Az izr. hitközség elüljárósága **Boronkay Károly** elhunytá alkalmából csüörtökön ülést tartott, melyben elhatározta, hogy a boldogult tanterti emléket és érdemet jegyzőkönyvi eg megörökíti, a halot a sajátjának tekintti: a temetési költségeket viseli, a gyászoló családhoz részvételre intez; a temetésen tesületileg részt vesz és a tanítételekre a gyászlobogót küti.

A család a közetkező gyászjelentést adta ki: **Ozv. Boronkay Károlyné** szül. Buehler Ida ugy saját valamint gyermekei és a rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvél tudatja felejthetlen, forrón szeretett férje, leggyöngédebb aya és nagyatyja **BORONKAY KÁROLY** folyó hó 6-án 15 órakor, áldásdus életének és fardataltalan munkásságának 66 ik, boldog házasságának 41-ik és tanítói pályájának 45-ik évében, hosszú szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hull tetemei folyó hó 7-én pénteken délután 4 órakor loznak a gyászahából (Király-utca) a helybeli izraelita sírkertben örök nyugalomra tetetni. Aldás és beke lenjen drága porsí felett! Ilona férj, Pleheisz Gusztávné. Ameie férj, Blazsejovszky Károlyné. Francziska leányai. Boronkay Gyözöné szül. Schlegler Teréz menyé. Pleheisz Gusztáv m. kir. honvédőrnagy. Blazsejovszky Károly m. kir. posta- és távirda felügyelő, több jeles rendnek lovagja stb. vejei. Aladár, Kornél, Gyözö, Elemér fia. Pleheisz Károly, Boronkay Zoltán, Boronkay Károly, Boronkay Andor; Boronkay Ida unokái.

A nagyérdemű tanterti temetés, méltó volt életéhez. Impozáns számban jelentek meg az elhunyt tisztelői és egykori tanítványai. A tógymnasium és a községi polgári iskola növendékei kivételével a városunkban levő összes tanítétek tanulói kivonultak tanítóik vezetés alatt. A gyászaházán dr. Neumann Ede főrabbi méltó a az elhunyt érdemeit és lájó szívvél mondott bucsút a hitközség nevében azon férfiak, ki a tanítói pályán 45 éven át buzgó apostola volt. A sírnál **Bun Samu** igazgató mondott utolsó isten hozzádot a jól megitt munka után örök pihenőre tért pályatársnak.

Hirtelen halál. **Jets** Sándor kassai illetőségű egy év óta Nagy-Kanizsán lakó 42 éves házoló pénteken reggel a Magyar-utcában clette lenül összerogyott. A szombaton megejelt boncolásná a halálókaul szív- és tüdőszélhúddat konstataltnak

Életunt baka. **Zadrovca** János közlegény a cs. és kir. 48-ik gyalogezredben szombaton reggel öngyilkossági szándékkal levette magát a

kaszárnya másodig emeleteről, anélkül azonban hogy meglelte volna a keresett halált. Solyosan megsérülve bezállí ották a katonai kó-házba.

Jegyző-választás. Bak nözség körjegyzőjévé április hó 4-én **Kumpfer** Mártont választották meg. Az új körjegyzőnek, ki ezen állást eddig ideiglenesen töltötte be, a pénzügyminiszter a za'egerszegi pénzügyigazgatóság útján a közadók beszedése körül tevékeny szerejt elismerést nyilváníttotta.

A menedékhely. Egy szegény elagott 71 éves ács, névleg **Meilinger** György, több mint harminc év előtt eljött Morvaországából hozzánk, hogy keze munkájával biztosítsa a megélhetést. Míg ereje bírta a munkát meg is élt szegényesen, becsületben, nem evén senki terbére. De jöttek az öreg és szomorú napok; a remegő kéz már nem bírta az ácsmesterség nehéz szerszámit. A kórház egyidejű csak menedéket nyújtott a szegény aggastyannak, onnét kikerülve **Verbovec** József Teleky-utcai istállója volt pihenő helye. Csütörtökön reggel felpillantott a roskatag, anéklözésektől megtört aggastyán az istáló gerendázatára. Eszébe jutott, hogy hisz a gerenda az, melyhez mesterségénél fogva az életben leginkább vonzódtott, a gerenda volt az, mely neki a nyugodt megélhetést biztosította. Egy utolsó munkát akart még ott végezni, mi neki az örök nyugalmat biztosítsa, egy letrát fogott, felvászorgott a gerendáig és felakasztotta magát. Célját elérte, mire észrevették, már halva volt. — A szegényügyi bizottságnak ezzel a szegénnyel már nem lesz dolga, ő már megtalálta a menedékhelyét.

Iparos tanulók versenye. Nem a nagykanizsai, hanem a pécsi iparos tanulók versenyéről van szó. Ott — ugy látszik — egészen másként fogják föl az illetékes tényezők azt a kötelességet, mely a fejlődő iparos nemzedék szellemi és erkölcsi érdekei szempontjából reájok hárulnak. A pécsi iparos tanulók versenyző munka-kiaállítását husvét két napján volt. Ugyanakkor osztották ki a díjakat is. A díjkiosztásnál jelen voltak: **Majorossy** Imre polgármester, **Záray** Károly dr. iparkamarai titkár, **Kindl** József az ipariskolai bizottság elnöke, **Schmelcz** az iparésület elnöke, **Salamon** József kir. tanfelügyelő és **Schneider** István a kiállítási bizottság elnöke. Ő teljesítette a díjkiosztást. Ilyen szép érdeklődés mellett történik az iparos tanulók munka versenye — Pécselt. Nalunk — ugy tudjuk — az iparos iskola tanitóstülete a legteljesebb buzgalommal sem bírta még az ügynek oly mértékben meggyerni a hivatott tényezőket, hogy legalább megjeinesőkkel, érdeklődésökkel iparkodónak ambicionálni az ugy is minden oldalról mellözött iparos tanulókat; s itt a tanítási év végére, kitölti munka-kiaállítás az illetékes hatóságok s az iparosság alig méltatják valamire.

Fiatalszelhámó. Egészen fiatal szelhamost fogott el a pécsi rendőrség. A még csak 17 éves, nagyreményű iparlovagnak, sorsa annyiban érdeklí talán a nagykanizsai közönséget is, mivel — amint maga töredelmesen bevalotta — Nagy-Kanizsán is szerepelt. Hogy itt kiket csapott be — arról halgat a krónika; de most olvassza az ő szerepléséről, maguk a becsapottak bizonyára emlékezni loznak a fiatal szelhamosra. Elfogatásáról a „Pécsi Napló“ ezeket írja:

Már több ízben meglekeztünk arról a szelhamos fiatal emberről, ki mindenütt más-más jónévi fakeskedő fiának adta ki magát és így több kereskedőtől előleg fejében pénzt csát ki. Így **Roheim** Ferenc mohácsi, **Deutsch** József új-bukovnai, **Schreiber** Dezső és **Eisner** Dóci és ki vülök még sok más pécsi fakeskedőtől csalt ki pénzt. Itt Pécselt rájöttek turpisságára és a Vadember szállóban meg is lepték, hanem ügyesen kisziklott a rendőrség kezéből. A fiatal ember, a háziszolga segítségével a létrán lesietett a folyosóról a szálló udvarába, hogy elkerülje a kelepccet, gyalog elment Villányba, innen Vukovarra igyekezett vonaton. De itt is égett lába alatt a talaj, hamarosan szöknie kellett Vukovarról gyalog jött Villányig. Itt utolsó pénzen jegyet váltott Dombóvárig, hol folytatni akarta megkezdett csalásait. De tervei dugába dőttek, mert a pécsi állomáson elfogta a rendőrség. **Novák** Henrik (mert erősen annak vallja magát a fiatal család) a vasuti állomás étermében megcsorált s amikor újból föl akart szállni a vonatra, letartóztatták. Kétségbe eseten vallotta be, hogy ő az, akit a rendőrség keres. Siránkozva mondta, hogy ő nagyon szegényesen s hogy ezerszer akart már, de nem

tud szabadulni rossz hajlamaitól. Budapestén, Fehérváron, Boglárán, Nagy-Kanizsán, Hőgyészen Mohácsón, Eszéken és Pécselt követelt el már ily módon csalásokat. **Novák** meg nagyon fiatal alig mulott 17 éves, de már dicsó multtal kérkedhetik. Valódi neve: **Neueirth**.

Törvényhatósági távbeszélő. A budapesti m. kir. posta és távirda igazgatóság közbírré teszi, hogy a közhasználati törvényhatósági távbeszélő hálózat 1899. évi március hó 31-én a közlorgalomnak átadott; természetesen nem a zalamegyei, hanem a **csongrád-rármegyei** távbeszélőnél lévén itt szó, mert a miénk meg vajudik. Hiszünk azonban, hogy nem sokára ez is megszületik, mihez azonban szükséges, hogy az érdekelt ség ne reszesítse ezenfontos ügyet olyan mostoha elbánásban, mint azt városunk képviselő testálete egyik közgyűlésében már reszesítette.

Általánosan tudott dolog, hogy a csuz és köszvénye bántalmak egbüztosabb gyógy szere az a kitünő kenőcs, mely **Zoltán** Béla uevari szállító gyógyszerárhad Budapestén üvegentelt 1 frtet kapható. E pártalan szer, mint számtalan elismerő- és köszönő levél igazolja, a legmakacsabb csuzos és köszvényes bajokat pár napi használat után biztosan meggyógyítja.

Fekete Rigók. Veszedelmes ragadozó madarakká kezdenek váni a mi fekete Rigóink: a leányziveket bújások nótákkal elhagedülő cigányprimások. Hol itt, hol ott ejtik meg egy-egy ártatlan fehér galambnak boldos kis szivét s vizsik, ragadják magukkal a kalandos élet izgalmaiba. Szinte különös szerencsének kell tartanunk, hogy Nagy-Kanizsán most ilyen veszedelmes Rigók, fiatal cigányprimások nem röpködnek; mert bizony-bizony meg a miszépjeink valamelyikének szivét is megszállana az a bújaj, aní — Rigó Jancsi törtéjája óta — ugy látszik — már a levegőben röpköd. A fekete Rigók szinte ezzel a tudattal keresik már izzó szemekkel a muzsikát hallgató közönség között a Chimay hercegeket. És, hogy találnak is, péda bizonyítja. A Chimay herceg né barnabőrű megszokottójának immar utánzója is akad. Nyári Gyulának hívják és Molács városában cigányprimás. Egyik éjszaka a város egyik egyik legszebb lányát megszoktette. Már régen szerették egymást a fiatalok, s a primás annak rendje-módja szerint meg is kérte a lány kezét. A család semmiképen sem akart beleegyezni a különbeu elegans megjelenésű primással való házasságra, s a barna kerőt elutasiotta. Most aztán ugy tett Nyári Gyula, mint az ő Rigó kollégája. Kaptá magát, és megszoktette a lányt. Az eset orias feltűnést kétt. Mohács városában, amely nincs az ilyen regényes kalandokhoz hozzászokva.

Az utánzatoktól való óvás és az azok iránti felvilágosítás, különösen tapasztereknál, amelyekből legdrágább tulajdonuk az egészségé függ, mind-nakinek sürgős kötelessége. Még emlékezhetünk, hogy évek sora előtt minő nagy eredményekkel lón a **Kathreiner-féle** Kneipp-malátakávé bevezetve és az egészségtan legelsőrangú szakteintélyei által üdvözölve. Azon körülmény, hogy ezen gyártmány egy sajátossága találmány és előállítási mód által a bakkávé illatát kapjal kitünő módon alkalmazásá teszi azt a bakkávéval való keverésre, amelynek kedvelt jóize ezáltal finomul és fokozódik. No de meglelték a hamisítások is azonnal, és még ma is szakadatlanul kísérleteznek, hogy hasonló csomagolásban vady megjelöléssel leggyakrabban azonban nyitottan kimért aruban egyszerűen pórkölt ártap vagy égetett malatát a közönségre „malátá kavé“ alatt fölerőszakoljanak. Ép ezért a legsürgősebben övünk ezen valódi gyártmány minden csekély értékű utánzatát, amely csupán a már általánosan ismert fehér eredeti csomagokban a „Kneipp plébános“ védjeggyel és a „Kathreiner“ névvel adható el, tehát azt sohasem szabad és lehet „nyitottan“ kimérni.

Keleti J. hirnevés budapesti ortho-aediap műintézet-tulajdonos IV. Koronabercg-utca 17. szám alatti üzlethelyiségét megnagyobbitotta és oly fényesen, mintszerűen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti ortho-aediap műintézete, — hol cs. és kir. szab. sérvtőköt, műlabák, műkezek, járó- és nyugtókészületek, egyenestartók, stb. mérték szerint jóállás mellett készíttetnek, — a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.

— **Hírdetmény.** Nagy-Kanizsa r. t. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, hogy folyó hó 4-én a vaspálya udvarhoz vezető útvonalon egy ezüst karkötő elveszett. Felkérjük a becsületes megtalálót, hogy azt a félnek leendő kézbesítés végett a rendőrkapitányi hivatalnál adja át, hol a tulajdonos által illő jutalommal részesül. — Folyó hó 5-én a helyben megtartott heti vásár alkalmával a vásártérrel egy drh. egy éves, fehér szőrű góbe sertés eltévedt. Felkérjük a becsületes találó vagyis ki arról felvilágosítást adni tudna, legyen jelentési a rendőrkapitányi hivatalnál. Nagy-Kanizsa 1899 évi április hó 6-án. Deák Peter s. k. rendőrkapitány.

Egy 1300 holdas birtok legkötönyebb buza, dohány és bortermő vidéken, akár egészen, akár tanyákra felosztva, csetleg parcellázva is eladó előnyös feltételek mellett. Venni szándékozók szíveskedjenek elmeiket Goldberger A. V. hirdetésél irodájába Budapest IV. Váci-utca 9. küldeni „Megalapítás” jelleg alatt.

Anyakönyvi hírek.

Múlt hét halottjai.

Lőrinc Anna, rk. 5 hónapos, napcs. leánya.
Harcog Erzsébet férj. Greif Ferencné rk. 84 éves v. menygy.
Simon Ferenc rk. 40 éves cipész segéd.
Sós Bonilla cseléd, halva született 10 gyermeke.
Fris Julianna, rk. 37 éves gasztony.
Lieb Teresia özv. Haller Istvánné rk. 70 éves magánzó.
Karpela Mária özv. Dukács Simonné isr. 73 éves magánzó.
Káldi Antal rk. 71 éves, nyug. vasúti őr.
Baka Mária férj. Molnár Józsefné rk. 57 éves, születésnő.
Csoknyi Teresia férj. Herdösi Ferencné rk. 52 éves napcsamos neje.
Borenkai Károly isr. 66 éves, nyug. tanító.
Friedental Anna, isr. 1 hónapos kereskedő leánya.
Kollaris Bonilla rk. 4 éves, házmester leánya.
Dervallás Sándor rk; 5 hónapos, földműves fia.
Mellinger György rk. 71 éves (öngyilkos akasztás által)
Jete Sándor rk 49 éves, mászó (szelvény az utcán)
(Az egy eltemetett katona még hivatalosan bejelentve nincs)

Színészet.

Szerdán „A két asszony” operette volt a műsor. A címszerepét *Halmayné* Emma adta igen hatásosan. Énekével, izléses öltözékével egyaránt jelet adta művészi érzékének. Mellette legnagyobb hatást ért el temperamentumos játékaival *Lévy Sárika* (Teréz) de *Sörközynek* (Pierre) szintén kijutott a tapsból, melylyel a szépszámú közönség a sikerült előadást honorálta, míhez hozzájárult *Tisztay* Houette báró- és *Rédey* Mirassol csendőrkapitány szerepében. *Nagy* Gyula Kantó fogadó szerepében tulságos sokat mókázott; sok pedig a jóból is megárt. Ma volt először alkalmunk *Kövy* Julisát, a társulat legfiatalabb énekesnőjét nagyobb szerepben láthatni. Marióle cselédleányt adta. Kezdő színésznőknél meglepő ügyességgel forgóldott a színpadon; egy kissé félénk ugyan, de elég biztosan, tüden énekel, jól megérdemelve a közönség biztató tapsait. — Nem hagyhatjuk említés nélkül *P. Nagy* Lindát (Pigeonne fogadósné) sem, ki igen hasznavehető tagja a társulatnak.

Csütörtökön adták nálunk először *Thury* Zoltán nagy feltűnést keltő színművét „A katonák”-at. Mi azt hisszük, hogy ezen súlyos tartalmú dráma akkor is esemény számba ment volna, ha a szerző nem azon cifra nyomoruságnak szomorú képét csetelne volna markans vonásokkal, a miben a családok katonatisztek legőbbje el. *Thury* sötét, sajnálkozást keltő színben festi a fényes aranyos katonát, kinek aránytalanul nagyobb terhet rakunk vállaira, mint a mennyit megbir; neki csillogni, ragyogni és reprezentálni kell — semmivel. *Thuryt* e darab megírásánál nem vette azonos szándék, hogy a katonákat pelengérré állítsa, hanem ellenkezőleg: az ő érdeküket kívánta azzal szolgálani, hogy leplezetlenül élénk tárja a valót, melyet ismer, de lehetőleg eltitkol mindenki. Hogy tényleg ezen szándék vezette *Thuryt*, igazolva látjuk abból, hogy az egész drámában mint egyetlenegy jellemű alak; még a cseléd is becsületes, jóra való személy. A dráma már ezen szokatlan felépítése folytán is esemény számba megy a színmű-irodalom terén. Találkozunk ugyan a darabban egy gazdag apóssal, ki zavarban levő főhadnagy vejét nem akarja kisegíteni. Ez az após a darabnak egyetlen alakja, ki nem bírja rokonszenvünket, kit azonban köszi-

vösegeiért elítélni még sem tudunk, mert azt látjuk, hogy másik leányának csak is „fényes” partit szánt — egy hadnagyot. Az após csak köszívű ember, de nem jellemű. A „kincstári asszony” udvarlója, nemcsak jellemes férfi, hanem az önfeláldozásig önzellen. A nélkülözések közt élő kincstári asszony pedig mintaképe a női érényeknek, ki tűr és szenved férje oldalán, de könyörtelenül ott hagyja akkor, midőn lerje — hitvesi hűségében, női becsületében kételkedik. A fiert aggódó nyugalmazott százados, a megtestesült apai szeretet, a főhadnagyné nővére az egyszerűség és a jó lélek maga és annyi jó embert, élén a jellemzslárd, a nagy problémának megoldásával tanulmányterüleg foglalkozó főhadnaggya, — ki nem akarja elodgni felesége vélt kedvesétől a pénzt: — tönkre tesz a — tradíció. A lönkre tett főhadnagy megappellálja a dolgot a — közvéleményhez. Ezen itélőszék pedig a tradíciót itéli el.

Az előadás igen gördülékeny volt. A főszerep (Údvardy főhadnagy) *Szabó* Ferenc kezében volt, ki ez alkalommal fényesen igazolta az első fellépések hozott dicséret bíralatunkat. A cifra nyomoruság egy igaz martírt látunk benne, kinek eszméit, szenvedéseit egyaránt magáévá tette a közönség. Méltó partnere volt *Tuboly* Klementin (főhadnagyné). Sok bensőséggel adta a gond — bánattal kincstári asszonyt; mélyen behatolva szerepébe, remek alakítást nyújtott. *Halmay* Imre (Marjay földbirtokos) kitűnő volt. Nemcsak szávaiból, melynek ösztinteségehez kétey nem ért, ha em minden egyes arcvonásából azon határozott meggyőződésre jutottunk, hogy Marjay minden hiúságtól és önzéstől menten, nem keresett már földi élvezeteket, hanem tényleg egyedül vágya, egyedül lételetje csak az volt, hogy boldogok, megelégedettek tudja azt, a kit szeretet és felelni nem tud. A dráma egyik legkedvesebb alakja a főhadnagyné huya, a szerény Klára, ki nem akar csilogni, hanem boldogítani. Ezen kedves alak kitűnő személyesítőre talált *Kövy* Kornéliában a szintársulat fiatal naivájában, ki azon ritka, kiváló tulajdonnal is bír, hogy természetesen beszél. *Kövy* Kornélia ezen első nagyobb szerepében igen szép sikert ért el. Kilogásunk ezen estén egyedül *Nagy* Gyula ellen lehetett, ki az öreg Údvardy nyug. honvéd százados helyett inkább egy nyugalomba vonult kopott borbélyt ábrázolt, kinek még parókája sem sikerült. — Az öreg Údvardy egykoron maga is átelve a cifra nyomoruságot, átérzi fia helyzetének súlyát, gyermeki naivitással édesgeti haza és ezen részle a dráma egyik leggyönyörűbb, leghatásosabb része, mely azonban ez este nem volt jó kezében. — *Tisztay* (a főhadnagy apósa) kielegített.

A sűrű felhangzó tapsból az első *Kövy* Julisának (cseléd Údvardyékánál) szólt, ki sok temperamentummal adta kis szerepét. Nem hagyhatjuk említés nélkül *Kobald* Pistikát sem, ki Ferikét, Údvardy főhadnagy kis fiát, sok bátorsággal, igen kedvesen adta. A főszereplőket többszörösen a lámpák elé szólította a színház teljesen meglőtt distingvált közönség lelkes tetszésnyilvánítása.

Pénteken volt az első zónaelőadás (félhelyárakkal). Színe került „A Csikós” Szigeti gyönyörű népszínműve.

A színház annyira megtelt, hogy az igazgató azon kellemes kényszerhelyzetbe jutott, hogy a jegyek kiadását be kellett tiltania. Az előadás a legjobb közöl való volt és óriási sikert ért el, mi azonban első sorban *Sörközy* Antalnak (Bandi bojtár) volt köszönhető. Nagyon tetszett *Lévy* Sárika (Rózi), kitűnő volt mind *Halmay* (Bence) igen jó *Szabó* Ferenc (Azotól). A részegasszonyok pláne felülmutáltak mindazt, mit e z-nerben eddigélt láttunk. A többi szereplőkről is dicsérettel szólhatunk és elismeréssel *Nagyról* (öreg csikós).

Szombaton este a „Cigánybáró” operette végre alkalmat nyújtott a közönségnek, hogy *Rédey*, (Barinkay) kitűnő tenorista énekeben gyönyörködhessek. Az előadása visszatérünk.

Heti műsor:

Vasárnap d. u. 4 óraker gyermekelőadás félhelyárakkal: *Boriczky Dani*, a repülő csizmadia, este: *Az édes*. Bokor József népszínműve itt először.

Hétfőn: zóna-előadás: *Az öreg Trilby* énekes bohózat.

Kedden: *A végrehajtó* bohózatos vígjáték először. Szerdán: *A királyfogás*, operette.

Csütörtökön: *A nők barátja* Dumas világhírű vígjátéka.

Pénteken: zóna-előadás, *A szökött katona*.

Szombaton: *A boszorkányvár* operette.

Tanügyi irodalom.

Előfizetési határidő-meghozzabítás.

Van szerencsém tisztelt tudatni, hogy tekintettel azon kedvező fogadtatásra, melylyel munkám a tanügyi körökben részesült és a folyton érkező megrendelésekre, valamint hogy alkalmat nyújtsak arra, miszerint mindazok, kik sajtó alatt levő munkámat megrendelni óhajtják, lehetőleg legutóbbabb aron juthassanak hozzá: — több oldalról érkezett felkérésnek engedve, elhatároztam, hogy „Tanítók (tanítónők) jogai és kötelességei” című könyvem 3-ik teljesen átdolgozott kiadására, mely a fennálló törvények, szabályrendeletek, rendeletek, utasítások, elvi jelentőségű határozatok és döntvények alapján szervesen összeállítva, kézi könyvvül fog szolgálni

az elemi, polgári, felső népiskolai tanítók és tanítónők, kiseddovők, képezői növendékek, iskolaszékek, állami iskolai gondnokságok, községi előjárások, egyházi és városi hatóságok, tanfelügyelők stb. számára, és előfizetési, illetőleg megrendelési időt a következő módon hosszabbítottam meg:

1. Mindazoknak, a kik folyó évi április 15-ig 2 fti előfizetési árat hozzám bekiüldenek, bérmentesen fogom könyvemet megküldeni.

2. Kivonatrá postai utánvétel mellett is kiüldök, ha az ez iránti megrendelés f. évi április 15-ig hozzám beérkezik. Az ily utánvétellel szállított példány ára színtén 2 fti lesz, de a portó a megrendelőt fogja terhelni.

3. A könyv megjeleése után is kapható nálam 2 fti 80 krajcárért. Boti ára jóval magasabb lesz.

Ha a könyv árának egyszerre való kiadása valakire nézve terhes lenne, kivételesen beleegyezem, hogy a fenti módorajok mellett a pénzüsszettek 2 részleiben fizetlenségnek be.

Az előfizetési pénzeket és megrendeléseket hozzám (Nagy-Enyedre) kérem címezni.

Gyűjőknek 6 példány után egy ingyen példánnyal szolgálók.

Végül tisztelttel tudatom, hogy a sajtó alatt levőnek kikészített részét képezik a t. tanító urak és iskolaszékekre nézve nélkülözhetetleneknek bizonyultak az iskolai adminisztrációra vonatkozó következő munkáim:

1. „Népoktatásügyi községi közigazgatás.” E munka 2-ik kiadásában nem rég jelent meg. A tanulók 2 fti kedvezmény-ár és 20 kr portó fejében tölem (Nagy-Enyedre) beszerezhetik. A könyv ára kivételesen két részleiben is törleszhető.

2. „Népoktatásügyi teendők határidő-jegyzéke.” E munka szintén a fennálló törvények, szabályrendeletek, körrrendeletek stb. alapján naptárszerűleg mintegy emlékeztető gyanánt sorolja elő a tanítóknak stb. időponthoz (terminushoz) kötött összes adminisztrációs teendőt s így egyöntetű pontos eljárás szempontjából utbaigazitással szolgál.

Ára 1 fti portómentesen. Kapható nálam Nagy-Enyeden.

E két munkából is a megrendelést gyűjőknek minden 6—6 példány után 1—1 ingyen példánnyal szolgálók.

A ki mind a három munkámat egyszerre rendel meg, annak azokat 5 ftiért portómentesen küldöm meg. Ha pedig valaki ezen összeget egyszerre nem szándékozik kiadni, kivételesen beleegyezem, hogy az illető az 5 forintot esetleg havi 1 forinttal öt egymás után következő hónapban törleszesse.

Nagy-Enyed, 1899. március 20-án.

Dr. Szabó Mihály

Aló-Fehér vármegye kir. tanfelügyelője.

Közgazdaság.

Itt van mindjárt a világító gősgyártás mellékterméke az ammonium szulfát. Ezek a gyárak azonban együttvéve is csak 400 ezer tonnáat termelnek, amely mennyiség csak csekélység a szükséglethez mérten; a világ bszatermésének

telemes növelésére határtalan mennyiségű nitrogénre van szükség, a csekély mennyiségű kőszén ammoniaknak tehát nincs jelentősége. Nagy reményeket kötöttünk Hellriegel és Wilfrot felfedezéséhez is.

Ok fedezték fel ugyanis a hüvelyesek és pillangós virágok gyökérzetén levő légeny-gyűjtő gumókát, melyekben nagyszámú bacteriumok tenyésznek s ezeknek az a sajátosságuk, hogy a légkörbeni nitrogént kötötték alkiját át. Az hitták, hogy most már elegendő lesz a léheret vetni, a mely a levegőből lekötö a nitrogént, azt alászántani, s a talajt buzával bevetni. Igaz is, hogy a légeny-gyűjtő és légeny tojásszóró növények váltakozó vetésével a talaj termőképessége fentartható, de ki van zárva annak a lehetősége, hogy a talaj termőképessége ezen az uton fokozható legyen egyrészt, mert a légeny-gyűjtő löhere nem köt le annyi légenyt, mint a mennyit a buza elfogyaszt, másrészt mert a löherét is megújítja a föld, de mert a löherének kiterjedtebb mérvbeni természetese csak a buza-termesztés rovására történnek. Nagy mennyiségű kötött nitrogén megveszendőbe az emberi ürülékben. Ki van számíva, hogy Angolországban az emberi ürülékben 16 millió font sterling értékű kötött nitrogén folyik a tenger vizébe. Megmondhatta Liebig egy fél századdal ezelőt, hogy semmi sem fogja bizonyosabban tönkretenni Angolországot, mint a termékenyítő trágya gyér volta, a mi az elem meggyérülését jelenti. Lehetetlen, hogy a természet isteni törvényeinek ily büns megsértése örökké megtorlatlanul maradjon s az idő el fog jönni és pedig Angolországban hamarabb mint bármely más országban, hogy Angolország egész arany- és szénásványával nem fog tudni ezredrészt annyi táplálékot összevásárolni, mint a mennyit századok folyamán meggyógyulatlannal eldobott magától. S ez az idő Angolországra nézve veszedelmesen közeleg. Hogy az emberi ürülékben megkötött légeny kiterjedtebben nem nyer alkalmazást az onnan is van, hogy ez anyag feldolgozására kellő formát ez ideig nem sikerült feltalálni s a jövőben is sok nehézséggel kell megküzdeni míg erre nézve elfogadható eljárás fog felfedeztetni.

Az egyetlen eszköz, mely oly bőven áll rendelkezésünkre, hogy segítségével az egész világ buzaföldjeit hosszú időknél keresztül telemesen megjavíthatjuk, a chilisalétrom. A chilibeli nitrát földéről az állítják, hogy kimeríthetetlen. Ez a salétrom Chile északi részeinek síkságain természetesen állapothoz található. Ezek az erőltlen, száraz vidékeken a légköri nitrogénnek, milliardnyi apró organismusok útján való lekötése, számlálhatatlan éveken át volt folyamathat, míg végre annyi gyűlt össze, hogy Chile nitrát földjei korunkban nagy kereskedelmi fontosságra tettek szert, s míg nagyobb jövőt ígérnek. Kivételre egyre növekszik a jelenleg mintegy egy millió kétszáz ezer tonnára rug. Ott a hol a gazdasági viszonyok belterjedtebbek, s hol a legnagyobb átlagterméseket aratják, használják fel ezt a kitűnő műtrágyát legkiterjedtebben.

Ha egyes országok nagyobb átlagtermését nem tulajdoníthatjuk is kizárólag a nagyobb mennyiségben elfogyasztott chilisalétromnak, de el kell ismernünk, hogy a nagyobb mennyiségben felhasznált salétrom elhatározó befolyással van az illető országok bántulatos nagy átlagtermésére. Ha ezen átlagtermések közül a közepeset vesszük ki, Németországot, s elképzeljük hogy a mi terméskültség is felemelkedhetik 18 hektáron, s mindenhöz nem szükséges egyéb, mihogya a földnek megadjuk azt a tápanyagot, illetve mennyiségűt ismételt trágya, szuperfoszfát és chilisalétrom alakjában, amennyit csak 18 hl. buza ki von belőle, akkor valóban súlyos váddal terhelhetjük ön-önmagunkat hogy ezt mindaddig meg nem tettük, mert országunk valóban csak akkor lesz gazdag, ha átlag buza-termésével oda sorakozik Németország mellé. Leteljesíthető területeink immár nincsenek, tehát okvetlenül termésátlagunk fokozására kell törekednünk.

Kétsegen kívül az ismételt trágyában is nagy mennyiségű légeny foglalattik s ez túlva, nagyon sokan feleslegesnek is tartják a chilisalétrom használatát. Az ismételt trágya azonban soha sem fog kifejtetni olyan hatást, mint a miőt kiejt a salétrom, mert az ismételt trágyában foglalt légeny tartalmaz anyagoknak legfeljebb egyharmada van jelen könnyen oldható a abban

s innen van, hogy az ismételt trágyában foglalt 100 kg. légeny csak olyan hatást fejt ki, mint a salétromban foglalt 45 kg. légeny. Ha az előbbi normális mennyiségű ismételt trágyát hordjuk is ki a szántóföldre: (600 mm. hektáronként 3 évre:) mégsem juttatunk oly nagy mennyiségű légenyt a talajba mint a mennyi kellene a legnagyobb természetesség elérésére. Jelen nagy mennyiségű ismételt trágyát azonban hol alkalmazzuk az országban? bizonyára a'ig egynehány belterjedtebb uradalomban. Ismételt trágyában különben felannyi légeny sem termeljük, mint amennyire szántóföldjeinknek felannyi természetesség mellett is szükségük volna. A pillangós virágok természetessége sem lehet akkora területen átterjedni, hogy ezáltal fedeztessék a légenyszükségletet. Hátra volna még a zöldtrágyázás, a mellyel egyes vidékeken nevezetesen olyanokon, a melyek az e célra legalkalmasabb hüvelyeseket jól megtermik, sokat lehet lendíteni a bajon, de ez az eljárás is általában véve csak arra való, hogy vele a természetesség fenn tartható legyenek, de nem egyszerűen arra, hogy a természetesség segítségével fokoztassék is. Bizonyítja ez állítást Németország a hol a zöldtrágyázás leginkább el van terjedve, mégis salétrom fogyasztása az utóbbi 10 év alatt 2,8 millió méter-mázaráról 4,5 millió méter-mázára emelkedett. Bizonyítja a chilisalétrom termékenyítő hatását azon országok, a melyek legnagyobb terméskültségűek értek el. Így pl. Angolországban természetessége buzából hektáronként 25,65 hl. s elhasznált ugyanakkor hektáronként országos átlagban 18,20 kg. salétromot; Németországnak természetessége 18,08 hl. s elhasznált 16,92 kg. salétromot hektáronként. Előben Magyarország — országos átlagban hektáronként csak 0,88 kg salétromot használ el, természetessége pedig csak 11,90 hl. Ha majd nálunk is a salétromhasználat országos átlagban hektáronként 16,92 kgra emelkedik, bizonyára természetességünk sem igen fog Németországhoz közeledni.

Nagyon természetesség azonban, hogy a salétrom csak egyszerűen alkalmazva felejtheti ki bántulatos hatását. A többi tápláló anyagnak is elegendő mennyiségben kell jelen lenni a talajban s hogy jelen van-e vagy nincs, azt mindegy esetben kísérletekkel kell megállapítani. A föld parcellákon. Ezek közül egy trágyázatlan marad, egy csak szuperfoszfátot — egy csak kaintot — egy kaintot és szuperfoszfátot, az utolsó pedig kaintot, szuperfoszfátot és chilisalétromot kap. Így lehet azután biztosan meg tudni az eredményt s azt, hogy melyik trágyázási mód nyújtja a legnagyobb jövedelmet. Arra is szult kell fektetni, hogy a salétromnak — mely csakis kikelés után tavasszal alkalmazandó — ne egész mennyiségbe szórassék ki egyszerre, hanem kétféle három részben, két három heti időközben. Keller német gazda igen pontos kísérleteket hajtott végre erntofeni birtokán a fentebb jelzett módon, melynek igen érdekes eredménye volt.

Ebből a kísérlethöz pompásan világlik az ki, hogy az illető talajban sem káli, sem foszfor, sem légeny nem volt elegendő mennyiségben s ennek következtében legnagyobb hasznót és pedig óriási hasznót 343 márkát adott az a parcella, mely mindhárom tápláló anyagból elegendő mennyiséget kapott. A kísérlet zabbal történt s a zab ára 10 márkába a szalma ára 3,40 márkába számítottat métermázánként. Az 5-ik parcella zabvetése olyan buja volt, hogy csak a rendkívül kedvező időjárás miatt nem dől meg. Normális időjárás mellett ilyen óriási termést megdőlés miatt elérni nem lehetne.

Kivüljárlik tehát az elmondottakból, hogy az ásványi trágyák mellett egyedül a salétrom az, melynek segítségével a világ buzatermesztése lépele fokozható a kenyérvet fogyasztó emberiség szaporodásával.

Az a kérdés már most, hogy ebből a salétromból csakugyan van-e annyi, a mennyi csak évtizedekre is elegendő volna a világ buzatermesztésének oly mérvbeni fokozására, a mely mérvben a kenyérvet emberiség szaporodik. Alig híhető — bár némelyek állítják — hogy ez a salétrom forrás kimeríthetetlen legyen. Ovatos helyi tekintélyek beszéde szerint a Chilei salétrom, még abban az esetben is, ha fogyasztása nem fokozódna 20-30 év alatt teljesen kilogy. Van ott azonban nagyobb mennyiségű, kevésbé értékes anyag is, melyet most nem használunk fel, de valószínűleg meg fogják találni a jövőt,

hogyan lehet azt értékesebbé tenni. Ezen kérdést is tekintetbe véve, legkésőbb 55 év múlva ez a salétromforrás teljesen ki fog padni; oly arányú fogyasztás esetén azonban, mint a miú megkívántatnánk, hogy a világ buzatermesztése a 30 év múlva szükséges fokra emelkedjék, úgy néhány év, 4-5 év alatt is kimerülne. Mi fog történni azonban akkor, ha ez az állapot bekövetkezik s a föld termőereje a salétromhiány miatt csökkenni kezd. Vajon unokáink éhen fognak pusztulni?

Néhány év előtt konstataáltak Angolország közszembányainak közeledő kimerülését. A világ kötött nitrogénjének kimerülése ennél sokkal fontosabb és nagyobb horderejű dolog, minthogy a buza fogyasztókra nemcsak az éhenhalás veszedelmét, hanem közvetve azon népeknek is ismételt jeleníti, a kik, alacsonyabb rendű gabonafélékkel táplálkoznak.

A jövőt tekintetben kétségkívül nem bízható mégis feltehető, hogy a laboratóriumokban meg fog találni a mód arra nézve, miként lehet egyszerűen a jutányosan kenyérvető anyagokat előállítani, avagy miként lehet a levegőt szabad — s ilyen alakban használhatatlan — nitrogénjét megkötöni, s a föld hanyatló termőerejének fokozására fordítani. A légköri nitrogénnek kötötté való átalakítása tehát ama nagy felfedezések közé tartozik, melyet a chemikusok találatosságukánál még csak ezután kell megoldani, mert a szabad nitrogén megkötése életkérdés amúgy emberiség haladásában. Más felfedezések könnyelműnek, fényűzésünknek vagy egyéb kényelmek javunkra; könnyebbé teszik az életet, megcsinálják a vagyonygyűjtést, időnkint egészségünkkel kímélik meg, de az emberiség uralmát a földtekén csak a szabad nitrogén lekötésével lehet megőrizni. A szabad nitrogén lekötésével lehet megőrizni a szabad nitrogén megkötése életkérdés amúgy emberiség haladásában. Más felfedezések könnyelműnek, fényűzésünknek vagy egyéb kényelmek javunkra; könnyebbé teszik az életet, megcsinálják a vagyonygyűjtést, időnkint egészségünkkel kímélik meg, de az emberiség uralmát a földtekén csak a szabad nitrogén lekötésével lehet megőrizni. A szabad nitrogén lekötésével lehet megőrizni a szabad nitrogén megkötése életkérdés amúgy emberiség haladásában. Más felfedezések könnyelműnek, fényűzésünknek vagy egyéb kényelmek javunkra; könnyebbé teszik az életet, megcsinálják a vagyonygyűjtést, időnkint egészségünkkel kímélik meg, de az emberiség uralmát a földtekén csak a szabad nitrogén lekötésével lehet megőrizni.

Unokáink feladata lesz azonban ezt a problémát megoldani.

Most egyelőre nyugtasson meg bennünket az a tudat, hogy a túltermelésnek immár vége van; a forintos buzaárakat többé nem fogunk látni; a jelenlegi buzaárak pedig egészen alkalmasak arra, hogy természetességük fokozása céljából befektetéseket eszközöljünk, szántóföldjeinket szuperfoszfáttal és salétrommal megjavítsuk tekintettel a föld fehérbőrű népességének évenként több mint 6 millió lélekkel való szaporodására, arról is bizonyosak lehetünk, hogy a világ természetességeinak successivus való emelése sem idezhet elő többé túltermelést.

Az igazi jav a jövőben csak a földbirtok; jövedelmese azonban a jövőben is csak az esetben lesz, ha a folyton emelkedő munkabéreket a a gazdaság szorgalommal, tudással s ennek eredményeként magasabb termésátlagokkal lesz képes ellensúlyozni.

(Vége)

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot április hó 1-én, a földművelésügyi miniszteriumhoz, a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján, a következők:

Március havában többnyire száraz és szeles, 20-24-én erős havazással hideg időjárás uralkodott, a hótakaró főleg az Alföldön rövid ideig tartott, mert itt az idő is csakhamar megegy-

hült. A tulságos száraz föld a hóletől kissé megpuhult, s az őszi vetések is nagyobbára felüdültek.

A korai tavaszi vetések azonban, a melyek már vagy kikeltek, vagy csirázásban voltak, számos helyen szenvedtek. Szórványosan az őszi repcét és itt-ott a rozsot is árpát is megrikította az utótól, a mely helyenkint igen erős volt, a mennyiben a hőmérő 8—12°-ot mutatott. Az őszi búzában ez idő szerint sehol sincsen nagyobb kár; általában véve kielégítően áll.

A gyümölcsfák közül is — leginkább az Alföldön — a korán virágzó mandula és itt-ott a sárga barack, kevésbé a körte, szenvedtek; a korán felnyitott megmetszett szőlők is többé-kevésbé megéreztek a hideget. Minthogy pedig az időjárás a hűvös éjszakák és itt-ott fagyok következtében most sem alkalmas mindenütt a szőlő és kerti munkálatok folytatására, a gazdaságokban épen csak a legműködésesebb dolgokkal van elfoglalva a nép, nevezetesen szánt, részben árpát és zabot vet s csak a melegebb éghajlatu vidéken ültet burgonyát.

E-őre általában nagy szükség volna már csak azért is, hogy a legelők és rétek kizöldüljenek; helyenkint ugyanis már takarmányhiányról panaszokduak a gazdák.

NYILTTÉR.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méte renkint, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban **Privát-fogyasztóknak** postabár és vámmentesen, vala mint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (5)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztan d

Bérlet hirdetmény.

Nagy-Kanizsán a **PETÓFI**-utczában egy jó forgalmu

Péküzlet

két kemenczével **f. é. szeptember hó 15-étől** bérbe adó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp
maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbetegségeknél, vérszegénységénél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép úgy 1898. július hó 11-én **HÓDMEZŐ-VASÁRHELYEN** is a két első díjjal aranyérmekkel lett kiűtve.

Mc CORMICK

a világ legrégibb arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.

Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ Gyár-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb **Mc CORMICK „HUNGARIA“** kévekött

aratógépet, a legelőkeletesebb **Mc CORMICK „DAISY“** marokra kö

aratógépet és a legújabb s legjobb **Mc CORMICK „NEW 4.“**

fűkaszalógépet.

112-17

Legjobb a világon
és legkedveltebb.

Legjobb a világon
s legkedveltebb.

Mc Cormick gyártmányu gépek bámulatos tökéletességét. Gépeink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak.

Az eredeti Singer varrógépek minden iparág valamint házi varrasmunkák számára.

A **Singer-társaság** varrógépei világhírneket kitűnő minőségüknek és nagy munkaképességüknek köszönik, mely kiváló tulajdonságok által, a **Singer-társaság** gyártmányai mindenkor kitűntek. A mindinkább növekedő kelendőség, az összes kiállításokon elnyert kiváló kitüntetések a gyárnak 40 éven felüli fennállása a legbiztosabb és legteljesebb biztosítékot nyújtják azok jóságáért.

Ingyenes oktatás a divatos műhimzésben.

Singer erőüzem berendezés a legújabb módszer szerint.

Singer electro motor

kizárólag varrógép hajtásra minden nagyságban

The Singer Mfc. Co. részvénytársaság Nagy-Kanizsa

Deák Ferencz-tér 460. szám.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a **dr. Spitzer-féle Mária kenőccsel**, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szepöl- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „**Diana Fuder**” és „**Mária szappan**”-nal használva pedig megóvja az arc bársnyos külsejét a késő öregségig. 82-18

Kapható: **Govorkovich János Mária gyógyszerteráiban Eszék, felsőváros**

eredeti csomagokban. Raktár **Török József** gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerteráiban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással, ingyen és bérmentve.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Világ-áru — Minden országban növekedő fogyasztás.

SARG-féle elismert nélkülözhetetlen fogtisztítószer. KALODONT

(Az egészségügyi hatóság által megvizsgálva.)

Igen praktikus utazások alkalmával. — Aromatikusan üdítő. — Mindenütt kapható.

„Uram! Ugy hiszem, hogy a szájjapólas (fogapólas) ugyanoly joggal megkövetelheti, hogy figyelemmel legyünk rá, mint egyéb követelmények, ha tekintetbe vesszük, hogy a szájjüreg a test belsejének bejárata. Ezen szavakkal kezdte meg dr. Wolf orvos ur Zágrábról előadását a Moszkvában tartott XII. nemzetközi orvosi kongresszuson. Folytatá pedig következőleg: „Ugyhiszem nem menek messze, ha sok gyomor- és bélhurut-, vérszegénység — sápkórság stb. okát éppen a szájjüreg elhanyagolásának tulajdonítom. Nem is oly ritkák az esetek, hogy annak gondos tisztítása (gyógyítása) által az említett bajok is eltűnnek.”

Az összes orvosi kiállítások megegyeznek abban, hogy a száj gondozásánál, a mechanikai tisztításnak fogkefe által j ut főszerep; szükséges, hogy sem reggel sem este el ne mulasztassák a tisztítás és ajánlatos azt minden étkezés után eszközölni.

Ajánlatos a fogpép tartályban, mert ebben a fel nem használt rész mindenkor eltűrt marad és pedig a cinktartályok leginkább ajánlatosak, mert ezek nem tartalmaznak semmi káros oldóanyagot.

Müller tándr Berlinből, ki határozott tekintély a foggyógyászat terén, megköveteli a fogpépeknél, hogy semleges szappanból készítsék.

Minden követelményeknek és előfeltételeknek a fog sikeres és okszerű gondozása megfelel a „Kalodont”, melyről egy másik tekintély a következőket mondja: „Valóban örülni kell annak, hogy létezik oly kitűnő készítmény, melynek még azon előnye is van, hogy nagyon kelendő és közkedvelt, tehát az ember nem jöhet azon kellemetlen helyzetbe, hogy elavult, rossz, használhatatlan árut kap mint más gyártmányoknál, melyek kevésbé kelendők stb.

Óvakodjunk tehát a csomagolásoknál hasonló, csalásokra számító, értéktelen utánzatoktól.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencsésebb esetben

91-8

1.000.000 korona

Az összes 50,000 nyeremény-
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb
esetben:

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. b	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40

50,000 nyer. és jut. 13.160.000
összegeben

A negyedik nagy m. kir. osztályosors
játék nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre
ujból 50,000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyeremény-
jegyzék szerint az összes sorsjegyek
fele feltétel nélkül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már
általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000
koronát sorsolnak ki biztosan. A leg-
nagyobb nyeremény legszerencsésebb
esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sors-
jegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig

egy egész l. o. eredeti sorsjegy 6. --
fél " " " 3. --
negyed " " " 1.50
nyolczad " " " .75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges
beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek
a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek
pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások
a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett
nyilvánosan történnek és azoknál mindenki meg-
jelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb
azonban

f. é április hó 17-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztályosorsjáték
főletárastól

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk
tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körül-
belől egy és fél millió koronát.

KLYTHIA a bőr ápolására

Puder
szépítésére és
finomítására

Legelőkelőbb olaszki, bal és tórnagó PUDER.
Fehér, rózsaszín, és sárga.
Vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. G. Kir. tanár által Németben.
Elismert levelek a legjobb körökből minden dobozhoz 6
mellékelve vannak.

TAUSSIG GÖTTLIEB

kir. udvari kollektív-üzemű és illatszer-gyár Bécsben.
Főraktár: Bécs, I. Wollzeile 2.
Kapható a legújabb illatszer- és gyógyszerkereske-
désekben és gyógyszerárban. N. Kanizsa: Alt és
Béhm, Keleti M. Mör és Kreiner Gyula cégéknél.

Egy doboz ára:
a forint 20 krajczár.
Utánvétellel vagy az
összeg előleges beküldés
után küldeték.

50 év óta cs. és kir. tanárok és orvosok által a fogak épségben tartására minden száj- és foghaj, fogfájás ellen, a szájdüreg üdeségére stb. mint legjobb leghatásosabb száj-
víz az

ANATHERIN
törvényesen védve.
Dr. Popp J. G. cs. és kir. udvari
fogorvos Bécsben.
Üvegekben frt 1.50, frt 1. -- 50 kr.

Fogpor 63 kr.
Anatherin szájpasta
üvegdobozokban 70 kr.
csomagokban 35 kr., fogpomp
frt 1. --, illatos növénysszappan bőrtisz-
títóanyagok stb. ellen 30 kr. Kapható
minden gyógyszerárban, drogueriákban,
illatszerkereskedésben és a főraktárban

Tüchler Rudolfnál
kiérd. gyógyszerés
Bécs, I., Krugerstrasse 6
Főraktár: Nagy-Kanizsa
Frager Béla és Reik Gyula
gyógyszerárban.

Háziasszonyok
próbálják a
Heyden-vanilliát

mindig egyenlő súlyú táblácskáiban és hasonlóan ki-
adó az összes fűszer legnemesebb, olcsóbb, finomabb,
egészségesebb és a legnagyobb kényelmesebb, mint
a hoton-vanília. 94-8

boríték 5 táblácskát tartalmazva
csak 10 krajczár.

Kapható minden csemege-, fűszerkereskedésben és
drogueriában — Nagybani raktár:
WALTER és DUMMEL-nél
BUDAPEST, Alkotmány-utca 29.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziasszonyok ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható,
fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényűnél, csúznál, tagzsággatásnál és meghűtéseknel
és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi
népszerű háziasszony, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegokénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török
József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert
több kisebbbirtéku utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

KÖVESDI KÁLMÁN

divat-, vászon és női késznemű áruháza
Nagy-Kanizsán.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
séget tisztelettel értesíteni, miszerint a

tavaszi és nyári idényre

raktáramat mindennemű bel- és külföldi

divatkelmékkel, női- és gyermek felöltőkkel, valamint

napernyőkben

legizlésebb ujdonságokkal dusan felszereltem
és minden szakmába vágó áru a legolcsóbb-
tól a legdrágábig nálam beszerezhető.

Férfi gyapotszövetek

a legnagyobb választékban, továbbá

Damast, vászonárúk és Chiffonok,

Függönyök, szőnyegek, butorkelmék

minden árban és kivitelben kaphatók.

Nagy-Kanizsán egyedüli gyári raktár

valódi Insbrucki Lódenzövetekből

utazó és bicikli ruháknak hőlgyek és urak részére

valódi szintartó mosókelmék

CARTON, SATIN, BATTIST, GRENADINE, SEPHIR

nagyszerű kivitelben.

Ujdonságok férfi divatcikkekben:

Chiffon	ingek	1	frt 20	król	feljebb
Piqué	"	1	" 80	"	"
Selyem	"	2	" 40	"	"
Battist	"	1	" 80	"	"

Gallérok, kézelők nyakkendők, esőernyők

a legolcsóbb árak mellett.

Battist és vászonsebkendők tucatzárja 1 frt 50 krtól feljebb.

A nagyérdemű közönség szives jóindulatát és pártfogását kérve,

vagyok teljes tisztelettel

Kövesdi Kálmán.

Postai rendelések a legpontosabban eszközöltnék.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesteri
hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ö császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívüli
meg van elégedve az asbesttallal bélelt cipőkkel. Ö Fensége hosszabb
gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai sem fáradtak
egy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy
annak a mintájára készítsenek másikat asbesttallpébéléssel, ugyanannál a cipész-
nél a aztán küldjék ide.

**Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek,
és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a sza-
lon-cipők.**

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRANL. huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a követke-
zőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok;
megszűnt minden lábafájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további
orvoslat nem igényel.

Szives tanácsát kös Guf

Dánosus, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelt híve

118-50

WEKERLE SÁNDOR.

Övjük lábainkat hidegtől, nedvességtől és
meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem
lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét
dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttallpé-
léssel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homottalp 40 kr.,
gyermekeknek fele.

Az asbesttallpélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a ca. és kir-
küzös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig
37.500 pár szállítattott.

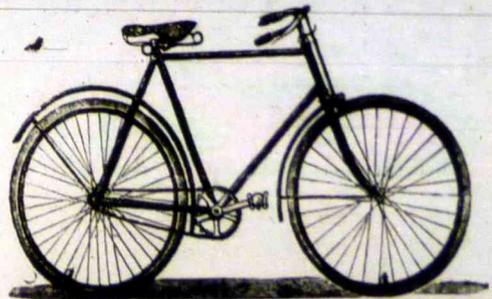
Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz nélöleges beiktatása mellett.
Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

↳ Vizonteladókknak megfelelő árengedmény. ↳

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

119-*

KERÉKPÁR RAKTÁR

UNGER ULLMANN ELEK

vaakereskedésében

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical” kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

125 forinttól felfelé.

Mindennemű kerékpár alkatrészek
dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Nyiltár postája 10 krajár.

Előfizetők, valamint a hirdetői: a vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe írták.

Bármentetlen levelet csak ismeri csak bír fogadják el.

Egyes szám ára 10 krajár

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischer Fülöp könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. u. 4—5 óra közt.

de intéendő a lap szemléi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp könyvkereskedésben.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök április 13.

Vallás és közoktatás.

— Dr. Wlassics Gyula miniszter programbeszéde. —

Wlassics miniszter megmutatta nekünk a nemzeti kultúra palotájának bűszke épületét.

Mint Mózes a Szinai hegyről, — úgy engedte látni az ígért földét.

A sarokkövek már le vannak rakva s majdnem az első emeletig haladt a palota építése, melynek alapzatát gróf Csáky Albin a mostani miniszter előde építette meg.

Látjuk a nagy, a magasztos célt, észrevesszük annak a férfinak szorgalmát a munkában, aki odalépett a képviselőház elé, hogy a munka folytatásához az eszközöket kérje tőle.

Programm és beszámoló volt a miniszter beszéde, melyben mult, jelen és jövő egy harmonikus egészzé olvadtak össze. Szép eredményeivel a mult, céltudatos tevékenységével a jelen és az egységes nemzeti állam dicső gondolatával a jövő.

Egységes nemzeti állam: ez az a vörös fonál, mely a miniszter egész politikáján végig húzódik; annak kiépítése képezi eszményét annak a férfinak, kinek kezében

a vallás és közoktatás felelősségben gazdag lárcája van.

Mint a gyakorlat embere, egyenesen a katedrálról hivatva meg, tudja: hol van szükség gyors beavatkozásra; s a hol kell, bőségesen avatkozik, gyakran valamennyi iskolai copf rémületére.

Ehhez még becsületes törekvés és minden reformmunka alapos megfontolása járul, mely a sablonokhoz és a saját akarathoz való pedáns ragaszkodástól menten, csak a legjobbat akarja s viszi keresztül.

A miniszter különösen közoktatásügyünknek adta kimerítő képét. A vallási kérdéseket csak érintette, miután e téren a főkérdések jelenleg a tárgyalások stádiumában vannak.

A katolikus autonomia és a kongrua elintézés végett az illetékes tényezők előtt vannak, úgy hogy a kormány állásfoglalása egy későbbi időpontnak van fentartva.

Mindamellett a közoktatási kérdések megbeszélésekor ezt a témát is érintette a miniszter és fejtegetéseiből kihangzik a megnyugtató maxima: állam és egyház közt a jó viszony fentartása; az a maxima,

melyet a liberálisizmus is követel, mely az egyháznak megadja, ami az egyháze.

A közoktatás ügyre vonatkozólag a miniszter beszéde az új eszmék, az új reformok egész tömegét foglalja magába.

A kisedővótól az egyetemig a tanítás minden ága a miniszter reformténykedése alatt van.

Nagyon mezeze vinne, ha követni akaróknak a minisztert sikerei felsorolásában, reformtervei pragmatikus előadásában. Előtte az egész tanítási és tanulási rendszernek egységes reformja lebeg, a tanításnak és tanulásnak a jövő század követelményeire való illesztése. A legkisebb részletben is ez az elv vezet, és ebben is látjuk a nagy célt, melyet maga elé tűzött.

Szinte revolúciós hatású lesz a polgári iskoláknak a miniszter által bejelentett reformja. Zseniális vonás van abban, hogy ezeket az iskolákat kiemelik a hamupipóke-állapotból, melyben a humanista kor óta szunyadnak. Szélesebb minősítési jogot adnának nekik, fel akarják őket ruházni az egyéves önkéntesi joggal, és így a valódi iskolák sorába léptetnék őket; míg eddigelé

TÁRCA.

Az én fám.

Erdő mélyén, titkos félhomályban
Ott áll a fa. Tavasszal erre jár
Napsugártól és éltől
Egyelőre a szerelmes gerlepár.
És a fa már régi ismerősöm:
Első szerelmem emlékoszlója.
Ringsó galyán míg rügyre rügy fakad,
Vágyó lélkem álmodni jár oda.

Ha majd egykor szép tavasz fuvalma
Te kedves fa, hidda leng körül;
És engem sem mámorít dal, illat;
Lelkem szárnya csak libben nem röpiül:
Tűn kandallóm lobogó tűzében
Te sírod el multam emlékeit...
Lángod majdan fázó tagjaimba,
Sírásod meg szívembe melegit.

KORÁNYI BERTA.

A vér. (*

(Székely történet.)

Irtó: Benedek Elek

Nyár elején az én falum népe telköltözik az erdőbe s addig baba nem kerül onnét, míg boglyába nem veri az illatos erdei szénát. Lent, a talu mellett, szűk a völgy, a rét: ott hamar elvégzik a szénagyűjtést. Igen, a talu népe meglepi az erdőt a kaszapengés, vidám nótázás vegyül a madarak lütyje közé. És végig-végig csendül az erdőn egy-egy kiáltás: uhé! S valahonnan, messziről visszaverődik a „messzebeszélés”. Hamarabb feltaláltak nálunk a telefonot, ez a messzebeszélő csuda-masínát, mint Amerikában. Hamarabb bizony.

Most éppen megcsendül az erdő, végigzug ez a kiáltás:

— Uhé! Solyom András! Itt vagy-e?

Solyom András éppen a bokor tövében kapaszkodott a kaszájával, arra felé tekintett, a honnét a hang jött s visszakialtott:

— Uhé! Itt vagyok!

— Jól vág-e a kaszád?

— Jól. Hát a tied?

— Az enyém is. Haza jöss-e szombat estére?

*) Mintatétel a „Haznos Tanácsadó” című, új, képes esztendősi lap első számából.

— Haza!

Péter Ferkó volt, aki átkiabált hozzá. Mindketten sor alá kerülő legények voltak s szombat este rendszeren találkoztak egy leányos háznál. Az utolsó feleletnél András szilaj haraggal ragadta meg a kasza nyelet s feledve bokrot, követ, nekivágott a fűnek. A kasza nagyot csendült, s valami roppanást is hallott a legény.

— Hej az argyulusát! Elszakadt a kaszám!

Néhány lépéssnyire dolgozott az anya, egy még fiatalnak látszó asszony. Messziről azt lehetett hinni, hogy férj és feleség. Ijedten szaladt Andrásához.

— Elszakadt a kaszád? Óh, Istenem, is'em miert nem vigyáztál?

— Le akar'am vágni...mondotta bosszusan a legény, de nem fejezte be mondatát.

— Mit akartál levágni?

— Azt, a mit; felelt kurtán.

— Most mit csinálsz? Itt szárad a tű a lábán!

— Majd keritek én kaszát.

Körülnézett a hegy oldalán, aztán le a völgybe. Mindenütt kialszáltak az emberek, csak egy férfi látott, akinek nem volt kasza a kezében. Egyedül dolgozott, gyűjtötte a száraz szénát. András kérdőleg nézett anyjára:

— Attól nem kérhetek, ugy-e?

— Attól nem!

— Pedig miat'm szakadt el a kaszám! — tör

Bel- és külföldi képes folyóiratok, hirlapok, szaklapok ifjusági- és divatlapok

minden külön díj felszámítása nélkül

előfizethetők és megrendelhetők

Fischer Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

jóformán azt sem tudtuk: mire is jök a a polgári iskolák?

Igazi modern szellem lengi át a miniszter fejtegetéseit a felső leányiskolákra vonatkozólag.

Felette fontos, a mit az egyetemek retormjáról, különösen a kötelező kórházi gyakorlatról, továbbá az university extension-ról mondott.

Beszéde utolsó részét a képzőművészeteknek szentelte, és új bizonyítékát adta művészszeretetének.

A képviselőházhoz és a nemzethez, az egész társadalomhoz és a haza minden fiához intézett, azzal a felhívással fejezte be epochális beszédét a miniszter, hogy ki-ki tehetsége szerint mozdítsa elő a magyar kultúra céljait.

A beszéd, mint már említettük, boldogító kilátást nyit nemzeti kulturánk kiépítésére. És ha egy későbbi nemzedék teljes pompájában készen fogja látni az épületet, és ha annak ormáról messze láthatóan lobogni fog az egységes nemzeti állam háromszínű lobogója: emlékezzék meg akkor a nemzet hálásán arról a férfiről, aki mint körültekintő építőmester, ez épülethez a köveket összehordta.

Darányi.

Ez a név ma programot jelent.

Darányi igazán szakminiszter.

Észre lehet venni a tárcan, hogy az nem valami grófi sportsmann birtokában van, kit szeszély és sport indított nem a tárca, hanem a cím viselésére; észre lehet venni, hogy szakember kezében van a tárca, a ki miniszteriumának minden zúgába, a legkisebb irodájába maga behatol azzal a törekvéssel, hogy mindent jól csináljon.

A gyakorlat embere, a ki nem ismer sablonokat, hanem mindent a pillanat változó szükségleteihez alkalmaz még önmagát is. Ha egy ház kigyulad, nem

kérdezi: ki gyújtotta föl, hanem oltja a tüzet.

A beszéd, melyet Darányi a költségvetési vitában a földmivélsügyi minisztérium előirányzatára első címének tárgyalásánál tartott, egész tükörképe az ő egyéniségének, politikai személyiségének.

Minden szövirág, minden bevezetés nélkül mindjárt in mediás res megy, s következik az összes kérdések kaleidoszkopja.

Egy részlet sem marad megbeszélés nélkül.

A minta-körtől a filokszeráig mindent és mindenkit felölel a miniszter érdeklődése és messzelátó tekintete.

A nélkül, hogy a beszéd részleteibe bocsátkoznánk, mely a legközelebbi év működési programjaként jelentkeznek, csak azt konstatáljuk, hogy a miniszter reformtevékenysége a jövő évben még fokozódni fog. Egész sorát jelentette be a törvényjavaslatoknak, melyek a parlamenti béke jelen áldásos korszakában majd hamar testté és vérré válnak.

Mivel nem barátja a politikai lábujjhegyen-járásnak, erősen neki ment különösen a szocialista kérdésnek.

Valamennyi politikusunk, kormány és ellenzék, eddig bizonyos félelemmel messziről kitértek a szocialista kérdésnek. »Noli me tangere« volt nekik e kérdés, melylyel szemben a képviselőház struropolitikát követett.

Darányi kimondta az igazi szót. Az államnak ki kell lépni a tartózkodásból: a munkások kapacitálásában versenyezni kell az agitátorokkal; és ugyanazon eszközökkel kell dolgozni, mint a szocialista izgatók, akik szóval és írásban terjesztik téves tanításaikat. Az ellenpropagandának az irodákból ki kell hatolnia az országba, a legkisebb munkás legtávolabb eső konyhájába. A józan munkás-szervezkedést elő kell mozdítani s nem szabad minden szövekezésben mumust látni.

A legfontosabbak, a legérdekesebbek voltak a miniszter fejtegetései a mun-

kástörvény felől. Az ideai aratásra vonatkozó prognosztikon a legaktuálisabb jelentőségű.

A külföld is megnyugvással fogja hallani, hogy a szerződések a jövő aratásra a legjobb rendben megkötöttek s hogy a miniszter minden esetregre gondoskodott elegendő és megbízható tartalékokról.

Szükségtelen magyarázgatni: mily rendkívüli fontosságúak az aratási szerződések.

A nemzeti vagyon fekszik ott künn az alföldön a vetésekben s a legkisebb rázkódásból katasztrófa lehet. Élet és sors függ tőle, s a földmivélsügyi miniszter praktikus érzékére mutat, hogy már most alkalmat vett magának, hogy megnyugtató nyilatkozatot tegyen.

A miniszter beszédének egy nagy része a borhamisításoknak és a gabonauzorsorásoknak szólt. Bátor kézzel tűzött el e téren is egy gonosz szellemet, mely már hetek óta kísért.

Teljes igaza van Darányinak: a liberalizmusnak semmi, de semmi köze sincs a borhamisítókkal és a gabonauzorsóval. A liberalizmus nevében tiltakozunk is minden közösség ellen.

Ha ezek az uraságok a szabadelvűség tiszta, fényes paizsa mögé menekülnek is és a szabadelvűség magasztos eszméjéből csinálnak üzleti csalafintát szédelgéseik mellett: — ez a paizs nem fogja őket megóttalmazni.

Az a férfi, aki annak idején a veszályban forgott liberalizmus szolgáltatában a Wekerle-kabinetet s vele a szabadelvű egyházpolitikát megmentette, nem lehet a klerikalizmus előharcosa. Az ily támadások teljesen hidegen hagyják őt.

Minden igazi liberális és ezekkel egész Magyarország azt kiáltja feléje: csak tovább ezen az uton; ez az ut vezet az ország és közgazdaságnak fellendüléséhez.

ki a legény. Hallotta-e anyám, mikor Péter Ferő átkiabált, hogy megyek-e haza szombat este?

— Hallottam. Hát csakugyan haza megy?

— Haza! Csak azért is haza megyek. Az a leány engem szeret, nem ő!

— Ó, édes fiam, ne álmodd magad. Mégsem lesz a tied. Nem adják neked.

— Nem ugy-e? Mert nincs apám?

Az asszony zavarodottan állott a fia előtt, leüdülte a szemét, mint egy bűnös. Aztán egyszerre csak megeredt a köny a szeméből.

— Jó, jó...ne sirjon no...szólt a fia. Nem akartam magát sérteni, édes anyám!

A köny láttára megjuhászodott az erős, indultatos legénye de nem fojtotta el keserűségét, s megfenyegette öklével azt az embert, a ki lent a völgyben egymagában gyűjtötte a szénát.

Ez az ember volna az ő pija — igazság szerint. Tizenöt éves volt az anyja, mikor Bedő Pál, a falu leggazdagabb legénye, gyálázta bítte s mikor ő a világr jött, a kevely Bedő Pál más labóból hozott feleséget. De lsten megverte mindkét kezével. Gyermekekkel solamen is áldotta meg s a felesége, ki kezdetől beteges fejjérnép volt, időnek előte megöregedett, aztán — egyszerre csak öhgyen maradt Bedő Pál. És pusztulni kezdett a szép birtok is. Lám, egymagában do gozik most is. Az ő anyjának legalább van valakije. Árat nem rutiotta el a bánat, a szegény. Viruló szép asszony most is. De hiába. András mégis csak fattyu gyerek. Idegenül fogadják a leányos házuk.

Mióta megtudta, hogy Bedő Pál rontotta meg

mindkettőjük életét, messziről elfordult tőle, ha valahol meglátta. De sokszor forszta a fejében: csak egyszer nagy, erős legény legyen. megallítia, ott a hol találja s számon kerit tőle az anyja syalázatát. És oszt az övét. Most, hogy látta ezt az embert, vére fellángolt, megragadta a kasza nyelét s leindult a hegyoldalra.

— Hová megy, fiam?

— Kaszáért ..

De alig tett pár lépést, visszafordult:

— Nezzen oda, anyám!

Egy ember állott Bedő Pállal szembe, hevesen hadonázott mindkettő, egy-egy szó kihallatszott hozzájuk. Mondta az asszony:

— Ez Lukács Aron. Ugy látszik, valamelyik elkaszált a másiknak a kaszalójából.

Már fel is verődött a hegyoldalra Lukács Aron éles hangja:

— Két egész rendet kaszáitál el Bedő Pál! Fő hallatszott Bedő Pál szava is:

— Hazudsz Lukács Aron! Itt volt a határ mindig, a cserela mellett.

— Visszaadod-e a szénámat, Bedő Pál?

— É-e? En nem, Lukács Aron!

— Adod-e?

— Nem en!

— Beléd vágom a kaszát, Bedő Pál!

— Próbáld meg, Lukács Aron!

Ebben a pillanatban Lukács Aron magasra emelte a kaszáját s egész erővel suhintott Bedő Pál felé. Ha ez félre nem üti a villájával, kettehasad a feje. Mindketten eldobák a feyverüket s mellén ragadták egymást.

Sólyom András egy pillanattig úgy állt, mintha földbe gyökerezett volna a lába. aztán neki rugaszkodott s esze nélkül szaladt lefelé. Az anyja kétségbeesetten kiabált utána, de András se hallott, se látott, szaladt le a völgybe. Mire leért, a két porlekedő ember kiszaggatta egymás nyakából az ingot, aztán egyszerre csak nagyot dördült a föld: Bedő Pál elterült s maga után rántotta Lukács Aron.

— Megöltek, Bedő Pál! ordított Lukács Aron.

Akkor ugrott oda Sólyom András. Megragadta Lukács Aront s szilaj erővel lökte félre. A szemé vérben forgott s lihegve, rekedten ordította: »Megölöm kendet, ha bánja az én...«

Torkán akadt a szó.

Ott volt már az anyja is. Jajgatva, kezét tördelve állott a fia és Lukács Aron közé. Közben feltápaszkodott a földről Bedő Pál is. Szegénykezve ódalgot a fia mellé. Megfogta a kezét s mondta reszkető hangon: Fiam, édes fiam... Hát a ver csak nem válik vízre...

Ami ezután következett, az már jött magától. Köröskörül a hegyek oldaláról néztek az emberek, hogy Bedő Pállal együtt gyűjtö a szénát Sólyom András, meg az anyja. Aztán mikor mind boglyába rakták a szénát, szép csendesen kiballagták a Sólyomok kaszalójára. Zengett az erős András énekétől, a mint vágta a fűvet a Bedő Pál kaszájával; nyomában meg versenyt dolgozott Bedő Pál és a — felesége...

Országgyűlés.

Apr. 8.

Tallán Béla elnökölt, a kultusbudget vitáját pedig a szélsőbali Kiss Albert folytatta. A derek református pap az ő szelid módján sok megszívlelésre méltó igazságot mondott. Az ujjában történt tömeges átterésekről szolt s arról a sok bajról, mit a magyar nyelv kiszorítása egyházakban, iskolákban okoz. Tetszéssel hallgatta a beszédet az ellenzék, figyelmesen a jobboldal.

— Tisza Kálmán! hirdette ezután a jegyző.

A jobbközép harmadik padjában a generális felállt, levette fehér fejéről a fekete selyem sapkát és kiegyenesedett. Az általános mozgásos és haljuk-kiáltáson keresztül tört az ellenzéken rendezett kis tüntetés zaja.

— Minek beszél? Mer beszélni? Nem hallgatjuk! — kiáltottak Rakovszky István, Justh Gyula, Förster Ottó. De Tisza Kálmán nyugodtan várt.

— Exlex! — hangzott egyszerre a kiáltás.

— Majd megmutatja a történelem, hogy ki okozta! — vágott vissza erre az öreg, azután beszédébe fogott. Ugron Gábor éles tenorja is megszólalt azonban egy pár röpké kiáltással.

— Az exlexet akarja előterjeszteni? — kérdezte.

Tisza Kálmán erre megköszönte a zajongást, mert azt bizonyítják vele, hogy „a régen meghalt Tisza Kálmán még mindig él!” Erre a jobb oldal meg is éljenezte a generálist, a kis tüntetés pedig hamarosan elcsendesült. Tisza Kálmán most már zavartalanul végezhette rövid felszólalását, melyben a papi fizetések kiegészítését s a tanítói korpótlékok megadását sürgette s végül Wlassic miniszter tegnapi beszédének adózott nagy elismeréssel.

Páder Rezsőnek a vallásérkölcös nevelést ajánló beszéde után Hock János mondott a művészetek iránt való nagy szeretettől áthatott szép

és nagyhatású beszédét. Mócsinak már csak egy negyedóra jutott, ezért saját bevallása szerint, csak kis részletét mondta el hétfőn folytatandó beszédének. A Ház a költségvetés föltételét elfogadta.

Egy órákor a kérvények tárgyalására tértek át. Közülök a legtöbb a tőzseadó behozatalát s a földadó leszállítását sürgeti, ezek érdekében szolt ismét Mócsy Antal. Lukács pénzügyminiszter kijelentette, hogy a tőzseadó-javaslatot legközelebb beterjeszti, a földadó leszállítása pedig az adó-reform keretében történik majd. Melleleg a miniszter célzott arra is, hogy a kérvények nagyrészt a központból valóságos gyári uton termelnek. Ezen aztán megbántódott az ellenzék s Polónyi meg Rakovszky hevesen replikáltak. De ez a kis felpezsdülés pár percig tartott csak, mert két óra lévén, vége lett az ülésnek.

Apr. 10-én

Folytatták a kultusbudget tárgyalását. Az általános vitát már szombaton befejezték és már első szónokoknak a kultuszminiszter állott fel, hogy reflektáljon a felszólalt képviselők megjegyzéseire. Helyeselte *Ovárynak* az iskolák államosítására vonatkozó tejegetéseit, tiltakozott *Mócsy* állítai ellen, ki az állami iskolákról úgy beszélt mintha azok a vallás ellenségei volnának. Befejező részében beszédének, *Hock* János tejegetéseire reflektálva, részletesebben a művészet kérdéseivel foglalkozott a miniszter.

A beszédet hosszasan megjeleneztek. Utána *Papp* Samu doktor beszélt; elsősorban az orvosi tanintézetek nagyobb dotációját sürgetvén, majd a nőorvosokról szolt nagy figyelem mellett. Nem ellensége a nőemancipációnak, de kérdés: nyere annyit a tudomány az orvosnőkkel, mint a mennyit veszít — a nőességgel.

A *Papp* Samu érdekes beszéde után *Komjáthy* Béla beszélt az orvosi fakultásnál véleménye szerint mutatózó hiányokról, majd *Mócsy* Antal állt fel.

Csak két percig tartott, míg minden indokolás

nélkül tiltakozott a katolikus egyetemi alapoknak az állami költségvetésbe való beillesztése ellen.

Komlóssy Ferenc a középiskolai tanárok helyzetének javítása mellett tartott meleghangú rövid beszédet, a mit erősen meghajonyesített. Utána *Komjáthy* Béla beszélt haragosan a belényesi oláh leányiskola föllállításának megegedése ellen.

Berzeviczky Albertet, ki a képzőművészetek tételénél állt szóásra, nagy halljakkal fogadták. Teljes elismeréssel emlékszik meg mindenekelőtt arról a munkásságról, melyet a kultuszminiszter a képzőművészet fejlesztése körül kifejtett; aztán arról a művészeti forradalomról szolt a mely most egész Európában forrong. Nagy érdeklődés között szolt arról a végletek között csapongó tulzásról és ingadozásról, a melylyel nálunk a közvélemény művészeti kérdésekben itélkezik és keményen elítélte azt az eljárást, a mely a fiatal, reménybeli talentumok kedvezőtlen legalsolja az érdemes, régi művészeket. Téves eljárásnak tartja a külföldi művészeknek rendszeres kiszorítását tárlatainkról; mert ennek súlyos hátrányai vannak.

A művészeti nevelés fejlesztésének lelkes barátja és híve annak is, hogy e nevelés már az iskolákban kezdődjék. Érdekes művészeti tejegetéseit nagy figyelemmel és tetszéssel hallgatta a Ház, befejezésükre pedig zajosan megbélyeselték.

Utána *Pichler* Győző intézett haragos támadást *Hock* János ellen, mint ki igaztalan vádakkal illeti azokat, kik nem az ő irányának a hívei. A támadásra *Hock* János huzamosan válaszolt, teljes tüzzel bizonyítva, hogy mindazt, a mit tett, a magyar művészet iránti lelkesedéséből, teljes önzetlenséggel cselekedte.

Még *Komjáthy*nak akadt mondani valója, majd *Szemere* Attila hívta fel rövid felszólalásában a miniszter figyelmét a párisi kiállításokon alkalmas vásárlásokra az iparművészeti múzeum számára. — Aztán a kultuszminiszter reflektált a szónokok tejegetéseire, örömeinek adva kifejezést, hogy a művészet ügye iránt a Ház ilyen nagyfokú érdeklődésnek adta tanujelét. Azután sorra válaszolt a felszólalóknak, különösen meleg elismeréssel adózván *Berzeviczky* Albert beszédének.

Gyarmati politika.

Kina felosztása egy pillanatra nálunk is aktualissá tette a gyarmati politikát s ha fölhívatalosan megcáfolták is azt a hírt, hogy Ausztria-Magyarország is akar magának területet biztosítani Kínában, a gyarmati politika kérdése még sincs egészen kikapcsolva a politikai diskusszióból.

A hangok után, melyeket eddig hallani lehetett, állíthatjuk, hogy osztrák részről szivesen fogadnák a gyarmati szerződéseket, míg Magyarországon azok nagy aversiókba ütökzenek.

Ez különben érthető, miuthogy Ausztriának nem csupán sűrűbb népessége, hanem fejlett ipara van, melynek termelkei jó eladási piacokra szorúlnak, míg a mi ipartunk egyes ágak kivételével még mindig gyermekcipőben botorkál, sőt sok fontos cikkben nem nélkülözheti a behozatalt.

Egy tekintetben persze érettek vagyunk a gyarmati politikára. Felföldünknek ugyanis felesleges emberanyag van, melynek a hazájuk s ezért idegenbe költözik, hogy másutt szeresse meg azt a keresetet, melyet itthon meg nem talál. Amde ezeken a szegény embereken, egy kínai kikötő s az ahhoz tartozó terület megszerzésével nem lenne segítve, mert Kínában nem munkaerőben van hiány, hanem tökében s messze tekintve; vállalkozási szellemben, mely fel tudja tárni a szunyadó kincseket.

Angolnak, franciának, németnek, oly terület

A végzet utja.

Azt mondják: sorsát senki el nem kerülheti. Azért kiált fel keserveben egyik boldogtalan lény hogy:

Sorsom volt az én nekem már,
Hogy a kiket szeretek,
Mind mind boldogtalanokká,
Nyomorukká legyenek.
Te voltál, kit én legjobban
Szerettem az ég alatt;
Mindannyi ködött te lettél
A legboldogtalanabb."

Tehát meg van írva az, hogy egykor lényes palotában jársz kelsz, tied lesz, merre a szem elláthat, hódoló környezetet lesz, mint a mesebeli pástor fiának...

Hasztalan törekszel, önerődből azt soha el nem érheted. Nézd, hogy dolgozik a szegény munkás hajnaltól alkonyig, véres veritékkel érheti el csak azt, hogy családját a nyomor ne üldözze.

De ugye bár, többet észszel, mint erővel?

Ha nincs pénzed hozzá, akkor az ész is csak „silabizál”... Valami közvetítő kell, hogy legyen. A szerencse.

— Mit nevezel szerencsének? Azt, ha nagy vagyonnal bírsz? Ne vágyódj utána!

Ha ugy öröklőd, azt mondják: „rá marad, mint.....”

Vagy az a szerencsés, kinek rang, szereplés-jutott osztályrésztől?

Ha ugy emelkedél arra a magaslatra, azt mondják az emberek: mindenki maradjon a maga rangja mellett, (olyankor bizonyos guny játszik az ajkon.)

Iát a kié nagyon szerény? Isten, ments hogy ki is mond a polcot! Az huzza meg magát ugye bár?

Hiába van szegény neked szived, szeretned

nem szabad. — Hiába van ambiciód, — nyomd el, maradj te csak a földszint; levegőben röpködők szemeiben az maradsz mi voltál.

„Marad mint volt: a pusztá lég.”

Tehát semmi!

Vagy szerencse az, ha fölemelked s élettársul elveszed a „pütkösi királynét” — kire a demokratikus fajnak fönézni sem szabad?

Kit az Isten érző szívvél, nemes lélekkel áldott meg, ne féljen az előítélettől.

„Küzdj és bizva bízzál,” — törekedj fölfele, remélj és ne csüggedj... Imádkozzál és dolgozzál!

S ha elérted, mire nemes szived vágyott, keres magadnak hasonló élettársat, legyen gondolatod egy, vele oszsz meg örömet s bánatod egyaránt, egy legyen a cél; de a fő, hogy íemes!

Szeresd haszádat mindenek fölött, családodat otthonodat, szülőt, testvért, pedig örökre szívből változtatlanul... mert ki így szeret, várhat csak áldást az égtől.

Legyen minden gondolatod tiédé, mert hát a család össze nem tart, ott az örvény; a bukás az első lépés; ott a keserűség s az elégedetlenség út tanítvány....

I-mertél e olyant, ki megvetette azt a tűzhelyt, mely melegenve védelmezte; azt a sarjait, kinek polcot áldott szülők építgették?...

A sziklát kimossa az idő, — a polcot pedig képes a kérielhetetlen idő lerombolni, s ha ugyan az a kéz nem tatarozza, szilárdítja, mely azt felépitte... vissza hull az ismét.

„Házasodjál meg nem bánod
Feltétlenül, hogy jól találod,
na ezt nem nehéz elérned
Ha nem pénzen „rangon” kapszod,
Csak a leány szívat nézed.”

Ez a végzet utja vége.

Pálma

lehet Kina, melyen a nagy befektetések dusan jövedelmeznek; de számukra aligha lenne valami hozni való.

Különbösen Ausztriára nézve sem sokkal kedvezőbbek a viszonyok, mely szeretne ugyan egy új eladási területet szerezni, de nem tudná magát elhatározni, hogy előbb vessen és aztán arason, hanem mindjárt szeretne hasznát húzni a szerzeményből. Már pedig gyarmatbirtokot, ha azt akarjuk, hogy maradvány áldásu legyen, nem szabad felejtésnének tekinteni, melynek csak a tejet akarjuk, de hogy gondját is viseljék, azzal nem törődünk.

Egy haszna azonban mégis lehetne a felleveletti kérdésnek. Az idegenbe tóduló felesleges emberanyagok alkalmat kellene adni, hogy a saját hazájában érvényesülhessen.

Alkalmat erre bőven lenne, mert nálunk még elég sok olyan föld van, mely megbirja az intenzívebb gazdálkodást s dusan jövedelmezne. De még más uton is lehetséges lenne a szegény népen és közvetve az összeségen segíteni. Csak el kellene háritani azokat a nem természetes akadályokat, melyek megakadályozták az ipar léteését oly vidékeken, hol úgy az emberi erő, mint a természeti erők oly olcsón és oly bőségesen megvannak mint bárhol. Ha majd egyszer komolyan hozzáfogunk e feladat megoldásához, — bizonyony hamar megtaláljuk, tulságos nagy fáradság nélkül, a helyes utat is.

H I R E K .

— **Kinevezések.** A pécsi kir. ítélő-tábla elnöke dr. Stotzer László nagykanizsai lakost a pécsi kir. ítélő-tábla k. rületébe díjtalan joggyakornokká; a m. kir. pénzügyminiszter pedig Varga Dező bajai adóhivatali díjtalan gyakornokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben a nagykanizsai adóhivatalhoz, Csemitzky Gábor zalaegegerségi lakost ideiglenes minőségű kataszteri raktári kezelő irodatiszté nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Dobrovits Milán, a nagykanizsai kerületi betegsegélyző pénz-tár igazgatója, eljegyezte Hruska Terka kishasszonyt Nagy-Kanizsáról.

— **Halálozások.** Milhofer Kálmán né szül. Fleischer Julia f. hó 9-én hajnalban néhány napi szenvedés után életének 33. évében elhunyt. Sokan ismerték és szerették az elhunytat, kinek lérye nagytözeke kezelője és kinek fáradszó munkájában paratlan kedves-séggel osztozott ifjú neje, ki néhány napi betegség után megszabadult földi fájdalomtól, halálával általános részvétet keltve.

Ösv. id. Bay Györgyné szül. Taródy Mária f. hó 10-én este életének 78-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán. A boldogultban Bay György városi alkaptány édes anyját vesztette el.

Lóvinger Ignác városunk köztisztviselőben álló polgárának neje szül. Lessner Paulina, folyó hó 10-én éjjel 60 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután nagy részvét mellett ment végbe.

— **Ápril. 11.** Az 1848-iki törvények szentesítésének évrőludó napját megünnepeleik városunkban is. A középületeket s a magán-házak nagy részét föllobogozták. A hivatalos isteni tiszteltet d. e. 9 órakor volt, melyen honvéd tisztikar és a legénység, a különböző polgári hatóságok, hivatalok és testületek képviselői vettek részt. — Az iskolák mindegyike ünnepelel. A főgymnázium ifjuságaa felsőtemplomban misét hallgatott. Az állami tag segélyezett községi fiú és leányiskolák növendékei az alsó templomban 8 órakor misét hallgattak, utánna pedig hazafias ünnepeget tartottak az intézeti helyiségekben. Volt alkalmi szónoklat, ének és szavalat. Az állami tag segélyezett községi elemi iskolák növendékei szintén misét hallgattak 8 órakor az alsó templomban; utánna pedig osztályukba vonultak, hol minden osztálytanító megmagyarázta a nap jelentőségét. Az izraelita felső kereskedelmi, polgári és elemi iskolák mindegyikében rendeztek iskolai hazafias ünnepeget. Minden iskolában egész nap szünet volt.

— **Iskolalátogatás.** Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos, tanfelügyelő s hó 5-én kezdte el s 6-án végzte be a sümegi népoktatási intézetek látogatását. Meglátogatta kisdudóvát, az elemi fiú- és leányiskolát, a felső leány és az iparos tanulók iskoláját. Kíséretében voltak Eitner Sándor, Mild Mihály és Banfy Alajos s az iparkolomban Kellemen Károly dr. igazgató. A tanfelügyelő az 5. kedves, megnyerő modorával mag-

is kérdezte a tanulókat s az intézetekben tapasztalt eredmény feletti teljes elismeréssel fejezte ki.

— **A himlő Nagy-Kanizsán.** Ez előtt pár héttel, mikor az első hólyagos himlő-eselek felmerültek, részletesen foglalkoztunk a városunk lakosságát fenyegető bajjal. Akkor még csak három himlős beteg feküdt a városi kózkórház elkülönítési osztályában. Azóta egy kórházi nő-cseléd is megkapta a betegséget s azt már — úgy halljuk: felsőbb intézkedésre — kiszállították a járvány-kórházba. Legutóbb pedig a Nagy-Kanizsához tartozó sánci majorban egy himlős beteg meghalt, mert hozzátartozói a bajt elütökték s így a beteg rendes orvosi segítségben nem is részesült. Mivel a megbetegedések egy kivételével mind a sánci majorban történtek, kétségtelen, hogy ott van a himlő fészke. Eppen azért, nehogy betegszállítás következtében a város lakossága is veszedelemnek legyen kitéve, városi hatóságunk úgy intézkedett, hogy ha a sánci majorban újabbán is kiüt valakin a himlő, azt már nem fogják beszállítani a város területére mert ha a himlő itt föllépne, sokkal nehezebb lenne annak elfojtása.

— **Diák-előadások.** A budapesti Nemzeti Színházban megkezdett diák-előadásokat — úgy látszik — vidéken is meg fogják honosítani. Pipán Dobó zinező-igazgató már e tárgyban előterjesztette illetékes helyen ajánlatát. A pápai gimnáziumok, állami tanítóképző-intézet és polg. leányi-kola tanító testületei melegen felkarolták az ajánlatot és bizottságot küldöttek ki kebelökből, mely már az előadások módozatait meg is állapította. Az ifjusági előadások napja szerda lesz; kezdődni fognak este felhétkor. Belépődij ülőhelyre: 25 kr. állóhelyre 15 kr. Előadják a »Szigetvári vértanúk« [drám.] a »Kérők« [vigjáték] a »Proletárok« [színmű] és »Julius Caesar« [tragedia] című darabokat. — Nem volna-e jó ezt a példát Kanizsán is követni?

— **A tanítók és a névmagyarosítás.** A »Sümeg és Vidékek« vezércikkben foglalkozik azzal a mozgalommal, melyet dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zalavármegye kir. tanfelügyelője, a tanítók névmagyarosítása érdekében indított meg. Nagyon sokat vár a cikk e téren a tanítótság példájától és lelkesítő ügybuzgalmától. Nagy elismeréssel méltatja vármegyei kir. tanfelügyelőjének a megyei tanítótságra minden találkozási alkalommal gyakorolt hatását és a névmagyarosítás érdekében is tanusított buzgalmát. A hazafias lelkességgel megirt cikk így végződik:

»Midőn azonban meleg elismeréssel adózunk Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelőnek, hogy a tanítók névmagyarosítását a vármegyében általánossá teszi, egy kérelem is fordulunk hozzá. A vármegye tanítótsága szíve mélyen érzi és tudja, hogy tanfelügyelőjének vezető csillaga a magyar nemzeti közmívelődés. Ennek a langja sugárzik ki egész lenyéből, ennek a langnak delejes melegségét érzik a tanítók úgy egyes látogatásai alkalmával, mint a gyúléseken. Ezen a gyúléseken tartott szónoklataiban ez a lang csap föl magasan, lobogóan s ragadja meg ellenállhatatlan erővel a hallgatók lelkét. S ezt a lángot hazaviszik községeikbe és átültetik a népnek minden rétegebe. Ez a lang lobban föl tanfelügyelőnk legújabb tényében is, a névmagyarosítás érdekében. Azzal a kérelemmel fordulunk tehát hozzá, hogy küzesse e lángot, hozza meg neki a maga áldozatát: magyarosítsa meg nevé. Példáján a tanítók jellelkesülnek s követik mind egy szálig

Igy lesz az 5. példája az egész mozgalomnak zászója, a melyet győzelmesen hordoznak meg tanítóink a vármegye legkisebb zugában is.

— **Kozserunyító adományok.** Folyó hó 6-án elhunyt Boronkay Károly izr. népiskolai nyugdíjazott tanító iránti kegyelet jeléül adakoztak: Pleheisz Gusztáv m. kir. honvéd őrnagy és neje 10 frt., Pleheisz Károlyka 2 frt., Blazsejovszky Károly és neje 13 frt., Hoch Fülöp

és neje 2 frt., Boronkay-fivérek 5 frt., Boronkay Franciska 1 frt., Sauer Ignác és neje 10 frt., Scherz Mina 2 frt., Kohn Rezső, Böhm Imréné, Sauer Margit 50-60 kr., Scherz Emil 1 frt. összesen 47. frt 50 kr. A nkanizsai Chevra Kadisa.

— **A gölya.** Lassan cammogva dőcögött velünk a lusta gép, de ez egyszer nem haragudtunk a lomhaságára. A fesledező élet tarka pompája, az ébredés nyüzsgő szépségei váltakoztak szemünk előtt. A kupé nyitott ablakán át szelidén csapott be hozzánk az úde tavaszi levegő. Tele tödövel szivtuk, alig telt be szemünk a puha zöld zinnel. Néhány vigéc, egy-két kis diák gyerek, meg egy jó képű páterka ült a szakaszban. A szent atya vidám szóval tartotta a kicsikéket s hogy nagyobb hatásra legyen beszédének cukorkával ajándékozta meg őket.

— Hat aztán volt-e jó bizonyítvány? A gyerekek elszámolták, hogy miből mi volt. Azonközben egy kis lapos mellett dőcögött el az álmos vonat. A páterka nézte, nézte a haljongó nadást és egyszerre oda intette magához az egyik kis diákot. Nyolc tíz, eves lehetett.

— Meg tudná-e mondani, milyen madár az ott?

A kicsike nem felelt, csak pirult, pirult, a hogy a szent atya szörnyűködve rázogatta tar lejelt.

— Hat tudod: a melyik a kis gyerekeket hozza.

Erre mint a csiké, fölcillant egy másik csöpség szemé, ki eddig mosolyogva nézte társa zavarát. Egész ártatlan képpel fordult a páterkához:

— Hát a tisztelendő urek falujában még mindig a gölya hozza a gyerekeket?

De már erre nem felelt a tisztelendő ur, csak úgy magában dőnyögött.

— **Hamis borok.** Egyes járásokban — úgy látszik — kellő erőtellyel fogatosították a borpancsolás üldözése kibocsátott miniszteri rendeletet. Megvizsgálják nemcsak a korcsmárosok, kereskedők, hanem a termelők pinceit is. Így van az helyesen. Érvényt kell szerezni a rendeletnek, melynek félremagyarázhatatlan célzata az, hogy egy a borkereskedők, mint a bortermelők érdekei megvédessenek a magyar borokkal szemben megrendült bizalom helyreálltassék. De ha ezt el akarjuk érni, akkor félre kell tenni minden komdsködést és teljes hivatalos szigorral kell eljárni; nem pedig olyképen, hogy az érdekeltek már 24 vagy 48 órával előbb megtudják: mikor jön a »meglepetés.« A vizsgálatot semmiesetre sem volna szabad megbízottakkal végzetni, hanem maguknak a szolgabíráknak kelene az egyes helységeket (első sorban is a kissé gyanusakat) egész váratlanul meglepni. Csak is így lenne azután a rendeletnek fogantója; mert hogy a szolgabírák nem járnak mindenütt hiába; mutatja a sümegi járás szolgabíroságának esete is. — A sümegi járás szolgabírosága Bazzi község határában levő szőlőhegyen — feljelentés folytán — Hiller Márton, Halasz István és Vég János gazdák mult évi borterméséből mintát vett s azokat a Budapesten székelt állandó borvizsgáló bizottsághoz küldte megvizsgálás végett. A minap jött meg a válasz. E szerint a Hiller Márton borából vett mintákról kétségtelenül megállapították, hogy azok vizzel vannak keverve és forgalomba hozataluk tiltva lévén, denaturálandók. Halasz István borai gyanusnak látszanak, mintha azok is vizzel kezeleltek volna, ezt azonban a vizsgálat kétségtelenül megállapítani nem tudta; — ellenben a Vég János bortmintát teljesen tisztáknak bizonyultak.

— **Szenzációk találmány.** Egy fiatal berlini elektrotechnikus találmányával tesznek napok óta a pécsi Zsolnay-gyárban kísérletet, mely úgy is nagy haladást jelent a villamos erő kihasználásában. A berlini elektrotechnikus találmánya: mikép használandó a villamosság hőség kifejtésére és a kísérletek oly fényesen beváltak, hogy a budapesti Ganz-gyár állítólag már is-horribilius összegért a biztosítottá magának Magyarországra és Ausztriára a privilegiumot. A fiatal föltaláló villamos uton 4000 'ok melegséget képes kifejteni, a minél sok tűzálló anyag, a platina is megolvad. A Zsolnay-gyárban napok óta folynak a szakértők kísérletei, mert a találmányt a porcelán égetése is át fog alakulni. A föltaláló tegnap Pécsről egyenesen Londonba ment, ahol szintén el akarja adni találmányát, melyről bizonyára még sokat fognak közelebb beszélni és mely máris dugaszdag emberré tette a föltaláló

ki még nem is oly rég inas volt egy berlini elektrotechnikai gyárban. A Zsolnay gyárban a föltaláló föltalálójában, a Ganz-gyár mérnöke je lenetében föltalálják a rendkívül érdekes eredményekben föltűnést keltő kísérleteket.

— **Hazafias tanítók.** A vallás- és közoktatási-ügyi miniszter a nemzetiégi vidéken működő és a magyar nyelv tanítása körül kiváló buzgóságot kifejtett tanítók közül az országban száz neptanítót tünethet ki és jutalmazott meg egyenkint 50–50 forinttal. Varmegyénkből Márkus Sándor molnári állami iskolai és Polgár Matyas csáktornyai községi elemi iskolai tanítók részesültek 50–50 forint jutalommal.

— **Tűzveszélyes gyufa.** Egy ujfajta gyufa kezd forgalomba jönni, melynek terjesztését tűzveszélyes tulajdonságánál fogva telelemmel kell fogadnunk. E gyufa impregnált papírszalakra kombinált svéd gyufa volna s azon egyedüli előnye, hogy csak saját dobozán gyújtható, azon rossz tulajdonságával jár, hogy a meggyuladt papírszal—eldobva is teljesen végig ég, ha a földre esik is, s ott, hol a kellő óvatosság hiányzik, különösen faluhelyeken a csűrök és kazalok körül, a gyufa könnyen válhatik tüzesetek okozójává. A „Tűzoltók Közlönye” emeli e kifogásokat az újfajta papírgyufa ellen s tagadhatlan, hogy e kifogásoknak sok alapja van.

— **Hamis forintok.** Zala-Egerszegen és környékén — mint a Zalamegyében olvassuk — hamis forintok vannak forgalomban. Hamis voltukat az árulja el különösen, hogy kemény alapra dobova, tompa hangot adnak. A hamisítás — úgy látszik — osztrák forintok után készült, mert lapjarsunk szerint rajtuk a „Viribus unitis” körirat is nagyon gyarló. A zalaegerszegi rendőrségénél már van egy példány a hamisított forintokból.

— **Mórathon.** Ez a kitűnő gyógyfűkeverék ciparettá- és pipadohányhoz imárv mindenütt nagy kedveltségnek örvend. Nemesak a pikotint paralizálja, hanem a dohánynak kellemes illatát is ad, s egészségi szempontból is nagyon ajánlatos. Számtalan cismerő levél bizonyítja, hogy urak, kiknek nincs megengedve a dohányzás, a Mórathon használatával ismét dohányozhatnak anélkül, hogy ez ártalmat lenne.

Egy jó karban levő valódi angol kerékpár olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy 1500 holdas bírtok legkötönyebb buza, dohány és hortermő vidéken, akár egészben, akár tanyákra felosztva, esetleg parcellázva is eladó előnyös feltételek mellett. Venni szándékozók szíveskedjenek címeiket Goldberger A. V. hirdetésél irodájába Budapest IV. Váci-utca 9. küldeni „Honalapítás” jelleg alatt.

Szinészet.

A Czigánybáró szombati előadásáról már részben megemlékezünk. Ezen operette mindenkor megteszi hatását, mely a kitűnő előadás folytán ezen este még fokozódott. Rédey a társulat kitűnő tenoristája lényesen igazolta azon várakozásokat, melyekkel a közönség fellépése iránt volt.

Tizta, csengő tenorja párosulva szabatos játékaival, szép sikert biztosított nekik. Nagy Gyulának a kitűnő komikusnak Zsupán szerepében bő alkalma volt a közönséget megkacagtatni. Halmayné (Saffi), Lévy Sárka (Arzéna) nagyon tetszetek. Tisztay (Carnero gróf) P. Nagy Linda (Ciprien) kitűnően beváltak.

— Vasárnap délután gyermek előadás volt. De nem csak a gyermek sereg, hanem a felnőttek is pompásan mulattak Boriczky Dani (Tisztay) a repülő csizmadia wóráin, Lévy Sárka (Beita) és Tuboly Klementin (bárónő) színi minden elkövettek, hogy a délutáni előadások reputációját biztosítsák.

— Vasárnap este a színház minden zoge-zuga megtelt. „Az édes” Bokor József színműve került nálunk bemutatásra. „Az édes” biz édes keveset ér. Nagyon szép volt öv. Pörgénétől (Halmayné) hogy anyai szeretete, minden más érzelmet le győz és így megtörténhetett, hogy leánya Sárka (Lévy Sárka) az ispán (Sárközy) feleségévé lesz, mely szerepet pedig ő akar az életben eljátszani.

De édes jó Istenem, okvetlan szükeges ehhez, hogy paradicsomot főzzenek be, a vagy nagy mosást rendezzenek a színpadon? Ezzel a hazai teendőkkel akarja a fiatal övegye szíve választottját: az ispánt, magától elidegeni-

teni és elidegenítette a — közönséget, mely az etéle dolgokat otthon sem szereti, még kevésbé olyan helyen, hol szórakozni kíván.

A darabban legtöbbet érnek a dalok, főleg azon kettős, melyet „Az édes” leányával énekelt. A szereplők minden lehető elkövettek, hogy a darab sikerét biztosítsák, de biz ezen dicőreates törekvés meddő munkán volt, mert „Az édes” a közönség igen mostohán fogadja.

Kedden „A végrehajtó”-t Sylvane és Artus francia írók bohózatos vígjátékát adtak nálunk először. Noha a darab nem valami tartalmas és minden jellemző vonást nélkülöz, a közönség mégis jól mulatott a francia esprivel megírt, meglepő fordulatokkal bővelkedő vígjátékon, melyből természetesen a francia pikanteria sem hiányzik. A címszerepet (Cheradame végrehajtó) Tisztay adta igen ügyesen, szerepének megfelelő energiával, ícellette leginkább Tuboly Klementin vált ki Ciprienne szerepében. A többi szereplők közül dicőreates szólhatunk Szabó Ferencről (Brocatel ügyvéd) P. Nagy Linda (Octavie) és Kövy Kornéliáról (Antoniette). Palotay (Lorgiette írónok) nagyon jó volt, Kövy Juliska Marianne szobaleány szerepében adta újabb jelét színpadra természetességének.

Szerdán este: A kornevilli harangok operettét adták. — Az előadásra visszatérünk.

Ma csütörtökön közkívánatra Thury Zoltán színművét „A katonák”-at ismétlik.

Pénteken félhelyárral „A szökött katona”, Szombaton „Az aranylakodalom” (itt először).

IRODALOM.

— **Hasznos tanácsadó.** Ez a címe egy új képes, családi lapnak, melyet Gerő Attila szerkeszt. Első száma mely valóban tartalmas, husvé-vasárnapján jelent meg. Gyönyörű verseket és szépirodalmi cikkeket írtak bele: Szabolcska Mihály, Heltai Jenő, Gerő Attila, Muszai János, Varsányi Gyula, Jakab Odón, Agai Adoll, Benedek Elek, Gyulai Tibor, Temérdek Ezeknek dolgozatain kívül még a tudomány és háztartás köréből közül igen hasznos tudnivalókat. Megjelenik minden hónap elsőjén. Előfizetésára egész évre 2 frt, félévre 1 frt. Akik 1900 január elsejéig 2 frttal fizetnek elő, azok ajándékkal megkapják Benedek Elek: „A magyar népköltés gyöngyei” című 3 frt értékű, díszkötésű munkáját. Az előfizetéseket a lap kiadóhivatalához címzetten Budapestre (IV. kerület, Ferenciek tere 6. sz.) kell küldeni. A jó szerkesztett családi lapot — melyből mai számunk tárca rovastában mutatól is közlünk — igen melegen ajánljuk a családok figyelmébe.

— **Utmutatás a szőlőmivelésre.** Ez a címe annak a vaskos, körülbelül 20 nagy ives munkának, melyet a földmívelésügyi m. kir. miniszter különösen a fillokszera által elpusztított szőlők felújításának előmozdításáról szóló 1896. V. törv. cikk végrehajtása céljából adott ki. A 143 ábrával és 262 rajzzal illusztrált, rendkívül tartalmas munkának ára 1 korona (50 krajcár). Lelkészeknek és tanítóknak, a kik ez iránt egyszerű levélben, vagy akár levelező-lapon a földmívelésügyi m. kir. ministerium szőlőszeti osztályához fordulnak, ingyen küldik meg. A nagy szaktudással írt művet, — mely valóban sokoldalú tájékozást nyújt a szőlős gazdáknak — minden érdekeltnek és érdeklődőnek ajánljuk megszerzésre.

C S A R N O K.

Gondolatok.

A szerelem talány — és a kíváncsi nem nyugszik, míg e talányt meg nem fejt.

A szerelem érthetetlen valami — csak akkor érthető meg, mikor már elvette az eszünket.

A leány szeméi csillagok, csakhogy bolygó csillagok.

A szerelem két szív és egy gondolat, a házasság egy szív — és két gondolat.

A szerénység a szerelem első erénye, az elbizakodottság első bűne.

Az a sok rejtett bűn, mely a tisztelet és szeretet melegében mosolyogva jár közöttünk, bűntetését éppen a tiszteletben és szeretetben találja.

KORÁNYI BERTA

Gizike.

Írta: Mihók Sándor

Anglia a legtekélyesebb ország, — lakói pedig mintaképei a föld minden más népének. Nem csoda tehát, ha Gidófalvi Gizike sem tudott más boldogágról almodni, mint arról, hogy egyszer Angliába mehessen. annál is inkább, mert nem jól érezte magát idehaza, holott egydőben igen kellemes napjai voltak.

A kedves mama, ki tudománykedvelő, művelt lelkű úri asszony, legkevésbé sem kifogásolta leánya eredeti tervét s meggyőződésével, elutaztat Londonba, otthon hagyva őt a kis Margitkával.

A mint megérkeztek, a leánya szíve benső melegével mondott levélben köszönetet az édes apának, azért a boldogságért, amelyet megérkezésekor érzett.

Sok helyen jártak keltek; sok mindent meg néztek, sokat írtak, de egy dolgot nem említtek fel soha: — az angolok udvariasságát. Hej! pedig a kis leány szívecskéjének mélyén volt egy kis kíváncsi, hogy igen nagyon megdicsőre-hez az angolok udvariasságát, — melyet különben jellemvonásuknak tartott — s ezt annál is inkább akarta megtenni, mert otthon csak egy fiatal ember volt hozzá igazán udvarias, de ez egy is... elment...

A hol megelentek, mindenütt azt tapasztalták, mily lázús szívecskéggel igyekszik mindenki az előnyösebb helyek elfoglalására s arra nem gondolt senki, hogy neki és mamájának is dukálna egy-egy jobb hely.

Egy alkalommal egy arképkiallításra tolongott a közönség; perazé hogy Gizike is ott volt a mamájával. Nagy vágyggyal jöttek, hogy végre megtekinthessék azokat a képeket, a melyekről már annyit olvastak, de sajnos nem képeket, hanem szürke kabatos angol hátakat láttak. A nagy tolongásban Gizike látcozsinórja beleakadt egy cínos arcú fekete bajuszu fiatal ember kabátgombjába, a kikiasztván a szinört, abban a modorban nyujtotta át, a kis apróságot, a melyről „Chesterfield” azt mondta fiának: „Többet érsz vele, ha egy elejtelt legyezőt ügyesen adsz fel, mintha ezer forintot ügyetlenül elajándékozna.” A fiatal ember arca egészen kipirosodott s meg sem várván Gizike köszönetét, hirtelen eltűnt a tömkelegben. A mama úgy vélte, hogy már látta ezt az érdekes arcot valahol, de mikor és hol, arra nem tudott biztosan emlékezni.

Egy idősebb angol ur, a ki már hosszabb ideje volt Gidófalviék vendége, — viszonzóul óhajtván a barátságot — azt a propositiót tetta, hogy elkíséri a hölgyeket egy olyan vendéglőbe, a hol egy híres magyar zenekar játszik. Természetes, hogy Gizike és mamája kaptak az alkalmon és igénybe vették az angol ur szíveségét.

A csunya, küdőben időben, — ami különben elég gyakori Angliában — bizony igen kellemes volt a diszes berendezésű vendéglő meleg fűnye. Az asztalokat elegáns és distingvált közönség foglalta le. Gizikek is helyet foglaltak egy asztalnál s hallgatták a szép magyar cigány zenét. A zene hullámain ott ringott a búbjános ragyogó magyar ég és csengett az aratók dalu hullámain az arany kalásztenger és ezeken túl a rezgőnyes hegységek tündér világában meregőn, lágyan szólt a furulya.

Szembem a másik asztalnál egy fiatal embert töltött a pohárba s egyik kezével megfogván a poharat, a másikkal feltámasztotta meghajlott fejét és sőtét szemében olyan különös láng lobogott. Intéres odasietett a primás, a mit Gizike észrevehén, áttekintett az ifjú asztalához, a ki szívélyesen üdvözölte a bájos leánykát.

— Ki az? kérdezte a mama.

— Akivel az areképkiallításán találkoztunk — viszonzá Gizike.

Még be sem fejezhette mondatát, már a cigány „A fonóba szól a nóta” kezdetű magyar darabba kezdett a Gizike önkéntelenül így kiáltott fel:

— Mamácska, halja az én nótám!

Erre a szomszéd asztaltól felzökött a fiatal ember.

— Hát mégsem csatlakoztam volna? És a tekete bajszu fiatal ember ott termelt Gizike mellett; arca, szeme, csak úgy ragyogott az örömtől s a szavakat épen nem válogatta, úgy ömlöttek azok melegen és egy-zertlen szívéből.

— Mendelényi Elemér vagyok; már régóta figyelemmel kísértem napviszádekát s különösen Gizikét, mert ő nagyon hasonlított valakibez; de most meggyőződtem, hogy ő az, igenis Gizike, maga az, akit oly régóta keresek...

A mama és a leánya a meglepetéstől nem is tudtak hirtelen válaszolni. A fiatal ember heiyet foglalt asztaluknál s elmesélte élettörténetét, a mit érdeklél hallgattak végig.

Gizike arcan az öröm pírja ragyogott, mert megtalálta azt, a ki előbb jött Angliába feledni tanulni.

Ne legyenek rosszadalmasak!

Gidófalviék egy pár nap mulva ott hagyták Angliát és hazautaztak az ősi kuriáta, magukkal vivén Mendelényit, a ki nem sokára eljegyezte Gizikét.

— A papa pedig, akit váratlanul ért a meglepetés, hogy sós ne maradjon a revanscsal, bemutatta a családnak Mihálffy Sándort, mint a kis Margitka vőlegényét. Es hogy az aranyos Margitka meg ne rövidüljön, azért legközelebb az ő eljegyzési történetét fogom elmesélni.

Szerkesztői üzenetek.

M. N. Keszthely. Az ígért látogatásnak előre is nagyon örülök. Barátja versikéjét nem közölhetjük.

Kerestye. Rendkívül sajnálom, hogy nem találkoztunk. Pedig éppen azon a napon kivételosen már félháromkor bentem az irodába s ott voltam egészen hat óráig.

P. A. Nagy-Kanizsán. Ápril 11-ikét a miniszteri rendelet szerint az összes közoktatási intézetekben, tehát az alsófokú iparisiskolában is meg kell ünnepelni. Azt, hogy az alsófokú iparisiskolát a miniszteri rendelet külön nem említi, az ünnepelés mellőzésére ürügyül felhasználni egyszerűen a szemléltető betűhöz való ragaszkodás netovábbja és (nevezetesen csak a gyermeket a maga nevével) egy kis hasznatlanság is. Hisz talán egyetlen iskolában sincs oly nagy nemzeti fontosság a hazafias ünnepségeknek, mint éppen az alsófokú iparisiskolában, melynek növendékei legközevettől valóban vannak kitéve a hazai és nemzettagadó szellemű áramlatoknak. Nagyon csodáljuk, hogy az öök igazgatója hazafias gondolkodásában nem emelkedett az önállóságnak arra a színvonalára, hogy a nemzeti ünnepségek megtartását illetőleg felsőbb intézkedés nélkül is lehet cselekedni. Ez idő szerint a hazafias szellem legtelibuzgóbb ápolásáért nem akasztják föl (hála Istennek) még az iparisiskolai igazgatókat sem.

NYILTTER.

Köszönet nyilvánítás.

Felejthetetlen emlék, drága nőm: szül. *Fleischhacker Julia* elhunytá és temetése alkalmából a jól eső résztvet oly számos és megtisztelő jelét vettem, hogy a bánat érzete mellett, a hála érzete az, mely egész valómat eltölti.

Fogadják mind azok, kik a sors által reám mért súlyos csapást résztvétükkel enyhíteni kegyeskedtek, mélyen érzett hálaomat.

Nagy Kanizsán, 1899. április 12-én

Mihoffer Kálmán.

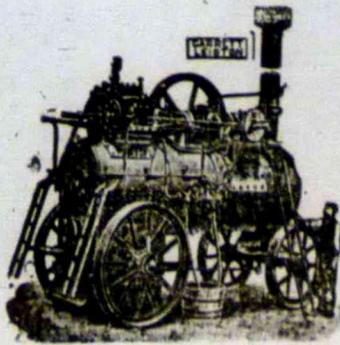
Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Kotzó Pál

Budapest, V., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithíd közlében.)

A közönségnek partfogását kérve, ajánlja Garrett R. és fiait fele legújabb szerkezeű *compound gőzmozgonyait félstabil és stabilalakban*, amelyek 40 százalek tüzelőanyag meg akaritással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gözcséplőket négszer fordítható acél-dobsínkel, toldást nem igénylő szalmazókkal és nagy

szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplő-és kavicsvetőket, arató- és vetőgépeket, szecskavágókat, répavágókat és minden más gazdasági gépeket

Vidéken lakó szolid ügyökök kerestetnek!

Mörathon

egy imprágnált zamatos gyógyfükeverék cigaretta- és pipadobányhos.

Örömmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt

Rágyújtva bármily dohánynyal, az utóbbi égető csipő is elvész

A legelőszégesebb keverék cigaretta és pipadobányba

Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohányosnak nélkülözhetetlen

Hat rész pipadobánynyal vagy négy rész cigarettadobánynyal keveredik

Orvosok által minden dohányosnak ajánlatik

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr. külön vágát és csomagolás pipadobány és külön cigarettadobány részére

Próbaküldemény: tíz kis csomag bármintve 1 lrt 26 krajcár utánvét mellett

Viszonteladóknek jövedelmező.

Egyedüli készítő!

Mörath Tivadár gyógyfükekereskedés **Grác.**

Vezérképviseelő Magyarország és a társországok részére:

Dvorzák János

BUDAPEST, VI., Gyár-utosa 43.

!!! Használjon Ön FEGYVERKEREKET!!!

Különös előnye:

utólérhetlen

könnyü járás

[megerősítés nem létezik.]

STEYRI FEGYVERGYÁR

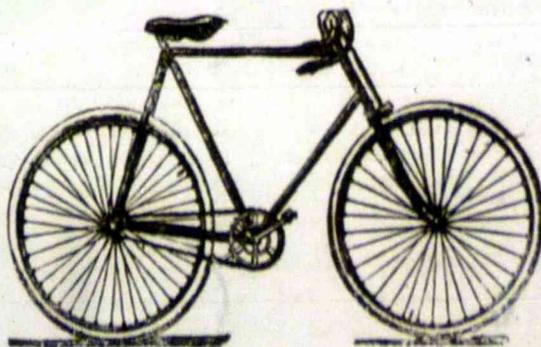
a világ legnagyobb kerékpárgyára.

Árjegyek ingren és vémentes.

Magyarországi vezérügynökség:

KAHN és HELLER cégénél

Budapest, Váci-körut 62.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvérsenyél, csomál, tagzsugattyásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 lrt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint sem valódit utasítva vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, **Rudolstadt** (Thüringia).

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
 Egy év 12 korona (6 frt — kr)
 Félévre 6 korona (3 frt — kr)
 Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)
 Nyíltár postára 10 krajcár.
 Előfizetésnek, valamint a hirdetésekre vonatkozóan Fischei Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.
 Bármennyiségű levelet csak ismeri kezéből fogadjunk el.
 Egyes szám ára 10 krajcár.

Szerkesztőség:
 Városház-épület Fischei Fülöp könyvkereskedésében.
 A szerkesztővel ártatlanul lehet naponta kint d. n. 4—5 óra közt.
 Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatás:
 Városház-épület Fischei Fülöp könyvkereskedésében.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
 Szerkesztőtársa: Révész Lajos.

Vasárnap április 16.

Nemzeti művészet.

A vallás és közoktatásügyi minisztérium költségvetésének tárgyalásakor sokkal több szó esett a művészetéről, mint az oktatásról.

A felületes szemlélő ebből azt következtethetné, hogy a közoktatásügy nálunk már oly fokon van, hogy mi kívánni valót sem hagy fenn; annyira, hogy a szép művészetek nemes luxusának most már nagyobb figyelmet lehet szentelni; vagy hogy a kultura által érintett négerrel állunk egy fokon, a ki azt hiszi, hogy elérte az elegancia csúcspontját, ha fekete testét fedetlen hagyja ugyan, de göndör fejére cilindert tesz és az egyik szemére monoklit nyom.

De mi sem lenne helytelenebb, mint az ilyen ítélet.

Sem iskolaügyünk nincs a tökély legmagasabb fokán, sem oly barbárok nem vagyunk, a kik a kultura alapjait kevésre becsülik, de annak utolsó kialakulásával pompáznak.

A vita azért alakult oly sajátságos-

san, mert a viszonyok jelenleg olyanok, hogy a különböző kormányzati ágak beható tárgyalásától ezuttal el kellett tekinteni és sok szónok csak azért ragad szót, hogy a parlamentarizmus formája megmentessék, veszélyeztetése nélkül a tulajdonképeni célnak, mely abban áll, hogy a költségvetés el legyen intézve a provizorium lejártá előtt.

Miután pedig május 1-én már nincs provizorium, máris köteylek merültek fel: vajjon tető alatt lesz-e addig a költségvetés és vajjon nem lesz-e szükséges még egy hónapra provizoriumot létesíteni? A kormánynak természetesen óhajtania kell, hogy annak szükségére ne következzen be és pedig igen közel fekvő okokból. Az előirányzatot a kormány átvette úgy, a mint van, s nincs módjában, hogy azon lényeges változtatást tegyen. A vitának ez szerint úgy sincs gyakorlati értéke.

A kultusbudget tárgyalása alatt tartott beszédek, a szűk keretnél fogva, melyben mozogniok kellett, nemzeti

művészetünk fejlődésére nézve majdnem minden fontosság nélküliek.

A vizályt tradíció és szecesszió közt nem a parlamentben fogják végig küzdeni.

A nagy tömegekbe kell azt vinni, melyeknek ítéletét semmiféle fegyelmeztség nem preokkupálja. Egyedül ők képesek a helyes választ megadni s félünk, hogy ez az ítélet mind a két félre megsemmisítő lesz.

Nézetünket egy jelentéktelen élményünk támogatja, mely nem akar elmosódni emlékezetünkben, valahányszor egy ugynevezett remekmű előtt állunk.

A budai arénában történt, melyben valami történelmi drámát adtak.

Az utolsó felvonásban tájképet láttunk tágas perspektíával.

A függöny legördülte után szomszédunkból egy jámbor falusi emberből kitört a csodálkozás felkiáltása. A fákat és a csillagos eget, melyek a színpad nyílásán át láthatókká lettek, dekorációnak, mesterkéztől eredő remekműnek tartotta.

TÁRCA.

Csak előre!

Írta: Maróthi János.

Csige Nagy Pál uramat szörnyen bántotta az a nagylentőségű gondolat, hogy mi módon lehetne leginkább meggazdagodni? Kétszáz forintja volt ugyan a városi hitelszövetkezet pénztárában, ennel többet azonban sehogy se tudott megtakarítani. A mit faradságos munkájával keservesen megkeresett, az úgy elment a háztartásban, hogy egy vörös rézkrajcár nem sok, de annyi se maradt belőle. Képzelték tehát az a vágyakozás melylyel a kenyelmes, gond nélkül, de sőt vagyonos élet iránt eltelve volt. Már azon törte fejét, hogy majd neki fekszik a géptanok s ha az örökös mozgó gépet nem is, de a kormányozható leghajót sikerül megszerkesztenie. Ezen kívül még sok találmányon gondolkodott, tesztem azt: egy önműködő cipőtisztító-gép szerkesztésén is, de a pusztá gondolatnál tovább egy lépéssel sem jutott.

Egyik barátja azonban szárnyát szegte magasba törő vágyainak, a mennyiben fővilágosította, hogy ami az ő szegény tanulatlan agyát foglalkoztatja, az egyszerűen kivihetetlen, miután oda roppant tudomány és vezérléssel tehetőség szükséges, hogy az ember találmányokkal gazdagítsa a világot.

Csige Nagy Pál uram elkéseredett és ökölbe szorított kezekkel fogott ismét a munkához.

Egy napon aztán fölvirult előtte a szép jövő reménye. Tetterő és jökevd szállott befelé és kiszínezte ábrándjait, melyek hatalmas penzes szákok birhatásából állottak. Egy kopott cigányvajda művelte vele ezt a csodát, kívül a véletlen összehozta.

Az eset a következőképen történt: Csige Nagy Pál uram az udvaron állt és azal foglalatokodott, hogy a betez hordókról leütögette a rozsdás arbronsokat. Egyszerre csak beállt hozzá a szóban forgó cigány, maga után vonszolja egy ócska kötelre kötött sovány gebeit. Eladásra kínálta.

Csige Nagy Pál uram szóba se akart állni a lóc-isszárral, mert lóra soha az életben sem volt szüksége. A dadé azonban erőszakoskodott és nagy szobóssággal magyarázta a ló, azaz helyesebben mondva a gebe előnyeit és ritka tulajdonságait.

— Vegye meg tekintetes uram, — mondta végre könyörgő hangon, mikor látta, hogy Csige csak nehezen akar alkura lépni. — Vegye meg, hisz olcsón adom, és nem bánja meg a vásárt.

— Nem kell ha mondom! — riadt fel mérgeesen a gazda.

— Pedig megvehetné, — sóhajtott a cigány — mert százszorosan visszanyerem a pénzt rajta. Meg-ta-án meg is gazdagodhatik.

Ez az utolsó kifejezés megakadt Csige Nagy Pál tülében.

— Hogy érted? — kérde kíváncsian és odafordult a gebéhez, hogy kis-e megypaskolja szűgyet.

— Nagyon egyszerű az, tekintetes ur! Még a a pyerek is megselekedhetnek.

— Gondolod?

— Tudom. Nem is kell hozzá nagy ész. Vegye meg no a „Csillagot”!

— Mi hasznát veszem neki? — felelte Csige. Hogyan gazdagodhatnám meg rajta, mi?

— Fölviszi Budapestre, oszt ott kiállítja a versenygyőpre s ha öt-hat ló köd-ül a magáé futja körül legelőször a kicakra mazott retet, hát akkor ezres bankókkal tömik meg a zsebet.

— Ne mond! rázza fejet hiteltlenül Csige Nagy Pál. Azután hozzá tette:

— Es ha az enyem utol-ónak marad?

— Azért van ám esze az embörnek?... Taplót tesz a fülebe, tükét a tarka alá s attól úgy szalad mint a villám. — No vegye meg hát!

...Nem szaporított tovább a szót. Csige Nagy Pál szemei fölcsillantak és rövid vonakodás után megvette ötven forintért a „Csillag”-ot, melyért a győpmester még öt forintot sem adott volna.

A cigányvajda még egy jó tanácsal is szolgált az új ló tulajdonosnak. Hogy tudniillik lassan el lovat valami hanezatos névvel, mert az is sokat határoz a budapesti versenyen.

A Ferenc József

keserűviz

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber cégeknek.

világszerte ismert jöbírnevét kitűnő minőségének köszönheti, minek következtében a földgömb minden részén, még a kisebb helyeken is, most már található és áru-ítva lesz. A **Ferenc József** keserűvizből mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel éhgyomorru véve égséges. (8)

Plüss-stauffer Ragasz, Doboz és Üvegekben.

Arany s ezüst csemne többzör — Tíz év óta elismert legjártságabb

kitűntetve. ENNÉLFOLGVA ragasztóanyag.

Törött edények ragasztására a legjajánatosabb.

Kapható Alt és Böhm cégnek Nagy-Kanizsán.

A természetnek ez a naiv összetevése a művészettel: legyen a legmértvőbb direktiva művészetünknek.

Egy kék festékfolt ép oly kevésbé égbolt, mint nem műremek az eltorzított, valamelyik, ugynevezett szeceszionista megvadult fantáziájából! kiszabadult arcképek.

Vissza a természethez művész urak!

Illuziót varázsoljanak élénk, szőlőt fessenek, melyet a madarak csipkednek s akkor lesz nemzeti művészetünk, dacára annak, hogy a régi Görögország egy művésze már megelőzte önöket; lesz akkor művészetünk olyan, melyért minden nemzet irigyelni fog bennünket.

Művészeti ügyeink legfőbb vezetője!

Wlassics Gyula kultuszminiszter lelke egész melegével, teljes erejével küzd a művészet felvirágoztatásán, mint elsőrangú nemzeti érdek előmozdításán. Ha minden tényező, a művészek is, az ő nyomdokain halad, nemzeti művészetünk az első közt lesz Európában.

Plósz Sándor igazságügyi miniszter programja.

Mint a bányász, ki a föld méhébe rejtett aknában lépésről lépésre fáradságos munkában halad előre, lassan, de biztosan félretakarítja az utban levő törmelékét s napfényre hozza a nemes fémet, anélkül, hogy a maga számára valami különös érdemet venne igénybe; úgy működött közre Plósz Sándor is abban a gigászi munkában, melynek eredményei, mint a modern jogállam örökéletű alkotásai, jogos büszkeségét képezik a magyar törvényhozásnak.

Az igazságszolgáltatás terén az utolsó évek fontos reformjai közül egy sem jött létre az ő közreműködése nélkül és ha őt hívták ama tárca élére, melynek eddig is disze volt, azt csak természetesnek találhatja mindenki.

Plósz Sándor már magával hozta a bizalmat, melyről őt a képviselőház pártkülönbösg nélkül biztosította programbeszéde meghallgatása után.

Az új miniszter első beszédének gondos és beható tanulmányozása után lehetetlen

ama hatalmas benyomás elől elzárkóznunk, melyet az új magyar nagypecsétőr bejelentett akcióinak száraz felsorolása mindenkire gyakorolt.

A jogszolgáltatás minden tere alá lesz vetve az új miniszter reformatori működésének, melylyel Magyarországot a nyugot-európai modern államok sorába lépteti.

Polgári és büntető törvénykezés az alapozástól kezdve át lesz alakítva s e nagy reformok keretében nagy változás megy végbe az egész igazságszolgáltatásban.

Az új miniszter nevéhez fog fűződni a büntető-perrendtartás reformjának nagy műve, s a mit a miniszter erről a szinte revolúciós reformról mondott, mindenkit a legjobb reménnyel tölthet el.

Mindazok az aggodalmak, melyeket az ismeretes mindentudók s mindent jobban tudók nyilvánítottak, e nagyszabású reform alkotóinak előrelátásával szemben aaptalannak bizonyultak.

Az ítékezés átmenete az esküdtek kezébe Magyarországon minden rázkódás nélkül fog megtörténni, a mely művel elválaszthatatlanul egybe van forrva Plósz államtitkár és miniszter neve.

Ritka szerénység jellemzi az új minisztert. Minden szóvirág nélkül, egész egyszerűen, mint a miniszter Plósz Sándor egész lényé, oly programot fejtett ki, a minőre csak az ő vasszorgalma és bámulatos szak tudása vállalkozhatik.

Ha nálunk ismeretes lenne a fontos beszédnek az a megtiszteltetése, hogy ki-függeszék azt, mint Franciaországban, Plósz beszédének meg kellene adni azt a tiszteletet. Felette fontos és az egész országban örvendő visszhangot fog kelteni, a mit az igazságszolgáltatás olcsóbbá tételéről mondott.

Az új kabinetnek most már mindegyik új minisztere beszélt tehát.

Előttünk van az új miniszterium egész programja; reformatori munkaprogramja, melynek keretében Plósz Sándor nagy dolgot fog művelni.

Országgyűlés.

Apr. 12.

Az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalását ma kezdte meg a képviselőház, s a róla való eleven vitával telt el az ülés. Rohonyi Gyula

formás előadói beszéde után felállt Plósz Sándor igazságügyminiszter és rövid, szabatos, tetszettel fogadott programbeszédét mondott. Mindenekelőtt Szilágyi Dezso előtt hajította meg zászlóját, jelezve, hogy az általa előkészített feladatok végrehajtásában és teljes elkészítésében látja a maga működésének irányát megszabva. Sorra vette azután a készülöben levő törvényalkotásokat s reformokat, mindenkiről meggyőző, őszinte szóval tájékoztatva a figyelmes Házat Hangosbbs tetszést keltett a beszédnek az a része, mely az ügyvédi kar bajainak enyhítéséről szól, s a befejező rész, melyben az igazságszolgáltatás pontoságát, gyorsaságát s lehető olcsóságát vallotta Plósz miniszter programja főponyjainak. Élénk eljenzessel üdvözölte a Ház beszéde befejeztével az igazságügyminisztert.

A vitát a szélsőbali Visontai Soma kezdte, a ki arról interpellálta a minisztert: vajjon fog-e szakítani elődjének rendszerével? Veszter Imre a jobboldalról a kuriai bíróságot ellen szolt, e bíróság tekintélyének megóvása szempontjából; a választási ügyekben való bíráskodást Veszter inkább a közigazgatási bíróságra ruházná.

Mólnár János a bírósági hivatalnokok teljes vasárnapi munkaszünetre, s a gabona-uzsora megfizésére érdekében szólalt fel; Nagy Mihály pedig az igazságszolgáltatás egyes adminisztratív bajait hozta szóba. Végül Komjathy Béla mondott a miniszter beszédéről hosszu kritikát, megsüreggetve több olyan kérdést, mire a programbe-zéd nem terjedt ki.

Apr. 13.

A mai ülés legnevezetesebb része — a vége volt. Plósz Sándor igazságügyminiszter ugyanis beterjesztette a kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslatot. Poldnyi Géza mindjárt indítványozta is, hogy a bizottságok párhuzamosan tárgyalják ezt a javaslatot a vele junktimban álló házaszabály-revizióval, hogy így annál hamarabb készen legyenek vele. Szell Kálmán minisztere-nöknek ez ellen nem is volt kifogása és a maga részéről megígérte, hogy a házaszabály-revizióra kiküldendő bizottság megalakítására lngközelebb megteszi javaslatát. De még tovább is ment a miniszter-nök; alighogy ez a kis vita lezajlott, felállott, indítványozta, hogy a költségvetés részletes tárgyalásának befejeztéig a Ház ülései délután 3 óráig hosszabbittassanak meg. Ehhez is ellenmondás nélkül hozzájárult mindenki.

Az igazságügyi tárca vitájánál Mócsy Antal és Schmidt Károly fejtegették annak részleteit; Schmidt is kikelt többek között a kényszerfotografálás ellen. Györfy Elek a sajtószabadság

lyg lett a ló neve; „Csak előre!”

Csige Nagy Pál uram bekötötte lova négy lábát ronggyal, mint a hogy azt a versenyllovak megkivánják és fölsettál vele Budapes-re. A „Zold Koszoru”-ban vett szállást.

Mindjárt az első napon szóba eredt a fogadással kitől a verseny felől kérdezett egyet-mást.

A fogadás azt a véleményt táplálta, hogy Csige Nagy Pál tömött pánztárcával került föl Budapestre és itt nyereszkedni akar a versenyek alkalmával.

S ez okból történt, hogy megkérde tőle:

— Miért cipei magával azt a gebét?

— Gebét? — kiáltott föl méltatlankodva a kerdezett. — Biz azt nem nevezem gebének. Olyan ló az uram, hogy leveri versenytársát, ha heten is állnak vele egy sorban.

— Ugyan-ugyan! Tan szel ment a lábába, mi?

— Már az az én titkom, — felelé mosolyogva Csige Nagy Pál és megtapogatta zsebében a tapló darabokat.

Nem azért volt a fogadás tíz esztendő buda-pesti adófizető polgár, hogy ezek után ne látta volna tisztán vendégének szárandó terveit. Tudta,

hogy Csige Nagy Pál uramat valaki becsapta; de nem akarta őt ebben a tekintetben fölvilágosítani mert még meg is haragudott volna erre.

Majd megmondják neki odakin a gyepen, hogy a ló tulajdonképen nem a „Csak előre”, hanem jómaga. Találja meg a mit keresett.

Szörül-szóra ugy történt, miként azt a fogadás gondolta.

Csige Nagy Pál büszkén s önézetesen vezette lovat az utca közepén és mikor kiűzött céjához ért, odalépett a pénztáros s két bilétát kért; még az is hozzátette, hogy:

— Egyet nekem, egyet meg a paripámnak, itt n!

A pénztáros ezt halván fölkel s azt felelte: — Varjon.

Néhány perc múlva azonban visszatért, s hozott magával — egy rendőrt.

Nosza, lett nagy ámulása Csige Nagy Pál uramnak, mikor a rendőr hivatalos hangon tudatta vele, hogy a közrend érdekében azonnal távozzék a pénztártól, különben megtudja majd, mi is az a kárhatalom?

— Csige Nagy Pál dacosan ellenkezett. Mert hogy ő éppen olyan állampolgár, mint akár a palatinus vagy a római pápa. Őt hagyják békén, ő futtatni akar, ő nyerni fog. Ő...

A rendőr karonfogta és nagyot rántott rajta. Most már viszi, amiért mindjárt nem engedelmesskedett.

A ló busan kullogott utánunk.

Az uton aztán a közrend éber óre megmagyarázta emberünknek, hogy a löversenyen csak nagy urak és méltóságok tuthathadják lovaikat, szegény ember lovát nem engedte oda. Az jó a szántáshoz, teherhúzáshoz, tipratáshoz.

Csige Nagy Pál uram szomoruan rázta fejét a szavakra, hogy nem ez a rend, nem ez az igazság. Hanem hát mit is tehetne ellene? Semmit. Ha szegény vagy, fixess és hallgass!

A rendőrnek jó szive volt, amennyiben szabad utat engedett a pörül járt ló tulajdonosnak, hogy menjen, a merre neki tetszik. Igaz, hogy az az engedély egy koronájába került Csige-Nagy Pálnak.

Haza tartott. Lehorgasztott, gondolkozó fővel ballagott lova után és időközönként kibabált zsebéből egy-egy darabka taplót egy-egy tüskevirágot...

Azután nagyot sóhajtott és botjával hatalmasan végig vágott a büntelen ló hátán:

— Csak előre, te cudar gebe, csak előre!

visszaállítása és állami büntetőjogi szuverenitásunknak a hadseregbe való bevitele mellett hozta fel érveit.

Polónyi Géza Veszter Imrénék a kuriai bírások elleni beszédével foglalkozott.

Veszter Imre személyes felszólalása után még Major Ferenc beszélt, majd Plósz miniszter reflektált az egyes kifogásokra. A további vita folyamán Meskó László, majd pedig Rakovszky István szólalt föl; ez utóbbi szóba hozta, hogy az ügyesség miért nem avatkozott bele az Engel-féle borhamisítás dolgába? Ő úgy tudja, hogy azért nem, mivel abba igen magas állású személyek vannak belekeverve; ő különben nem nyugszik addig, míg ez a dolog tisztába hozva nincs.

Plósz igazságügyminiszter arra kerte Rakovszkyt, hogy a tényelések kiderítéseig ne ítélje el az ügyességet.

A tárcza többi tételeit vita nélkül elfogadták. Az meg már vilóságos bosszorkány-gyorsaság a hogy a Ház a honvédelmi tárcát letárgyalta. Fejérváry miniszter betegsége miatt nem lévén jelen, őt Gromon államtitkár képviselte. Az egyik felszólaló: gróf Benyovszky Sándor, nem is a tárcához szólott, hanem a leszerelési tervekkel foglalkozott; Kossuth Ferenc pedig most is követelte a honvédségnek tüzerséggel és műszaki csapatokkal leendő ellátását. Gromon röviden válaszolt; Benyovszky az eltele, hogy a leszerelési ügy a diplomáciai ügyhöz tartozik, Kossuthnak pedig, hogy a pénzügyi tekintetek gátolják a honvédség ellátását tüzerséggel. Az egész vita nem tartott húsz percig sem.

Apr. 14.

Az első ülés, a melyik három óráig volt meghosszabítva — félkettőt tartott. A t. honatyák úgy látszik, megijedtek az ötórás ülésektől és már ma befejezték a pénzügyi tárcza vitáját, a mivel azután az egész költségvetési vita is be van fejezve. Ennek folytán az ülés végén Lukács pénzügyminiszter be is nyújtotta a költségvetési törvényjavaslatot, az appropriációt, a mi alighanem már kedden tárgyalás alá kerül.

A pénzügyi tárcához elsőnek Komjáthy Béla szólott, különösen az italmérségi dolgokat feszegetvén. Utána Polónyi Géza váltotta be azt az igérteit, hogy a pénzügyminiszter iránt érzett fokozott bizalmatlanságának kifejezést fog adni.

Lukács miniszter, Major Ferenc beszede és a vita bezárása után beszélt és védekezett. Ő nem Deak Ferenc, hogy a ketes mandátumot visszautasítsa. Az ischli klauzulára nézve részben ismételte, a mit már előzőleg mondott, részben azzal védekezett, hogy az önálló vámtérdek az a szerződési formának kizárása csakis célszerűségi okokból történt. A késedelmi komatókra nézve szintén régebbi nyilatkozataira utalt. Beszede többi részében mondta, hogy intézkedni szándékozik, hogy a biztosító-társaságok díjtartalmakait hazai papirokban kelyezzék el és hogy nemsokára előterjeszti az adóreformot.

A tárcza többi tételeit Perczel Béni tüneményes gyorsasággal hadarta el, hogy volt, egynegyed kettőre a tárgyalásnak vége volt. Így a holnap esti ötórás ülésre nagyon sovány napirend maradt a kérvények 9 ik és 10-ik sorjegyzéke. A Ház ennek folytán nyomban elhatározta, hogy az üléseknek régi idő artamát állítja vissza.

A kereskedő ifjakról.

(Válasz Fehér Lipót urnak.)

Nincs nevelésesebb az alaptalan okoskodásnál; nemkülönben nagyobb gorombaság sincs, mint másokat oktanni akarni ahhoz való tu omány nélkül.

Nehaival Széchenyi István prof, a legnagyobb magyar szavait kell idéznem a Zalai Közönség-

mult heti számában „Kereskedő ifjak” cím alatt megjelent cikke.

Nem azért mintha nem rejjenek abban néhol igazság; mert igaz például az, hogy a mai modern kereskedőnek sokoldalú tudományon, nagy szakértelműen kívül társadalmi műveltséggel is kell rendelkeznie, hogy megálhasson szírdán, s érvényre emelkedhessen, mint kereskedő.

Alaptalan vadaskodása, ker. ifjakról alkotott feldületes ítélete kényszerítenek azonban, hogy tollat vezyek kezembe becüületünk megvédése céljából. Mert ha ezt nem tenném — az eddig megjelent cikksorozatokból következtelve — végre az összes társadalmi bajokért a ker. ifjakat vádolnánk.

Hogy vannak, kik olyan bálokat, mulatóhelyeket látogatnak, melyek hivatásuk s társadalmi állásukkal össze nem egyeztetetők; sőt hogy olyan is van köztünk, kinek szenvedélyvé lett a ma már egész világon elterjedt kártya játékot: vajjon megtámadhatók-e ezért a ker. ifjak öszesége?

Tekintsünk vissza századokkal a nemzetek életébe, és tapasztaloi fogjuk, hogy régidőktől fogva a mai napig folyton vannak társadalmi betegségek, melyek a legmagasabb társadalom tagjait éppen úgy meglepték, mint a legalsókat s melyek gyógyítására nem a toll, hanem az idő van hivatal.

Jó még, hogy e társadalmi betegségek jóval kisebb merveket ötenek, mint azt a cikkirő bizonyítani iparkodott!

Hogy a kereskedő ifjak társadalmi állásuk s pályájuk fontos-ágához képest művelődnek-e; hogy törekednek-e a hazának hasznos polgáraivá s a társadalomnak számottevő tagjaivá lenni; avagy cikkirő szerint, csakugyan kivételtek-e minden nemes érzesből — hadi anyát úgy ott hol a bűnök melegágya van, — s az ifju általán mámorában szenvedve megássa korai sirját egészségen-k és drága becüületnek: ezt csak úgy feltélesen elbirálni nem lehet, nem szabad.

Nem akarom ékes szavakkal ennek ellenkezőjét bizonyítani, mert Petőfi Sándor költőnk szavai szerint: „minden Demosthenesnél szebben beszél e tett!” Tehát, bizonyítson a ker. ifjak. cselekedetessége mellett is, ékes szavak helyett a tett!

Aug van munkás osztály, mely hosszabb és fárasztóbb munkával lenne terhelve, mint a kereskedő ifjuság. Kora reggeltől későestig ott találjuk serényen dolgozva. De nemcsak üzletőknek gyakorlati részével foglalkoznak, hanem bár lassan, de mindinkább helyet foglalnak a művelt társadalomban és főnökeik becüületét és bizalmát vivják ki maguknak; — s főleg városunkban — hosszú éveken át működnek, mint az üzletek esetleg vállalatok hasznos tagjai, és nagyrészk szerencsés önműködésükre is vergődött.

Képes e erre egy lelkében megromlott s tudományt megvető, illetve nem ismerő ember? Nagy szakértelem, sokoldalú tanulmány és még nagyobb törekvés kell ehhez.

Hogy a ker. ifjak önképző körében tartott szépirodalmi és jogi előadásokat kellően nem pártolták, nem látogattak: nem szolgálhat döntő erőt műveltségi érzékükre s érdeklődésükre; még akkor sem, ha a vád egyenesen őket terhelte. De sajnos: e tárgyban az „Önképző kör” vezetősége részéről történt tévedés; mutasztásokról nem is akarla szólni. Hiába hangoztatták egyesek jóslatukat ilyenemű előadások sikertelenségéről: ők hajha atlanok akartak maradni.

Eleinte az ifjuság tömegesen gyűlt az előadásra, figyelemmel halgatta végig s a nemes miszióit teljesítő előadót hosszantartó tapsal jutalmazta.

Nem így lett később! Az ifjabb csoportokat képezve hajtoztatták hogy biz nem ilyesmire számítottak, hanem kereskedelmi levelezésre, számtanra, áru- és keres edelemismére, szóval oly dolgokra, melyek első sorban szükségesek. Ezek után aztán jónak látták továbbra is úgy bővíteni ismereteiket, mint előbb: önképzés, illetve magántanulás útján.

Mert csalódik az, ki azt hiszi, hogy a ker. ifju csak élvezet hajhász.

Az élvezeteknek is megvan a maguk határa. Meglehet, hogy vannak kikre talál a Z. K. cikkje; de korántsem annyian, hogy azért egy egész osztályt meglehessen támadni. Nem ilyesmire van szükségük a serdülő tanulni vágyó ifjaknak, hanem útmutatásra, hogy nehéz pályájukon ismeretük miképp fejleszthetik celszerűen. Evvel

azután egyttal szép és fontos misziót is lehet teljesíteni.

Válaszomban nem személyeskedés, kizárólagosan a ker. ifjak félreismeri viszonyainak helyes megvilágítása iránti szándék vezérelt; melyet midőn kijelentek, cikkekemnek egyik írónk: Kőrösy szavaiival zárom: „Rágalom ellen legjobb vigasztalás, hogy hivány gyümölcsre nem száll a darázs!”

Mondschein Béla.

H I R E K.

— Zurna Károly — kerületi parancsnok. Székesfejérvárról vett értesülésünk szerint a m. kir. honvéd-égnél Forinyak Gyula tábornok, adlattu, küszöbön levő nyugdíjazása alkalmából a vezető állásokban több személyi változás várható, melyeknek során Zurna Károly vezér-örnyök, a pécsi honvéd dandár parancsnoka az V. honvéd-kerület parancsnokává fog kinevezettni.

— Gazdasági tudósító. A földművelésügyi miniszter Székessy Aladar letényei lakost Zalavármegye letényei járására nézve a gazdasági tudósító tisztességgel bizta meg.

— Házasság. Májó János m. kir. posta és távirat tiszt Nagy-Kanizsán, szerdán délután házasságot kötött Knauz Julián kisasszonynyal, m. kir. postaküldővel Nagy-Kanizsáról.

— Halálhíradás. A következő gyászjelentést kaptuk: Almlírott egy a saját, miot testvérei, valamint az összes rokonság részében fájdalomtól megtört szívvel jeleni lelejtethetetlen tiink, illetve testvérük Márkus Gézának f. vi apr. hó 14-én d. e. 10 óraker, életének 22. évében történt gyászos elhunyat. Molnár, 1899. április 11-én. Márkus Sándor és neje szül. Körmendy Emma mint szülők. Márkus Gizella férj. Rasputnik Lászlóné. Ilonka és Margit testvérek. Rasputnik László sógora.

— Orvosgyógyászati közgyűlés. Az Országos Orvos-Szövetségnek Zalavármegyei Fiókgyógyászata április 29-én délelőt 9 óraker Nagy-Kanizsán a „Polgari Egylet” termében közgyűlést tart. Tárgy-ozarati: 1. A választmány jelentése és az abban foglalt indítványok tárgyalása. 2. A tisztikarnak 3 évre leendő választása. 3. Somogyvármegyei „Fiókgyógyászati” felhívása. 4. Az magy. áll. bizt. társaságnak az „Országos Orvos-Szövetség” elnökségéhez intézett s a vármegyei tiszt. orvoshoz megküldött beadványa. 5. Az évi tagsági díj meghatározása. A közgyűlés után déli 12 óraker társas-ebéd lesz. A részvétel iránti bejelentések dr. Rácz Kálmán nkanizsai városi orvos urhoz intézendők.

— Köszorupótló adományok. F. hó 11-én elhunyt Löwinger Ignác született Lessner Paula urnó iránti kegyeletök jeléni adakoztak: Löwinger Ignác azzonali kiosztásra 50 frt. Löwinger Hermina, Bernát, Amalia és Camilla 5—5 frtot; Weisz Lina 2 frt. Löwinger Lajos és neje 10 frt. Dr. Szüksits Nandorné 5 frt. Löwy Adolf és neje 5 frt. Stolzer Gusztáv és neje 5 frt. özv. Rechnitz Vilmosné 5 frt. Hirschler Udón és neje 2 frt. Dobrin Ignác és neje 2 frt. Herzfeld Már 2 frt. Sommer Sándor és neje 5 frt. Dr. Szabó Zsigmond és neje 6 frt. Sauer Edene 2 frt. Vidor Samu 5 frt. Összesen 126 frt. A nagykanizsai Chevra Kárisa.

— Foghazai könyvtár. A nagykanizsai fogház könyvtárát gyarapították: A földművelésügyi min-sterium I. kötet, Strém és Klein öeg 25 kötet. Fischer Falóp 2 kötet. Wajdits József 2 kötet. dr. Szabó Zsigmond 8 kötet. Halls István 3 kötet, dr. Szigethy Károly 2 kötet. könyvvel. A könyvtár 376 kötetből áll. Az adományokért köszönetet mond és újabb könyvadományokat kér a nagykanizsai királyi ügyesség.

— A színház körül. A rendőrség által külfüggesztett tilalmi szöke dacára a színelőadások idején felvonás közben nemcsak a lépcsőházban, hanem a főbejárat (penzár) előtt levő zárt folyosón is szivaroznak a kevésbé jó izlésű színházlátogatók. Negyvenötven tüstörnyas műpároló tódul ilyenkor az alig 200 méternyi folyosóra s egy pillanat elegendő arra, hogy a cigarettafüst a terem levegőjét élvezetelenné tegye. A csengelesre az égő cigaretták a padlózatra kerülnek és ott illuminálnak egész addig, a meddig a szin-

házból kijövő tömegbe szorult nőseleg ruházatával e-esteg el nem oltja. A kiküldött rendőr dehvay is merne rendre utasítani a cigarettázás céljából összegyülekezett műpartolókat. A közönség bizottsága megköveteli, hogy az ügyeletes rendőrtisztviselő szigorúan ügyeljen arra, hogy a rendőrkapitányság tilalma be is tartassék. — Ugyanezen szempontból kívánatos továbbá, hogy a színháznak több kijárata legyen. Az előadásokat a közönség tömegesen látogatja és így legcsekélyebb pánik is veszélyt okozhat, mert az ajtók egynek kivételével zárva vannak. Szívesen halljuk, hogy nemcsak a színházhoz kivezető ajtók, hanem az egyleti helyiségekkel közlekedő két nagy ajtó is a közönség rendelkezésére állanak, melyek természetesen csak szükség esetében vehetők igénybe.

Nyelcszer lepottháromszor szökött. Ezen nem mindennapi rekordot érte el *Vucsenik*. Regina 22 éves alsódomborui leány, kit több rendbeli lopás miatt először is Varasdon tartóztatnak le. Ez időben a leány beteg lévén, a járásbírósa a közkórházban ápoltatta, honnét azonban megázokott, de csakhamar a csáktornyai csendőrség kezébe került, mely őt beszozágtatta a perliki járásbírósnak. De ezen bíróság zárkájában sem érezte jól magát, és a kívülről illő kályhát lebontva, azon át megszökött. Nagy-pénteken már ismét a varasdi járásbírósa fogházába találjuk *Vucsenik* Reginát, honnét azonban ugyanazon módon, mint a perliki fogházból, megszökött. Április elején Nagy-Kanizsára tette át működése színhelyét, itt azonban f. hó. 7-én este *Szalay József* fogházból felismerie és letartóztatja. A letartóztatás azonban némi akadályokba ütközött, mert a leány erő védőjére talált egy honvéd személyében, ki nem szívesen látta, hogy kedvesét karjaiból kiragadják és olyan helyre tegyék, honnét nem egy könnyen fog kiszabadulni.

Az „udvari” cím adományozása. A kereskedelmi miniszter a következő értesítést adta ki: Az udvari cím adományozásáért fizetendő díjak tekintetében megállapított 5 ó császári és apostoli királyi felsége f. évi március hó 9-én kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyott új szabályzat értelmében ezen díj minden egyes ily udvari címet nyerő egyén után ezer (1000) forint lesz és pedig akkor is, ha az illető egyének egy társas-cég tagjai. Ugyanekkora összeg fizetendő az újonnan belépő cégtárs által, ha az udvari cím őrá is kiterjesztetik. Az udvari címek egy vagy több illetéktől való átvétele új címadományozással azonosnak tekintendő, miért is a díj ily esetekben is minden egyes címnyerő által fizetendő.

Megszökött diák. Nagy-Kanizsán még nagyon sokan lagnak emlékezni *Szentmarjai* pénzügyőri szemézsre, ki most Kaposvárott pénzügyőri biztos. Ezt gyermekekkel megaldo t apát ugyan-csak igénybe vehetik a nevelési gondok, különösen, ha gyermekeinek mindegyikében olyan erősen kifejtett a kalandokra való hajlam, mint Jenő fiában. Erről a következőket olvastuk a *Pécsi Naplóban*: Úriasan öltözött tizenhárom éves kis fiúcskát fogott el ma reggel öt órakor egy rendőr a városban, mert celtalanul csatagolt szerte az utcákban. *Szentmarjai* Jenőnek hívják a kis csavargót, *Szentmarjai* kaposvári pénzügyőri biztos fia és az ottani gimnázium növendéke. A kis fiú unalmasnak találta az iskola (üledt levegőjét, földspott Robinzonnak és vasárnap reggel elbucszott könyvtől és megszökött a szülői háztól. Elgyődrve, elcsigázva, kiéhezve jutott el a kis kalandor Pécsre; sirva panaszkolta el, hogy három nap óta már nem evett, mert nem mert sehol sem bekopogtatni. Állig ültette le Selényi biztos a kis Robinzont, mely álomba merült a majdnem négy órán át aludt zavartalanul a kis elfaradt utas. Ekkor tejet és keneret adott neki enni, de néhány kanállal csuszott csak le, ismét elaludt. A kis fiú szüleit táviratilag értesítették és délután a kis Robinzon sirva-ríva ölelte már át édes apját. A nagy örömben bizony megelégedezett az otthon hagyott könyvekről, meg a latin nyelvtanról, a mely olyan irgalmatlanul nebezen maradt az ő kis fejében.

Miért jó a könyv? Felsőcses királyunk elődje, V. Ferdinánd, nem volt nagy barátja az olvasásnak. Csak nagy ritkán vett könyvet a kezébe, holott az udvari könyvkereskedés valamennyi írodalmi újdonságot megküldötte neki. Egy forró nyári délután azonban küönös eset történt. Az üvegajtó mögött varakozó lakáj ugyanaz észrevette, hogy az uralkodó

egy hatalmas kötetei vesz kezébe s éppen akkor érkezett meg az udvari gyónató atya, aki ő felsége tudományosját észrevéve, nem is merészelt benyitni a terembe. A király rövid várakozás után gyorsan és erősen becsapta a könyvet, majd óvatosan ismét fölnyitotta és örömtől sugárzó arccal mondotta a most már belépő lelkésznek: „Sokáig bosszantott, de ime mégis elcsiptem ezt a — legyet.”

Borkiállítás. Az I. mezőgazdasági országos kiállítás keretében, mely köztudomásulag f. évi szeptember hó 3–10-ig tartatik meg Szegeden, hirdijazzással egybekötött borkiállítás is rendeztetik, melyen az ország minden borvidéke képviselve lesz. Ezzel tehát szíves tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a borkiállításon való jelentkezés végső terminusa június 1-ére van megállapítva, miért is a résztvevő termelőknek már hozzá kell látniok boraik fejteséhez, derítéséhez, palackérettségre való kipróbálásához. A borok beküldésének határideje június 30-ára lett kitűzve; a cím, hogy a borok havá küldendők, a résztvevőkkel idejében lesz tudatva. Felvilágosításért és bejelentési izekért Drucker Jenő csoportbiztoshoz lehet fordulni (Budapest, Üllői-ut, Köztelek).

A Zoltán Béla udvari szállítás buda-pesti gyógy-zerája felhívja t. olvasóink figyelmé- az általa forgalomba hozott kitiűnő és csalihatatlan hatású csuz és köszvény elleni kenőcsre, (üvegje 1 fr.) mely még oly betegeknek is, kik 15–20 éven át különféle szereket, sőt fürdőket eredménytelenül használtak, néhány nap alatt a leg-odasabb eredményeket idézte elő a teljes gyógyulást hozott létre.

„Jelentékeny kereset kínálkozik egy első rangú vállalatnál, művelt, erőleves számára. Bővebb felvilágosítást nyerhetni levélbeni megkeresésre N. A. Pécs poste-restante.

Színészet.

Szerdán *A kornevilli harangok* szözlaltak meg színházunkban. A harangok megszólalása nemcsak a fellegetek, — melyekből sűrűn hullott alá az eső nem tudtak szétoszlalni, hanem azon egyöntetű véleményt sem, hogy ezen előadás volt a leggyöngébb, melyet eddig Halmai társulatótól láttunk. Megtörtént azon, a színi krónikában szinte páratlan eset, hogy egy fiatal, szép törekvésű tehetséges kezdő ez alkalommal gyengéssé annyira beárnyékolta a különben erőseket, hogy ezeket is gyengéknek láttuk. A kis Zsermén (*Kövy* Juliska) mivelte ezen csodát. Gyenge vállaira szoktalan nagy terhet raktak, mire látszólag előkészítve sem volt. *Kövy* Juliska igazi színészszer, van benne sok vállalkozási szellem és meg több ambíció: azt hitte, vagy tán inkább elhitették vele, hogy ezen vállalkozása is — ugy mint az eddigiek — sikerrel fog járni. Hogy nem így történt, nem az ő rovasára írjuk. Sem *Rédey* (Grenisó) sem *Sárközy* nem voltak ez este azok a kifogástalan énekesek, mint minőknek őket ismerjük. Csak *Léay* Sárkában (Szerpolette) láttuk a régit. Ő volt az egyedül, kire a kornevilli harangok vesztelheteket jelző szomorú zugaása befolyással nem volt; az ő aranyos kedélyét, temperamentumát nem ronthatja meg senki és semmi, hát ha még el is énekelheti búvös szeméinek állandó kupléját: »a tekints ide, tekints oda-kuplét, mely olyan, mintha egyenesen az ő számára írták volna. — akkor elmaradhatatlan a hatás. — *Nagy* Gyula Gáspár apóvala meg voltunk elégedve. A zenekar ez este teljes összhangban volt a szereplők legtöbbjéve.

Csütörtökön *Thury* Zoltán színművét *A katonákat* adták másodszer, jólátogatott ház előtt. A darab kitiűnő előadásban ez este is megette hatását és meghozta a szereplőknek a közönség gyakran felhangzó tetszésnyilvánítását.

Pénteken: *A szökött katoná,* népszínmű, zóna előadása oly nagy közönséget vonzott a színházba, hogy a jegykiadást a helyszüke miatt ismét be kellett szüntetni. Ugy látszik, hogy az igazgató igen helyes irányt követ, midőn a rigbb jó népszínműveket veszi elő zóna-előadásra, nem pedig len valami értéktelen újabb darabot, mely egyéb ingerrel nem bír, mint az újdonság ingerével.

Az egybevágo előadás nagy sikerét legiukább *Sárközy* Antal [Gergely] mozdította elő komoly játékkal, érzelmes énekekkel. *Nagy* Gyula (Lajos szabó) *Tiszta* [Pista kovács] ez alkalommal is kitiűnően felelt meg szerepeiknek; *Léay* Sárka

Julia szerepében vonta nagára a figyelmet; kedves bájos volt, mint mindig.

A többi kisebb szerepek is mind jó kezekben voltak.

Szombaton. *Az aranylakodalom* *Beöthy* és *Rakosi* hazafias történelmi darabja került bemutatásra. Az előadásra visszatérünk.

Heti műs or.

Vasárnap: d. u. *Jani és Juci* (bohózat fél helyárrakkal.) *Este Aranylakodalom* eredeti történelmi színmű.

Ítélon: *Quasimodo* [dráma fél helyárrakkal] K-dden: *A nőszabó* (bohózatot vigjáték) itt elő-ször.

Szerdán: *A bányamester* (operette) Csütörtökön: *A nők barátja* (vig színmű) Pénteken: *A fenelányok* [életkép fél helyárrakkal.]

Szombaton: *A boszorkánydr* (operette.)

Törvéyszék.

— **Végvárgyalások és ítélethirdetések.** —

1899. április hó 17-én.

1. Három rendbeli lopás büntette miatt vádolt *Jámbor* Mari elleni büntügyben végvárgyalás. —

2. Idegen ingó dolog szándékos megrongálásának vétsége miatt vádolt *Ujj Rozália* elleni büntügyben végvárgyalás. —

3. Lopás büntette és 2 rendbeli lopás vétsége miatt vádolt *Keszthelyi* Károly elleni büntügyben — végvárgyalás. —

4. Rablás büntetével vádolt *Horváth* Sándor 's társa elleni büntügyben — ítélethirdetés.

5. Hatóság elleni erőszak büntette, közönd elleni kihágás és mezőrendőri kihágás miatt vádolt *Lechkecz* Lukács elleni büntügyben — ítélethirdetés. —

6. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt vádolt *Gábor* (Princsa) *Györgyne* szül. *Németh* Juli elleni büntügyben — ítélethirdetés. —

1899. április hó 19-én

1. Lopás büntette és vétsége miatt vádolt *Németh* Vilma 's társai elleni büntügyben — végvárgyalás. —

2. Sikksasztás vétsége miatt vádolt *Palfi* Peter elleni büntügyben — végvárgyalás. —

3. Zsarolás vétsége miatt vádolt *Hergyavi* János 's társa elleni büntügyben — végvárgyalás. —

4. Szándékos emberölés kísérletének büntette miatt vádolt *Herceg* Jánosné szül. *Szabó* Rozsi elleni büntügyben — ítélethirdetés. —

5. Súlyos testi sértés büntette miatt vádolt *Czuppan* Károly elleni büntügyben — ítélethirdetés. —

6. Súlyos testi sértés büntette miatt vádolt *Malik* Ferenc 's társa elleni büntügyben — ítélethirdetés. —

1899. április hó 21-én.

1. Halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt vádolt *Glovecz* József elleni büntügyben — végvárgyalás. —

2. Orgazdaság büntette miatt vádolt *Szakács* Ignác elleni büntügyben — végvárgyalás. —

Hazafias felhívás.

Az egészségügyi hatóságok, orvosi szakkörök, sőt még a laikus világ is a természetes, tartalomdus savanyu vizek iránt egy idő óta a legnagyobb figyelemmel vannak. A „Kárpát Egyelst” balneológiai osztálya, amelynek mindenféle állásu emberek ezrei tagjai, a múlt évben hazafias s impozáns felhívást intézett az egészségügyi körökhöz, amelynek hatása máris érezhető és reményünk van arra, hogy a legjobb siker fogja koronázni törekvésőt. Vajha! ez a hangulatjeljes, hazafias felhívás azon időköz elhangoznék, amíg azt a tettek követik.

Ez a felhívás mindenek előtt hángulyozása: 1. A hazai föld kincseit, amelyeknek aranyos mennyiségét Európa egy országa sem mulja felüli; ezeket a magyar nagy közönségnek hivatott részről szemé elő kell állítani, különös tekintettel számítalan ásványvizeinkre, különösen

IRODALOM.

savanyú vizeinkre, a melyek már eddig elé is nemzeti italok.

2. A hazai kut. vállalatok segítségével folytan a termékek mennyiségben importált külföldi vizek (jellesen a cseh „Giesshübl”, „Krondorfi”, a stájer „Regedei”, „Radeini”, „Rohitsi”, „Gleichenbergi”, „János forrás” és mások) nem sokáig fognak az eddigi mód szerinti Magyarországon dominálni.

Ha minden illetékes faktor ezt elősegíti, (mint a hatóságok, iparkamarák, orvosok, a sajtó, — különösen a szakorvosok — kereskedők, vendéglősök, elárutók és az intelligens, belátó közönség), akkor az eredmény nem maradhat el.

3. Ezáltal vizeinknek kitűnő minőségöknel fogva ut nyitnak meg a világpiacra (miken a cseh és stájer vizeknek), amennyiben ez már most is kiterjedt módon meg nem történt volna. A világhírű magyar borokkal teljesen konkuráló képesek a magyar ásványvizek, különösen a savanyúvizek és e tekintetben nem is szorulunk a külföldi savanyúvizekre.

Ebben az értelemben Vasvármegye alispánja dr. Károlyi Antal ur a múlt évben követendő példányképpel felhívást bocsátott ki valamennyi főszolgabíróhoz azzal, hogy saját határkörükben oda törekedjenek, hogy a hazai ásvány-, — különösen savanyúvizek felsegélyezésére az illetékes egyeket meggyarják. Ezen nemes és hazafias felhívás alkalmával dr. Károlyi Antal alispán urnak valószínűleg azon gondolat lebegett szeme előtt, hogy a magyar nagy közönség a külföldi forrásvizeket a hazaiaktól a legkritikább esetekben tudja megkülönböztetni.

A stájer határtól kezdve egészen a Dunáig a „Petánzi Széchenyi forrás”-on kívül forgalomban vannak a „Mohai”, „Sóskuti” és a „Német-kereszturi” vizek. A többi száz taan ásványviz a Duna balparti vidékéhez tartozik, ahol is a külföldi versenytől teljesen mentek maradnak. Egészen másképen áll az Vau- és Zalamegyékben. A Stájer „Regedei”, a „Petánzi” kárára monopolizálni akar annyira hihetetlen alacsony eszközökkel, amelyek leírása illusztrációval és amelyek Németországban büntetés alá esnek. (Tisztességtelen versenyesítés.) A cél, amelynek az eszközt szentesítésre kellene, a rakóvetésző jelentékeny áremelkedés, ha a megelőzőt áremelés által a hazai vizek tönkre tettek. A kezdete már megvan.

Ez a ráerőszakolt küzdelme a „Regedei” és „Radeini” vizeknek (amelyek most porosz kéz alatt egyesültek) már 17 éve tart. Most erősebb, mint valaha. Az egyes. eseteket már egyszer, külön tárgyaltam, bizonyítékul: „mily nehéz Magyarországon önálló ipari és kereskedelmi vállalatokkal a berajzó külföld ellen eredménynyel küzdeni, hacsak a hazai fogyasztó közönség kíméletlenül vasmarokkal arra nem törekszik hogy természetes tulajdonjogait megvédje és elválj oly emberektől, akik szokva vannak, Magyarországot léjös tehének tekinteni mindenféle jött-ment részére, akik markukba nevetnek és hatalmas pocakukat simogatják, hogy magyar pénzben meghíztak és azután megvetőleg tekintenek le a magyar „betyár”-ra, akit még, ha lehet, meg is ragnak.

Petánzi (Széchenyit), április havában.

Vogler József,

17 éve a saját felügyelete alatt lévő Petánzi kut tulajdonosa. 22 éve virilista Zalavármegyében.

Összehasonlítási táblázat.

10.000 részben a legértékesebb alkotórészből van:	
Petánzi (Magyarország)	Krondorfi (Csehország)
Szénsav 48.214	30.846
Szénsavas Natron 30.894	8.873
„ Lithion 0.342	0.035
„ Magnesia 2.759	2.751
Chlornatrium . . . 7.281	—
89.490	42.506
(Csehország)	(Magyarország)
Szénsav 29.339	30.723
Szénsavas Natron 9.430	0.441
„ Lithion 0.065	0.094
„ Magnesia 1.400	3.424
Chlornatrium . . . 0.029	—
39.263	34.662

Nagy meglepetést szerzett s valóban méltó feltűnést kellett a magyar társadalom minden rétegében a „Rejtelmes Világ” hűsveti száma. Gyönyörű rózsaszínű alakra nyomott s remek szép stílusú címképpel ellátott borítékán kívül a magyar spiritualizmusnak emez egyetlen organuma 24 teljes oldalnyi gazdag, illusztrált tartalommal jelent meg s pompásan sikerült reprodukciókban öt nagy eredeti s csodálatos szellemrajzot mutat be, ezenkívül meg külön önálló műmellékletként csatolva van a laphoz Akásköv Sándor arcképe is pompás kivitelben. Ez a kiváló gond, a mely a „Rejtelmes Világ” minden egyes számának szerkesztésében megnyilvánul, az a dus, változatos eleven tollal írt magas színvonalon álló beltartalom, az az izlées fényes és pazar kiállítás, mely egész külsején előmlik, magyarázhatja meg egyedül azt a páratlan érdeklődést, mely a „Rejtelmes Világ” iránt lépten nyomon megnyilvánul. Hogy ünnepi számának mily rendkívül érdekes tartalma van, legyen elég csak a következőket kiemelnünk: A halhatóság. (B. M.) — Hazai szelenszók. (Az első találkozás. A szebekendő meg a korona. A beszédnőnyi gyermek-médium — A szellemhárvárt irányszméi (Madách Aladar) — Tárcza; Nagypénteken (Markus Jenő). — A titkosatos esküpaditőr (Pogács Kornél). — Egyről-másról; Misztifikációk az ó korból (Somogyi Emil). — Telepátikus esetek. Egy érdekes örökösödési pör. — A hűsveti melléklet tartalma: Resurrekxit (költemény; Madách Aladar). — Ünnepeitünk (Rechnitz Ignác). — A hűsveti Sardon „Spiritualizmus” című drámájának első felvonása. — A szellemjárás és a szellemrajzok (5 nagy illusztrációval. Irta Pogács Kornél). — Egy érdekes szellemköltemény. — A bejeltesült álom. — Ezenkívül ugyancsak a hűsveti számban kessdi meg a „Rejtelmes Világ” köslnői dr. Akásköv Sándor, valósgos belső titkos cári államtanácsos tollából, két kötetes, korszerű alkotott munkáját, a melynek címe: Personalizmus, Animizmus és a gyakorlati Spiritualizmus. Ezt a kiváló munkát miként a „Rejtelmes Világ” jelzi, több mint ötven eredeti fényképfelvétele, topografikus rajz stb fogja díszíteni. A lap nagy terjedelme s rendezeti megjelenése dacára az előtettseti árak maradtak a régiak: t. i. egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., ánoan papírosra nyomva pedig: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr., mely összeget a lap kiadóhivatalához, Budapest, VIII., Üllői-ut 12., kell küldeni. Kívánatra a kiadóhivatal bárkinek ingyen küld mutatványssámat, a ki esiránt egy levelezési lapon kereszt meg. A rendkívül olcsó s a maga nemében páratlan hotilapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Fűzet az indiai művészetéről. A csodálatos báju meszevilága való, dugaszgád, buja indiai művészetéről egy kis fűzet jelen meg legközelebb. A fűzet főként az indiai építőművészetet foglalkozik, s sokat beszél az ellorai híres sziklatemplomról. A déli stílus elegánsakbba remeke a VIII., században keletkezett. Még pedig sajátsgos módon Nem a fala emberi munka, hanem az űrge. Nem odahordták az építőanyagot, hanem elhordták a hegyet, csak ott hagyva meg a formázást alkotását, a hol az embernek falra volt szüksége; 50 láb széles, 270 láb mély templomudvart vájták a hegybe. Az udvaron belől megmaradt a hegy tömege, s ezt átalakították templomná. A templom négyzetes, „vimána” a legfelső koronázata 90 láb magas van a föld felett. A falakat az indiai mythológiából vett képek díszítik. s a nagy hősköltemények alakjai. Sajnos, India gazdag mysticizmusának kevés ismerője van. művészetét kevesen tanulmányozták, pedig a díszítő-formák ily páratlan gasdasága sehol másutt nem található. Esért is igen nagy szolgálatot tesz s tiszet, mely gyönyörű képekben s tudomány mai színvonalán álló szövegben magyarázza a sajátos cultura szűlőit, s buja föld terméket, melyet nem ártana a művészet számára meggyezzen felfedezni. A fűzet természetesen a „Nagy Képes Világtörténet” legújabb fűzete. Az egész munka 12 kötetből fog állani. Szerkesztője Marschal Henrik. Egy kötet ára díszkötésben 3 frt, fűzetként is kapható. Megjelen minden héten egy fűzet, s 30 kr. Kapható Révai Testvérek könyvesházában (Üllői-ut 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben.

Pípacsek. Irta Reim Lajos. Jóleső, derült világnézet és könnyed kedély jellemzik e vers kötetet közel száz versével. Szerzője neves hirlapíró, ki helyesen cselekedett, hogy egybegyűjté e verseket, melyek szépen rimelő sorokkal és üde tartalmukkal kellemes órákat szereznek az olvasónak. Kiváló érdeme a költőnek, hogy nem áll be a világtájdalmas poéták sorába, hanem inkább gyengéd szatírával mosolyog a ferde társadalom és emberi gyarlóságok fölött. A lányok hűtlenségét nem átkozza, de természetesen látja, mert „a leány tud szeretni híven, de csak röviden.” Egyáltalán semmi keserűség nem rontja le a rokonszenvet, melyet a költő kelt bennünk verseivel, egy igen okosan gondolkodó ifju elmének rimekbe zárt axiomáival, melyek szívünket s elménket elejétől végig lekötve tartják. A kötet kiadója Hollán Sándorné urnő ó méltóságának van ajánlva s 1 frtért szerzőnél (Bpest, VIII. József-körút 66.) kapható

Petike.

— Vörösmarty után szabadon. —

Buszogórván ül Petike, ha ha ha! Péter es bu! a mennykőbe mi baja? Anyja kémi hü szomokba jó öreg! Azt gondolja fiacskája tán beteg. — Kell galuska, Peti fiam, eszel-e? — Dehogy eszem, dehogy eszem, ki vele! — Kell bor, édes, szép fiacskám isszol-e? — Dehogy iszem, dehogy iszem el vele? — Kalpagodra toll, mentéred rókaprém? — Mit nekem toll, mit nekem prém, sarkantyú! Ha szivemben, mint a róka rág a bu! Egy barátom van nekem csak, a halál; Az tudom hogy innen onnan, lekaszáll!

— Az egekre Peti fiam me ne halj! Anyi benned a sóhajás mat a raj. Atidézsem tán Julikát, lathaszd? — Sohas lássam közelemben a csalját. Kiátzotta a szivemet galádú! Megvizagtal majd a halál magatúl, — Fisszesek a „Pillangó” tán elő? Szól sóváran Péter s nagyot is nyel ő: — Azt! Attól a tet zállott is felédül! S hihetetlen, mily k ísbe is kerül!

A „Pillangó” előfizetni í a egész évre csak 4 frt, fél évre 1 frt. Előfizetni lehet a „Pillangó” kiadóhivatalánál Budapeston, VI., Teréz-körút 30.

C S A R N O K.

Száz pengőért.

Irta: Stampay Miklós.

Már az utolsó ingó vagyonomat is elküldtem a zálogba, magasabb szellemi kiképesztés céljából; helyzetem mégsem javult; ugy kezdém magamat érezni, mintha hatalmas és tekervényes gordiusi csomónak magva lennék.

Lesz-e ebből kibontakozás? Pedig szabadulni kell belőle bárhogyan.

A gazdasítztek bálján is részt kell venni, mert idealomnak megígérttem; oda pedig kiak, frakk, lakk s a mi fő: pénz kell. Pamlagi dobva magamat, logizálni kezdtem farkasordító odumban, égbekiálló gondjaim közepette. Bárhogy örömem is fejemet a megoldáson, mindig ugyanazon mentőeszközökhöz értem. S e mentőeszközök voltak a pénz: — a pénz es... megint csak a pénz!!! Hm! de hol vegyek?

Brávó, ez is meg van! Szerencsén. e van nekem is egy nagybácsim, ki igen gasda, s kinek vagyona egykor ugyis reám száll, lévén en neki egyedüli élő rokona. Megpumpolom! De hogyan? Igen fosvény ember, mint ismerem, legalább velem szemben mindig az volt; s a mi fő (és ez legjobban meguehezítő tervemet) hogy — már öt éve nem beszéltem vele s ő velem egy heves összekocacautás miatt.

Pedig most legkevesebb 100 frtra van szűkségem 100 frtot pedig nem ad, az bizonyos, inkább fűbe lövi magát. S ez tőle pompás gondolat lenne! Mily boldoggá tenne vagyonomat. Oh! ha rá tudnám arra venni, még ma azonnal is emeltetnék porladó hajvái fölő.

Mig így monologizálok, ajtómon kopogtatnak.

— Szabad!

Ah! kedves drága nagybácsim, minék köszönhetem e végtelen szerencsét; kiálték felugorva s nagybácsim nyakába csipeszkedve.

— Baj van öcsém, baj van! ez hozott ide.

— Ah ne mondja; és mifele baj? — Adj székét, hadd ülök le.

Hogy e bevezetés leltűto hatással volt reám, az természetes. No de talán még nincs minden veszve. Talán még lesz óram, kiakkom, frakkom, lakkom és pénzem, mert ez a fő, ezt a bolond is tudja. Körmeim közt van most, bárhogy, de megpumpolom. Leültem nagybácsimmal szemben, de a világrt sem mertem volna megkérdeni ujra, hogy mi baja van. Nem váratott.

— Öcsém, tanácsot kérn jöttem hozzád, nehéz helyzetemben; egy ószinte résktvevő jólesik a bajban; kezdé a beszédet halkan, — miközben merőben reám szegzte savósínű szemeit. Vagyonum jórészét elvesztettem az atkozott börzén. Itt megállt nagyokat lélekezni. S az én szivemről metermázásos teher esett le; tehát még van remény, még megpumpolhatom; még megvan a vagyon másik jórésze.

Oh mily derék, előrelátó ember is az én nagybácsim; nem játszik egész vagyonával a börzén. Méltó lenne, hogy a muzeum számára holta után kitömje.

— Ez a baj még sem minden — sóhajtott.

— Ah! hát még más baj is van? — kérdém s mintha tükön ültem volna, oly rosszul éreztem magam.

Talán csak nem...?

— Igen-igen vágott szavaimba könyves szemmel — az a baj is utólot.

Elhagyott, megcsalt az atkozott.

— Ki hagyta el, ki csalta meg? — kérdém meglepéte.

— Hát nem tudod? Vilma!!! s e szót oly hétszögbeesen monda, hogy attól féltem: menten megilti a „lapos” guta.

— Dehát ki az a Vilma? — kértem fokozódó kíváncsisággal.

— Vilma; az én imádott Vilmám, feleségem — nyöszörgött.

— Fe...le...se...ge? Hát nagybácsi megúszta? most hallom először.

— És megúszta? Itt ismét nagy teher esett le szívemről; ez pompás gondolat volt Vilmától; hisz görseket kaptam volna jütemben, — ha a vagyon másik felét tudomom kikülrá hagyta volna; ennek lehetősége pedig most ki van zárva.

— Szegény nagybácsi, valóban nem talállok méltó szavakat fájdalom-elhárpítására; szóltam felkeve és megmögáttam kopasz feje bubját.

— Egy évig éltem vele már; oly boldogok voltunk; nyöszörgött tovább, — a most megúszkótt valami nyomorult csábítóval, kit titkon szerethetett és...

— Ez? — kértem számat is kitátva, — Elrabolta vagyonom másik részéről szülő lakárképéstarti betétkönyvecskémét is.

— Ah végem van, végem! — kiálttam két-nyöszörgött, önfeladten, s oly erővel roskadtam le székemre, hogy az menten összetörve alattam, a padlón végigterültem.

— Gyuszi, ösém, gyerek, mi lett? kiáltott nagybácsi megjedve a hozzám ugrott.

— Semmi, semmi, szóltam feltápászkodva, nagybácsi szerencsétlensége sujtott le anyyra.

— Az igaz okokat persze elhallgattam; nem akartam, hogy tudja.

— Hová szöktek az átkozottak? — kértem fogaikorgató méreggel.

— Ha tudnám? —

— Nem maradt semmi irás Vilmától? —

— Nem; azaz még nem tudom, irászatlat még nem vizsgáltam meg.

— Hogy hívták a csábítót? —

— Ezt sem tudom. Soha nem vettem észre, hogy más után epekedett volna.

— Így nagybácsi nem tud semmit! —

— Nem.

— Ez baj.

— Gyuszi ösém, szólít hirtelen egy eszmétől megkaparva nagybácsi; gyere hozzám, hátha valami utasgató dolgot találunk.

— Szívesen; még nem is késő, egy óra múlva indul a vonat.

— Eljősz? —

— Hogyne.

Estefelé értünk nagybácsi kastélyába, mely a városon túli ligetben volt. Méltó félszke egy szerelmes turbékoló párnak. Mily jó volna, ha már más nem, legalább est örökölöm; kitelne ebből klakk, frakk, lakk és minden.

Vilma szobájába mentünk először is. Felkúrtunk mindent; hasztalan volt. Már csüggedésünk a tetőfokra hagott, midőn a szekrény mellett csinos esztufogantus botot pillantottam meg.

— Qué e sítapálca? kértem nagybácsi-mat.

— Nem; sohasem használtam botot.

— Akkor e bot corpus delicti; ez csakis a csábító botja lehet.

— Mondja; itthon volt, mikor megszóktek? —

— Nem; Pesten időztem a bürze miatt.

— Hm? Azért járt hat amice oly szabadon Vilma szobájában.

— Vizsgálni kezdtem a botot.

— Brávó megvan — kiáltottam oly örömhagyon mintha minden ingóságomat visszakaptam volna a zálogházból.

— Nézze és olvassa, — szóltam diadalmasan, s oda tartottam bibircsokos orra elé a corpus delictit, melynek ezüst fogantujára e név volt kivéve:

„Halmi Dénes“

— Oh az átkozott, hát ez volt a csábító? ez rabolt meg; ez tetti koldussá ordított fel nagybácsi, mint a párját vesztett öreg himoroszlan.

— ...és senki más, — feleltem határozottan.

— Ismered e vadállatot mond, ismered? kérde-
inéből kikelve és karomat erősen megragadta.

— Ismerem, Nagyfaluból való, gazdag, ötlet földbirtokos, egykori iskolatársam.

— Oh! ha elfogathatnám a szörnyeteket, mindjárt... s itt öklöbe szorítá kezeit.

— Ez is megtörténhet; én vállalkozom e szerepre, legyek már egyszer detektív is.

— Ösém, kedves Gyuszi, tedd meg nem leszek halálban — nyöszörgött nagybácsi.

— Mondja, ki volt az a Vilma? —

— Vidéki színház primadonnája; Havasi volt a neve.

— Aha ezt is ismerem. Bizton elcsípem őket. Havasi Vilma főmei származásán, ott laknak szállói, ott kell keresni.

— Ah siess utánuk és fogadod Vilmát! — már tuszkolt ki a szobából a jó nagybácsi.

— Hohó, várjunk csak; oda pénz is kell ám, meg jobb ruha.

— Lesz minden, hisz azért pár ezer forintom maradt ám — tört ki nagybácsimból az öszinte-
ség.

— De önnek is velem kell jönnie.

— Elmegegyek hát én is.

—

Másnap délután érkezünk Fiuméba. Egyenesen nagybácsi ismerőséhez Cheviotti szálloda-tulajdonoshoz hajtottunk, hol igen pompás osz-
nában részesítették. Jöveleink okát — titokban tartottuk.

Este a színházba mentünk, itt remélem föl-fedezhetem a szökevényeket.

Csak most tudtam meg, mily eszeveszett szerelmes az én nagybácsi. Megfedkezve mindenről, folyton a szállótulajdonos bájos leányát gukerozta, ki igen megtetszhetett neki meri eléggően mosolygott. En jöveleimhez hiven a szökevényeket keresem. Megáláltam. Ott ültek egymás mellett az emeleti pályában.

— Brávó megvannak — gondoltam magamban. A színet alatt, magára hagyva nagybácsi-mat, felajtemtem hozzájuk.

Halmi és Vilma a nem várt találkozásnak végtelentl megörültek.

Persze eszük ágában sem volt, hogy én rokona vagyok a szobaforgó nagybácsinak, valamint én sem árultam el jöveleim valódi okát és a nagybácsi titkát. Meg lett is kértek, hogy mánap látoga-sam meg őket lakelmük: is megmondva.

Mire a második felvonásra csöngettek, eléggit mosolygal siettem nagybácsimhoz, kinek a felfedezésről semmi sem mondtam; félve, hogy botrányt követe el.

—

Reggel tíz óra tájban felkértem nagybácsimat, jöjjen velem ismerősöm meglátogatására, hogy kávéz? azt bölcsen elhallgattam. (valamint azt is, hogy két titkos rendőrt már előre elküldtem lakásuk elé. Lesz ez meglepetés és pokoli zavar).

— Mond csak Gyuszi ösém — szólt nagybácsi — mikor elindultunk, mit szólsz Cheviotti szállodás leányához?

— Mit? Valódi anygal, látása megbűvöl és...

— A szerelmem elvesztőjébe vezet — vágott szavaimba a nagybácsi.

— De ez nem tartozik a dologhoz; most az a fő hogy...

— Hogy hagyjuk futni a szökevényeket szólt ismét szavaimba vágva határozottan megállt.

A meglepetéstől számat tatvateledve bémul-tam nagybácsimra.

Vagy örült, vagy eszeveszett bolond, gondol-tam magamban; a szökevények és pénze után fut velem együtt, s mikor már kezeim között vannak, a szállodás leánya megállítja utjában.

Hm, az öregvas kéze való vén bolond szere-lomre gyuladi; tehát ez volt az oka, hogy reg-gel már oly sokáig beszélgetett a leánnyal.

— Nagybácsi, mondja; lemond a tervről? —

— Eh nem is érdemes róla szólni, — mondá a nagybácsi egészen új és meglepő csapásra térve; elvégre is Vilma csak kedvesem volt; sohasem esküdtem meg vele.

Ah kezd világosodni!

— Eaa pénz?

— A pénz... hm... hm, na, na ez sem volt oly sok, mosolygott raraszul.

— De hisz Ön tetemes ellopott pénzről tett említést.

— Bah! hadd el; bolondot beszéltem; akkor még Vilma szökeve teljesen elvette józan esze-met. A betétkönyvecske, nézd itt van kabátom titkos zsebében, ma reggel találtam meg, a mint véletlenül kabátomat tapogattam.

— Ládd-e, azt hittem akkor, mivel nem találtam meg ijedtemben könyvecskémét, hogy

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Vilma ezt is ellopja; ezen hatás alatt rohanfam hozzád. De most jól van már minden.

— Ugy? tehát akkor a bürzén való veszítése is csak évedés.

— Az való, az igaz, — sóhajtott fel. Nyolc-ezer forintom sirt oda.

— Ha szabad kérdenem, mennyire rug most vagyona — kértem öző kíváncsisággal.

— A birtokkal együtt megér 80000-et.

— Ez szép, gondoltam magamban; tehát újra van reményem hogy lesz klakk, frakk, lakk — egykor örökségem. Csak ez a szállodás leánya ne akadott volna utunkba ez még mindent elront.

— Nagybácsi, tehát végleg lemond a szöke-
vények üldözéséről? kértem határozott hangnyo-
matekkel.

— Végleg, azaz tudod, várjunk; estélig tartunk ügyüket függőben; ha új tervem sikerül, úgy...

— Póthatnak ugy-e? vágtam szavaiba. Kezei-
vel intett.

— Ön tehát szereti a kis szökeket? s ha ő kezét nyujtaná, könnyen el is fedné Vilmát.

— Könnyen és örökre — felelt sopánkodva tekintve az égre.

— Pedig kezeim közt vannak mar.

— Ne mond igazán?

— Ugy van, úgy van; s itt elbeszéltem fel-fedezésem.

— Hm, különös, igazán különös, mormogta fogai között.

— Nos, kérdem határozottan, ily körülmények között is felhagy a manőverrel?

— Nem, — azaz igen — tudod estélig, várjunk, mondá megkepcésében levegő után kapkodva.

Visszatérünk a szállóba, melynek étermében vígan sörözünk; azaz én még mindig tükön ültem, folyton azon töprenkedve lesz-e a bára klakkom, frakkom, lakkom és egykor örökségem.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Mágnap déltől éppen az eljegyzés előtt, váratlanul beléptek a szalonba Halmi és Vilma, kik Cheviotti szállodásokkal régi jó ismeretségben és barátságban állottak a most nem is sejte a családi ünnepeket, pláne a mi titlunkat, mint férj és feleség tisztelőitket óhajtották lenni.

Lélekzatemet is visszafújva lestem a nem várt találkozás hatását és eredményét. Halmi meglepetve sápadtan, — Vilma kimeredt szemekkel a tompa sikolyt hallatva tekintettek nagybácsimra, mikor őt teljes ünnepi díszben, fiatalosan kisíprva Iluska oldalán megpillantották. Nagybácsim pedig, majdnem sószólpá változott szörnyű rémületében; alig bírva kimondani a két szót is: hah! átkozottak! mislalt göröcsően szorítottaökleit. A háabelik és a vendégek oszálkozája, kérdőse tekintettek hol egyújjára, hol a völégnyire, hol a belépő vendégekre. Kinos szünet állt be; a szalati mindegyik fél tisztába jöhetett a helyzettel. Vagy elaralni mindent heves szóváltási jelenettel, a akkor mozaemmiatt az eljegyzés a kintünik Halmiának és Vilmanak eddig nem éppen erkölcsi szünetű viszonya, mely természetesen botránnyal fejeződnék be; vagy agyonhallgatol mélységesen a mult történeteit a szupadi fogaszai jóra fordítani mindent.

Es az alternatíva dűborodott ki mindkét fél agyában, különösen az enyémben. Végre is nagybácsimat nem hagyhatom szavaban, gondoltam magamban, es a különösen annak reménye, hogyha sikerül a kinos jelenetet elsimmitani, még jutalmat is nyerhetek nagybácsimtól, erősen ösztönöztek a küzdelempáre.

— Uraim és hölgyeim! szóltam komoly határozottsággal, engedjék meg nekem hogy a ütökzatos szinü kinos jelenetnek a igazi magyarázatát megadhassam Nagybácsim és jó barátom Halmi ur atyái között sok évvel ezelőt lovagias affér keletkezett egy szerelmi ügy miatt mely egyik fél halálával végződött. Es igen természetesen, a két család sarj-déka előtt oly gyűlöletre adott okot, melynek jelét e találkozásában eléggé láthatjuk. Azonban nincs oly gyűlölet, mely, ha akarati is van hozzá, végre is el ne enyészessék és barátsággá ne váljék. A mai családi ünnepe legyen önkönek is nagybácsim, kedves barátom, valamint szeretett nejje részéről is a kibékülés öröm ünnepe. Adjanak kezét egymásnak a feledjék el azt, mit meg nem történtté nem lehet változtatni. Azt hiszem ezzel a kinos helyzetet megoldó kézszerítással — a est nyomatékosan mondtam — a jelenetben egyik tartoznak egymásnak.

E nem várt fordulal teljesen helyreállított mindent. A felek, megértve beszédem élet, hátásan és köszönőleg pillantottak reám. Es nagybácsim Halmi és Vilma, kit az előbbi mint nejét mutatta be a díszes társaságnak, oly szívélyesen és barátságosan szorítottak kezét, s a kibékülést oly szupadi pózsal játszóiták végig, hogy a jelenlevők közül senkinek sem jutott észébe e jelenet valódi háttörtét keresni.

E megoldás teljesen megnyugtattot mindenkit; csak Vilma és nagybácsim szeméi árulták el a különös és nem kellemes lelki izgatottságot.

Két hét mulva nagybácsim és Iluska férj és feleség lettek, s most már ki tudja: hol élvezik

a boldog nászutazás örömeit. Halmi és Vilma viszontérték az őai birtokra Nagyaluba, most már szabadon és zavartalanul élnek az ifju szerelemnek.

En pedig? ah! én pedig garzon-lakásomban kezembem szorongatva göröcsően a corpus dilectit, várom várom kétségbeesés és remény között, nagybácsimnak öpessósos levelet, melyben megküldi a honorariumot a corpus dilectit megtelálásáért, hogy így a gazdasági bára megvehessem a kiakkot, frakkot és lakkot.

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem 45 krtó

14 frt 65 krig méterenkent — csak akkor valódi, ha követés gyárainból rendeltetnek. — fókó, fohér és szinse, — a legdivatosabb szöve, szin és mintáiban. **Privát-forgalmazónak** potabár és vámenlesen, valamint háskos szállitva, — mintákkat pedig postafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(sz. és kir. udvari szállító) Zürichben. (1)

Magyar levelezés. Hívója közzesere levélhölveg ragyóándozat

Hálanyilatkozat.

Istenben boldogult nóm elhunya és temetése alkalmából a megható részvét oly nagyfoku megnyilatkozását láttam, hogy ugy egyeseknek, mint testületeknek, ezuttal csak így mondhatok öszinte hálás köszönetet.

Nagy-Kanizsan, 1899. április hó 13-án.

Lövinger Ignác.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

274. szám. 1 99.

11—1

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbíróaság mint tkvi. hatóság közhirrre teszi, hogy Bak István polai lakos végrehajtónak Stíván János becsehelyi lakos ellenére 48 frt 20 kr tőke ennek 1887. évi augusztus hó 1-től 8^{1/2} kamatai 7 frt 81 kr. eddigi 7 85 kr ezuttal költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. trvszék a letenyei kir. jbró-ag területén fekvő Becsehely

község 1034. sz. tkyben A + 54^{1/2} brax és rajta épült 55 népisorszámu ház, mely jelenleg Pap Antal és nejje Balassa Erzse tulajdonái van bejegyezve 418 frt kikialtási árban továbbá ugyanazon községi 1062 sztkyben a + 688^{1/2} brax. alatt felvett váltság köteles ingatlanak Stíván Jánost illető leterőkre 254 frt kikialtási árban Becsehely község bírőházánál.

1899. évi április 21-ik napján d. e. 10 akor

Dr. Csempesz Kálmán letenyei lakos lelpe resi ügyvéd vagy helyettesse közbenjőttéve megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikialtási ár a fentebb kitett becár. Árverezni kívánók tartoznak a becár 10%-át készpénzben vagy övadékképes papirban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. trvszék mint tknyi hatóságnál 1899. évi február hó 1-én.

NUNKOVITS
kir. tszéki albiró.

50 év óta az az kir. tanárok és orvosok által a fogak ípségben tartására minden esáj. és fogtalj, fogtáják ellen. a esáj. íreg öde-ságira stb. mint legjobba leghatásosabb esáj. via az

ANATHERIN
úrvényesen védve.
Dr. Fopp J. G. sz. és kir. udvari fogorvos Bécsben.
Útvezekben frt 1.50, frt 1.—, —50 kr.

Fogpor 63 kr
Anatherin esájpaszta
úvegdobozokban 70 kr.
csomagokban 85 kr., fogpilo m frt 1.—, illatos növényzsuppan börtim tálatanságok stb. ellen 30 kr. Kapható minden gyógyszerárban, drogszeriárban, illatszerkereskedésben és a sűraktárban

Tüchler-Rudolfnál
kiadó. gyógyszerész
Bécs, I., Krugerstrasse 6
Főraktár: Nagy-Kanizsa
Frager Béla és Reik Gyula
gyógyszerárban.

Hirdetések

felvétetnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

„ATTILA“ kerékpárok

VILÁGHIRŰEK.

Európának legtekőkeletesebb és legfinomabb gyártmánya.

Fizetőképes vidéki képviselők kerestetnek.

Gyárak: Drezda, Berlin, Hannover, Teplitz.

AJÁNLATOK: a magyarországi vezérképviseleséghez

Budapest, VIII. József-körut 36.

ATTILA kerékpárművek

Kretschmar E. és társa.

Pályázati hirdetmény.

A letenyei községi jellegű nyári gyermek-menház felügyelő bizottsága a menháznál üresedésben levő és havi 20 frttal díjazott menház-vezetőndői (dajka) állásra pályázatot hirdet.

Okmányolt kérvények a felügyelő bizottsághoz címmezve a letenyei körjegyzői irodában folyó évi április hó 25-éig bezárólag adandók be — a választás a község házánál f. é. április hó 26-án d e 9 óraker fog megejtetni.

A menedékház évenként május hó 1-től szeptember hó végéig tartatik fenn.

Kelt Letenyén, 1899. április hó 10-én.

Dónes Jenő s. k.
felügyelő biz. jegyző.

Zakál Gyula s. k.
elnök

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencsésebb esetben

91-8

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeresemény **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Körösszám	Körösszám	Körösszám
1	Jutalom	600000
1	nyer. b	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3990	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

A negyedik nagy m. kir. osztályosorsorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre ujból 50,000 nyeresemény

jut, vagyis az oldalt levő nyeresemény-jegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Szíves mielőbbi megrendelésekre eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti ártan (s pedig

egy egész l. o. eredeti sorsjegyet 6. —
" fél " " " 3. —
" negyed " " " 1.50
" nyolczad " " " —.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelményeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é április hó 24-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárúasztól

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Török. A. és Társa uraknak BUDAPEST.

Rendelőlevél levágandó.

Kérlek részemre..... l. o. z. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... frt | utánvételezni kérem. | A nem tetsző törlendő | postautalvánnyal küldöm

Pontos cím:

Bámulatos szépséget

lehet elélni a dr. Spitzer-féle Mária kenőcsessel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, allandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana Puder“ és „Mária szappan“-nal használva pedig megóvjá az arc bársonyos külsejét a késő öregségig. 82-18

Kapható: Govorkovich János Mária gyógyszerárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel köldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással, ingyen és bérmentve.

Bérlés hirdetmény.

Nagy-Kanizsán a PETÓFI-utczában egy jó forgalmu

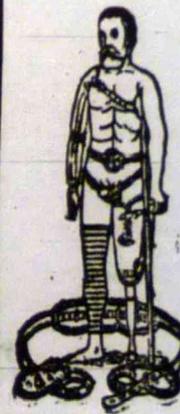
Péküzlet

két kemenczével f. é. szeptember hó 15-étől bérlésre adó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

*** Specialista**

Sérvkötőkben. *

A Keleti-féle cs. és kir. szab. Sérvkötő orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtökéletesebb ezen nemben, nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja a szűk szerkesztésű fogra az eddigi sérvkötők hiányát.

A Keleti-féle gummi sérvkötő idomítható pellottával, szarvas bőrvédővel és biztonsági övvel.

Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabadalom

Kitüntetve Brüsszelben

anyanyeréssel díszokmányal.

Árak: egyoldalu 6 frt ketoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: málábak, műkezek, járó- és nyújtó-repek, egyenesstartók (Horsing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, háskötők, görcsérhársnyák és mindenféle gummiárak arak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl

Keleti J.

cs. és kir. orvos, sebészeti mű- és kötszer gyáros

Alapít. 1878. Budapesten. Alapít. 1878.

IV. Koronaherceg-utca 17. szám.

Sebészeti műesernyár gázmotor erővel:

IV. Kostély-utca 15. 240-14

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nem megfelelő költészek készítséggel becsarítottatva.

Háziasszonyok

próbálják a

Heyden-vanilliát

mindig egyenlő súlyú táblácskákban és hasonlóan kiadó az összes fűszer legnemesebb, olcsóbb, finomabb, egészségesebb és a használatban kényelmesebb, mint a Schoten-vanillia. 94-6

boríték 5 táblácskát tartalmazva csak 10 krajczár.

Kapható minden csemege-, fűszerkereskedésben és droguerriában — Nagyban raktár:

WALTER és DUMMEL-nél

BUDAPEST, Alkotmány-utca 29.

Az eredeti SINGER varrógép

minden iparág

valamint **házi varrásmunkák számára.**

A „SINGER”-társaság varrógépei világhírneket kitűnő minőségüknek és nagy munkaképességüknek köszönnek, mely kiváló tulajdonságuk által a Singer-társaság gyártmányai mindenkor kitűntek.

Ingyenes oktatás a divatos műhímzésben.

Singer erő-üzem berendezés a legújabb módszer szerint.

Singer electromotor kizárólag varrógéphajtásra minden nagyságban.

THE SINGER MANUFACTURING Co. részv.-társ

Deák-Ferenéz-tér 460. NAGY-KANIZSA Deák-Ferenéz-tér 460.

Külföldességek pollocka,
balha-, konyharovar-

moly- és háziállatok
teve ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

Fesselhofer József
Armuth Nánthau
Balaton Testvérek
Deutsch Lajos
ifj. Fischer Ferencz
Fleischhacker József
Marton és Huber
Neu és Klein
Rosenfeld Adolf és fia
Schlesinger Izidor
Schwarz és Tauber
Strém és Klein
Weiss és Schmidt

Béres:

Dorner S.
Fischer A.
Fried Lajos
Herczeg József

Berecslelőp

Breuer Ferencz
Fischer A.
Klein József
Mautner M. Béla
Neumann M.
Szabó Sándor
Weiss Sándor

Berzsenye:

Bauer L.
Kaufmann I. S.

Csurgó:

Kreissler Géza
Schwarz R.
Fischer Simon

Felső-Szeged:

Weiler V. és Samu

Mis Komárom:

Berger Miksa

Nagy-Atád:

Nádasi Alajos
Zaborsky Károly
Zabusek Károly
Rotter Bernát

Nagy-Récsé

Dedinszky J. gyógyszer.

Pécs:

Schleiffer M. G.

Pérlak:

Kramarits Victor
Sosterics Pál.

Sümező:

Bodis Mátyás
Darnay Kálmán
Márkus Salamon fia

Zacherlin

nem papírzacskóban!

Egyedül csupán üvegben valódi!

110-10

**EZ A SZER IGAZÁN CSALHATATLAN, GYÓKERES SEGÍTSÉG MINDEN-
NEMŰ FÉREG-PUSZTÍTÁSHOZ.**

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában.)

Mitüntetve aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéződések, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építő mesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek minden feloldhatók, száraz állapotban, porakban és 40 különböző mértékben kilóként 16-król felfelé szállítanak és ami a festék szárítására gát illeti, azonos az olajfestékekkel.

96-1

Mintakártya, ugyancsak használati utasítás kívánságra ingyen és bérmentve küldetik.

Dezso államtitkár megokoló beszéde után vita nélkül szavasták meg.

Az ülés legelevenebb része az volt, ami — nem volt napirendben. A megnyitó után ugyanis Pulszky Agost és Rakovszky István közt intéződött el egy kis személyes csetepaté. Pulszky, Rakovszkyan egy vidám közbe-zólása ellen tiltakozva, kijelentette, hogy ő távolról sem barátja az egyházi javak szekularizációjának. Mire a szélső bal számos tagja dokumentálta felkiáltásával, hogy a szekularizációról éppenséggel az ellenkezőjét vallja annak, amit Pulszky Agost.

Apr. 18.

A képviselőház mai rövid ülése nem foglalkozott egyébbel, csak a házszabályok revíziójára kiküldött bizottság megválasztásával. A huszonegyes ad hoc bizottság tagjainak személyében a pártok közösen megegyeztek s ama hivatalos listán, melylyel ma szavastak, szerepelt hat függetlenégi és 48-as; egy néppárti, három volt nemzeti párti, három volt disszidens és nyolc a március hónap előtti többségből; a mostani pártállás szerint hét ellenzéki áll szemben tizenegy kormánypártival. A hivatalos névsor ez: Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Berzevici Albert, Csaky Albin gróf, Gajari Odún, Györy Elek, Gyurkovics György, Hentaller Lajos, Horánszky Nándor, Kossuth Ferenc, Mezei Mór, Molnár János, Polányi Géza, Radó Kálmán, Radocza János, Rohonyi Gyula, Szentiványi Árpád, Szilágyi Dezso, Thaly Kálmán, Tisza István gróf, Tóth János. A szavazás eredményét holnap hirdetik ki, de persze a névsor többsége kétségtelen. A holnapi napirendben lesz még három vicinális törvényjavaslat és az appropriáció. Az ülés a napirend megállapításával véget ért.

A vármegye házából.

— Közigazgatási bizottsági ülés. —

A megyei közigazgatási bizottság április havi gyűlését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklése alatt f. hó 13-án tartotta.

A tárgysorozat előtt elnököl főispán megemlékezett arról a súlyos veszteségről, amely az uralkodó házat, Ernő főhercegné, a zalamegyei 48-as gyalogezred tulajdonosának, gyászos elhunytával érte és indítványára a közigazgatási bizottság Rainer főherceghez részvet leírat intézését elhatározta.

Előterjesztették az alispáni havi jelentést a

közigazgatás egyes ágaiban március hóban előfordult eseményekről; a jelentés felölelte az alispáni hivatal negyedévi ügykimutatását; ennek alapján (túzetesen foglalkozott úgy a fogalmazói karnál mint az irodában: a jelenleg létező személyzet létszámával) és elégtelenségével szemben az évről évre fokozódó ügyforgalommal, amely kérdés mielőbbi orvoslat igényel, hogy a hivatali személyzet működése közszolgálat igényeinek megfelelhessen; majd javasolja a jelentés felirat intézését a kereskedelemügyi miniszterhez az íránt, hogy mindazokban a községekben, ahol körjegyzőség, vagy csendőrség van, postahivatalt sziveskedjék felállítani.

A közigazgatási bizottság az alispáni havi jelentést tudomásul vette, a személyzet, valamint a hivatali helyiségek kérdését legközelebb veszi (túzetesen tárgyalás alá; a főszoigabírákat felhívva, állítsák összekerületükben azon körjegyzői helyeket és csendőrs-állomásokot, ahol posta-hivatal nincsen és ezen adatok begyűjtése után az egész vármegye területére nézve tesz a postahivatalok felállítás tárgyában előterjesztést a bizottság a kereskedelemügyi miniszterhez.

A főorvosi jelentést, a bizottság tudomásul vette.

Ezután több bizottsághoz, mint másodfoku hatóságokhoz, beadott telebbezést intézett el a bizottság.

A pécsi posta- és távirata igazgatóság megkeresését Felső-Mánd pusztának az alsópáhoki postahivatal kezelítő kerületéből a zala csányi postahivatal területébe való áthelyezése tárgyában érdemleges határozathozatal előtt véleményes jelentéssel végett kiadták a járási főszoigabíróknak.

Taranyi Ferenc nyírlaki lakos kérelmére az Ukk — tapolcai h. é. vasut mentén a 7. számú vasutíróháznál a vasuti átjáró kiszélesítése tárgyában Barcza László bizottsági tag elnöklésével a helyszíni eljárást elrendelték.

A megyei közhatalu telefon tervezetének megszüretése tárgyában beadott indítványra a pécsi posta- és távirata igazgatóságot a bizottság megkeresi, hogy a bizottság é irányu megkeresésnek eleget tenni vagy a gátoló körülményekről a bizottságot értesíteni sziveskedjék.

Gróf Festetics Jenő csáktornyai birtokos kérvényét a déli vasut mentén a vízelőlyás szabaddá tételének elrendelése tárgyában illetékes intézkedés végett a bizottság áttette az alispáni hivatalhoz.

Savel Prága nevű vasut. megállóhely nevének Sümegh-Bazaltbánya névre leendő megváltoztatása a főbírói jelentés szerint közigazgatási szempontból akadályba nem ütközvén, a bizottság is hozzájárul a kérelemhez és íly irányban tesz a kereskedelemügyi miniszterhez előterjesztést.

Barcza László kiküldött bizottsági elnök bemutatja a helyszíni szemle felvételéről szóló jegyzőkönyvet az Epstein és társai kérelmére az

Ukk—tapolcai vasut mentén kért 4. m. széles átjáró létesítése tárgyában. A közigazgatási bizottság az átjárót a jegyzőkönyvben foglalt feltételek mellett engedélyezte.

Kir. tanfelügyelő jelentése szerint a Tapolcán tartandó szőlő- és borgazdasági tanfolyamra a miniszter 13 megyei tanítóit vett fel. — Ezen időszakban meglátogatta a kacorlaki, magyar-szerdahelyi és pölöskei községi iskolákat. — A börtöncai előjárósággal megújította a tárgyalásokat egy ottan felállítani kért Állami iskola ügyében. — Megtekintette a molnári áll iskola építkezési hánait, amelynek eltávolítását és a melléképület felállítását a miniszter már el is rendelte. — Erdősán a községi kórházat az iskolaépületben elhelyezve találván, annak sürgős eltávolítása céljából a járási főszoigabíró megkereste. — Volt Tóth-Szerdahelyen és Tóth-Szent-Mártonban a kisdévedelem és a második tanítói állások ügyében. — Meglátogatta a sümegi r. k. elemi fü és leányiskolát, a községi felső leányiskolát, iparos tanonciskolát és kisdévedodát. Sümeghen egy második ovodának, esetleg menedékháznak felállítását mulhatatlanul szükséges, a zárdaiskola (függöben léte miatt azonban egyelőre érdemleges intézkedés nem tehető; mert összefügg vele a kisdévedelem ügye is. — Csabrendeken újabb értekezletet tartott a miniszter feltételeinek elfogadása ügyében, amelyek az képviselőtestület legközelebb vesz tárgyalás alá.

A miniszter a tanítók 50 frtos korpótlékára államsegélyt adott a hoticzai, nemes-tördemiczi, gyula-kesslyi, mura-kereszturi, zala-erdődi, bellatincai, szelenczei, zala-merenyei, bagonyai, sójtőri, szepezdai, kerka-kutasi, alsó-első lendva-lakosi és gyertyánosi, zala-szent-gróthi, nemes-vitai, dió-kali, csáfordi, kisvásárhelyi, kövágó őrsi, szent-györgyvölgyi, reszneki, udvarnokai, letenyei, novai, hoszói, vaspöri, egregyi róm. kath. szent-antalfai, legrádi ág ev., kerka-németfalui, szent-antalfai ev. ref., zala-lövői, tapolcai, kövágó-őrsi, izr., zala-szent-balácsi, pölöskei, kerka-lalóczaei, szilvágyi, nagy-kutasi, gyenes diási, turcsiszai, magyar-szerdahelyi baki, nagy-bakonaki, füzvölgyi, bajcsai, zala-koppányi községi iskoláknak amiről érdekelt községeket a miniszteri rendelt másolatának megküldésével értesítik, valamint, hogy Zala-Mihályfán a 11-ik tanító fizetésének 400 frtra való kiegészítéséhez évi 100 forl államsegélyt kaptak.

Rózsa Károly szepetki osztálytani ó megválasztását a közigazgatási bizottság jóváhagyta.

Füzvölgy és Csicsérő községnek állam segély elnyerése tárgyában beadott kérvényét a bizottság pártolólag terjeszti fel, míg a dráva-szent-iváni, tihanyi, habóti, balaton-edericsi és nemes-apáti iskolák kérvényét az ötödéves korpótléknak államsegély útján való fedezése tárgyában pótlás végett visszaküldi.

A miniszter körrendeletét a tanítói fizetések

TÁRCA.

Egy ur-kocsis.

A Pesti Napló vasárnapi számának tárcájában Apród alirással érdekes adatokat találtunk a magyar urkocsisokról. Ezek közül különösen érdekelhetik olvasóinkat Döry János vagy (amint meggyenkben is általában emlegetik szokták) Döry Jankó tipikus alakja.

Ő tulajdonképpen tolnamegyei birtokos volt, de meggyenkbe igen sokszor ellátogatott, mert hoga Püspöky Grácián válicskai földbirtokosnak volt neje, annak a Püspökynek, aki Budavár bevételkor, mint fiatal hadnagy elsőül hatolt be szakaszával az ostromlott várba. (Püspö-y Grácián özvegye még most is él és Nagy-Kanizsán lakik.)

Valahányszor Döry Jankó sógorához ellátogatott, egy-egy görbe napot szokott csapni Nagy-Kanizsán is.

Egy ilyen alkalommal történt, hogy pompás négyesfogatával berobogott az akkor legelegensabb és leglátogatottabb „Zöldja” szállóba, mely most a kir. törvényszék épülete.

A habzó négygyönyörű állat egy időtlenítésre megállott a kapualjban, mely akkor is olyan terjedelmű volt, mint most.

Newsidler, a Deák Ferenc-képű, rendkívül megnyerő modoru szálló-tulajdonos (dr. Newsidler Antal törvényszéki bírónak boldogult édes-atyja) kit előkelő vendégei s különösen Deák Ferenc is nagyon szeretett, mihelyt észrevette Döry érkezé-

sét, kizietett eléje s nagy sajnálkozással tudatta vele, hogy a szobákat már mind elfoglalták s az istállóban sincs a lovak számára hely.

Döry Jankó szorosabba fogta a gyeplőt s a nélkül, hogy az udvarra kijárt volna, ott a kapualjban fordította vissza kitűnően idomiott négyesét; aztán elrobogott.

Erről, a mi meggyenk nagyuri köreiben is nagy szerepet játszott urkocsisról a „Pesti Napló” tárcacikkirója a következő érdekes esemé közli: Hires volt Döry János, mindenkin-k Jankó bátyja, aki akkora helyen megtudott fordulni mint egy kite-rített zsebkendő.

Döry sógora volt Schmerlingnek, a mindenható miniszternek, de a régi 48-as honvéd, meg az osztrák államférfi nem igen szívelhették egymást. Mindamellett le-lejött Schmerling Döry tolnamegyei birtokára és ilyenkor János bátyánk, igazi magyarurhoz illően, sohasem sértette meg meg az ősi vendégjogot.

Történt egy alkalommal, hogy Schmerling megint lejött Tolnába és megszállt a sógora kastélyában. Pipaszó, nyájas beszél, hozzá egy-egy poharka szegárdi mellett berúgtak az órák és a magas kamásliju, hívős diplomata egészen neki melegedett. Végre kijelentette Schmerling, hogy Jankónál nincs derekabb ember a széles geografiai fogalomban, — nem volt akkor Magyarország — hogy ő bizkinevezi beamternek.

— Engem ugyan nem, — pattogott jobbázi Döry János, és rögtön megvillant a terv fejében, hogy megharagítja a sógorát.

A hó ebéd után sétakocsizást proponált, amire

csakhamar riált a miniszter. Legszebb négy lovat fogatta be s mintha lábuk nem is érte volna a földet, mesebeli repülés volt a menésük. A gazdájuk válgig bontogatta azért a selyem subogót, és minden eresztékében ropogott a sárga sandauer, ahogy vitte az a négy táltos.

Schmerling már kicsit szédülni is érezte a fejét — biztatta Jánost fordulniának meg.

— Ember kezében van a gyeplő, — vágta oda büszken a nemes ur.

Egyszer aztán egy nagy kanyarodónál, ugy neki faralt a sandlauer egy kőrákásnak, hogy recsege ropogva borult fel, a szerszám dirib-darabra szakadt, és kimarjult kézzel jajgatott az excellenciás ur a szép fehér tolnai uton. Szakramentzett is irgalmatlanul: hogy miért nem a kocsissal hajtattot inkább János, meg hogy még dicsekedni is mert, hogy ember kezében van a gyeplő!

Néhai való jó Döry János pedig a legnagyobb legmával nézve a toporzékoló sógort, foghygyról csak annyit mondott:

— Igen ám, de nem vittem embert, csak németet...

Schmerling úgy megharagudott ezért a vastag gorombaságért, hogy még aznap othagyta Dörit, örökre lemondva protegalásáról.

Igy beszélte el János bátyánk, hogy szabadult meg a beamterségtől, akkor mikor már a Styrum-Limburg féle alapítvány menedékházában volt. De jökevéd haláláig sem vesztette el a régi Magyarországnak ez a tipikus alakja.

és évötödös körpótlékok Alfami nyilvánításáról s a március 5-ike után beérkezett kérvényekkel szemben követendő eljárásról a bizottság tudomásul vette.

Az árvászeki elnök jelentése szerint a folyamzói kárnál február végén hátralebban volt 11. 138, március hóban beérkezett 4584 s így elintézés alá került 15 722 ügydarab; ebből március hóban elintézték 4895 dbot s így március végén hátralebban maradt 10. 827 ügydarab. — Az iródnál február végén hátralebban volt 1. 271, március hóban leírás végett kiadott 4893 s így elintézésre került 6. 169 ügydarab, melyből március hóban leírtak és expedáltak 4.903 dbot s így március végén hátralebban maradt 1.261 ügydarab.

A pénzügyigazgató jelentése szerint március hóban a vármegye területén adóból befolyt 91242 frt 62½ krajcár. A folyó év első negyedében befolyt 395 702 frt 35 kr. adó, amely a múlt év hasonló szakában befolyt 514.680 frt 21 krral szemben 118.977 frt 86 kr. csökkenést ü tette. Az egész vármegye területén március végén hátralebban maradt 1.034.578 frt 29 kr. egyes adóban 77.597 frt 10 kr. hadmentességi díjban 916.163 frt 6½ krajcár szőlőszemélyes adóban, 466.871 frt 10 kr. belyez-és jövedelmekben, 12 885 frt 78 kr. illeték egyénértékben, 41.150 forint 86½ krajcár fogyasztási- és italadókban, 12.324 forint 27½ krajcár italmérsi illetékben, vagyis összesen 2.561.571 frt 07 kr. Leírásba hozták a f. év első negyedében; a) egyes adóban 3.637 frt 83 kr. b) hadmentességi díjban 57 frt 50 kr. Fizetési háláztatást adták március hóban 38 frt 78 kr. adófartozásra, hazadó-mentességet 19 esetben.

A város házából.

— Közgyűlés. —

Nagy-Kanizsa r. t. város képviselőtestülete 1899. évi április hó 20-án délután 3 órakor a városház nagytérjében közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

- 1.) Megállapítása azon penzionzeteknek, melyeknél a városi és gyámpenzitári készpénzket elhelyezhető lesz.
- 2.) A v. gyámi pénztár 1898. évi záró számadása, mérlege és a v. számvizsgáló bizottságnak ezek megvizsgálásáról szóló jelentése.
- 3.) Zalavármegye t. k. alispánjának 27331/98. sz. a. rendeletével tárgyalt és velet megküldött Herczeg B. István Stratmann Ödön bécsi lakosnak folyamodványa a sánci major pusztai jellegének megállapítása tárgyában.
- 4.) A tek. közgyűlésnek 10/90. jk. sz. a. utti határozata alapján a mérnöki t. t. k. kibocsátandó pályázati hirdetmény.
- 5.) Dr. Szekeres József és társai indítványa egy javánykórház felállítására tárgyában.
- 6.) Az 1899. évi március hó 20-án tartott közgyűlésben tett intézkedésekre válaszként.

H I R E I.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Budán Ferenc, pécsi törvényszéki díjnokat a letényi; Vajda Mánó Emil övendőrőrmesteri pedig a zalavármegyei járási bírósághoz nevezték ki írónak.

A belügyminiszterium vezetésével megírtott miniszterelnök a zala-és anyai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Sztróky György jegyzőt, a csáktornyai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Plichta Béla jegyzőt, a rídió anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Földes Imre h. körjegyzőt, a belzeai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Török Pál községi tanítót nevezték ki, és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötéssel való közreműködésel is megbízta.

Zalavármegye főispánja a megyei árvászeknél megválasztott pótlóknál alásra Czebe Károly mezőúri lakost, a jegyzői állásra pedig Papp Ferenc esztergommegyei közigazgatói gyakorlatot nevezte ki.

Előléptetés. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Redl Gusztáv topolcái illami polgári iskolai igazgatót a IX-ik fizetési osztály második fokozatába, Királyné Décsi Mária csáktornyai állami polgári leányiskolai tanítónőt

a X-ik fizetési osztály első fokozatába, Szakonyiné Kintner Róza csáktornyai állami polgári leány iskolai tanítónőt XI-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

A miniszterelnök köszönete Szell Kálmán miniszterelnök a Zala-Egerszeg képviselőtestülete részéről hozzá intézett távirati üdvözlésre a következő leiratban fejezte ki köszönetét.

„Ócs és ap. királyi Felségének legkegyelmesebb és kitüntető bizalma reám ruházván a kormány vezetését, e nehéz feladatom küszöbén őszinte örömmel vettem a város képviselőtestületének szives hangu üdvözlését, mert biztosítékát látom benne annak, hogy kizárólag az ország javára irányított intenciómban és tevékenységemben a t. k. zönség támogatására számíthatok. Ennek reményében újból köszönöm a figyelmesebb megemlékezést és szives üdvözlését.”

Eggedóly. A m. kir. belügyminiszterium f. é. április 10-én kelet 27. 497. számú rendeletevel megegyez, hogy a nagy-kanizsai felő templom újrapítése költségeinek megszerzése céljából az ország területén szétküldendő „Felhívás ez kerelem” útján egy éven át. — de csak a katolikus hitűek között — könyörado manyt gyűjthessenek.

Elek Lipót alapítványa. Elek Lipót királyi kereskedelmi tanácsos, a magyar vöröskereszt-egyesület Erzsébet-kórházában boldogult neje emlékére, „Elek Lipótné, született Weisz Szidónia Nagy-Kanizsán” elnevezéssel két ezer-koronás ágyalapítványt tett.

Halálozás. Márkus Frigyesné szül. Weinberger Enikő f. hó 17-én éjjel életének 42-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán.

Hukstedt Irén síkere. Mikor a mi kegyes fiatal művészöl földünk a színiskolát befejezte, oklevelét az intézet igazgatója, Rákosi Szidi, e szavak kíséretében nyújtotta át neki: „Ha o-yan lesz a jätéka mint az éneke, az egész világot meg fogja hódítani.” Ennek meg csak rövid két éve, s íme a jóslat kezd várrá válni. Hukstedt Irén, ki igazi övérszi ambícióval tanulmányozza, dolgozza ki szerepeit és ügyeszkiz megteremteti éneke és játéka között a magasabb színvonalu harmoniát, egymásután hódította meg Versce, Nagy-Becskerek, Szekesfejervár és Sopron közönségét. Sopronból Szalkai társulatától Csóka társulatához Miskolcra szerződött. Ez a társulat most Főlegyházán működik és ahogy a „Főlegyházi Hírlap” írja, ott is egyszerű meghódította a közönséget. Főszór a „Gyönyörű” című operátiban lepett föl mely sz-repléséről laptársunk így ír:

„Az előadáson jelenvolt közönségnek alkalma nyílt ismét, hogy egy művésznöl játékaért és főleg koloratúraért szeretete jelleivel, mérgéremelt lapokkal jutalmazzon. Az est lenyontója Saffi, (Hukstedt Irén) volt, ki iskolázott, csengő, hangja val nemcsak megépte közönségünket de meg is hódította egyszerre. E-ny dalát szünni nem akartó tapssal jutalmaztak. Hapóatavolnék megénekelném az új primadóna kolossalis koloratúráját.”

Más alkalommal a „Szultán” című operette címszerepét játszotta, amikor is — miként a „F. H.” írja — ismét a szó szoros értelmében elragadta a közönséget szép ja ekával és gyönyörű dalával. Különösen ironetikus tapsokat aratott a „Szereitek Rozsdánom” kezdetű dallal.

Mindig örömmel számolunk be mi is szép jóvőre jogosított földünk sikereiröl; s hisszük, hogy ebben az örömdünkben szívesen osztjuk a fiatal művésznöl szőlőtöljének közönsége is, mely — úgy szólván — maga előtt látta nőni ezt a hódításra lejtődött művészi tehetséget.

Erzsébet-liget. Nyírád község kített magáért, hogy felejtethetetlen nagy királynék emlékének méltó emléket állítson. Nagy munkával és fáradsággal egy limbusos területet feltöltetett, ezt körülkerítette s néhány száz darab fával, beültette. A liget közepén helyet hanytak, ahol majd megboldogult királynék szobra fog állani, amelyre szépen gyűlnek az adományok.

Jegyzőválasztás. Botka Ferenc járási főszolgabíró elnökléte alatt megejtett vá-

lasztás alkalomával a zala-és anyai körjegyzői állásra az egyedüli pályázó Sztróky György langvizi okéveses segédjegyzőt egyhanguan megválasztották.

Munkakiállítás. A kőszhelyi iparte-ül-t elüljárása az iparostanulók által kéme-ülő ipartermeket kiállításnak megtartást elhatározzon, ennek határidőjeül június hó első felét állapította meg. A tanoncokat tartó iparosokhoz felhívást intézett s egyidejűleg a kiállítás rendező bizottságának elnökéül Csécsé Alajos ipariskolai igazgatót megválasztotta s elnökléte alatt a bizottságot megalakította.

A nemesi pénztár köréből. A nemesi pénztár választmánya f. hó 14-én Imrey László választmányi elnök elnökléte alatt tartotta negyedéves gyűlést, amelyen az elhalasztás folytán megválasztott két választmányi tagjai helyre Bezzerdy László kisgyőröl és Gadi Ödön galus földbirtokos választották meg. A felő kereskedelmi iskola tanestületének kérvényére szegény tanulóknak a tanulmányi utban való részvételére végett szelvényezve tárgyában a választmány ebből az ülésből szelvényt nem utalványozott ki, mert egyedül az Imrey szegény alap jött, mint ilyen, felosztás a á. A szegény alaphól 1.080 frt szelvényt osztottak ki.

Gazdasági egyesületünk munkaterve. A zalavármegyei gazdasági egyesület 1899. évi munkatervének megalapítása tárgyában kiküldött bizottság Hertelendy Ferenc egyesületi elnök elnökléte alatt f. hó 13-án délután tartotta ülést a gazdasági egyesület közgyűlése termében. Tárgyalás a a vettek Gruser L. Jos tagnak e tárgyban beadott tervezetét, a melyet pontosként leolvastak, megvitaták s a vita alapján a küldetés a következőkben állapodott meg: Az egyesület járásonkint egyes tagokat szőlőszőlő feljáráskörök alakítása végett; ennek kapcsán előszerűnek tartják vandorgyűlése tartását a helyi viszonyoknak és kívánalmaknak megfelelően; így a folyó évben Nagy-Kanizsán és Letényen lehetne ily vandorgyűlést tartani. — A törvényhatóság a szogabírószakot utjan szelvényezze fel a nagyobb községeket, hogy mint erkölcsi terület az egyesületbe lépjenek be, tudatva velők a helyesléből származó előnyöket. — A hitel és fogyasztási szövetkezetek, valamint a tejszövetkezetek létesítést a szövetkezetek kérdéssel kapcsolatban veli a bizottság megoldandónak. A népies gazdasági öndásolatok illetőleg a bizottság célszerűnek tartja, hogy az egyesületi elnök és a gazdakörök elnökei tüssék ki azokat a helyeket, amelyekben az ottani gazdasági viszonyoknak és kívánalmaknak megfelelő vándor előadások lennének tartandók. — A gyümölcsfa, illetve gyümölcs-termelésre nézve javasolja a bizottság a földmívelésügyi miniszternek felirattal megkeresését az iránt, hogy egy-egy állandó gyümölcsösési felügyelő látogassa meg a községi iskolákat, a helyszínén a tapasztalat-hoz képest adja meg a szükséges utbaigazításokat, s legyen egyáltal javaslato az iránt, hogy a községi iskolák között kik érdemelnek jutalomra. — Az alispániasra nézve javasolja a bizottság, hogy a gazdakörök székhelyén kívül más, erre alkalmas községekben is rendezzenek kisebb, de gyakrabbi, díjazással egybekötött kiállítás. — Az apa és anyafeladatokra nézve előszerűnek veli a bizottság, hogy az egyesület az állatok szamaról a hatóság utjan szeressen tájékozást s ennek alapján a további létesítésként a szakosztály hatáskörébe tartoznék. — A selyemtenyésztés ügyének megvitatását a szakosztálynak véleményes jelentésével végett javasolja a bizottság kiadni. — Ezzel kapcsolatban a bizottság javasolná hozza az egyesület kebeiben a szakosztályoknak újból való szervezését. — Az egyesület „Értelmű”-jének módosítására vonatkozó javaslatot a bizottság elvben elfogadta s az elnökséget megbízta javasolja az erre vonatkozó adatoknak beszerzésével. — Egy népies földműves iskola felállítás ügyében a tárgyalás folyamatban levén, erre nézve ebből az okból a bizottság a javaslatotell egyelőre szükségesnek nem tartja. — Az ajánlott mintatelep felállítását a mintá gazdasággal kapcsolatban veli a bizottság kivihetőnek. — A gazdasági társas-kirandulások illetőleg a bizottság egyelőre a Szent Imre földműves iskola látogató-át ajánlja. A komió és vármogyoró termelés ügyet a gazdaköröknek javasolja véleményezést végett kiadni. — A vízleap-apolás és alagó övezés kérdésére nézve a bizottság véleménye, hogy az az egyesület hatáskörét meghaladja; megis

a gazdakörök felszólítandók volnának, hogy az egyesülettel az ily területeket tudassák s az egyesület saját hatáskörében megtenné az illetékes hatóságoknál a szükséges lépéseket a fenőrgő bajok orvoslása tárgyában. — A közös legelő kérdését illetőleg a törvényhatóság volna megkeresendő, miként lehetne az elhanyagolt legelőket burjántól, fűkétől stb. megtisztítani, utasítva erre a községeket megfelelő szabályrendeletekkel. — A biztosítást illetőleg az egyesület a körök útján a tagokat felvilágosítaná a biztosítás körül előforduló szokott nagymérvű visszaélésekről s egyúttal figyelmeztetné őket, hogy az egyesület az Első Magyar Általános biztosító Társasággal szerződéses viszonyban van s ezt, mint megbízható társulatot ajánlja a tagoknak. — A bizottság részletes javaslatát a legközelebbi közgyűlés elé terjeszti tüzetes megvitátás végett.

— **Pincészövetkezet alakítása.** Hertelendy Ferencnek, a Zalamegyei Gazdasági Egyesület elnökének és lesencetomaji földbíróknak buzgólkodása folytán Tapolcán, a vármegyenek területén első pincészövetkezet az 6 elnöklele alatt tartott gyűlésen háromszáz százharminc üzletlétszámmal megalakult. Az első értekezlet részéről kiküldött bizottság az alapszabálytervezetet kidolgozván, az alakuló közgyűlés elfogadta és jóváhagyás végett a földmivélsügyi miniszterhez való felterjesztését elhatározta. Az alapszabályok jóváhagyása után fogják megtartani a szövetkezet tisztújító gyűlését. Az elfogadott alapszabályok szerint a szövetkezetnek csak olyan egyén lehet tagja és gyűlésben olyannak lesz szavazati joga, a kinek mind szülőterület, mind pedig üzletlétszáma van, mely hősics intézkedés kizárja annak lehetőségét, hogy az üzletlétszám illetékelen kezbe jussanak. A szövetkezet igazgatóság állapítja meg a kiforrott borra vonatkozó egységszabályokat, amelyeket ha a tag elfogad, természetű azért az árért a szövetkezetnek átadhatja. Ha a viszonyok megengedik, nem tagoktól is vesznek bort. Egyelőre Tapolcán lesz a szövetkezet központja és még 3 főközpont állítanak fel.

— **A zsidó templom újralakítása.** A Balaton vidékének egyik figyelemre méltó építészeti emléke a zsidó Szt. Domonk's templom A XIV. század elején épült csúcsos alakban. A templom az utolsó századok alatt sok stílusellenes toldást és átalakítást tetek; eredetiségéből majdnem egészen kiforgatták úgy, hogy csupán a szentély záródása, a főoltár helye maradt meg a maga eredetiségében. Fekete Gergely plebánus s egyházközségi tanfelügyelő már évek óta azon fáradozott, hogy a régi emléket a művészet igényeinek és hívei lelki szükségletének megfelelőleg átalakíthassa és megújíthatassa. Buzgósgát siker koronázta; a szükséges pénzeszközök híveinek áldozatközösségéből megszerezte. Már a nyár folyamán Radits Akos budapesti műépítész vezetésével elvált ki a tervek és a költségvetést készítette, hozzá is lognak az építkezéshez. Az építkezés költségei 14000 forint tesznek ki. Festeics Tassilo gróf ur 51000 legrát és 11000 cserépszindelyt adott az építkezéshez; a megyés püspök pedig ugyan e célra 1000 frtot utalt ki a felsőzsidó kápolna-alapból.

— **A színház körül.** E című hírközlésünk némi eredményteljé jár. A dohányszínház a színház előcsarnokában megszűnt. De a kijárásokat illetőleg még ott vagyunk, a hol voltunk, mert azaz, hogy az előadás után egy ajtó helyeti kétfőn mehet ki a közönség, még legkevésbé sincs segítve a bajon. Több kijárásra nem előadás után van szükség, amikor a közönség nyugodtan távozik, hanem előadás közben akkor, ha hirtelen tűzveszély vagy egyéb baj panaszok ijedséget okozna. Ajánljuk az igazgatónak, hogy az ülközönség részére a színpad melletti ajtót, a földszinti álló közönségnek részére pedig a mostani bejáratot hagyja nyitva, mely intézkedés mellett, nem kell a segéd személyzetet szaporítani, s nagyobb lesz a rend is. A kis terembe vezető ajtókon legyen rajta a kulcs, mert a rendőr zsebében levő ajtókulcsok a legkisebb biztonyságot sem nyújthat. — A karmester urat pedig arra kérjük: sziveskedjék a közönség iránt anyai figyelemmel lenni, hogy ne biciklil kosztümben dirigáljon, hanem olyan öltözékben, minő az illem megköveteli, ha jobb társaságba megyünk. Jobb társaság pedig nem létezik egy karmester előtt mint a színházal majdnem mindenkor zsúfolásig megtöltött intelligens közönség.

— **Külfüvetett csendőrök.** Bernschütz József, za'egerszegi szárnybe (nagykanizsai) őrmester, egy raktár-betörő tolvaj szövetkezetnek és annak hosszabb idő óta üzött, lopásainak igen ügyesen, nagy buzgalommal és kitartással folytatott nyomozással eszközölt kiderítéséért s a tettesek, orgárdák kézrekerítéséért, teljes elismerésnyilvánítás mellett;

Gelencsér Pál őrsvezető, Szunyvi István őrsvezető, Varga István III. Herceg Lőrinc, Molnár Sándor, Bicsi Sándor, Molnár József, Keceli Vendel, Orbán András csendőrök, Hári József és Huisz József próbacsendőrök a zala-egerszegi szárny állományában — ugyanazon eset nyomozásánál való eredményes közreműködésükért a székesfejvári csendőrközlési parancsnokság által dícsérő-okirattal láttak el.

— **Kedvezményes szeszgyár.** A m. kir. földmivélsügyi miniszter a pénzügyi- és kereskedelemügyi miniszterekkel egy-területeg Schmidt Emil pólai földbírtokosnak a Póla községhez tartozó Anna majorjában levő mezőgazda-ági szeszgyár részére az 1896. évi XIII. t.-cikkben biztosított állami kedvezményeket megadta.

— **Drága „viziflaker”.** Kőnyig Salamon, budapesti gepgyári irodafőnök, a szántódi partol a tihanyi partra szándékozott átszállani. Az útjáról nem lévén ott az apát-ági hajó, kénytelen volt a köhördő hajón kelni át. Innen azután tovább utazott. Előindulása előtt a szántódi révvezető megígerte neki, hogy esti hat óráig bevárja. Ez azonban nem történt meg. Kőnyig Salamon — kinek még azon az éjszakán okvetlenül Nagy-Kanizsára kellett utaznia — kétségbe esett, hogy miképpen jusson át a tihanyi parttól a szántódi állomáshoz. Ekkor Torma József köhördő-dereglyés garda ajánlkozott, hogy átszállítja a néhány száz lépésnyi vízen egy gyöngye tizesért. A megszorult utas ezt a horribilis fuvardíjat lealkudta hét forintra. Ezért azután a derek viziflakeros át is szállította a megszorult utast a szántódi partra; de addig nem bocsátotta ki a deregyéből, míg a hét osztrák értékű forintokat le nem szarta ezért az utért, melyért rendszer körülmények között 20 kr fizetnek az utasok. Ezen konkrét példán okulva, nagyon jól tennék az illetékes tényezők, ha valamiképpen intézkednének, hogy a megszorult utasok ne legyenek teljesen kiszolgáltatva a tihanyi és szántódi „viziflakerosok” önkényes tarifájának.

— **Vértelű.** Ez a neve annak az új pusztító rovarnak, mely gyümölcsfáinkat pusztulással fenyegeti. Már a szomszédos Somogyban erősen grasszál s így köteleességünknek tartjuk a veszedelemre gazdaközönségünket figyelmeztetni. Mai számunkban egész terjedelmében közöljük az írtására nézve kibocsátott miniszteri rendeletet, valamint az arra vonatkozó utasítást is. Közlésével érdekel részének, hanem a közönségnek is közérdeket kívántunk tenni.

— **Népszámlálás 1900-ban.** A törvény a népszámlálást minden tizedik évben, január hó elején a kir. statisztikai hivatal vezetésével egyszerre rendel el az egész országban. Ilyképen az 1900. év január hó 1-én tartandó népszámlálás elkészítésére a kir. statisztikai hivatalban a munkálatokat már megkezdették s az ahhoz megkívántó nyomtatványokat legközelebb szétküldik az összes hatóságokhoz.

— **Kiadóvétel megnyitása.** A zalamegyei közigazgatási bizottság április havi ülésében a kiadóvétel tervezete 1899. évre következőképp állapította meg:

Kiadóvétel állítanak fel, illetve ha a már létező kiadóvétel mellett még legalább negyven állandó felügyelet nélküli gyermek lakitánynak, kik a megévő kiadóvételben el nem bevezethetők — új kiadóvétel felállítására kötelezettek az 1891. évi XV. t.-c. 14. § értelmében: Zala-Egerszeg, N.-Kanizsa, Alsó-Lendva, Csáktornya, Keszthely, Kotor, Perlak, Sümeg, Tapolca.

A kiadóvétel fenntartására nem kötelezhető az azért tenyeg ma is tartató Lesence-Tomaj, Légrad, Nagy-Kapornak, Zala-Szt.-Gróth, Zala-Apáti községek kiadóvétel tartanak fenn ezenül is.

Állandó gyermekmenedékházat állítanak fel illetve a meglévőt fenntartják a 10000—15000

frt egyenes állami adót fizető községek: Alsó-Domboru, Balaton-Füred, Csab-Rendek, Dráva-Vásárhely, Galambok, Letenye, Légrad, Mura-Csány, Pölöske, Nagy-Récsa, Sarmellék, Söjtör, Szepetnek.

Ideiglenes (nyári) gyermekmenedékházat állítanak fel:

I. A tapolcai járásban: Badacsony-Tomaj, Csicsó, Kapos, Kövágó-Órs, Monostor-Apáti, Talián-Dörög.

II. A sümegi járásban: Bazi, Hany, Káptalanfa, Nyírad, Ohid, Zala-Mihályfa.

III. A szent-gróthi járásban: Polgárváros, Túrje, Zalabér.

IV. A kesztelyi járásban: Alsó-Pahok, Karacs, Keszthely-Polgárváros, Z.-Szent-Zalavar.

V. A kanizsai járásban: Bakonak, Balaton-Magyarsod, Gelse, Gelsesziget, Karos, Komárom, K.-Komárom, Magyar-Szerdahely, Mura-Keresztur, Nagy-Récsa, Sormás, Szent-Balázs-Ujdvár.

VI. A pacsai járásban: Pacsa, Szabar, Szt.-Péterur, Zala-Szent-Mihály.

VII. A zala-egerszegi járásban: Bak, Szepetk Zala-Lövő.

VIII. A novai járásban: Lenti, Nova.

IX. Az alsó-leudvai járásban: Bagonya, Baksa, Belatin, Cserecsó, Csesztreg, Dobronak, Felső-Bisztrice, Nagy-Palina, Turnischea, Szent-Györgyvölgy.

X. A letenyei járásban: Bánok-Szt.-György, Becehely, Egyeduta, Oltarc, Póla, Puszt-Magyarod, Tót-Szerdahely, Tót-Szent-Márton.

XI. A perlaki járásban: Domasinec, Drákovéc, Dráva-Egyház, Mura-Király, Muraköz, Szent-Maria, Szobotica.

XII. A csáktornyai járásban: Balica, Boatornya, Dráva-Csány, Mura-Szerdahely, Zal-Ujvár.

— **Ördög a bugyellárisban.** Akivel az ördög incselkedik, az sok pénzt talál, de mindjárt el is veszti. Így járt az a pojár ember, a ki Badacsony-Labdi felé ballagott s egy urat látott az uton, a mint az lezállt kocsijáról, hogy a sok ülésben elszibadt tagjait egy kisse felírassza. A társától-e vagy talán a szomszédhegy levétől, de nagyon bizonytalan léptekkel haladt az ur. Odaérve, hol az ur lezállt kocsijáról, egy lekin-télyes tárcát látott a földön pihenni. Késéggival az a bizonyos ismeretlen ur vesztette el azt, de a megtaláló nem csinált magának lelkiismeretbeli kérdést a dologból, a kísértő ördög vigyorgott rá a bugyellárisból; zsebreavágta; letért az utról s felélt, hogy megtudja, milyen szerencse érte tulajdonképpen? A szerencsés ember alig tudta öszeolvasni a rengeteg bankót, mely kerek öt ezer forintot tett ki s éppen a csodálkozás és öröm tetőpontjára jutott, midőn valaki hirtelen kikapta kezéből a tárcát s ott hagyta a lakpon. A bámszokó atyai felismerés a tárcs tulajdonosa, azért szépen elhallgatta a dolgot szeszéigazon tündő, hogy nem jobblett volna-e becsületes emberhez illő módon visszaadni a talált tárcát, akkorig legalább egy kis jutalmat is kaphatott volna.

— **A sipisták.** Nagy-Kanizsa rendőrkapitánysága értesítette a csendőr-öröket egy sipistabandáról, megküldvén a tagok személyleírásait és a nemes kompnia alapszabályzatát is. Brül József a vezér, a kilenc tag a következő: Sarközi Gyula, Tóth József, Weiss Henrik — a mint a személyleírás mondja, hosszú, „mezesikő” kabátal, Ekker József, Hanzerka József, Bárdos Károly, Horváth Károly, Kovács Lajos és Csányi János. A sipista társaságunk az az alapszabályja, hogy a tagok, a hol több ember megfordul, ott szemfüleskedjenek; különösen vásárról-vásárra járnak nagy szeretettel, mert ott a sok ember mellett sok a marha is. Megszámtalaják, ki ad, ki vesz marhát, pénzt. Ha el nyelhetik a pénzt (ami ritka eset), leitatják a marhatulajdonost s ellopják a pénzt.

— **A kis testvérgyilkos.** Farsang János és Anna esztérgáli gyermekek a minap étkezés közben összeveszték egy darab kenyéren. A civakodás közben leest a kenyér s a két gyermek utána ugrott. A fiu kezében kés is volt, ami a kis lány veszedelmét okozta, mert a haljólansá a kés oldalába türődött s néhány nap mulva meghalt sebében. Aztán a valatlansá elmondta, hogy ő nem akarta megszúrni testvérjét s a civakodás szomorú vége pusztán a vigyázatlanság következménye.

— **Koszorútpótló adomány.** Néhai Löwinger Ignácné urnó iránti kegyelel'ből *Lelek* Lipót 5 forint koszorútpótló adományt juttatott a Chevra Kadisának.

— **Talált és elveszett tárgyak.** Nagy-Kanizsa r. t. város rendőrkapitányi hivatala hirdeti, hogy folyó hó 10 én a vaspályára vezető útvonalon egy ajári gallért találtak. Értesítik a káros felt hogy ennek átvétele végett [mint igazolt tulajdonos] a hivatalos órák alatt jelentkezhetik a rendőrkapitányi hivatalnál.

Folyó hó 16-án este a főutcai uradalmi épülettől a majorig egy zsebóra, rajta rövid lógó lánc, melyen egy huszas csüngött, elveszett. Kéri a becsületes megtalálót, hogy azt a káros félnek leendő kézbesítés végett a rendőrkapitányi hivatalnál adja át, hol a tulajdonos részéről illő jutalomba részeand.

— **Allategészségügy.** Zala-vármegyé területén ápril 12-ikéig előfordult: Lépfene: Nova 1 udvar. Rühkór: Kristóffa va 1 u., Sertésvész: Bak 18 u., Szécsi-Sziget 1 u., Szent László 1 u., Zala-Szt.-Iván 1 u., összesen 4 község.

Eladó: Márker Zsófia letenyei lakos családja Letenye községben levő 4 szoba, konyha, pincéből álló lakóházát, melléképületekkel és a hozzá tartozó nagy kerttel együtt. (Az ugynevezett Novák Menyhért-féle ház.)

Anyakönyvi hírek.

Házasságot kötöttek.

Szabó István mező-őr — Toth Ágnessel.
Mágó János p. ősné. s. tiszt — Krausz Juliánával.

Mult hét halottjai

Steiner Mária férj. Mágel Józsefné ír. 58 éves bor-ügynök neje.
Igr József rk. 1 hónapos, földmives fia
Krausz Sándor ír. 75 éves magánzó.
Kóna József rk. 75 éves, koldus, (Budafáról.)
Fleishacker Julia férj. Mithofer Kálmánné ír. 38 éves, kereskedő neje.
Dani László rk. 63 éves, földmives.
Gál József rk. 24 éves, beres.
Anhalcsor Erzsébet ír. 8 hónapos, napz. leánya.
Grencsár Anna, rk. 46 éves, gazdaasszony.
Taródi Mária óv. id. Bay Györgyné rk. 78 éves kereskedő.
Takács József rk. 70 éves, takács mester.
Lössner Lina férj, Löwinger Ignácné ír. 60 éves, kereskedő neje.
Horváth Anna rk. 18 éves, család.
Horváth József rk. 71 éves, földmives.

Szinészet.

Szombat a nagy napok dicső emlékei vonulnak el a szemünk előtt; az *Aranylakodalmat* adták, Beöthy László és Rákosi Viktor hatásos jelenetekben gazdag történeli színművét. Koltay altábornagy (*Szabó Ferenc*) nevével (*Tuboly Klementin*) aranylakodalmukat állik oly időben, midőn a magyar nemzet kibékülve királyával és elleneivel újjábredésének 50-ik évfordulóját ünnepli. Az öreg Koltay unokái és vendégei jelenlétébe elmondja emlékeit, melyek megtestesüvön vonulnak el előttünk. Az öreg Tancsics kiszabadítását kezdve az utolsó agyúgi fenségsenel fenségsőbb epizódokban gyönyörködött a közönség, lelkesülve a multak dicső emlékein. A lelkesedés hevé nagy mérvben elesztette a darab szép kiállítását és a közreműködők dicséretes játéka. *Tuboly Klementin* farszói szerepét kitűnően oldotta meg. Hasonlóan *Szabó Ferenc*. Művészi alakítás volt *Nagy Gyula* Krausz bácsija és *Tisztay Mikulája*. A kisebb szerepek is jó kezekben voltak. A színház zsulofalásig megtelt.

Vasárnap az *Aranylakodalmat* ismételték hasonló nagy sikerrel.

Hétfőn. *Quasimodo* Hugó Viktor nép drámája adatott zónaelőadásban nagy közönség előtt. *Nagy Gyulát*, ki a címszerepet adta — itt sem hagyta cserben talentuma; ezen szokatlan szerepek is tisztesegesen megfelelt. Nagyon helyén való volt *Tuboly Klementin* [*Eszmeralda*]. *Halmayról* [verbi] és *P. Nagy Lindáról* [*Zservéz*] és *Tisztairól* [koldus] csak elismeréssel szólatunk.

— **Kedden.** A *nőszabó francia vigjáték* adatott, itt először. A darab iránt rendkívül nagy volt az érdeklődés, mely azonban nem nyert kiélelgetést. Meséje alig van a darabnak, de annál több benne a találka, de ezek sem olyan lefolyások, hogy valami nagy élvezetet nyújtanának akár a darabban szereplőknek, akár a közönség-

nek; mindkét fél elégedetlenül távozott. A szereplőknek is első helyen *Tuboly Klementin* [Moulineaux orvos neje] *Halmay* [orvos] *Nagy* [Aub'n] *Tisztay* [Cassinet háztulajdonos] *Kövy Kornélia* (Susan) *P. Nagy Linda* (az orvos anyosa) *Palotay* (Moulineaux inasa) *Kövy Juliska* (Piquette Róza) minden tőlük telhetőt elkövettek a darab sikere érdekében, de hiába volt minden ügyekezettük, mert a közönség ha egyes eseteknél jó ízűen nevetett is, nagy tálatóságában nem találta meg a várt szórakozást, *Szerdan* Az *aranylakodalmat* adatott felhelyekkel.

Közlekedés.

— **Déli vasut.** Május elején a Déli Vasut magyar vonalán új menetrend lép életbe, mely a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest-pragerhofi vonalon Budapest és Székesfehérvár között a jelenlegi 214. és 217. számú személyvonatok helyett két új gyorsított személyvonat hozatik forgalomba, melyek következőleg közlekednek: indulás Budapestről 4 óra 22 perckor délután, érkezés Székesfehérvárra 6 óra 22 perckor este; indulás Székesfehérvárról 7 óra 5 perckor reggel, érkezés Budapestre 8 óra 58 perckor reggel. E vonatok forgalma június 1-étől kezdve a fűrdővad tartamára Boglárig ki fog terjesztetni (érkezés Boglára 8 óra 40 perckor este, indulás Boglarról 5 óra 5 perckor reggel) s ezenfelül nyáron vasár- és ünnepnapokon egy esteli személyvonat fog Bogláról Budapestre közlekedni, mely 7 óra 35 perckor este indul Bogláról és 11 óra 25 perckor este érkezik Budapestre. A fűrdővadban csak Siófokig és vissza közlekedett eddigi vonatok ennek folytán elmaradnak. A 215. számú személyvonat egy órával korábban, vagyis 1 óra 30 perckor d. u. fog Budapestről indulni és 8 óra 5 perckor este érkezik Nagy-Kanizsára, Budapest és Kelentől között a 295. számú vegyesvonat (indul Budapestről 4 óra 36 p. délután) elmarad. A nagykanizsai — csáktornyai vonalon a 249. számú vegyesvonat 6 órákor este fog Nagy-Kanizsáról indulni s 8 óra 12 perckor este érkezik Csáktornyára. A gyorsvonatok Szántód helyett Balaton-Földvaron fognak feltételeesen megállni és Szárszó megállóhely is a forgalomra ismét megnyitottik.

A székesfehérvár-komáromi vonalon a 711. számú másodrendű személyvonat Komaromból 4 óra 7 perckor reggel fog indulni s 6 óra 54 perckor reggel érkezik Székesfehérvárra, hol Budapest felé a 7 óra 5 perckor reggel induló gyorsított személyvonathoz lesz csatlakozás.

A becsújehely nagykanizsai vonalon a Bécsújehelyről Nagy-Kanizsára közlekedő 302. számú gyorsvonat Nagy-Kanizsán a Pragerhofról Budapestre közlekedő 204. számú gyorsvonattal közvetlenül csatlakozásba hozatik. Ez ókból a 302. számú vonat Bécsől már 10 óra 50 perckor deléltől, Bécsújehelyről pedig 12 óra 12 perckor délután fog indulni és 4 óra 8 perckor délután érkezik Nagy-Kanizsára. Bécsújehely és Sopron között két új másodrendű személyvonat hozatik forgalomba. Indulás Bécsújehelyről 1 óra 20 perckor délután, érkezés Sopronba 2 óra 54 perckor délután; indulás Sopronból 7 óra 20 perckor este, érkezés Bécsújehelyre 9 óra 15 perckor, este.

A nagykanizsai — barcsi vonalon a becsújehely nagykanizsai vonal 302. számú gyorsvonatának folytatását képező 901. számú személyvonat délután 4 óra 25 perckor fog Nagy-Kanizsáról indulni és 6 óra 50 perckor este érkezik Barsra. Ezen vonatok Gyékényesen az 1008. számú M. A. V. személyvonathoz lesz Zagráb felé csatlakozás. (Erkezés Zagráb, M. A. V.-ra 8 óra 45 perckor este.)

A község-szombathelyi vasuton az 1607. számú vegyesvonat később közlekedik. Indulás Községről 5 óra 50 perckor délután, érkezés Szombathelyre 6 óra 35 perckor este. A csak kedden és pénteken közlekedő 1603. és 1604. számú vegyesvonatok meyejűlések napjain, vagyis minden év február, május, augusztus és december havának első hétfőjén is forgalomba fognak hozatik.

Közelebbi adatok az állomásokban kifüggesztett menetrend-hirdetményekben foglaltatnak Zsebrétű menetrendek egy, mint eddig, a vasutpénztáraknál arusítottak el.

Közgazdaság.

Védjük az almafákat.

Majdnem az egész országban, de különösen a szomszédos Somogyvármegyében almatermelésünket a vértetűnek nevezett rovar oly nagy mértékben veszélyezteti, hogy a földmivelségi m. kir. miniszter indítatva érezte magát körrendeletet és utmutatást kiadni, hogy a fenyegető veszély elháríttassék.

Midőn ugy a körrendeletet, mint az utmutatást azoknak fontosságánál fogva egész terjedelmükben közöljük, reméljük gazdáinktól, hogy az utmutatás betartása által, meg fogják védelmezni gyümölcsstermelésünk ezen veszélyezett ágát.

9679 IV. 3.

Körrendelet.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Szakközvegein, valamint az állandó gazdasági tudósítók jelentéseiből sajnálattal értesültem, hogy a virágzásoknak indult gyümöcsstermelés egyik ágát: az almatermést a vértetűnek nevezett rovar a legnagyobb mértékben veszélyezteti és azok a szabályrendeletek, a melyek ezen kártékony rovar irtása végett egyes törvényhatóságok által megalkottak, a kívánt cél elérére és a fenyegető veszély elhárítására elegendenek, ez oknál fogva tehát, midőn egyrészt a vértetű irtására vonatkozó érvényben levő törvényhatósági szabályrendeleteket hatályon kívül helyezem, egyuttal a többőzr említett kártékony rovar kötelező irtására nézve az 1894. évi XII. t.-c. 58. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §. Minden birtokos köteles birtoka egész területén, minden ezó- (hegy)-őr őrzetere bizott egész területen az almákat és anyacsémeketek folytonos figyelemmel ki-érni és ha azok törzsenél vagy ágainak kérgén kisebb-nagyobb, a vértetű jelenlétét feltűnítő fehér gyapjas tolvokkat észlel, erről az eljárásságnak azonnal jelentést tenni.

2. §. Törvényhatósági városok tanácsának, rendezett tanácsu városok polgármestereinek és a községi eljárásságnak meghagyom, hogy a birtokosokat, a mező (hegy) őroket az 18-ban körülírt köteleességük pontos teljesítésében szigorúan ellenőrizzék, a város, illetve község határában levő almafákat városokban a kiküldött tisztviselővel, nagy- és kis-községekben az előjáróság egy tagjával és a községi iskolák szakértő kezelőjével, vagy ha a városban, illetőleg községben iskolák kezelő nem volna, más alkalmas egyén közebejuttatva, az ezen körrendelettel egyidejűleg kiadott „Utmutatás” segélyével a birtokosok, mező vagy hegyőroket jelentése folytan esetről-esetről azonnal, a folyó évben pedig hivatalból, tehát jelentés nélkül is a város vagy község területén legkésőbb márc. 31-éig megvizsgálják.

3. §. Ha a vizsgálat teljesítésével megbizottak a vértetű jelenlétét megállapították, az illetékes hatóság a birtokost vagy megbizottját azonnal felhívja, hogy annak irtsát az „Utmutatás” szerint és az 1894. évi XII. t.-c. 52. §-ában foglalt következmények — és ugyanezen t.-c. 95. §-ában megszabott büntetés súlya alatt, 3 napon belül kezdje meg és ezen irtás mindaddig folytassa, a meddig a vértetű a fákról teljesen elpusztul.

4. §. Ha a vizsgálatat megbizottak az „Utmutatás” segélyével nem volnának képesek megítélni és eldönteni, hogy a vértetű jelen van, abban az esetben a megvizsgált almafának gyanusnak talált részét (ágát) gallyát, vagy gyökérdarabját kötelesek az illetékes helyi hatóságnak bezolgáltatni, ez pedig köteles közvellenül a m. kir. állami Rovartani állomásnak Budapestre beküldeni.

5. §. Az előjáróság, illetve a tanács által kiküldött tisztviselő kötelessége megvizsgálai az, hogy a 3. §. értelmében elrendelt irtást a birtokos vagy helyettes az „Utmutatás” szerint lelkiismeretesen teljesítette-e? és ha arról győződnék meg, hogy valaki az elrendelt irtást a meghatározott időn belül elmulasztotta vagy

hiányosan fogantatotta, azt az 1894. évi XII. tc. 52. §-ában foglaltak értelmében a mulasztó költésére az illetékes helyi hatóság végeztet, egyidejűleg a mezőrendőri kihágási eljárás is megindítja, esetleg nagy és kisközségeken — a mennyiben a mulasztás mértéke a 40 koronát meghaladó pénzbüntetés kiszabását indokolná, — az eljárás megindítása végett a mulasztót a járás főszolgabírójának bejelenti.

6. §. Az utak mentén levő fákon, ha azok nem magánosok tulajdonai, a vértetű-írtás az utlelőtlő költésére fogantatandó.

7. §. A vértetűírtás a folyó 1899. évben apr. hó végéig, a következő években azonban mindig március hó 31-ig végrehajandó.

8. §. Minthogy a vértetű nagymértékű elterjedésének a fertőzött faiskolákban rejlik legfőbb oka, a mennyiben az azokból elszórt alma vagy kőrtefaoltványok cseméje vértetűvel fertőzve kerül a forgalomba, a községi előljáróságok (városi tanács) figyelmébe ajánlom, hogy a község (város) területén levő valamennyi, tehát a magán- és kereskedelmi faiskolákat is a egyszerűbb felügyelet alatt tartassák s az ezekben netalán szükséges irtómunkákat fokozott eberséggel ellenőrizzék.

9. §. Ha a vértetű jelenléte valamely város vagy község területén megállapított, erről a szokott hivatalos úton hozzám azonnal jelen és teendő.

10. §. Varmegyékben az alispán, törvényhatóságokban a tanács tartozik folyó évi március hó 31-éig hozzám jelentést tenni arról, hogy a jelen körrendeletet a törvényhatóság területén szokott módon a legkiterjedtebben kihirdette és ennek szigorú végrehajtását elrendelte.

Köteles továbbá az alispán, illetőleg a tanács minden év október hó végéig hozzám bejelenteni, hogy a törvényhatóság területén mely város vagy község területén van vértetű? megtörtént-e az írtás s mily eredménnyel, s hány esetben indítattat meg a mulasztó ellen a mezőrendőri kihágási eljárás?

Elvárom a törvényhatóságoktól, hogy a feuyegető veszély nagyságát felismerve, annak elhárítására a legodább buzgalommal közremunkáljanak s az ezen reudelem végrehajtásában esetleg résztvevő szakközsejemet, valamint rendelkeztem végrehajtását ellenőrző központi tisztviselőimet eljárásukban minden irányban támogassák.

Kelt Budapesten, 1899. évi február hó 14-én.

Darányi s. k.

Hogyan ismerjük meg a vértetűt?

A vértetű csak az a mafaát támadja meg kivételesen és nagyon ritkán a kőrtefa vagy a galagonya is akad. Az almafának csak fás részein elősködik és pedig valamint a törzsön és annak ágain úgy ezeknek az utóbbiaknak további elágazásain, a gallyon, vesszőn és a ennek vég-hajtásán is.

Ha a fának fattyuhajtja a van és ha a fán vértetű is él, akkor biztos hogy ez a rovar a fattyuhajtáson is bővében lesz. Rendesen a fa sebes részein fordul elő, tehát azokon a sebhelyeken, a melyek akár a metszés, akár törés, vagy esetleg jégeső következtében is keletkeztek. Az ilyen helyt azután forradásos lesz és olyan dudorodás látható rajta, a melyet legelőbb ker. tézember „rak”-nak szokott nevezni. A hol a vértetű telepedett, ott azt a helyet sajátzerű lófehér színű gyapjas váradékával majduem egészen betakarja.

Legjobban látható ez a váradék tavasszal május és június hónapokban, valamint szeptember havában is néha, a mikor az kivált az elálló ágakról és gallyakról vasóságos kispelyhek alakjában csüng lefelé. Nyár derekán ez a gyapjas váradék már csekélyebb mennyiségű és télen alig van, bár a sebhely felszínén kisebb mennyiségben még akkor is látható.

Télen a vértetűtől okozott seb kékes hamvasnak fog látszani, de fehéres színű akkor is kirívó lesz. Ezek a vértetűfoltok tulnyomó részben a fa szelvéde oldalán, valamint a fa elálló ágainak földelő tekintés részén lehetnek meg. Az almafa levelén vagy a fatörzsek sima és teljesen ép kérgén vértetű soha nincs. A faiskolában, vagy hol a vértetűs fak igen gyakran állanak és gyér a koronájuk is, akadhat a vértetű a föld alatt is, és pedig úgy a gyökér

nyakán, valamint a mélyebben fekvő oldalgyökereken is. Ha nyáron a vértetűs foltból a fehér váradékot kissé lefújuk vagy lehorzsoljuk, akkor alatta a kártevő rovar, a vértetű tömeges mennyiségben találjuk meg, mert a vértetű ez alatt a fehér váradék alatt él és pedig nem egyenként hanem kisebb foltban száz, nagyobb foltban pedig eze száma; az itt elősködő vértetű nyár derekáig hamvas színű.

Hogy biztosan meggyőződjünk arról, vajon ezen kisebb vagy nagyobb tömegű fehér váradék alatt tanyázó t-tü valóban vértetű-e, nem kell egyebet tenni, mint az szétgyomni. Ha vérszínű nedv ömlik ki belőle, akkor biztosak lehetünk, hogy vértetűvel van dolgunk.

Miért veszedelmes a vértetű?

A vértetű az almafára nemcsak azért veszedelmes, mert sebein állandóan tanyázik és megakadályozza azok teljes begehését, hanem azért is, mert ha igen elszaporodik, akkor felvándorol az ágak felsőbb részeire, a vesszőkre és hajtásokra, azokat megszurja s erre a vessző vagy a hajtás heja a tömeges vértetű szurása következtében vagy megreped, vagy ha nem repedne meg, akkor ezen a helyen egy kisebb dudorodás nő.

Ez a dudorodás később azután elhal és kiszaradhat még a nyár folyamán, de a jövő tavaszig mindenesetre elhal s akkor ugy ezen a dudorodásokon, valamint a repedés helyén is a vértetű még nagyobb tömegben telepszik le s a támadást még nagyobb erővel folytatja.

Az így megtámadott gally és ág, habár felig-meddig életben marad is, tele van dudorodásokkal és soha be nem forradó sebekkel, melyekben a vértetű tanyázik. Az ilyen sebhelyek addig, míg a fa életben van, évről-évre nagyobbodnak növekednek és ökönyű meggy-ágot is érhetnek el. Az így tönkretett vessző, gally és ág azután télen részint a fagytól, részint az olmos (önös) esőtől könnyen tönkremegy és a vértetűtől megtámadott almafa 5--6 évi kintlódás után rendszerint elpusztul. Megtörtént ugyan az is, hogy az erősebb, nagyobb fa nem pusztul el ezen a vértetű támadásai folytán, de az akkor nyomorába nem fog többé teremni.

Hogyan védekezünk a vértetű ellen?

A vértetű ellen való védekezés megkezdésére leghatásosabb ugyan a téli idő addig, a míg a fa meg nem lombosodik, de azért hozzá lehet és kell is fogni a védekezéshez s azonnal a mihelyest bizonyosak vagyunk abban, hogy az almafákat a vértetű bánja, tehát nyáron is.

Hogy vértetű irtására miér legalkalmasabb a téli idő, annak két oka van. Egyik oka az, hogy télen, mikor a fán nincs lomb, könnyebben keresethetjük föl és találhatjuk meg a vértetűs foltokat; továbbá ilyenkor rendszerint egyébb munkánk kevesebb s így több időt szánuhatunk a vértetű irtására.

A másik ok az, hogy télen nem szaporodik a vértetű; holott nyáron már rohamosan gyarapodik és akkor nemcsak hogy szétmászhatik a maga erejéből is, de szétgurcolja azt a madarak a szél, valamint ruhájukon az azt irtó munkások is; végül azért is jó a téli irtás, mert akkor egy-egy helyen a telelő helyén tehetjük tönkre a vértetűt. Lásunk már most magát az irtást. Ha a fa igen nagy mértékben meg van támadva a vértetűtől; akkor első dolgunk legyen az, hogy az igen vértetűs ágakat, gallyakat és fattyuhajtásokat, melyek a vértetűvel majdnem végig vannak borítva, vágjuk le és távoítsuk el olyan helyre, ahol azokat rögtön el lehessen égetni. Ha valamennyi vértetűs fáról az igen tönkretett ágazékait eltávolítottuk, következik a törzs és a megmaradt ágakon levő sebhelyek kitisztítása.

Ez a petroleumnak szappanos vízzel való keverékével. u. n. petroleum-emulzióval történik. Ezt a petroleum-emulziót akként készítjük, hogy egy liter vízbe fölaprózzunk 15 dkg. közönséges mosósappant és azt főforraljuk. Akkor hozzá öntünk két liter kissé langyos petroleumot.

Az így összeöntött petroleumot és főforralt szappanos vizet azon melegiben közönséges szurkolóval (lyukak fakanállal, habaróval) annyira jól és erősen összevegyjük és kavargatjuk, hogy az 8--15 perc múlva tejfölöszerűvé váljék.

A fákon levő vértetűs sebek bekenéséhez már most ezt a petroleum-emulziót használjuk de nem tisztán, hanem úgy, hogy annak egy-

egy részéhez 4--5 rész tiszta kissé langyos vizet veszünk és e kettőt egymással összekeverjük.

A bekenés kézi esetet el (pémzivel, pamacsosai) történik úgy, hogy ezzel, a mennyire csak lehet, egyszerűen az egész sebet fogjuk föl és borítsuk be, hogy így a vértetű a sebből a földre ne hullhasson.

Használhatunk a petroleum emulzió helyett a fák vértetűs sebeinek takarításához bármely növényi olajat (répce vagy fagyóolaj, terpentin olajat), halzsirt, disznózsirt, sőt még fagyut is, ha az annyira púha, hogy a sebre még tél idején is fűkenhető.

Az ilyen big zsiradék szintén megöli a rovar és légmentesen elzárja a sebet; miuthogy azonban ezek az anyagok a petroleum és ulzióval drágábbak, azokat csak egy két faul lehet alkalmazni.

Hogyha a fak valamennyi vértetűs sebének tisztításával készek vagyunk, akkor következik, hogy a már petroleum-emulzióval, vagy egyéb zsiradékkal megtisztított sebeket akár fatapaszszal, akár az arra a célra külön készített kátrányal bevonjuk, hogy oda vértetű többé újból ne nem telepedhessenek. A sebek bevonásához használt anyagoknak olyannak kell lennie, hogy azt egyrészt az eső le ne moshassa, másrészt, hogy az a fak ne bántsa.

Ilyen fatapsz lehet az u. n. oltóviasz is, de jobb, ha azt kátrányból olyan módon készítjük, hogy egy vas vagy cserépdényit annyira bármiféle kátránnyal megtöltsünk s azt szabadban, nyílt tűz fölött addig melegítjük, míg jól meg nem sűrűsödik. E melegítésnek az a célja, hogy így elpárologhassanak a kátrányból azok az alkotó, vagy benne rejlő részek, a melyek a fara nevezé esetleg romboló hatással bírnának. Az így előkészített kátránnyal azután bevonjuk a sebet úgy, hogy a kátrány annak felszínét mint igen vékony réteg, teljesen fedje.

A seb eme bevonását semmi esetre sem szabad elmulasztani, mert a ki azt elmulasztja, az el legyen készölve arra, hogy abban a sebben, a melyből a vértetű ő ma kiölte, két hét múlva ismét újabb és nagyobb vértetűfoltot fog találni. A vértetű ugyanis bármilyen kicsi, mégis szerfelett szapora rovarfaj!

Evenkint 12--14 ivadék van a egy-egy vértetűnek 30--100, sőt 120 utóda lehet és pedig mind nőstény, mely himet nem ismer, hanem párzás nélkül folytonosan eleveneket szül, még pedig úgy, hogy a ma született vértetű 12 nap múlva maga is újra szaporít.

Ez az óriási és gyors szaporodása teszi a vértetűt a fak veszélyes ellenségévé és az teszi kötelességünké azt is, hogy a vértetűs fáinkat többször tisztogassuk végig, nem szabad tehát hivatnunk, hogy a sebhelyeknek kátránnyal való bekenésével munkánk már végre értünk. Ez végtelen hiba lenne, mert ja munka javardása, habár az már könnyebb lesz, csak ezután következnek. Egy hét múlva az irtás után ugyanis újból végig kell vizsgálnunk a megtisztított fakat s a hol újabb vértetűfolt van, azt most is úgy kell irtani, mint az első esetben, ezen tisztogatást azután annyiszor ismételtük, míg a vértetű fánkról végleg ki nem pusztul.

Az első évi irtás tehát sok munkával jár ugyan, de ne feledjük azt, hogy ha ez a munkánk alapos volt, akkor egy vagy legkésőbb két évi munkával teljesen kiirtjuk a tetűt de ha munkánk csak kapkodás és felületes volt, akkor tíz év múlva is nyakunkon lesz a vértetű.

Vigyáznunk kell különösen arra, vajon a vértetű nem mutatkozik-e már a hajtások hegyein a fattyuhajtásokon (koronában és a tő alján) vagy a hajtások szeméin is.

Igaz, hogy magasabb fánál ez utóbbi dolog nehéz, mert az ember szemé olyan messzire nem lát el; de ne feledjük el, hogy a törzs és rajta az esetleg előtörő fattyuhajtások tiszták, valamint hogy ha a koronában és a része is tiszta, a melyet alulról megvizsgálhattunk; akkor föltételezhetjük, hogy a fa tiszta és munkánk sikerült!

De ez még ne nyugtasson meg bennünket végleg, hanem állandó teendőnk azután is az legyen, hogy a fakat vértetű dolgában mindig a legéberebb figyelemmel kísérjük s a hol a vértetűnek csak valami nyoma akad, hogy azt rögtön és már csirájában fojtsuk el.

Igen vértetűs és öreg fak legjobban teljesen kivágni és elégetni hogy helyére azután új és

egészséges fát ültethessünk. Ha a fa törzse azonban még jó, vagy a fa még általában fiatal, akkor nem kell az egész fát kiirtani, hanem csak a korona ágait kell levágni s a koronát ilyen módon felújítani.

Ez a korona felújítás természetesen leginkább a tavaszi fakadás idejéig végezhető.

Az így felújított fák törzse azonban szintén alaposan megtisztítandó a vértetvektől. Új fák, továbbá oltó- és szemzőveszők beszerzésénél vigyázzunk, hogy azok vértetvesek ne legyenek.

Az idegenekből hozottolt fászkát tanácsos az ültetés előtt jól bemészelní és az ültetés után folyton szemmel kísérni, hogy nincs-e rajta valami gyanús folt? Ha vértettől találunk a hozottolt néhány fászkán és vidéktől e rovarról még mentes, szedjük inkább ki e néhány fát és egészük el, nehogy ezekről a tetű vidéktől elterjedhessen.

Vértetves fáról oltóveszőt vagy szemzőhajtást szaporításhoz használni nem tanácsos. A szemzőveszőn ugyanis nagyon nehéz a vértetű szerfelett parányi foltjait meglátni.

Vértetves vidékeken sohasem szabad a fán és pedig valamint a gyümölcsösben, egy a falkolában semmiféle sebet nem nyitva hagyni, hanem rögtön be kell tapasztalni. A sebek nagy száma, vagy azoknak kellő be nem tapasztása oka annak, hogy a sebhelyekkel igen borított almafákról miért nehéz a vértetűt egyszerűen és végleg kiirtani. A temérdek sok és rejtett sebhely mindig nehézséget és sok munkát fog okozni a vértetűirtásnál.

Vértetűvel fertőzött faiskolában, továbbá gyümölcsösben, valamint a hó a fák koronáját vértetű miatt felújították, előfordulhat a vértetű az illető fák gyökerén is és pedig úgy az alma, mint a körteán is. Itt a vértetűt úgy irtjuk, hogy a fa gyökerét egészen feltakarjuk és az elébb petroleum emulzióval vízzel, mintegy 6-8 szor hígított keverékével bőven lemosunk a szűrtán az így lemosott gyökeret égetett mészporral körülbelül egy ujnyira behintjük.

Olyan oltványt, vagy csemétét, melynek gyökere nagyon vértetves, szaporításhoz felhasználni nem szabad, hanem azt egyszerűen ki kell ásní és el kell égetni. Ennyiből áll a vértetű irtása, mely eleinte kitartó és alapos munkát és később pedig a megtisztított fákhoz éber és gondos ellenőrzést követel. A ki mind a kertőt pontosan és lelkiismeretesen megteszi, az a bajtól megszabadul; aki pedig csak látszatra dolgozik, az nemcsak nem fogja a vértetűt kiirtani, hanem azt még megis szaporítja.

Ezen utmutatás befejezéséül tudomására hozzuk a faiskola kezelőknek, gyümölcsfa kertészeknek és kertutáljadosoknak, hogy mindazokban az esetekben, valahányszor egyrészt gyanú vagy másrészt kétség merülne föl arra nézve, hogy vajon valamely esetben csakugyan vértetűről van-e szó, vagy ha továbbá az irtásnál merülne föl valamelyes aggály, akkor mindezekben az esetekben közvetlenül az alább megnevezett intézethez (Budapest, V. Nádor-utca 28.) Forduljanak felvilágosítáért, mely azt posta fordulóval és díjmentesen megadja. A föld művelésügyi m. kir. Miniszter ur meghagyásából. Budapest, 1899 évi január havában.

M. kir. Állami Rovartani Állomás.

Termeljünk répamagot.

Talán egy kultúrállamban sem törődnek a magtermeléssel oly keveset mint hazánkban, pedig a gazdaságnak alig van jövedelmesebb forrása mint a magtermelés. A németek, angolok, franciák előhaladást a mezőgazdaság terén jörszt annak köszönhetik, hogy a magtermelésre kiváló súlyt helyeznek; jövedelmük a magtermelésből oly magas, hogy azt semmiféle jövedelemforrással sem képes pótolni, még megközelítőleg sem. Nálunk ellenben valóságos fehér hó-lószámba megy az a gazda, ki magtermeléssel is foglalkozik; ennek azután természetesen az a következménye, hogy óriási pénzösszeget megy ki külföldre oly árúért, melyek egy kis jóakarattal nálunk is előállíthatók lennének. Különösen áll ez a sajnálatos körülmény a répára, s dacára azon tapasztalatnak, hogy a külföldi répafajok még kedvező talajok között sem elégítik ki igényeinket, még s mindig külföldi beszerzett répákat termelünk. Itt van az ideje, hogy gazdáink megkísérleljék a répamag termelését, melynek szabályait röviden a következőképp adjuk: 1.) A magnak való répat oly földről válogassuk ki, mely jó művelésben részesült; nem volt elmosódva, nem volt állati és és növényi ellenanyagokkal megtelepve és a melyen a répa teljesen megérett.

2.) Miután a kisebb alakú cukorrépa rendszeren nagyobb cukortartalommal bír, mint a nagyobb, a magnak való anyarépat a földnek azon részéről válogassuk ki, melyen aránylag több volt a kis répa, mint a nagy.

3.) Olyan egyedeket válasszunk ki, melyek a gyök alakjára, a levél színére, érettségére és nagyságára nézve ugyanoly tulajdonságokkal bírnak, mint az eredeti fajrépa. Okvetlenül meg kell tehát ismertetni a munkásokkal az eredeti fajrépa mondott tulajdonságait, illetve jeleit, mert a kiválasztás csak akkor lesz tökéletes. E tekintetben tehát a gazdának kellő utanjárása is szükséges, mert csak ez biztosíthat kellő sikert.

4.) Kiszedve után a répa a répa ragadt földől és sártól megtisztítandó és száraz helyen teendő el.

5.) A talaj, melybe tavasszal az anyarépa ki lesz ültetve, ősszel mélyen megsztantandó s tavasszal műtrágyákkal megtrágyázandó. E célra különösen a szuperfoszfát szolgál, a melyből kat. holdankint 200—250 kgot szórhatunk el. Azért van szükség ily mennyiségre, mert magtermelésnél a talajnak különösen foszforsavá vételek igénybe. 6.) A sor a növénytavolság 65—70 cm. között ingadozhatik. Ennél sem nagyobb, sem kisebb távolságot alkalmazni nem célszerű. 7.) Kültetés után a kapálások gyakori keresztülvételére s a töltögetésre kell ügyelni és pedig legelőszorúbb lesz, ha az első kapálás a levélképződés idejére, a második kapálás a szárból indulás idejére, a második kapálás a szárból esik, midőn a magszár 20—25 cm magaságot ért el.

Nagyon kell vigyázni az aratás időpontjának helyes megválasztására, mert ha korán aratunk; akkor sok lesz a léha mag, ha pedig későn, akkor a mag nagy része elhull.

Miő helyet adjunk a herreféléknek a vetésforgóban?

Miőta az Allandó rét és legelőterületek évről évre feltörés alá kerülnek, a mesteresek takarmányművek közül különösen a herrefélék képezik a legkeresettebb takarmányt és teljes jóval, mert miként a tapasztalat igazolja, e növények legjobban beilleszthetők a mi cimatikus és talajviszonyaink közé. A herrefélék termelésénél legfeljebb azon jelenség tapasztalható, hogy ha egy és ugyanazon helyre rövid időközökben kerül, úgy termés megapad, sőt némely esetben teljesen a minimumra redukálódott. A herrefélék e sajátságos jelensége az u. n. löher-uniság nem kis gondot okozott a gazdáknak az iránt, hogy a vetésforgóban miként helyezték el s gondot okozott annál is inkább, mert egyes gazdaságokban 10—12 év eltelte után sem lehetett herét sikerrel termelni.

Ujabb időben megindult tehát ez irányban is a kísérletezés s ma már oly stádiumban van, hogy arra nézve határozott eredményt bírnak a következőkben: Kétféle, hogy oly növény után vetessék, mely a földet porhanyó, gyommentes állapotban hagyja vissza, ilyen a trágyá-

zott kapás; szükséges továbbá, hogy a föld foszforsavban és kaliban ne szenvedje hiányt; s éppen ezért a trágyázás véghezvitelénél sem alkalmazkodhatunk kizárólag az állótrágyákhoz, hanem szükségeljük a műtrágyákat is.

Egy hazai gazdaságban, hol eddigelé oly beosztású vetésforgót követtek, melyben a here minden 6-ik évben került ugyanazon földre, a műtrágyák alkalmazásával minden negyedik esztendőtt sikerült a here részére biztosítani, a nélkül, hogy a termésmennyiségben apadást észlelttek volna, vagyis a nélkül hogy az ugynevezett hereuntságnak nyoma lenne. A vetésforgóban elsőhelyet a takarmány-répa foglalja el trágyázott földben, követi azt az arpa, mely a löhere védőnövénye gyanánt szerepel és pedig tavasszal az arpa vetés előtt holdanként 150 kg. szuperfoszfátot szórunk el; a harmadik esztendőben marad a here, mely után a negyedik évben őszi buza kerül. Dacára annak, hogy e negyedik esztendőtt a here részére már 12 éve folytatta, s így a löhere minden negyedik esztendőben ugyanazon helyet kapja, mégis nagyon meg vannak elégedve a termés eredményével.

Egy másik gazdaságban ugyanazon forgó mellett a thomas-salakot láttam alkalmazni s jó hatása ennek is érvényre jutott. Ha a talaj kaliban is hiányt szenvedne, úgy tanácsos ősszel 180—200 kg. kalcit elszórása.

Lentermesztésről.

A lentermesztés nálunk Magyarországon nem igen tud prosperálni s inkább hanyatlásnak semhogy fejlődésnek indult. Igaz, hogy e körülménynek egyik oka a vámtólmentesen beözönölgéppel is, de másrészt oka az is, hogy a lentermesztés terén nem haladunk a korral s régi módú eljárási rendszerünk nem felel meg a kor kívánalmainak. A lentermesztés csak nagyon jó földeken adhat. Legjobb terméseket kétévesen kívül szűzföldeken ad, amennyiben azonban ilyenekkel már nem igen rendelkezünk, megtehető műveléssel és trágyázással kell e földeket megjavítanunk. A trágyázást illetőleg az így legyen az elv hogy közvetlenül len alá szalmaszálaló trágyát alkalmazni nem szabad. Belgumban például korig hígított trágyával öntözük meg a talajt mely áll 15% trágyával és 85% vízből a mely keverékből 120—160 hl. víznek ki egy hectárra. Avagy öszi koron besejtik az egész területet állótrágyával s tavasszal legerebélyik a kijugorított és a talaj felszínén maradt szalmát. E mellett azonban a műtrágyaféléket is igen kiterjedten használják s éppen ezeknek használatát ennek el óriási terméseket. Ezeknek használatát illetőleg mindenesetre jó lesz előbb kicsinyben eszközöz kísérletet utján megállapítani, hogy mely műtrágyák, milyen mennyiségűvel alkalmazzák az illető talaj, hogy a lehető legnagyobb termést adják. Mégis a legáltalánosabban a következő trágyázási mód használatos. A bevetendő területet meg ősszel kell elátni 130—170 kg. kalcittal, tavasszal pedig vetés előtt 120—160 kg. szuperfoszfátal; közvetlenül vetés után 35—50 kg. négy héttel később ismét 35—50 kg. chililátróm szórandó ki. Ilyen trágyázás mellett a lehető legnagyobb s nálunk egészen szokatlan termések lehet kilátásunk.

Élvetemények legjobbak az őszi s tavaszi gabonafélék, a here s a sződ ugar. A talaj művelése pedig álljon: tarlófűrés, őszi moly szántás s tavaszi grubberozásból.

A lentermesztés korán és sürűn kell vetni. Egy kis hold fölé elegendő 85—120 liter mag, sőt ha magnak vetjük 50—65 liter is. Vetés előtt a talajt meg kell hengerezni, utána jól befogatosítani s ismét hengerezni tanácsos. A vetőmag egyenletes mélyen való s egyforma letakarására igen nagy gondot kell fordítani. A magnak 3—4 cm-nél mélyebben nem szabad fektetni. A lennek letakarítását akkor kell eszközözni, midőn az száraz-erésben van. Az utóérés 10—12 nap alatt szokott lefolyni.

Az utatást illetőleg e helyen csak annyit jegyezünk meg, hogy lentermesztés vidékeken legelőszorúbb volna szövetkezeti uton létesíteni a modern technika mai vívmányai szerint berendezett lenzártókat és lenkiszűrő talpokat.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

KLITHIA a bőr ápolására
szépítésére és
finomítására
Puder

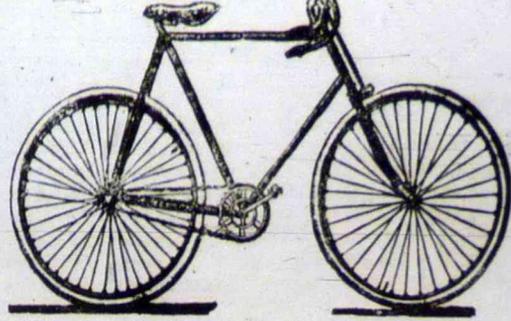
Legelőkelőbb stüsséki, bái és bárnai PUDER.
Fahár, rózsaszín, és szára.
vegyileg tisztított és ajánlja Dr. Fohl J. J. Cs. Kir. tanár Által. Bécében.
Ellenemző levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB
kir. udvari kollette-üzempan és Illatszer-Gyár Bécében.
Főraktár: 86CS, I. Wollzeile 2.
Kapható a legtöbb illatszer- győgszerkereske-
désben és győgszerboltban. N.-Kanizsán: Alt és
Bóhm, Keleti M. Mor és Kremler Gyula cégeknel.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.
Utánvétellel vagy az
összeg előlegek beki-
dése után küldetnek.

!!! Használjon Ön FEGYVERKEREKET !!!

Különös előnye:
utólérhetlen
könnyű járás

[megerőltetés nem létezik.]
STEYRI FEGYVERGYÁR
a világ legnagyobb kerékpárgyára.
Az egészre ingyen és bérmentve.
Magyarországi vesztőügynökség:
KAHN és HELLER cégnél
Budapest, Váci-körút 62.

Mörathon egy imprágnált zamatos győgfűkeverék
cigaretta- és pipadohányhoz.
Örömmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt
Rágyujtva bármily dohánynyal, az utóbbi égető csipőse is
elvéssz
A legelőszégesebb keverék cigaretta és pipa-
dohányba
Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas ha-
tását a gyomorra paralizálja, minden dohányosnak
nélkülözhetetlen
Hat rész pipadohánynyal vagy négy rész cigaretta-
dohánynyal kevertetik
Orvosok által minden dohányosnak ajánlatik
Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr.
külön vágat és csomagolás pipadohány és
külön cigarettadohány részére
Próbaküldemény: tíz kis csomag bérmentve 1 prt 26 krajcár
utánvét mellett
Vissonteladónak jövedelmező.
123— Egyedüli készítő!
Mörath Tivadar győgfűkereskedés Grácz,
Vesztőképviselő Magyarország és a társországok részére:
Dvorznák János
BUDAPEST, VI. Gyár-utca 43.

Igen alkalmas az utazásokon. — Rövid használat után nélkülözhetlen.
Egészégügyil hatásától megvizsgálva.
(Bizonyítvány kelt Bécében, 1887. jul. 3-án)

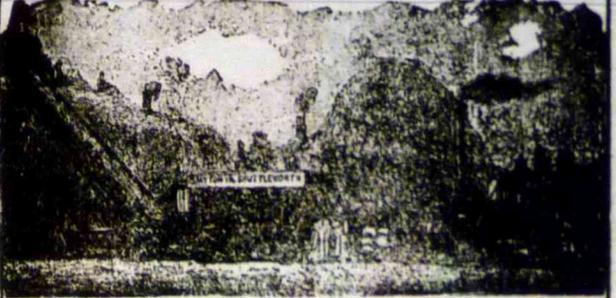
Serg's
Kalodontja

legjobb és legolcsóbb
Fogtisztító-szer

A száj kiöblítése csupán fog vagy szájvízzel nem elégséges
a fognak tisztítására. Ehhez felette szükséges valamiféle fog-
tisztítószert használna.

Mindenütt kapható.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2°, egész 12 lóerőig,
továbbá járgány-cséplőgépek, lóharc-cséplők, tisztító-puskák, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénnyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek,
szecsakavágók, répvágók,
fukoricza-morzsolók,
darálóok, őrlő-malmok,
egyetemes rozál-ekék.

2- és 3-vastú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzék ki-
adásra ingyen és bérmentve
küldetnek.
Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagvobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Hirdetések

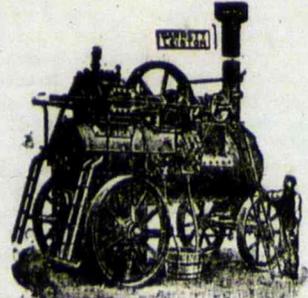
felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

Kotzó Pál

Budapest, V., Lipót-körút 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

A közönségnek pártfogá-
sát kérve, ajánlja Garrett
R. és fiai fele legújabb szer-
kezei *compound gőz-
mozgonyait felstabil*
és stabilalakban, a
melyek 40 százalék tüzelő-
anyag megakarítással dol-
goznak.

Gőzmozdonyokat és
gőzeséplőket négyezer
fordítható acél-dobsinek-
kel, toldást nem igénylő
szalmarázókkal és nagy

szita felülettel, minden irányban.
Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecs-
kavágókat, répvágókat és minden más gazdasági gépeket
Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek!

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyv-kereskedésében.

A szerkesztővel ártékenni lehet naponta d. n. 4—5 óra közt.

Idő intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal.

Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-kereskedésében.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 korona (6 frt — k)
Fél évre 6 korona (3 frt — k)
Negyed évre 3 korona (1 frt 80 kr)

Nyitótérletre 10 krajcár.

Külföldiek, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Fülöp könyv-kereskedésbe intézendők.

Sérmentetlen levelet csak ismert kezébe fogadjunk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felülső szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, április 23.

Mult, jelen és jövő.

A jelenlegi közviszonyok békés egyhangúsága eszünkbe juttatja a közelmúlt idők zavaros, áldatlan állapotait. Nem szívesen gondolunk vissza erre a rövid korszakra, amely példátlanul áll újabb történelmünkben, de hazafiúi kötelességünk számot vetni a multtal, már pusztán azért is, mivel így a jelent az összehasonlítás révén könnyebben mérlegelhetjük, de egyuttal bizodalmasabban tekinthetünk a jövőbe, a melytől sokat remélünk és bár úgy lenne, hogy e reményünkben ne csalatkoznánk.

Eltekintve a politikától, ettől a kényes szörnyetegtől, a mely olykor még a becsületét, tisztességét is fölemészti annak, aki nem elég óvatosan foglalkozik vele; mondom: a politizálás minden szándéka nélkül megállapíthatjuk azt az óriási különbséget, mely a közelmúlt idők és a jelen állapotok között fönnáll. Ez a változás mindnyájunkra nézve csak örvendetes lehet és előnyünkre szolgál. Lassan-lassan eloszlik

minden aggodalmunk, a mely idáig kellemetlen lidérc gyanánt nehezdedt az állampolgárok keblére s örömmel adunk igazat a költőnek, hogy a „haza fényre derül.“

Fontos és szembeötlő jele ennek a változásnak, hogy az országos télenység immár megszűnt s helyébe a hasznos munkálkodás lépett. Értjük alatta, hogy valahára vége szakadt a képviselőház semmittevésének, a melyre a nagyon áldatlan hatások kényszerítették. Így aztán megesezt velünk magyarokkal az a szégyen, hogy az ország szekere kátyuba rekedt, a dolgok folyása fönnakadt s mind ennek következményeképp megszületett az — exlex.

Különös isteni gondviselésnek tekintetjük, hogy a vészterhes felhők elvontak fejünk fölött. A képviselőház fölvette abbahagyott munkarendjét, a sorozás az országban mindenfelé folyamatban, az adószedés is újból megindult.

A miniszterek egymásután tettek fényes ígéreteket behozandó reformok

és újítások tárgyában s ha ezek az ígéreték a jövőben megvalósulnak, akkor békén hajthatja fejét nyugalomra az adófizető polgár, mert nem kell félteni a saját s ezzel együtt a haza sorsát. Hegedüs Sándor pld. a posta s a gabonaszállítás lényeges ügyét tette többek között magáévá, Darányi, Wlassics, Plósz szintén oly kijelentéseket tettek tárcájuk körébe vágó dolgokról, hogy ezt hallván, avagy olvasván, jól eső reménység száll belénk s úgy tetszik nekünk, mintha a rózsás jövő hajnali derengését már most észre vennők!

Nincs okunk kételkedni a miniszteri szökekből elhangzott emez ígéretékben. Elvégre, a kik mindezeket az ország színe előtt hangoztatták, munkabíró, tetterős férfiak, kiváló szakemberek, a kik a közérdeknek áldozott multjoknál fogva is biztos garanciát nyújtanak nekünk arra nézve, hogy beváltani iparkodnak kijelentéseiket.

Csak vessünk egy futólagos pillantást Magyarországra ezer esztendő tör-

TÁRCA.

Gyermekeim.

Paha párnán édesdeden,
Egymás mellett szenderogtek
Jó anyátok szépen rimzát,
Altató dalt zengete n-ktek.
Még elmogat, még elrógat
Csókot lehel arcotokra;
Oly loldogan dudolgotja:
„Egyik szöke, másik barna.“

Elhallgatom édes dalát;
Daru fény száll a szivamre;
Kioszik az élet gondja,
Órömköny gyül a szemembe
Nem érzem a sors csajását,
Vigasztalás van a dalba.
Én is vele dudolgotam:
„Egyik szöke, másik barna.“

És álmodom szob-jövőről,
Mit álom fest a képzelet:
Mikor majd az üdözött szív
Ráve, ér és megpihenhet.
S mikor édes szeretettel
Repkény gyanánt átkarolva,
Körülvesznek gyermekeink:
A kis szöke, meg a barna.

Es élők mosolyokkal,
Homlokunkról a felleget,
Vigasztalnak bátorítanak,
Ha a bánat nyújt serleget.
Édes lelex a szenvedés is,

Könnyű leex az élet harcá,
Ha kérdösen ránk mosolygnak
A kis szöke meg a barna.

Édes álom, valószínűtlen
Eljőz-e majd kis fénykünkbe?
Nem ér-e majd bus családás,
Nem gyül-e majd köny szemünkbe.
En istenem hozzád esdek:
Erjen minket sors viharja;
Csak e kettő boldoguljon:
A kis szöke meg a barna.

Csak eseket boldogítvad,
— Mi a bajt, kint elviseljük. —
Oh, nyugtd folek, s helyettök is
A bupohárt kiürítjük. . . .
Az erős tügy nem hull porba,
Ha jó a sors sivatara.
De letörne e két virág,
A kis szöke meg a barna.

Stampay Miklós.

A harminckettes.

— Budapesti fotográfia. —

Azt mondják általánosságban, hogy a legszebb és legigazibb magyar katona a huszár. Hát kérem szeretettel, ez nem áll, legalább Budapestre nézve nem. Itt az uniformások között a harminckettes baka dominál és mondhatni olyannyira népszerű, hogy mellette bizony ugyancsak eltörpül a huszár, a tüzér, Rodich-baka sja . . . hová. Anni annyival is inkább érthető, miután a cs. és

kir. 32. gyaogezred legnagyobb részben budapesti srjakból áll, akik rafinált nagyvárosi észszel vannak felruházva és lyeténképpen jól értik annak a módját, hogy miként kell a csillag waffenrokkban mindenki előtt tetszelegni.

A huszárnak igaz szebb az egyenruhája, — már magában véve azért a körülményért is, hogy kardja legyen, nem pedig pangauétja! de az az ostoba képű paraszti gyerek, aki abba bele van bujtatva, nem tud a pestieknek imponálni, ha még annyi bajszkenőcsöt pazarol is ajkára. Menjen az inkább a maga csöpp kis falujába, a hol a Terkák és Marcsák körében még terem babér; n-künk budapestieknek azonban hagyja meg teljes épségében a harminckettest, az igazi — bakát.

A harminckettes jól tudja magyarul, hogy ő Budapest közönségének pótolhatatlan kedvence, így tehát nem is csodálható az ő módos öti büszkesége és rátorlósága. Ki is huzza magát ezért mindenkor, a mikor a város utcáin jár és pedig akár se a közben, akár meg teljes rüsztungban, vagy a gyakorlótérrel hazajövet.

Sokszor de nagyon sokszor megeseik vele, hogy odakünn a sivar egzercc-placon halálra fárad és már-már alig bírja emelni az ütemadásban elgyengült labait. De mihelyest a csapat a városba ér, hát ő is megembereli magát és végső erőfeszítéssel megmutatja, hogy ő harminckettes. Persze, példaképpen a cug elén haladó hadua-

Kitűnő orvosi

észleletek alapján

immár dönthetel-

lenül meg van

állapítva, hogy a

Ferenc József

keserűviz

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber cégeknél

szerencsés összetételénél fogva, az egyedül tartós hatású és kellemes ízű hashajtószert. A régi hírnévű **Ferenc József** keserűvizet mindenütt árusítják.

GRAPHIC IRÓGÉP

a legjobb, legegyszerűbb, legtartósabb és legkönnyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fényezett dobozban. — Kizárólagos képviselőlet és írókár:

Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Prospectussal szívesen szolgálók.

ténetére, lehetetlen, hogy föl ne tűnjék előttünk az a szerencsés körülmény, hogy tudniillik országunk minden alkalommal megállta helyét s míg más nemzetek örökre kidőltek a népek sorából, addig a miénk a legsúlyosabb csapásokat kiállotta és a legválságosabb időkben sem ingott meg. Mi ennek az oka? Azt hisszük, nem egyéb, mint a magyarság önereje.

Nos, ezzel az erővel még most is rendelkezünk, úgy érezzük, hogy ez az önerő most is megvan bennünk, s ha egy pillanatig stagnált is nemrégiben az ország és ha néhány hónapon át veszélyeztetve láttuk is magunkat, annál örömebb vagyunk ma tanni az állapotok föllendülésének.

A multat már elfődte a jelen, s a jövő szépen mutatkozik előttünk.

Szél és a liberálizmus.

Politikai és parlamenti életünk sajátságaihoz tartozik, hogy ha a nyílt harc nem sikerül, a hátsó lépcsőt használják és cselet szönek, a mi ellen nehéz küzdeni, mert nem lehet kézzel megfogni. Ugyanezt a jelenséget lehet ez idő szerint is megfigyelni.

Mikor a kabinetváltozás megtörtént és Széll Kálmán a kormány élére lépett, megkezdődött az áskolóadás. Bizonyos uraságoknak fáj a lelkük, mikor látták, hogy az új miniszterelnök mint erősítette a liberális eszmét és ennek pártját, mint valószínűtlen meg azt az eszmét, melyért Tisza Kálmán s valamennyi utóda sikra kelt: a nemzeti párt összeolvadását a szabadelvű párttal. És egyszerre munkánál termettek az uraságok, hogy megzavarják az egyetértést a kormány és a szabadelvű párt, illetve ennek régi magva közt.

Igy keletkezett a rege a klerikalizmusról. A reakció jár-kei, -- hirdetik a reakció emberi álszenteskedő képpel, hogy megfélemlítsék a régi szabadelvűket.

Akadtak néhányan, a kik felültek a »tréfának«

A szabadelvű párt régi zöme tudta, hogy kabinet, melynek élén Széll Kálmán, a szabadelvű párt régi hű harcosa áll, ki-nekel vhségét hosszú évtizedek kipróbálták, soha nem követhet antiliberális célszatokat. És ennek dacára agitáltak ez irányban: a reakció, a klerikalizmus settenkedik jár-kei. Így halljuk ezeket minden hangnemben, így hirdetik ezeknek az uraságoknak a sajtóközzegei.

Széll Kálmán alkalmat vett magának hogy egyszerre szétrebbentse ezeket a kísértéteket.

Megfelelt ama bizonyos uraságoknak.

Liberális hitvallása büszkén hangzott, oly büszkén, mint közjogi krédója.

Deák korában képzeli magát az ember, midőn a miniszterelnök erre vonatkozó beszédét olvassa. Ez a beszéd a retorikának egy klasszikus remekműve, egyike a legfényesebb ex abrupto — polémiáknak, minőket régen hallott a magyar képviselőház.

Ugron elmenyörögte beszédét, — s mily finoman parirozta Széll a vágásokat. Az ő pengéje a legfinomabb damaskuszi.

Különösen meg kell említenünk, különösen ki kell emelnünk a beszéd ama részét, mely az egyházpolitikai kérdéseknek volt szentelve. Az egyházpolitikai törvények nem fogja bolygatni s nem engedi, hogy mások bolygassák, — mondá a miniszterelnök, — a revíziót ellenzi, ellenezte s ellenezni fogja, így kívánja az ő szabadelvű érzése és a lakosság nyugalmának érdekében is az van, hogy ne idézzenek fel újabb telekezeti vizsályt. Ez világos, igen világos. És az örvendő felkiáltások a szabadelvű párt padjain azt bizonyították, hogy ott megértették őt. Egy Széll nem lehet klerikális!

A liberálizmusnak semmi esetre sincs érdekében e téren további lépéseket tenni. Az egyházpolitikai campagne be van fejezve, nincs szükségünk új harcra. Szenteljük időnként a miniszterelnök grandiózus békeprogramja keresztülvitelének. Ha pedig egy bűnös kéz a nemzet e szent java után nyulna, hű kezével megfogja azt védelmezni Széll.

magát, ha őt hanyag külsőben látnak csatángolni az utcákon! Inkább ki se teszi lábát a kaszárnyából!

A ki csak teheti közülök, — és ugyan ki ne tehetné itt Budapestben? — eksztrában jár mint az önkéntes urak. Az Uchátius-sapkát ott hagyják ilyenkor az ágy tejváknosán, és ennek helyébe előkerítik a lábából az extra sapkát, mely előírás ellenes ugyan, de tess és aneidig benné a baka. Hát meg a kinek eksztra ruhája is vagyon! Azzal bizony ne merészellen szóba állni egy bugris huszár, vagy egy nehézesizmás tüzér, mert csak megvető pillantás lehet a része.

Ugy ám! A harminckettes urakodik a varosligetben is. Egy valamire való szobaleány vagy csinos varrónő asszony nem is vesztegeti mára az ő csásós tekinteteit, csak egy enivaló harminckettesre. Különösen, ha csillaga is van a hajólkáján.

Hiába no, itt is érvényesül a sarzsi! Vagy ha nem is tud a csilagokig verődni a jámbor baka, legalább a piros gömbös süz-bojja meglegyen, mert hiszen az is szépen diszít a domború fellet és szemmel láthatóan megkülönbözteti őt a zöld fűlő regrutától. Jobbnak hiányában ez is valami...

Ha valaki, úgy a harminckettes mondhatja legtöbb joggal, hogy: „gyönyögiel a katona élet.” Mindegy neki akár urlaubschin van a sapkájá-

Országgyűlés.

Apr. 19.

Nincs már lehetlenség a képviselőház ügy-fődelele alatt. Az optimiztikus számitások azt mondták, hogy az appropriációs javaslattal végezze a Ház két ülésben és ime, a Ház ma letárgyalta, elfogadta három óra alatt. Emellett a hat beszéd közi, amely e rövid időben elhangzott, van kettő, amelyek eseményszámba megy. Az egyik Ugron Gábor reg hallott hangjának megszólalása, a másik Széll Kálmán miniszterelnöknek a vitát bezáró, győzemes erejű s nagy sikert arató beszéde.

Üres padok előtt vicciális ügyek tettek az ülés bevezetőjét. Simán és gyorsan siklotak tova, csak az egyiknek, a zsolna-rajecinek, állított utjába kis akadályt a felszólalásával Rakovszky István. De ezt az akadályt is elháritotta az utóbbi felvilágosításaival Hegedűs miniszter.

Karzat és terem már népes volt, mikor program főpontja következett: az appropriáció, Neményi Ambrus előadó beszéde után a néppárt kezdte a vitát, az ő nagytehetségű vezérszónoka, gróf Zichy János személyében. Ez a sok szónoki szépségben bővelkedő beszéd azt hirdette, hogy a néppárt az ünnepi hangulatból kibontakozva, neki akar látni a maga munkájához. Követeli és sürgeti a revíziót és kárbojtja a kuriai bírásokodas javaslatában a »kancelparagrafus“-t tehát bizalma e kormány iránt sincs, s a javaslatot el nem fogadja. A néppárt tetszésének csillapultával Kossuth Ferenc a maga pártja nevében rövid, de erővel teljes és lendülettel előadott nyilatkozatot tett, a párt elvi álláspontjával okolva meg, hogy nem járul a javaslatához. Ezt a függetlenségi nyilatkozatot, melyet rajos helyesléssel kísérték a párhívek, megtoldotta a maga beszédével Rátay László, a ki az ország jogainak az udvartartásban, a hadseregben, az iskolákban való mellőzését panaszolta fel poetikus ékesszólással.

Es most szólasra állt Ugron Gábor, és amint belefogott nagyobb beszédebe meggyőzött róla mindenkit, hogy teljes fényekben hozta vissza magával hatalmas szónoki fegyvereit a régi erőve forgatja őket. Valósággal megragadta a hallgatóit, s mintha a pihenés alatt csak nőt volna ereje, kettős hatást tett erőes hangja, a beszédeből kitörő tűz és szenvedély, képeinek, hasonlatainak frappans volta. Haraggal, szatírával, erős vágásokkal sújtott és kaszabol Ugron Gábor ma is de csak a multat; az utolsó 4 esztendő kor-

gyocsa, aki ugyancsak kiragja pipázár lábait és buzgón kacsingot jobbra-balra az emeleti ablakok felé, hogy valamiképpen őt is észrevenni kegyeskedjenek a szép pesti kisasszonyok...

Vasárnap délután két óraker a harminckettes unalmas arccal hallgatja végig a tages-befehl monoton felolvasását. A röpke gondolatai már ott járnak ilyenkor valahol a varosligetben, a hol egy óra mulva magát is bizonyosan feltalálhatá. A mondur kitzitogatva hever a vaságyon; a gombjai úgy fénylenek, hogy a sugaras nap is elszegyelheti magát a magas égen.

Végre elérkezik a pillanat, hogy ő is kíséltáhat, — persze csak abban az esetben, ha a szobaparnacsok, a napos káplár és a végül a kapuban az ügyeletes őrmester rendben találják őltözékét. De nincs is azon ám kivetni való! Csillag, fénylik rajta minden. A derékszíj olyan, hogy abba maga a regiments-páter is megeretvélkózhatik. Azonban korántsem higgye most valaki, hogy ezt a nagy pucolkodást a föllebbvalóitól való félelmében vízi véghez a harminckettes Oh nem! Mert ami azt illeti, kiszöki ő meg azon piszkosan a hatalmas Mária-Terezia kaszárnyából — ha éppen úgy akarja, — amint a padló-surolásól föltápaszpakodik a földről. De azt a csinyt már csak azért nem követte el, mivel nem akar eszégyszemre kerülni a civilek elé. Mit is szólnának fölöle a leányok, a kik után utatlan tőri

jában, akár a bornyu nyomja a vállát, akár pedig vason szorong, — ő azért egyaránt vig és huncutkodó, éppen úgy, mint a bécsi »deutschemeister«, a kiról azt állítja az osztrák sógor, hogy halva is, »lustig und fied«.

A kurtavason különben is a legjobb dolga van. Az a kamerád, aki őt megvasalja, bizonyára olyan formán teszi rá a kényelmetlen peracet, hogy ő abból pompásan kibuzhatja a kezét-lábát és hosszan végigdőlhet a priccson, — hat órai fölösleges lustálódásra.

Ilyenkor bőszeges alkalma van morfondirozni és verseket költeni. Mert nagy költő ám a baka, különösen a dunkliban, a mikor hangulatban is van, no meg nincs egyéb dolga. Szébbnél szebb bakanóták keletkeznek így esetben, amikkel hol vigasztalják egymást, hol meg könyeket csinálnak ki egymás szeméből.

Szép élet a baka-élet, de — mindazáltal nagy igazság van a kaszárnyákban abtiro-lásba, (leszerelés,) mikor ki ellik a három esztendő. Megilletődve szedi ekkor magára a becs-mérelt civilruhát és éneki:

Órg baka kitélt az idejét,
Szereb végi szabadság kis hányvét.
Bánkán mondja: »Őrmester az halja kend,
Már én nekem nem parancsol lábam.«

Markotányos.

mányati rendszere ellen fordult minden erejével. Nem mutatkozott békebonótának, a mint a mai helyzetről szövege, ellenkezőleg beismerte, hogy most kezd fölélegzeni az ország. És följánlotta az ellenzék támogatását a kormánynak arra, hogy a mult még mindig kísérő szellemeit le kell igazni. Egy-egy passzusa a beszédnek még a jobb oldalon is helyesést keltett, de az egész lelkés tetszésével és ajánzásával kísérte az ellenzék.

Ugron beszédének hatása tette zajossá a folyosót a szünet alatt, amely után Mócsy Antal mondott rövid beszédet. A vitát erre bezárták és Széll Kálmán miniszterelnök válaszolt a szónokoknak. Minden ízében magas államférfiúi szinten álló beszéd volt ez; rámutatott, hogy a szónokok csak elvi álláspontjukat állították szembe a kormánnyal; az elvek iránt tisztellel viseltetik, azoktól eltéríteni az ellenzék nem akarja, de épp oly erősen, mint ő, ragaszkodik a maga elvi álláspontjához, mely Deák alkotásában gyökerezik. S itt meggyőző erővel, ragyogó ékesszólással védte meg a miniszterelnök a 67-es állapot ama kifogás ellen, hogy ez alapon az országot hatalmassá fejleszteni nem lehet. A jobb oldalon a beszéd minden egyes része után elementáris erővel tört ki a tetszészaj, amely aztán visszahangzott az ellenzékben is, mikor a szónok az ország érdekében való nem versenyre hívta fel a pártokat; és visszahangzott a tetszés a szélső balon, mikor a néppárt revíziós vágyai ellenében a liberalizmus tisztá, nemes elveit hirdette a miniszterelnök. A beszéd lendületes befejezése után ho-szan ha zott az éljenzés és a taps, s végül a Háznak majdnem valamennyi tagja gratulált a szónoknak.

Az appropriációs javaslatot pedig tulnyomó többséggel megszavazták általánosságban s részleteiben.

Apr. 20.

A várattól gyorsan végződött appropriációs vita után a képviselőháznak ma igen rövid ülése volt. Napirendje szerint csak a tegnapi letárgyalta vicinális javaslatokat s a budget-törvényt szavazta meg harmadik olvasásában is. Azután már csak a jövővő munkarend megállapítása volt hátra. Erre nézve Széll Kálmán miniszterelnök azt javasolta, hogy holnap és holnapután ne legyen ülés, hétfőn miniszteri jelentéseket tárgyaljanak és esetleg benyújtják a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat bizottsági jelentését, lőltőve hogy a bizottság addig végez a javaslattal. Szerdán a miniszterek interpellációkra fognak felelni. A Ház tudomásul vette az előterjesztést és a hétfői ülés napirendjét a miniszterelnök óhaja szerint állapította meg. Pénteken és szombaton nem volt ülés.

Még egy szó a kereskedő ifjakhoz.

Szerény tollamnak is része volt ama vitában, mely most újból kísért a helyi lapok hasábjain. A kereskedő ifjakról indult meg a szóharca, s a felek kölcsönös taktikája a váltig támadás, váltig véde.

Az egyik Ninive pusztulásáról beszél a kereskedő ifjaknak, bűnök forgatagáról, melyből menekvés nincsen, romlottagságról, mely elemeszi egész országunkat.

A másik a védő mindmegannyi „integer vir” alakjában mutatja be a kereskedelmi pályán növekedőket. A legzsebb törekvéseket teszi sajátjukká, olyan szépeket, hogy szinte regényesek.

Ezekkel szemben bátor vagyok azon nemrég megjelent cikkemre utalni, melyben a „kártyáról” szövege, pályársaim lelkére. Már akkor is azt állítottam, hogy a társadalom férges ódálától óvakodjanak, s ne essenek azon hibákba, melyeket környezetük fölmutat. Aki jól érte a szándékaimat, észrevehette, hogy az ifjak törekvéseit tisztának tartam és a közélet jelenségeit okoztam s félrevezetésükkel.

Akkor csak rámutattam ezekre, de most bővebb fejtegetésekbe ügyeztem bocsátkozni, mert a kérdés aktuális volta és hamis megoldásai erre késztetnek.

A szabadságra kelő fiatal kereskedőre is állhat Madách mondása „a jó sajátja, míg bűne a koré, mely szülte őt.” Ha nem akarná a saját javát, akkor nem járna végig annyi iskolát, nem vesződnék a vizsgálatokkal, hanem egyszerűen beállana tanulógyereknek valami kereskedő irodájába. De a jobbra való ügyeket kezelti a magasabb értelmiség elnyerésére. Midőn most már az ifju szenege korában végez a betűvel és hozzá fog a gyakorlathoz, száz meg száz jó szándék küzdök benne, melyek megvalósulását jövő tevékenységétől várja. Ez a sok jó föltétel lassankint apadzik, midőn a fiatalember kezdi észrevenni az élet által emelt gátakat, melyeken rendre törnek meg az ideálók hullámai. Ezen lelki krízis — melyen valamennyien, kik igazán törekszünk, át is kell hogy essünk — ezen krízis mondom, o'y állapotba juttatja a fiatal kedélyt, mely a társadalmi betegség csiréit igen könnyen fölveszi. Valamint a lázas betegségek alatt a test igen fogékony a bajok csiréinek befogadására és kifejlesztésére, — úgy a fiatal kedély ezen átmeneti forrongás állapotában leginkább van kitéve a pusztító hatásoknak.

Az ifju látja, hogy egyben másban elalodott, amit vérmes reményében gyorsan elérhetőnek vélt. Látja, hogy előtte mögötté, mindenütt csereglenek a jóét után kapaszzkodók, kik az ő erejét elnyomni igyekeznek. Amde fiatal-ága ki akar törni a visszamarított törekvés-k dacára is — és itt, itt az a keresztút, melyen minden egyikünk átélt a Herkules me-éjét. Ha nincs meg benne a szilárdság, önbizalom, — a lelek eme védőbáttyaja — akkor odamegy arra a másik útra, amelyen a könnyebb, akadálytalanabb, élet felé haladhat.

Ez azok a fiatal emberek, akiket mindenféle bűnnel vádolnak, — bizony már mes-ze jöttek ezen az ösvényen...

Egy orvos-ágot tudok ezen ragadó s haj ellen, egy erős szert, mely próbára teszi egész lelki szervezetünket, de aki kiállotta, az meg is van védve az eltévelyedés ellen.

Ti fiatal pályatársak, kikben több a jó szándék, mind az akarat, — törekedtetek lelki önállóságra.

Szabadságotok ki könnyen hajló csaszmevilágokat a társadalmi visszahélek köteleibebe; ne akarjátok fiatal, alig meglett eszetekkel versenyt tartani a „nagyokkal”. Aok a mostani vezetők más körülmények közt nőttek föl, és más szokásokat hoztak magukkal az életbe! Ha a fiatal-ág mindig csak azt tenné, amit az öregektől lát — hova lenne a haladás? Azért, mert a mostani kereskedők nemzedékének szentegyháza a kávéház, evangéliuma a kártya, szellemi életvete az orleum vagy ennel is a sántabb járó helyiségek: azért nektek is ott kell keresni az ödvöséget? ezt kérdelem!

Ismélem nem erkölcsöt akarok prédikálni, mert az erkölcsoktatás nem más mint nyilvánosan üzött hypokrizis.

Hanem az egyéni tulajdonságok fejlesztését vágnám életet özni cél gyanánt.

Nehezen esik — tudom — a szabad pályán aló ifjunak kiszabadítani magát ama sokféle csalogtatásból, mely a társadalomban őt körülveszi. Bátor-ág kell ahhoz, hogy egyedül járjunk utunkat, mikor annyian kapaszkodnának belénk! El kell tudni viselni, hogy „különönek” „henegzőnek” s bnek nevezétek az ifjat, ki jobbra — balra nem néz, csak a maga utját tekintli.

Ezen ki-érteseknek ellenálya, — ha önmagát megletti az ifju, akkor kezd csak beöltetni hivatását, mint fiatal kereskedő.

„Csendes magában erik az értelem” mondá Göethe, s nektek az értelem kell fejlesztésnek, mert manapság ez a kereskedő ereje. Egy oly pályát előtt állunk, melyen föllogasunk önálló gondolkodásunk tetterőnk a legnagyobb kifejezésre leszen hivatva, s nem az fogja megkapni a siker pálmáját aki talán annyagi függetlenségében bizik; nem ennek csak nyugvó hely lesz az utja — hanem az, aki értelmiségével győzi.

A nemrég elhalt híres német államférfi, Bamberger Lajos szokta volt mondani, hogy arra a tapasztalatra jutott, miszerint egy valódi kereskedő lezbeli munkája fölér bármely bölcselő gondolkodási erejével.

Ha jellemünk, gondolkodásunk az önálló

kiképvés által meggyerte biztos alapját, — akkor már bizvást adhatjuk át magunkat a társadalmi kötelemnek, mert a kíséres le fog patálni szilárd meggyőződésünkről.

Szerény véleményem oda lookludt, hogy teljesen fölőleges egyáltalában a kereskedő fiataloknak az u. n. társasági egyesülés. Öndőlő fejlődés az, amire minden egyikének törekednie kell. Mikor már megvan az egyéni szabad gondolkodása, akkor am alkalossan egyesü etet, járjon társaságba az ifju, — mert akkor már tulcselt a fölirt lelki krízisen és megválaszthatja tiszta elmével követendő utját.

Leirtam mindezeket, azon vesszely dacára hogy gony és becsmérlés fogja éri szavaimat azok részeről akiknek szánya vannak.

De fennen világít előttem az Ibsen-i jelző: „A legerősebb az, a ki egyedül áll!”

Maschanker Bódog

Egyletesdi.

Egy kis korcsmában a „lentartott” asztalnál őt ur őt, mindegyik a feleségével. Az asztalhoz közel a falon egy középnagy-águ badog tabla lögg „Korona-Asztaltársaság szegény gyermekek felruházására” felirással.

Egy kis idő mulva megszólal az egyik ur. A szomszédja — Dr. K. — nevében beszél. Őt is doktorának címézik. Ketőjük közt a különbség az, hogy az egyik a betegeket szeretné meggyógyítani, a másik az egészségesekből csinál betegeket, vagyis az egyik orvos, a másik ügyvéd.

Az ügyvéd beszél. „Uraim! — mondja — t szomszédom egy tisztes, szerencsés eszmét pendített meg. Engedjék meg, hogy azt lehető röviden önök elé terjesszam, s véleményüket kerjem. Eddig másokért máködtünk a jótékony-ág terén, most már talán jó lenne, ha magukért is tennék valamit, olyan formán, hogy az asztaltársaságunkat átalakítjuk egy „Kölcsönös-Korona-Biztosító-és Beteg-égyező Szövetkezet”-é. A befizetés hetenkint egy korona lenne, ezért a tagok betegség esetén orvosi segélyt és gyógyszert kapnának, halál esetére pedig 500 trtra lennének biztosítva. A legmagasabb heti járulek 3 korona lenne s a legnagyobb biztosítási összeg 2500 forint.”

„Hogy senki ne biztosíthassa magát 10 000 trtra s ne tehessen bennünket egyszerre tönkre”, — magyarázza az orvos.

Nem akarunk az igazságon erőszakot elkövetni, tehát konstatáljuk, hogy a prospektus sem találkozott azazal a szives fogadással, melyre a két tervező számított.

Különléle ellenvetéseket tettek, melyeket társadság nélkül mg lehetett gyengíteni, csak egyre nem volt senki kíváncsi, arra t. i. hogy honnan fogják venni a kiltatásba helyezett listosítási összezeket, melyeknek annál gyakrabban esedékesekké kellett lenniök, minthogy a tagokat korukra egészségi állapotukra való tekintet nélkül szándékoztak jelvenni.

Kötelező határozatot nem hoztak ugyan, de „elvben” elfogadták az indítványt s így az akciónak van némi alapja s a lehetőség adva van az eszme megvalósítására.

Az egyik doktor természetesen egyleti orvos lesz, a másik egyleti ügyész. Vajjon akad-e elnök, péptárnok, bizonyos számú választmányi tag, olyanok, kiknek erre szükségük van; — nem tudjuk, mert nem költeményt írunk, hanem egy eseményt mondunk el, oly egyszerűen, a mint az megtörtént.

Mire jó ez? — kérdi a nyájas olvasó.

Hát ez a kis referéda egyleti ügyünknek és a kis alapítások bizonyos oszállyának egész történetét foglalja magában, mely alapítóinknak nincs egyéb céljuk, mint személyes érdekek s jogosultalan ambíciók kielégítése. A zavarokat, a mig lehet, leplezik, de végre is elkövetkezik az összeomlás.

Az egyletesdi-betegség főleg nagy mértékben uralkodik a fővárosban s a hatóság ép most tanácskozik, mint lehetne elejét venni. A belügy-miniszter is beavatkozik és az ahhoz kiküldött bizottság több jótékonyági együlett tnyleg felosztatott, mert nem volt létjogosultságuk.

A mi pedig a fővárosban szükséges volt, a vidéken nem lehet felesleges.

Egyleti ügyünkbe a legmélyebben be kell

világítani, — mert sok a beteg rész, a beteg részeket pedig el kell távolítani, hogy a mi egészséges megmaradhasson s élhesen.

A város házából.

— Közgyűlés. —

Nagy Kanizsa rendezett tanácsú város képviselő testületének folyó hó 20-án *Vécsey* Zsigmond polgármester elnöke alatt tartott közgyűlése a következőleg folyt le:

Vécsey Zsigmond polgármester előadta azon szomorú családi körülményt, mely őt a legutóbbi közgyűlésben való megjelölésében gátolta és több napi távollétének igazolására szolgál.

A közgyűlés a polgármester jelentését tudomásul vette.

A városi és gyámpénztári készpénz készlet elhelyezésére a városi tanács a helybeli három takarékpénztárt és pedig: a Nagy-kanizsai Takarékpénztár-Részvénytársaságot, a Dél-zalai Takarékpénztárt és a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárt hozta javaslatba, mely javaslatot *Eperjesy* Sándor v. képviselő azon kiegészítő indítványával fogadtak el, hogy az egyes pénztárakat azon arányban helyezendők el a pénzüsszegek, a minő arányban a kijelölt pénztárak a kösterhekhez járulnak.

A v. gyámi pénztár 1898. évi záró számadvát, a mérleget és a számvizsgáló bizottságnak erre vonatkozó jelentését a közgyűlés tudomásul vette és magáévá tette a számvizsgáló bizottság azon indítványát, hogy a jövőben az átmeneti kamatok, melyek december hó 31-én lejártanak tekintendők, a zármérlegbe felvétesse.

Bathidy Strattmann *Odön herceg* bécsi lakos az iránt folyamodott, hogy a sánci major pusztai jellege megállapításak, mely esetben az állami adó fele része után fizetendő csak a községi pótdadó.

A városi ügyész behatóan foglalkozott ezen ügyvel és indokolt véleménye oda konkludál, hogy a sánci major pusztai jellege ki nem mondható, mely véleményhez *Eperjesy* Sándor, *Trippammer* Gyula és *Hertelendy* Béla felszólalása után a közgyűlés is hozzájárult. *Hertelendy* Béla azon indítványát, hogy a közgyűlés határozathozatal előtt a kérvényező féllel tárgyalásokba bocsátkozzék, a közgyűlés mellőzte, mert az alispán nyilatkozatára szólította fel a városi képviselőtestületet, az ügynek elbírálása az a ispán hatáskörébe tartozván.

Hosszas vitára adott okot a v. mérnöki állásra kibocsátandó pályázati hirdetmény, illetve a mérnöki fizetés mikénti jeleése. A fennálló városi szabályrendeletet ugyanis a v. mérnök fizetését 800 forintban állapítják meg. A fizetési többlet és szerint csak tisztipótlék címén lehet megadható. Az ügyhöz *Szommer* Nánán, *Pihád* Ferenc, *Elek* Lipót, dr. *Rothschild* Jakab, *Vécsey* Zsigmond polgármester szólnak; mindegyike hangsúlyozván, hogy megfelelő szakember csak megfelelő fizetés mellett lesz kapható. *Dedk* Péter r. főkapitány kívánatosnak tartja, hogy a v. mérnök építész-mérnök legyen és előnyben az részesüljön, a ki electrotechnikus is, mert, mint helyesen megjegyezte, van városunkban egy villamtelep, melynek szerződésbeli kötelezettségei vannak a város közönségével szemben, de szakembere csak egyik félnek van t. i. a vállalkozónak.

A közgyűlés kimondja, hogy a pályázat i. y. értelemben bővítessék ki. A fizetést a módosítás alatt levő szabályrendelet érvénybe lépéseig 800 forint fizetésben és 700 forint tiszti pótlékban állapította meg a közgyűlés.

Nézetünk szerint leghelyesebb lett volna a pályázati hirdetményben kimondani, hogy az állással minimális 1500 forint évi javadalmazás jár, mert 800 forint törzsfizetés mellett 700 frt tiszti pótlék nagyon furcsa színben tűnik fel; mely felosztás különben sem felel meg a valóságnak, mert a város közönsége tényleg legalább is 1200 forint törzsfizetést és 300 forint lakbért kíván a városi mérnöknek adni, de akaratát alá kell rendelni a szabályrendeletet rideg betűinek. Pályázati határidő f. é. május 31.

Mintogy *Plosszer* Ignác nyugalmazott városi mérnök folyó hó végével állását elhagyja, a közgyűlés a polgármestert megbizta, hogy előforduló esetekben szükséges műszaki személyről gondoskodhassék.

Dr. *Szekeres* József v. képviselő és társai abbéli indítványát, hogy a város legkésőbb f. é.

október 1-ig járványkórházat állítson fel, a közgyűlés elfogadta. Ezen ügyvel különben a városi tanács, valamint a közegészségügyi bizottság már foglalkozott. Dr. *Rothschild* Jakab v. képviselő az ügyet rendkívül sürgősnek és fontosnak tartja, miért is azon kérelmet terjeszti elő, hogy ebben ügy az építészeti, mint pénzügyi bizottság sürgősen járjon el.

A márc. hó 20-án tartott közgyűlésben három interpellációt intéztek a városi tanácshoz. *Ily. Hegedűs* László v. képviselő a VI. kerületi rács utcában levő bika-istállóval építeni kért pásztorház tárgyában interpellál.

A városi tanács válaszában ismertetvén azon körülményeket, melyek az ügy elődázását okozták jelenli, hogy a szakbizottság által eszközölt tárgyalás után módjában lesz ezen építési ügyet a képviselő testület elé terjeszteni.

Az interpelláló jelen nem lévén, a közgyűlés a városi tanács választát tudomásul vette.

Knortzer György v. képviselő interpellációjára dr. *Szekeres* József a szegényügyben írt nyílt leveleket következéssel passzusza szolgáltatott okot: „Hogy mennyire szükséges a szegényház megépítése, többek között legjobban bizonyítja szegény *Matkovics* József, egykori adófizető, 71 éves elaggott polgár esete, ki fűdő ruhában szenvedett. Ez egy év alatt a kórház igazgatósága által kieszközölt miniszteri engedélyvel, megszakítás-sal, 6 hónapig ápolatott a kórházban, midőn pedig a törvény szerint ápolatása tovább nem történhetett, a kórház igazgatósága az ő érdekében is ép úgy, mint minden ha onló esetben a városi tanácshoz fordult a községi ápolásba való átvétel miatt. — Hogy mi okból: nem tudom, de nem teljesült, — úgy, hogy később *Matkovics* elhagyott ságában két ségbe esse öngyilkossággal vetett véget életének.”

A várositanács nevében *Nagy* Dezső előadó tanácsos kimerítő választ adott ezen ügyben, melyet az interpelláló megnyugvással vett tudomásul, egyuttal azon kérelemmel fordulván a helyi sajtó jelelvolt képviselőihez, hogy a város közönségének megnyugtatóra és a v. tanács reputációjára érdekében a városi tanács választát kellő módon hozzák köztudomásra. Szívesen felelünk meg *Knortzer* György v. képviselő óháiának, midőn a városi tanács választát egészterjedelmében a következőkben közöljük:

Tekintetes Képviselettestület!

Knortzer György v. képviselő ur a f. évi. március hó 20-án tartott közgyűlésben a »Zala« című lap március hó 12-iki számában dr. *Szekeres* József neve alatt megjelent cikk szerint néhai *Matkovics* József szegénynek a községi ápolásba való átvételre állítólagos elmulasztása tárgyában interpellálván, ez erdemben az ügyiratok alapján a tényállást illetőleg van szerencsénk a következőket jelenteni:

Tény az, hogy a helybeli közkórházi igazgatóság az 1897. évi július 19 én megkereste a városi tanácsot az iránt, hogy *Matkovics* József szegény, — minthogy baja idült, a kórházban tovább nem ápolható, — a kórházból kihelyeztessék, minek folytán a v. tanács még ugyanazon napon 1003/897 sz. a. hozott végzésével *Matkovics* Józsefnek a v. közkórházból, való kihelyezését és ápolásba adását elrendelte és ennek fogantatásával *Thomka* Endre v. kúltanácsost, mint a szegények gondnokát megbizta.

A v. szegények gondnoka az 1897. évi július hó 28-án 13657/897 sz. a. jelentette, hogy *Matkovics* Józsefet ugyanazon napon a kórházból bérközséval elvitette és őt a becsatolt jegyzőkönyvi egyezség szerint havi 10 forint tartásdíj fizetése mellett öv. *Munkácsi* Imrénéhez gondozásba adta és min hogy *Matkovics* József eddig a város részéről 3 forint havi és 80 krajcár heti segélyben részesült, ennél fogva ezen segélyösszegek fizetése beszüntetendő.

Hat nap mulva, vagyis az 1897 évi augusztus hó 4-én neh. *Matkovics* József részéről 14100/897 sz. a. kérévny adatott be, amely szerint abból kifolyólag, hogy a v. kórházból kihelyeztetett és ápolásba adatott »megkészsőni a városi tanács jó indulatát« és azon kérelmet terjeszti elő ezuttal, minthogy nem tudta, hogy a kórházból kihelyezik, mas részt tekintettel arra, hogy sógorjához már ismeri baját és előbb is annál volt, sógorjójához adassék ápolásba, a havá időközben elment, és hogy a tartási díj ennek részére utalványoztassék. Erre augusztus

hó 11-én a szegények gondnoka jelentette, hogy *Matkovics* József nem maradt öv. *Munkácsi* Imrénéél és hogy aug. hó 8-án *Matkovics* József öngyilkosságot követett el. Aug. 13-án pedig *Tandor* Mária kérte, hogy *Matkovics* József után 10 napi tartásdíj neki utalványoztassék. Ezek szerint *Matkovics* József a kórházba jutása előtt is már 3 frt havi és 80 kr. heti segélyben részesült, a város anyagi viszonyaihoz mérten lehetőleg gondoskodva volt róla, a v. közkórházból való kihelyezése után pedig teljes ellátásban részesült öv. *Munkácsi* Imrénéél. illetve *Tandor* Márianál, így tehát nem felel meg a valóságnak dr. *Szekeres* József cikke, a mennyiben az állítja, hogy — az egykori adófizető *Matkovics* József a városi tanács által előtte ismeretlen okból nem vétetett ápolásba, hiszen még meg is köszönte a róla való gondoskodást, és ekként nem felel meg a valóságnak dr. *Szekeres* József neve alatt megjelent cikk azon állítás sem, hogy *Matkovics* József elhagyatottságában kétségbe esve, követte volna el az öngyilkosságot; ebből; — upán annyit igaz, hogy a nevezett öngyilkosságot követett el, de erre a v. tanácsnak eljárása alap nélkül hozott fel hir-apillag a nagy közönség előtt indokul. Minthogy pedig néhai *Matkovics* József esetéből kifolyólag a városi közegek részéről mulasztás egyáltalán fenn nem forog, ez ügyből kifolyólag nem pedig a szükségére annak, hogy bárki ellen is legyelmi eljárás indítassék.

Ezek után kérjük a tek. képviselő testületet hogy ezen jelentésünket tudomásul venni-méltóztassék.

A jelentést — mint már említők — úgy az interpelláló, mint az egész közgyűlés, dr. *Szekeres* József rövid felszólalása után tudomásul vette.

Tuboly Viktor interpellációjára a VI és VII ker. keményseprési ügyet illetőleg a városi tanács válasza az volt, hogy a kérdéses ügy már régen megoldást nyert az időközben elfogadott szabályrendeletek által.

A választ tudomásul vették, mire *Vécsey* Zsigmond polgármester az ülést berekesztette.

6835/899 sz.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1899 évi Adz-béradó kivetési lajstroma az 1893. 44. t. c. 16 és 18 §§. értelmében a mai naptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közzsemétre kitétetett oly célból, hogy a hivatalos órán belüli bárki által betekinthető, hogy az allen észrevélté megtehesse és pedig:

Azon adózók, kik az illető lajstromban megállapított adó nemmel már a múlt évben is megvoltak róva, a lajstrom közzsemétre kitétének napját — azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval folyó évben először rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt írásban Nagy-Kanizsa város tanácsához benyújthatssák Nagy-Kanizsa 1899. ápril. hó 22-én.

NEU s. k.

alléőr.

VÉCSEY s. k.

polgármester.

A pécsi m. kir. posta-és táviridalgazgatóságtól.
9080/IV.

Hirdetmény.

1899. év június hó 1 től kezdve a pécsi posta-és táviridalgazgatóság kerületében Pécsért és Nagy-Kanizsán a postai utalványok és utánvételek pénzüsségeit a levélhordók a címzetek lakásán, illetve üzlethelyiségeiben fogják kifizetni.

Az utalványoknak báznaí való kifizetésért utalványonként 2 kr., illetve, ha ugyanazon címzetnek egyszerre 5-nél több utalvány fizettetik ki, darabonként 1 krajcár, de ez esetben consignationkinat legalább 10 kr. kézbesítési illeték jár.

Azon magánfelek, kik az utalványokat a postahivatalban kívánják kifizettetni, utalványaik külön kezetésért havonként 3 frt raktárdíjat tar.

toznak fizetni. Ezen felek részére utalványaink a postahivatalban való átvételére, illetőleg kifizetésére naponként 2 órai időtartam áll rendelkezésre, a mely órákat a szolgálat követelményeire való tekintettel a hivatalfőnök állapítja meg.

Pécs, 1899. április hó 17-én.

Posta és távirat igazgatóság,

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Pummer Imre okl. mérnök a déli vasút nagykanizsai mérnökosztályánál, eljegyzte Szurovy Ilona kisasszonyt Szurovy Géza déli vasúti főellenőr, forgalmi ellenőr leányát Szombathelyen.

— **Szél Kálmán és a D. K. E. A.** Dunántúli Közművelődési Egyesület, melyet tudvalevőleg Szél Kálmán teremtett meg, impozáns módon óhajtja a miniszterelnök iránt hódolatát kifejezni. Ezért e hónap folyamán rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya az lesz, hogy Szél Kálmánt az egyesület tiszteletbeli elnökévé választja. Ezen a közgyűlésen a Dunántúli tizenegy vármegyéje küldött-egyleg lesz képviselve.

— **Halálhíradás.** Özv. Tóth Istvánnét ismét súlyos csapás érte. Rövid máslét év előtt vesztette el férjét, ki a nagykanizsai iparos-iskolaának volt igazgatója; most az apát követte fiatal leánya, ki az övegy anyának egyetlen segítő keze volt. Halálát a következő gyászjelentés teszi ismertté: Özv. Tóth Istvánné szül. Rády Anna a saját, ugy gyermekei Béla, István, Károly, valamint alulírottak és számos rokoni nevében mély fájdalomtól megtört szívvel tudatja, felejtéssel szerett leánya, nővér és rokonnak Tóth Vilma folyó évi április hó 19-én esti 9 óra körül, életének 24-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szertések átjatos felvétele után történt gyászos elhunytát stb. Kelt Nagy-Kanizsán, 1899. április hó 20-án. A szeretet anyagya legeljen a korán elhunyt hamvai felett! Szabó Lajos nagybátyja. Özv. Rády Károlyné szül. Aranylőbi Lujza, Szeles Mari nagynénjük. Ösv. v. d. Józsefné, Persa Mihályné unokasüvérei.

— **A szegényügyi bizottság megalakulása.** Szerdán végre megalakult városunk szegényügyi bizottsága is megválasztván elnöké: Weiss Tiadart alelnöké: Szalay Sándort és jegyzővé: Áts Józsefet.

— **Néptombola.** Még bizonyára élénk emlékekben lesz közönségünknek a múlt őssek a népkönyha és ovodák javára az Erzsébet-téren rendezett nagy néptombola. A pénzügyminiszter engedélyt adott, hogy ugyanezen célokra ismét egy néptombola rendeztesék. Ezen ügyben azonban Vidor Samuné urad lakásán értekezlet volt, hol megállapították a kihasználható nyereségeket. A május vagy júniusban megtartandó néptombola bizonyára még nagyobb érdeklődést fog kelteni, mint az első, mert nemcsak hogy a nyereségtárgyak értékesek és szépek lesznek, hanem valószínű, hogy a néptombola egyéb szórakoztató ünneppel is össze lesz kötve. Utóbbinak megállapításával foglalkozik most Vidor Samuné elnöklötte alatt a rendező bizottság.

— **Változások a városüzemeltetésben.** Juk István v. irnok, ki eddig a polgármester mellé titkári minőségben volt beosztva, az iktató osztályba helyeztetett át. Helyébe jött Fischer János ki eddig iktatói minőségben működött.

— **A Polgári-Egylet kerije.** A Polgári-Egylet februári közgyűlésen szó volt arról, hogy a kert egyik része eladásra. A többség nem ment ezen tervbe bele, főleg azért nem, mert mint több szónok hangsúlyozta, az egyleti kert képezi a tagok és ezek családtagjai egyedüli üdülőhelyét. A Polgári-Egylet új bérloje — ugy látszik — egészen más véleményen van, mert mint értesülünk — a bérlo új egész egyszerűen kiutaltja a tagok kertbe jövő családtagjait, azzal az indoklással, hogy „ez nem üdülőhely”. Elvárjuk a Polgári-Egylet vezetőségétől, hogy meg fogja érteni a vendéglőséket, hogy a kert nem a vendéglős kertje, hanem a Polgári-Egylet és így annak tagjai és hozzátartozói haborítlanul járhatnak kelhetnek abban.

— **Szerencsétlenül járt huszárfőhadnagy.** A Keszthelyen állomásozó 8. honvéd-

huszárezred három tisztje a Sármetlékre akart kocsikázni. Utközben megbokrosodtak a tanulatlan lovak s vad futással iramodtak az országoton, a mely mellett kétfélelű mely árok húzódik. A veszedelem nőtton-nőt s a válságos pillanatban kiugrott a kocsiból kápolnai Baur József huszárfőhadnagy és egy kapitány; harmadik társuk nem követte őket. Baur főhadnagy oly szerencsétlenül esett a földre, hogy a bal lábszára ketté törtött. A lovak tovább ragadták a kocsit s egyik pillanatban, a mikor kissé lecsillapodtak kiugrott a harmadik tiszt és a kocsi. A magára maradt fogar véül nekiment egy akácának s darabokra tört. Baur főhadnagy kit valószínűleg amputálni kell az éppen arra hajtott Bogay földbírtokos szállította Keszthelyre.

— **Köszörupótló adományok.** Folyó hó 18-án elhunyt Markus Frigye-ne urnó kegyeletének jelöl adakoztak Fischer Sándor és neje 5 frt. Székely Tiadart 5 frt. Fischer Gyula 3 frt. Weinberger Armin és neje 5 frt. Weinberger Jakab és neje 5 frt. Weinberger Ede 5 frt. Turád H. t. 2 frt. Rosenthal Gyula és neje 2 frt. Kohn Lina 1 frt. Bader Henrik 2 frt. összesen 35 frt a nagykanizsai Chebra Kadisa.

— **Ki akar egyedül utazni?** Már sok utazónak képezte az gondját, miképen biztosíthatna magát különösen éjjel az egyedül való utazást. Rendesen ugy tesz a gyakorlatlan utas hogy félrehívja a konduktort, valamint a kezébe nyom és így szól hozzá: „Kérem, szeretném, ha magamra...” sat. A konduktor biztatja a nyajás utazót, csak szálljon be, majd valahogy c-ák elrendezi a dolgot. De már rövid idő múlva egy másik türelmetlen utas jelentkezik, és a vonatvezető betuszkolja a már elfoglalt kocsiba, s ajnákozva jelente ki, hogy uincsen hely: Olaszországban tett utolsó utam alkalmával segitettem a bajon. Milanoban szálltam kocsiba és Turisig sludni óhajtottam. Fogtam egy öt lírás bankjegyet, ketté téptem és az egyik felét odaadtam a konduktornak: Ha reggel egyedül maradok, a bankjegy másik felét reggel megkapja.” A vonatvezetőket rendesen jó hanggal áldja meg a gondviselés, de még soha sem hallottam oly erőlyesen kiáltani: „Telve van, minden hely elfoglalt”, mint ahogy az én kocsimba tala-kodókra reá kiáltott. Reggel megkaptam az öt lírás bankjegy másik felét, de meg is érdemelte, mert teljesen berekedt. Kár hogy Magyarországon még most sincs 5 koronás bankjegy. Az itt jel-zett módszerrel mi ndeuki megvásárolhatná éjjeli nyugdalmát.

— **Tűz.** A Csab-Rendekkel szomszédos Gyömör községben f. hó 19-én déli 1 óra körül tűz ütött ki, és néhány perc alatt tizenöt lakoház és kilenc gazdasági épület legett. Allítólag egy ittás ember vityázatlansága folytán támadott a tűz, akit a csendőrség el is fogott. Negyven család lett hajléktalan.

— **A sánci kert.** Városunk közönségének alig van valamire való kiránduló helye, sőt tán nincs is több mint a közeli sánci kert, melyet szivesen látogat a közönség ha tudja, hogy jó ételekről és italokról tényleg gondoskodik van. A sánci kert múlt évi bérloje Brinner Mihály vendéglős és irányban a közönséget nemcsak teljesen kielégítette, hanem olcsó árakkal sziate meglepte, miért is bizonyára szivesen veszi közönségünk azon híri, hogy ez évben a Brinner Mihály a kert bérloje; szivesen ajánlva őt és helyiségeit a közönség pártfogásába. A kert már a közönség rendelkezésére áll.

— **Fokról tokra.** E y támo gyó aszonyi és leronyolt férfi kísérte be a peci i rendőrséghez. Mindkétőjüket koldú-as csipre rajta a rendőr. Az aszony valami züllöt csavargó szilőiai leány. Nem volt semmi nemű igazolványa. Egy írást mutatott fel egy iv. miniszter papiron a szőfiai os. t. mazy. konzuliól, melyet azonban a vele együtt bekísért férfi allította ki. A pecsét helyén egy elmosódott két fejű sasnak halvány lenyomata látszik. A primitív helyező egy osztrák ezüst forintos volt. A gyarló hamisítvány nagyon is szembe sző, de feltűnően szép kalligráfiaival és a lejtörökkel stilizálásával van az igazolvány kiálitva, a mely irójának nem közönséges tehettségére vall. A hamisító neve, Linczer Ottó, foglakozása: lakatos. Kovács rándőr-bizos hihe-tenűl csóvalja fejét. mintha kétségkednék abban, hogy tényleg ez a leronyolt férfi írta volna azt. Linczer megérteite.

— **Soh e bábajon** azon a biztos ur. E. írtam. Nem. azért én mindig így ki. Éreltségit

tettem a pozsonyi gimnáziumban, később aktív katonatiszt voltam. Hihetetlennek tartanák, ha elmondanám, milyen eszmét. Mások is, magam is hibás voltam. Gyűlöltém a pályámat és hogy elnémissam az elhibázott élet vadoló keserűségét, inni kezdtem. Előbb csak keveset, aztán mindig többet-többet. Egy skaudulum után degradáltak, kinn álltam a nagy világban minden nélkül, egy törtélmény szenvedélyvel, melytől nem tudtam többé szabaddulni. Mint közönséges napszamos dolgoztam később egy bécsi vagyárban, hol rövid idő alatt teljesen elsajátítottam a lakatos mesterséget. De nem bírom ki sehose sekaig. Az átkos szesz konkrétte teljesen az idegeimet. Próbáltam használni valami egykori tanulmányaimnak, de csak halványan, hasznavehetetlenül él bennem a tudás, elmaradtam teljesen a kortól. Éveken át nem érdekelt seuki semmi, csak szesz.

Igy beszelt a leronyolt, szürke fejű ember, kinek vonási elarultak, hogy valamikor nem az utcán, a butikok előtt ügyegő részeg lakirok serege volt rendez napi tartsasága. Allítólag sohasem volt büntetve meo; neve hiányzik az ország rovott mlulu egyéneinek leírásomból. Könyörgöt ez a szegény asszony, hát megírta neki az igazolványt, fizetett két kupica painkát. Ez az egész. Hosszu az ut a tisztaszinó nagy asztalától egés s pálinkás bódé ket kupica szeszéig. Linczert hazá toloncolták illetőségi helyére, egy kis pozsonygyei faluba.

— **Vásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Perlak községben az ez évi május 23-ára eső országos vásár az évben kivételesen május 18-án tartassék meg.

— **Szentelt vízi trachoma-járvány** Muraközben, hol évek óta pusztít a trachoma nevű veszedelmes szembetegség, rájöttök az orvosok, hogy a trachoma-járvány egyik leggyakoribb terjesztője a szentelt víz, melybe a hívek a templomból jövet belemartják az ujukat s vele keresztet húznak az arcukra. A tapasztalatról értesülve, Csertán Károly, Zalavármegye alispánja azzal a kéréssel fordult Posilovia ságrabi érsekhez, kinek kerületéhez a Muraköz tartozik, hogy amennyiben a vallásos közértelet megérzése nélkül lehetséges, munkáskodjék közre, hogy az említett szembetegség ne terjedjen éppen a vallásyaktól egyik formája utján. Az alispán kérésére, — mint jelentik — Posilovia érsek rendelkezett küldött a muraközi papágnak, melyben szigorúan meghagyja, hogy az eddigi formában gyakorolt szentelt-vízhasználat szüntessek be, s szentelt vízzel való keresztvetést tiltsák el s magyarazzák meg a népek, hogy az eddigi eljárás folytatása szemük világot veszélyeztetli.

— **A csusz és közsvényes bántalmak** legbiztosabb gyógyszerere az a híres csusz és közsvény elleni kenőcs, melyet Zoltán Béla udvari szállító budapesti gyógyszerárban lehet füvegenként 1 frtért kapni. E pártalan szer, csodás hatásáról, mint értesülünk, ezer és ezer ember győződött már meg.

— **Osztályorsajjegyek vételére ajánljuk** az általános ismert és jó hírnévűk örvendő Lukács Vilmos (Budapest. V., Fűrdő-utca 10.) bankháza, hol az osztályorsajjegyekre vonatkozó mindeuü kérdésben szivesen tap mindenki felvilágosítást, valamint kívánatra jatektervezetek azonnal ingyen és bérmentve megküldetnek.

„Jelentkezny kereszt kihalások egy első rangu vállalatnál, műveit, orlényu egyének számára bővebb felvilágosítást nyerhetni leheténi megkeresésére N. A. Pécs posta-csoport. Ugyanok, ki egy magán, mint kereskedelmi ismerettségel bír, kesedőben magos jutalék, később filasz fizetés mellett alkalmaztaták. — Aszeriagyar betölti társaság Budapeston VI. Hely-utca 18.

Anyakönyvi hírek.

Házasságok kötöttek.

Fiala Alajos géplakatos segéd — Singer Mária-val.
Nagy János cséfé — Gáspár Annával.
Fiechl Adolf keresk. s. — Kallmann Jankával.
Steinma József molnár — Markus Zsófiával.
Dávidovits György földműves — Vajda Juliánával.
Gábor Lajos földműves — Kócs Katalinnal.
Molnár József földműves — Kis Teréziával.

Mult hét halottjai

Ginzi Árpád, rk. 8 éves, pincér sa.
Kovács György, rk. 66 éves naposmunka [Bátka]

Hason Lajos rk. 1 hónapos. ciszmadia fia.
 Pleskó Anna rk. 23 éves oselő (hólyagos himlőben.)
 Kálovics István rk. 76 éves, földműves.
 Weinberger Emilia férj. Markus Frigyesné, izr. 42 éves, kereskedő neje.
 Tamás Zsófia férj. Tóth Vendelék rk. 46 éves napaszmós.
 Tóth Vilma rk. 24 éves, néhai tanító leánya.
 Kauti Károly rk. 26 éves, kádár segéd.
 Megyeri Vendel rk. 61 éves napaszmós.
 Dudits József rk. 41 éves, p. ú. fővigyázó.
 Hannasics Ferenc rk. 7 hónapos takács fia.
 Aur György ifj. rk. 1. hónapos napaszmós fia.
 Csóri Anna férj. Gál Jánosné rk. 55 éves napaszmós.

Színészet.

Szerdán Az aranylakodalmom zónaelőadása alkalmából oly nagy közönség tödült a színházba, hogy a jegyek kiadását ismét be kellett szüntetni. — Az aranylakodalmat — mint hallfuk — ne gyedszer is elő fogják adni. Mi azonban szeretnők, ha tanuló ifjuságunknak is alkalom adtának hogy ezen tartalmas, hazafias darabot megismerhetének. A darab kiállítására azonban a délutáni órák nem alkalmasak, mert a színpadi hatás fokára okvetlen szükséges, hogy sötét legyen, miért is ajánlanók, hogy tanintézetünk igazgatói megkeresnék a színház igazgatóját, hogy egy alkalmas napon esti 6—9 óra közt adná elő az Aranylakodalmat. A szingazgató — nem kételkedünk — szívesen eleget tenne a tanintézetek igazgatói ebbeli óhájának.

Csütörtökön A bányamester operettet játszották telt ház előtt. A közönség igazi gyönyört talált ezen előadásban. Az egyes szereplők, zene és énekkar, mind-mind igazán kitettek ezen este magukért és olyan előadást produkáltak, hogy egy elsőrangú színtársulatnak is dicséretére válnék. Nem volt ezen előadásban a legkisebb gixer sem, jökedvvel, ambícióval játszott mindenki a legelső szereplőtől az utolsóig és ezen iparkodásnak olyan picize előadást köszönhetünk, minőnek vidéki színházban vajmi ritkán lehetünk részesei. **Halmayné** (Lichtenau, grófkisasszony), **Sárközy** (bányamester) **Léva** Sárika (Nelli), **Bódey** (Roderik herceg), **Tisztay** (Zwack) egyaránt feltétlen dicséretet és elismerést érdemelnek, ki is jutott nekik a tapsból bőven. Ezen főszereplőkön kívül szívesen megemlékezünk még a többi szereplőkről is ide; igaztva neveiket, egyet sem hagyva ki: **Nagy** és **Szabó** Ferenc (írnokok), **Torday** (Strobel togodós), **P. Nagy** Lina (Zwack felesége), **Kádás** Mariska, **Tisztayné**, **Ujváry** Rózi, **Farkas** Janka (csipkeverő leányok), **Kövy** Kornélia (szolgáló) **Erőss**, **Palotay** és **Hérics** (bányászok). — **Palotay** karmester szaktudásának ezen este lényes jelet adta, kitünően dirigált, az elismerés babérát szerezvén meg a vezényletére bízott erőknék és saját magának.

Pénteken A vén bakancsos és fia a huszár Szigei József régi népsiműve volt a műsoron. A darabot félhelyarák mellett adták, mely körülmény mindenkor telt házat biztosít. A főbb szerepek következőleg voltak kiosztva: **Nagy** (vén bakancsos), **Sárközy** (huszár), **Tisztay** (Frici) **Tuboly** Klementin (Veres csapláros leánya) **Léva** Sárika (Hangos kántor leánya), **Palotay** (Veres), **Torday** (Hangos). A közönség, mely főleg Tisztay Frici-jen mulatott jól, meglegedetten távozott.

Szombaton A talmi hercegnő operettet adták. Az előadásra visszatérünk.

Heti műsor

Vasárnap: d. u. **Sanyaró** Vendel (bohózat félhelyarákkal).

Hétfőn: **Az aranylakodalmom** (negyedszer félhelyarákkal).

Kedden: **A nők barátja** (vigjáték ill. előszőr).

Szerdán: **A gyimesi vadász** (félhelyarákkal)

Csütörtökön: **Himfi dalai** (vigjáték előszőr).

Pénteken: **A két árva** (népdráma félhelyarákkal).

Szombaton: **A boszorkányéár** (operette.)

Közönségünk szívesen venné, ha az igazgató ur „**A nébantörvény**” közkedvelségű operettet szintén mielőbb színre hozná.

Törvényesék.

— Végvárgyalások és ítélethirdetések. —

1899. évi, április hó 24-én (hétfő)

Lopás büntetével vádolt Baksa Antal s tsa elleni ügyben végvárgyalás.

Lopás büntetével vádolt Baksa Antal és Belova János elleni ügyben végvárgyalás,

Magánokirat hamisítás büntetével terhelt Sinkovics Mátyas elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntetével terhelt Horváth József s tsa elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntetével vádolt Zsvorecz István elleni ügyben ítélethirdetés.

Zsarolás büntetével vádolt Nagy István elleni ügyben ítélethirdetés.

Csalás büntette és zsarolás vétségé miatt terhelt Füzik Lajos elleni ügyben ítélethirdetés.

1899. évi április hó 26-án (Szerda)

Magánokirat hamisítás vétségével terhelt Morgenstern Lajos elleni ügyben végvárgyalás.

Lopás büntetével vádolt Jambrovics Ferenc elleni ügyben végvárgyalás.

Tűzvész okozás vétségével vádolt Patafia Mátyas elleni ügyben végvárgyalás.

Lopás büntete és vétségé miatt terhelt Zebec Balintné szül. Duklea Mária s tsa elleni ügyben ítélethirdetés.

Sikka-szításnak tekintendő vétség és hatóság elleni erőszak büntete, s jogtalan elcsújtatás vétségé miatt vádolt Merezecz Pál s tsa elleni ügyben ítélethirdetés.

1899. évi április hó 28-án (péntek)

Magánokirat vétségé, idegen ingó vagyon és idegen ingatlan vagyon megrongálásának vétségéi miatt vádolt Kollerics (Szenes) Mihály s tsa elleni ügyben végvárgyalás.

Két rendbeli lopás büntete miatt terhelt Domján Rozsi elleni ügyben végvárgyalás.

Orgazdaság büntetével vádolt Kristofics György és neje szül. Novák Franciska elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás és orgazdaság büntetei miatt terhelt Molnár Lőrincz es tsa elleni ügyben ítélethirdetés.

C S A R N O K.

Lidére-fény.

Hegyvoldalon állok, félig feljöttotam,
 Némek a hegyormot. — fény sugárak ottan,
 Hívogató, csábos, — szomorúan néztem;
 Lankadó erővel a hegyormot, érzem,
 Soha el nem érem.

Elöttem, mögöttem mint kísértet-árnyak
 Gomolyagba folyva, vad tömegek járnak.
 Az a fény az ormon üdvöségnek fényre
 Vakító sugárral tűz alá a mélybe,
 Csillaglatlan éjbe.

Megörnyed az egyik az alázkodásig,
 Búska, dacos arccal tör fel im a másik.
 Gyöngye és a gyáva jobb ha visszafordul,
 Bátmadnak sokra az erősek orvul,
 Kikérik a sorbul.

En is utban állok, jobbra-balra löknek,
 Kik utánam jöttek, jó előre szöknek.
 Bizony a ki gyenge, lecsúgged a karja,
 Bizony a ki gyáva: ilyen sora vár arra,
 A ki bírja, marja.

Nem is illik szólnom, nem vagyok jobb én se,
 Engemet is vonzott a hegyormot fénye.
 Babonás vágy hívott, hogy a hegyre jöttem,
 Az utamba állót én is feirelöttem,
 Hogy előre szökjem.

Az a fény a szívem összezsuzta, törté!
 Az a fény már nékem elvesszett örökre!
 S újra lent a mélyben, mely tele van árnynyal.
 Azt a fényt kell nézmem életmem által,
 Szomjuságos vágynyal.

Hervey Frigyes

A hipnotizmus hatalma.

1886-ban, egy szép juniusi éjszakan, tisztá csillagos éj borult Brüssel fölé A Boulevard Anspach kávéházai előtt apró fehér márványasztalkák mellett szórakozott a belga főváros előkelősége. A járdákat a járókelők egész özöne tartotta szakadatlanul elfoglalva, mert a pompás idő mindenkit kicsalt az utcára, monde-ot és demimonde-ot egyaránt. A közeli vendéglők egyikéből kihallatszott a zene: Dumourier Leon, s korán elhunyt montauban-i mester egy defülbemázó románca.

Fent, a rue St. Madeleine-n, a Lipótkert közelében, egy félreeső kis angol villában, ugyancsak hipnotikus előadás tartottak, melyet a szláv származású Machanek Prokoy rendezett, a

ki akkor sikerült előadásával egész Brüssel bamaulába ejtette.

Machanek Prokoy nagyon rejtélyes egyéniség volt. O ugyan délorsznak adta ki magát és Odessát mondotta szülővárosának, ismerősei azonban csehnek tartották, annyival inkább, mert sokáig tartózkodott Prágában és cseh-francia beszéde nagyon is magán viselte a Morva-vidék jellegét.

A fekete selyemmel bevont nagy termet, melynek komor berendezését mintegy kiegyesítette Wirt-nek egy borzalmat keltő misztikus festménye válogatott közönség töltötte meg. A társaság creme-je taálkozott itt a művészet és irodalom előkelőségeivel. A belga főváros legnevesebb színészei és színésznői, Thalia istenasszony kedveltjei is ugyazólván mind előttek.

Machanek Prokoy több bámulatosan sikerült bizonyítékát adta már rejtélyes művészetének, midőn tekintete hirtelen faszínaió kifejezést öltve, az első szeksorban ülő O' Donnel Eleanor, skót énekesnő akadt meg.

O' Donnel Eleanor hangverseny-énekesnő volt. Elbájos szépség és parját ritkító remek alt hang egyestültek benne. Hazája borongós dalait érekeivel megrezgeltette a sziveket és kivétel nélkül mindenkit magával ragadott. Természetesen körülrajongtak Szamosan a kezét is megkérték, de ő nem fogadott be senkit sem szívébe. A rue de Augustins-ben ismertek egy fiatal skót festőt. Ezzel lakott együtt, ennek fogadott örök szerelmét és hűségét, Machanek Prokoy is sokáig, de hiába fáradozott, hogy kegyet elnyerhesse...

Machanek Prokoy bűvös tekintetűl megkapva, mintha valami magnetikus erő vonzáná, valóságai átszelni múltlen emlékedett fel hirtelen előadásközben a művészno helyéről és fellépett az emelvényre, a hol a hipnotizáló elő megállott. Rövid ideig, halk hangon beszélgettek és O' Donnel Eleanor ismét viszatérhetett helyére. Nemsokára rá Machanek Prokoy is befejezte az előadást.

Három nappal ezután O' Donnel Eleanor megmérgezte szeretőjét Howard Edét.

Letartóztaták és gyilkosság vádjával terheltlen törvényt ültek fölőte.

Minden hozzá intézett kérdésre csak egy és ugyanazt a választ adta:

— Nem tudom, miért?

A tárgyas folyamán kihallgattak mindazokat, a kik a junius 12-iki előadásban jelen voltak a rue Madeleine-i villában. Ezeknek vallomása alapján a bírák fölmentő ítéletet hoztak.

A bűnpör természetesen óriási feltűnést keltett Machanek Proko, már régebben elűnt és csakhamar O' Donnel Eleanor is elhagyta Brüsselit...

Két évvel a fentiek után Spanyolországban és Franciaországban jártam. Egy tikkasztóban forró júliusi délutanon, visszatérőben egy farasztó gyalog-étaról, a Bagneres-i fürdő szálloda vendégszobájában üldögéltem, mikor egy nagyobb társaság lépett be a foglalt helyet. A hangosan folytatott ének beszélgetés lekötőte figyelmemet. Feléjük fordultam.

A társaságban öt férfi és egy hölgy volt. A férfiak közül négy a francia határszéli csered tisztgye ruháját viselte; az ötödik... Machanek Prokoy, a hölgy pedig... O' Donnel Eleanor.

NYILTTER.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 85 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 85 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban, **Privát-fogyasztóknak** postabőr és vámmentesen valamint háshoz szállítva — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(cs. és kir. udvari szállító), Zürichben. (3)

Magyar levelezés. Svájcba kötszereslevélbőlyeg ragasztandó

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

172. szám. 1899.

138-1

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. év LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a letenyei kir. járásbírósg Sp. 371 98. sz. végzése által Sztokosza Géza előbb bánokszentgyörgyi, most pécsi lakos végrehajtató javára Becsehely község képviselőtében Gerencsér János községbíró becsehelyi lakos ellen 130 frt -tőke, ennek 1898. év május hó 1. napjától számítandó 5 százalék kamatai és eddig összesen 50 frt 86 kr. perkölség követelése erejéig elreudelt végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 450 frtra becsült két bika és vizifecskeendőből álló ingóságok dr. Csampesz Kálmán felp. ügyvéd közbenjöttével nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek 1899. V. 433 sz. kiküldetési rendelő végzés folytán a hely-zinén vagyis Becsehelyen Kovács János akasánál és a jegyzői laknál leendő eszközésére

1899. évi május hó 1. napjának d. n. 3 órája

határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezeunel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legőbbel ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Letenyén, 1899. évi ápril. hó 15. napján

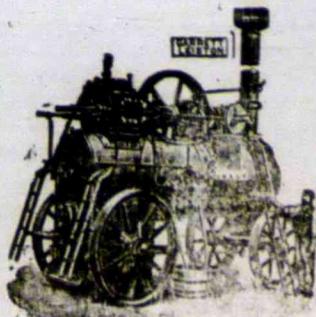
SCHMIDT JÁNOS
kir. bir. végrehajtó.

Kotzó Pál

Budapest, V., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

A közönségnek pártfogását kérve, ajánlja Garret R. és fiai felelegujabb szerkeze *ú compound gőzmozgonyait felstabil és stabilalakban*, a melyek 40 százalék tüzelőanyag megakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél-dobsinokkal, toldást nem igénylő szalmazókkal és nagy

szita felülettel, minden nagyságban. Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecskavágókat, répavágókat és minden más gazdasági répeket

Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek!

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Főn hírneves háziaszer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölőként alkalmazták kőszvényél, osztrál, tagszaggatásnál és megbőszölésnél és az orvosok által bedörzsölőkre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igaz népszerű házaszer, melynek egy hástartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerárnál Budapesten. Bőviszárs alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özégyjegyűs nélkül mint sem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, osztr. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Mörathon egy imprágnált szamos gyögyfűkeverék cigarettá- és pipadobányhoz.

Örömmel szíjja az ember kitűnő tulajdonságai miatt Rágnytva bármily dohánnyal, az utóbbi égető csipős is elvász

A legegészségesebb keverék cigarettá és pipadobányba

Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohánnyának nélkülözhetetlen

Hat rész pipadobányával vagy négy rész cigarettadobányával keveredik

Orvosok által minden dohánnyának ajánlatik

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr. külön vágat és csomagolás pipadobány és külön cigarettadobány részére

Próbaküldemény: tíz kis csomag bármintve 1 lrt 26 krajóár utánvétel mellett

Vissonteladókna jövedelmes.

123— Egyedüli készítő!

Mörath Tivadar gyögyfűkeverés Grácz

Vesárképviselő Magyarország és a társországok részére:

Dvorzsák János beviteli ügynöksége

BUDAPEST, VI. Gyár-utca 43.

Igen alkalmas az utazásokon. — Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészségügyi hatóságól megvizsgálva.

(Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. jul. 3-án)

Kalodont ja

legjobb és legolcsóbb

Fogtisztító-szer

A száj kiöblítése csupán fog vagy szájvizel nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felette szükséges valamiféle fogtisztító-szer használata.

Mindenütt kapható.

„ATTILA” kerékpárok

VILÁGHIRŰEK.

Európanakégtökéletesebb és legfinomabb gyártmánya.

Fizetőképes vidéki képviselők kerestetnek.

Gyárak: Drezda, Berlin, Hannover, Teplitz.

AJÁNLATOK: a magyarországi vezérképviselőséghez

Budapest, VIII. József-körut 36.

ATTILA kerékpárművek

Kretschmar E. és társa.

10-től 15 ezer forint biztos jövedelem.

Az egyed. árusítása egy amerikai nagyszerű szenzációs találmánynak, mely az összes európai államokban szabadalmazva van és mindenütt nagyszerű eredményekért el, átadatik.

Mindenemü rizikó teljesen kizárva.

Szükséges forgalmi tőke 2 - 3000 forint.

Érdeklődők kéretnek további megbeszélés végett f.

hó 23-án vasárnap és 24-én hétfőn u. 10-12 óra között

az „Arany-Szarvas” szálló 2. számú szobájába látadni.

Márkus Mör.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencsésebb esetben

91-8

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeresemény **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á.	400000
1 „ „	200000
3 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
3 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160.000

A negyedik nagy m. kir. osztályosors játék nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre 50,000 nyeresemény

jut, vagyis az oldalt levő nyeresemény-jegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak. Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Szíves megelőbb megrendelésekkel eredeti sorsjegyeket a tervezői eredeti ártan és pedig

egy egész l. o. eredeti sorsjegyet	6.-
„ fél „ „ „	3.-
„ negyed „ „ „	1.50
„ nyolczad „ „ „	.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előlege beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzeket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjeljenhetik.

Kérjük a rendelvényeket megelőbb, legkésőbb azonban

f. é. május hó 5-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztályosorsjáték főfelügyelői

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó

Kérek reszemre.....l. o-zt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....ft | utánvétellel kérem. | A nem tetsző törlendő. |
postautalvánnyal küldöm

Pontos cím:

Török A. és Társa uraknak BUDAPEST.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a dr. Spitzer-féle Mária kenőcsével, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana Puder“ és „Mária szappan“ -nal használva pedig megóvja az arc bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható: Govorkovich János Mária gyógyszerterében Eszék, felsőváros.

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerterében. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással, ingyen és bérmentve.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.
Utánvétellel vagy az összeg előlegetes haktillatás után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására

Szépítésére és finomítására

Puder

TAUSSIG GOTTLIEB

Kir. udvari tollíró-egyesület és Illusztrációs Társulat. Forrást: HKT, I. Volschik St. Kapható a legkisebb illusztrációs és gyűjteményekben. N.-Kanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mór és Reimer Gyula cégeknel.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

halhólyag

először orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan övszer urak és hölgyek számára.
Ára tucatszámú eredeti párisi csomagolásban:
Gummis, elsőrendű gyártmány . . . 0.80 ftg
Halhólyag kiváló finom minőség . . . 2.- 8.-
Capotes americans (rövid) . . . 2.- 5.-
Gyűjtemény uraknak igen célszerűen dobozokban összeállítva . . . 3.- 10.-
Suspensorium . . . 0.50 3.-
Párisi női szivacska (Safety Sponges) 2.- 6.-
Irrigator teljesen felszerelve . . . 1.80 5.-
Eredeti jasmurium oculativum (Felliporus) Menzinga tanár szerint . . . 1.80 2.50
Vessző hozzá külön . . . 1.50
„Diana-övs“, szab. havibaj el. köt. 3.50 5.-
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)
M-grendeléseket pontosan és diszertan csakközl:

Keleti J.

os. és kir. orvos, sebészeti mű és kőtszár-gyáros. 241-14
(Alapít. 1878.) Budapestem, (Alapít. 1878.)
IV. Koronaherceg-utca 17.
Árjegyzék legyen és bérmentve.

Köszönetnyilvánítás.

Ö Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ö császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbestalppal bélelt cipőkkel. Ö Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más kőszönséges cipőknél. Kéldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbestalppel, ugyanannál a cipőszél s astán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonzipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur! Az asbestbetűtű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok! megszűnt minden láb fájszom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni Dánosou, 1897. évi szeptember 17-én.

118-50

Tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideai viselés után m. gkénysebbül a járása annak, ki cipője dr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbestalppel lással látja el.

Kettővastagságu 1 fnt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbestalppelés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a ca. és kir. kőszöns hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz nióleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Szív-utca 18.

Még minden résztvett aratógépversenyen, ép ugy 1898. július hó 11-én HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN is a két e'ad díjjal arany-érmekkel lett ki'öntelve.

Mc CORMICK

a világ legrégibb arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban.

Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ GYÁR-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb MC CORMICK „HUNGARIA” kévektőtő

a ógipót, a legrégibb MC CORMICK „DAISY” marokra k ő

aratógépet és a legújabb s legjobb MC CORMICK „NEW 4.”

fűkaszalógépet.

112-17

Legjobb a világon és legkedveltebb.

Számos kitüntetés és élloméró levél igazolja

Legjobb a világon a legkedveltebb

Mc Cormick gyártmányú gépek bámulatos tökéletességét. Gépeink nagy számban, a gazdaság teljes megalgódására az ország minden részén működésben vannak.

Bécsi Nők köszönhetik Szépségüket

elő sorban a legkellemecebb, leghathatósabb és leghíresebb

Original Pasta Pompadour

használatának, mely néh. Dr. A. Mix orvos találmánya. — Ezen szépsítőszer használata élénk, üde arczint, vakító arczp, ráncz nélküli arcbőrt ad, még a magasabb koroknak is; — jóállás mellett (ellenesetben a pénz visszazadatik) eltünteti a szemt, májfoltokat, himlőhelyeséget, vörösfoltokat, kiütéseket és a bőr minden más tisztátalanságát. — Már 40 év óta a legmagasabb utasoknál, művészeknél alkalmazásban van, amiről bizonyítványok és hála nyilatkozatok tanuszkodnak.

Ezen szer jóségának és ártatlanságának olég bizonyította a 40 éves fennállás, mely idő alatt eszerféle szer találatott fel és tünt ismét el. — Egy tégely ára, mely 6 hónapra olég, 1.50 fnt.

POMPADOUR-TEJ

azonnal tejszíni fehérre változtat a az arcbőrt, — még mosás után sem tűnik el. — Eredeti üveg 1.50 fnt, Pompadour szappan 80 kr., Pompadour-Puder rózsaszínű, krém és fehér színben 1.25 fnt.

Forduljanak bizalommal Wilhelmine Rix Dr. Wwe Söhne (Anton Rix und Bruder) Bécs, Praterstrasse 16. címre, kik az egyedüli készítői a valódi Rix szereknek. Vételnél csak ólommal zárt csomagokat fogadjanak el.

Raktár Nagy-Kanizsán: KREINER CYULÁNÁL.

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon.

Ajapítottott 1825, parlamentj határozatokkal.

Magyarországi fiók: BUDAPEST, V. kerület Fürdő-utca 4. sz.

Évi bevétel	27.500.000 korona
Kiutalt nyereségyrészek	150.000000 "
Vagyon	220.000000 "
Halálesetek folytán kifizetve	450.000000 "

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság, Alacsony díjak, Szabad világkötvények. Kötvények érvényben tartása díj-fzetések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlan ság. Fellelőlen fzetés önyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru biztosítás népfelkelők részére.

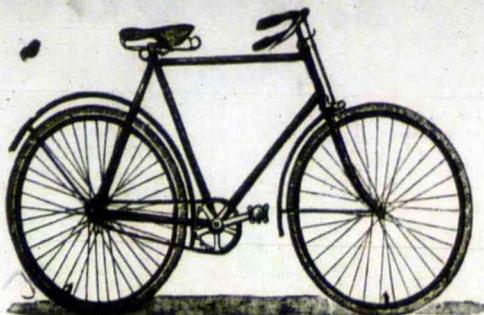
Díjtáblázatok kívánsatra küldetnek

Kerületi főügynökség:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedése

NAGY-KANIZSÁN.

133-3

KERÉKPÁR RAKTÁR UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésben

NAGY-KANIZSÁN.

a világhírű „Premier helical” kerékpárok

főképviselője és raktára.

Kitűnő járású és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

195 forinttól felfelé.

Mindenemű kerékpár alkatrészek

dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Az eredeti Singer varrógépek minden iparág

valamint **házi varrasmunkák számára.**

A **Singer-társaság** varrógépei világhírneket kitűnő minőségüknek és nagy munkaképességüknek köszönnek, mely kiváló tulajdonságok által, a **Singer-társaság** gyártmányai mindenkor kitűnnek. A mindinkább növekedő kelendőség, az összes kiállításokon elnyert kiváló kitüntetések a gyárnak 40 éven felüli fennállása a legbiztosabb és legteljesebb biztosítékot nyújtják azok jóságáért.

Ingyenes oktatás a divatos műhímzésben

Singer erőüzem berendezés a legújabb módszer szerint

Singer electro motor

kizárólag varrógép hajtásra minden nagyságban

The Singer Mfc. Co. részvénytársaság Nagy-Kanizsa

Deák Ferencz-tér 460. szám.

HIRDETMEYNY.

Ez nnel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték **(IV. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a foelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — **A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:**

A Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Negyedik Sorsjáték.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona. Huzás: 1899. május 18. és 19.		Második osztály Betét 20 korona. Huzás: 1899. június 14. és 15.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1899. júli. 11. 12. és 13.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás: 1899. szeptember 13-tól október 11-ig.			
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben			
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	Korona			
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1.000000			
1 "	10000	1 "	10000	1 "	20000	(Egy millió)			
1 "	5000	1 "	5000	1 "	15000	Ez az 480 nyeremény közül utoljára kihúzott kapja a jutalmát.			
3 "	2000	3 "	3000	3 "	10000			1 "	60000
5 "	1000	5 "	2000	5 "	5000			1 "	40000
8 "	500	8 "	1000	8 "	2000			1 "	20000
30 "	300	20 "	500	10 "	1000			1 "	10000
50 "	100	60 "	300	70 "	500			1 "	60000
2900 "	40	3900 "	80	4900 "	130			20 "	40000
300 ny. Kor.	240000	4000 ny. Kor.	477000	5000 ny. Kor.	898000			1 "	30000
								3 "	20000
								5 "	10000
						50 "	5000		
						400 "	2000		
						720 "	1000		
						1000 "	500		
						27800 "	200		
						30.000 nyeremény és jut.	Kor. 9.550.000		

Az I. osztály huzása 1899. évi május 18. és 19-én lesz. A húzások **Magyar királyi ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnék a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusító al kaphatók.

Budapest, 1899. április hó 16-án.

Lónyay.

Magy. Kir. Szabadalmazott osztálysorsjáték igazgatósága.

Hazay.

Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában.)
 Kiténtve aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek vasutak, ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építő mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek másben feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilóként 10 krtól felfelé szállítanak és ami a festék szűrőszűrőjét illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Szerkesztőség:

Városház-épület. Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

de intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr)

Nyiltár postósora 10 krajcár.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bármentation levelet csak ismeret kezéből fogadják el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap's csütörtökön.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, április 27.

Vallásos nevelés.

Ez is jelszó, olyan, mint sok más, amely uralkodik iskolán és emberen, ott van valamennyi iskolai munkálatban; ott lebeg állandóan a miniszter ajkán, mint ígéret; megörökített követelés a papok szájában s még csak a humanus egyesületek elnöki beszédeiből sem hiányozhat soha.

A közoktatásügyi költségvetés vitájában is a legtöbbször ez a jelszó hangzott fel, s a miniszter hiába ígérgette; Mócsy és a többi felekezeti képviselő még is mindig azt mondja: nincs vallásos nevelés.

Es most azt kérdezzük a miniszter-től, Mócsytól és tisztelt társaitól: vajjon hát mi az a vallásos nevelés? — Azt értik-e ez alatt, hogy az iskolákban pontosan megtartják a „hittani“ órákat, hogy a hitoktató urak alaposan bevezetik a tanulót a vallás titkainak szövevényébe? vagy azt, hogy az igazi hitet oltják a gyermeki lélekbe?

Méltán azt kérdehetjük, mert a valóság mást mutat. A valóság az, hogy az iskola a felekezetek vásárja, ahol a lelkekre egyes sáfárok vigyáznak, ahol a lelkeket osztályozzák s már a zsenge hat éves gyermekeket külön és pedig

katholikus, református, luteránus, zsidó stb. csoportba. A hitoktató urak aztán saját vallásukat „egyedül üdvözítőnek“ nevezik s már a kis gyermeknek tudnia kell, hogy a vele nem egyenlő hitű gyermek lelke az ördögé.

Egyenlőséget hirdetünk s ime: az első csorbát az egyenlőségen isten nevében követik el.

A történet igazságait hirdeti a tanár egyik órában s már a rákövetkező órában épen az ellenkezőjét hirdeti annak a hitoktató saját felekezete javára.

Tehát a kételkedés ördögét is Isten nevében csempésszik az ártatlan gyermeki szívbe.

Az iskola ma már nem arravaló, hogy ideálokkal töltse meg az ifjú lelket, mert a mit az egyik tanító épít, ugyanazt lerombolja a másik. Ha egyik órában fellekesíti a tanár a francia forradalom nagy eszméivel, már a másik órában, mint hideg zuhany, szakad a nyakába a rémuralom minden bűne, s míg az egyik a nag idők nagy eszméit hirdeti, a másik azalatt az elfajult erkölcs durva festésével megutáltatja a forradalom korát.

És mindezeket nyomon kíséri a dogma, az elvont tételek bemagoltatása.

Már az éretlen gyermeknek is tudnia kell mindazt, amit sok nagy elmemaig sem képes felfogni, megérteni. Definíaltjuk az isten, a bűn, az erény, a kijelentés, az elrendelés fogalmát. Lelket a tanításba nem önthetnek, tehát száraz elméletet adnak, ami alatt roskadoz a gyenge gyermek, s az eredmény? — a hitelenség, a kételkedés és a gyűlölet.

Nem frázis ez a beszéd. Szörnyű igazság, melyet kényelmesen elhallgatnak a felekezetek emberei és ellenségei egyaránt. Azt hiszi mind a két fél, hogy a középkor szellemét idézik fel, ha a vallásos nevelés kérdését bolygatják és éppen ezért inkább hallgatnak. Am hallgassanak, mi el nem hallgatunk, mert látjuk, hogy az iskolai nevelésünk milyen hiányos éppen azért, mert a vallás tanításából hiányzik a belső tartalom.

A felekezeti iskolákban a papok rábizzák a vallás tanítását a tanítóra. A tanító pedig elvégzi, mert muszáj. Az állami és községi iskolában végzetik a felekezetek, de itt az ellenőrzés hiányzik. A világi hatóságnak nem szabad, az egyházi meg nem sokat törődik vele. Az iskolai könyveket szintén olyan magyar nyelven írták,

TARCA.

A boldogságról.

— Hangulat. —

Iria: Korányi Berta.

Sokat tételődtem, sokat gondolkodtam már napok hosszúat a boldogság nagy problémájáról.

Kutattam, — idéztem emieket, vajjon engem is áthatott-e és mikor hatott át ez a csodás, jóleső érzelem?

Milyen is az a boldogság-fogalom? Hiába, ráakadni nem tudtam, míg végre a multkor megült a fejem fölött, mint nagy himesszemű pillangó; olyan, a milyenek napsugaras forró leher falon olykor megjelennek pihenni, egy-két libbenéssig záródó-csukódó, lágy, porterhelte szárnyuknak.

Kábulatos édes érzés loperelt meg, amint szétcsapva azt a bársnyos vitorlát, simogató sötétség-gel fogta be a szememet.

A ráboruló egy pillanthatnyi boldogság alatt azt hiszem, hogy szinte hallottam oda künn a kertben az orgona-bokor fűrtös virágait összezúzni, miként ezt avult könyvekben olvasni lehet aranyos fűndérekterkről.

Csodálatos valami volt.

A bagoly-pihés szárnyu alkony már leteritette

sötét palastját és a magasból, mint valami káprázat, mint valami áldozat kékes füstje ereszkedett le a sötétség.

Egy kis távoli haragnak rezvő csengése tört magának utat a levegőn át és a közelemben zengett zúgott egy két pillanattig. Azán ellojtoitva a sötét...

Minden bizonytalan homályban uszott. A kerti butorok, a bokrok, a fák nőttek; az árnyak hozzájuk tapadtak.

Néha néha mintha valami vékony kis világosság támadt volna közöttük. Aztán homály, homály.....

És a hogy ott űtem belesüppedve a nagy hintaszékbe, félig becsukott szemmel figyelmesen hallgatva a csönd sutogását, eszembe jutott a ház-sza a boldogság után, az a szerelem, a mi lakja a szívemet, a talán eljövendő dolgok és hogy hogy nem: magam, sem tudom — a nagy csend volt-e oka vagy a vérem, ami a mozdulatlan testben csak lassan-lassan keringett, meg-ulyosítva az értelmet: káprázatok, bódító illat, delejes káprázat lengett el a fejem fölött.

Megleledkeztem, (különös meghibbanása az emberi érznek) mindarról, a mi körülöttem volt...

Teljesen elvesztettem a testem-t; csak valami kis zibbadságot éreztem, a kaba képekben életem.

A nehéz szerelem, a mi eddig nyomott, terhet rakott az eszemre, megbédítva működését: édesre vált, nem úgy zúgott agyamban, mint kegyetlen tudat.

Megszédülve éreztem, hogy a regés jövőnek bűvös képei vibrálnak előttem.

Valami andalító, édes meleg illat látszott felvenni karjai közé — s jól tudtam azért, hogy nem egy van, de valahol messze buvik ez a tudat ott az űde zó d bokrok — a harmatos virágok között, ott a sötétben; — hogy az a szerelem nemcsak bennem létező.

Bizonyára csak kód volt, rózsaszínű páragomoly — a sejtés, ami, még nem létező megloghatatlan valami; de az érzés, ame y akkor elt bennem, felejthetetlen.

Felcsózott benne minden; bosszuság, keserűség, aggodalom mind-mind benne volt.

Az egészben egy sugaras központ volt; az az édes gondolat, melyet testem lelkem minden ize egyaránt érzelt.

Ez az állapot tudatos volt, hiszen a boldogsághoz tartozik a felismerés is; — a nélkül nem az.

Az itélő tehetőségem, az egész gondolkodásom elvesztette ruganyosságát, úgy hogy ezt az állapotot is valószínűnek tartottam-e: nem tudom.

De tudom azt, hogy éppen mert annyira távol állott — a tudatában voltam neki — a valóságától, azért bírt olyan mélyen besodorni abba

Nincsen por fölébb

Egészségi szempontból megbecsülhetetlen.

Tisztítja a levegőt

„DUSTLESS“ BUDAPESTI PADLÓOLAJ.

Legjobb nagyforgalmu helyiségek részére, u. m. kávéházak, vendéglők, üzletek, irodák, gyárak, műhelyek és tanítézeteknél. Általában pormentesít és szagtal az egyszerű száraz kiséprős pótolja a locsolást és a felmosást — Fentartása olcsóbb a szennőlésnél.

Jobb, mint bármennyű padlóolaj s e mellett csak 60 kr. kltgja. — Célészereiségének bemutatása végett 1 □ próbaképpen bármikor díjtalanul készítek. — Jótállás minden időben. — Évi bérletet olcsón számítok. — Számos elismerő nyilatkozat.

KRAGL FERENCZ Budapest, Bécs, Trieszt, Grác, Prága, Brünn, Innsbruck.

Főraktár és képviselőség NAGY-KANIZSÁN:

Armuth Sándornál Bazár-épület.

hogy éppen akkora fáradtsággal zulu-kaffer nyelvű könyvből is meg tudná tanulni a gyermek a leckét.

Ne vádoljanak tehát senkit a tisztelendő urak a vallásos nevelés eredménytelenségeért, hanem szálljanak magukba és vallják be, hogy eltértek a helyes iránytól. Ha nem tudnák, hogy mi ez az irány, im, megmondjuk.

Tudomány lett az önk kezében a vallás és ez a légnagyobb hiba. Hagyják meg ezt a lélek egyszerű táplálékának és ekkor más lesz az eredmény. E sorok íróját felekezeti iskola nevelte és pedig vallásos szellemben.

De abban az iskolában hibából sem hallottuk, hogy valaha valaki vallásból nyert volna elégtelen osztályzatot.

És most? *Méga számtanból sem bukik el annyi tanuló, mint a hittanból.* Ebből pedig azt kellene következtetni, hogy a bukott gyermekek hirtelenek, és lelkök nem fogadja be a vallás szelid intelmeit. Vajjon gondoltak-e ezek az urak arra, hogy ők a gyermeki lélek urai is lehetnének?

Vajjon a miniszter, amikor a vallásos nevelés jelszavát hangoztatta, gondolt-e egyébre, mint a hittani órák pontos betartására?

Mi alig hisszük. De mivel a miniszter nemcsak ur, nemcsak intéző, hanem édes apa is, hozzá fordulunk és őt kérjük, hogy ha e nagy szót kimonodta, valósítsa is meg. Hatalmával, melyet egy ország közvéleményének nevében visel, elegendjék bele a csunya vásárba és mentse meg a gyermek lelkét, az egyenlőséget, a testvériséget.

Nem korlátozni kell a vallás tanítását, hanem igazi központtá tenni, hogy ne a gyermek testi és lelki ereje sorvadjon el a vallás cikkelyeiért, hanem inkább azok ismerete, Istenbe vetett bizalma segítse, erősítse a többi nagy és fáradtságos munkájában.

Amíg az ész és értelem az ismeretek tömegét nyújtja folyton, addig a vallás a szívet nemesítse, s a szeretet melegével hevítse.

az örvénybe, mely habjainak zugasával elringott.

Nem akartam megmozdulni, féltem, hogy a lecsöklyebb mozgásra ez a rózsás hangulat is eközben, visszavetve engem az éret egyhangú szürkésébe.

Olyan mámoros voltam attól a csipetnyi, s bizony képzelt (de más van-e) boldogságtól, a mit csak agyam valamelyik kicsi rostjának rendellenes működése idézett elő: hogy elbódulva dallamot hallottam a levegőben, csodást, szépet; illatot éreztem, elbűvő őt; a himporos tellegek leereszkedtek, kéjes öleléssel fogtak körül, s lassankint elvesztettem létem tudatát is.

Eles hang vert fel.
Felugrottam
A nevenem szólítottak — és egyszer vége volt a káprázatnak.

Csak a sötétség maradt körülöttem: — az ablakból kiáramló lámpa fénye hozott teljesen öntudatomra.

A hideg szerencsétlen földre!
A rövid édesseg után mint valami nyomást éreztem a rideg valóság.

S azután fájó ébredésem dacára is áldottam azt, — a ki bár képzeltben (de bizony mondom máskülönben nem is létezik) a boldogság nagyszárnyú pillangóját bocsátotta lelkemre és hogy ha csak egy pillanatra is — elemvára szolta ezt a csodás hangulat-világot.

Mikor aztán ezt a célt elérte, akkor mutasson újból az iskolákra, hogy a vallásos nevelés nagy feladatát megoldotta.

Földes Géza.

Országgyűlés.

Apr. 24.

Az országgyűlés mindket háza tartott ma ülést.

A képviselőházban néhány bizottság terjesztette be jelentését. Vita csak a VII. bíráló bizottság jelentése kapcsán támadt. A nemes-öcsai petíció dolgában kiküldendő vizsgáló biztos megbeszélése előtt Pichler Győző szólalt föl s azt kívánta, hogy a Ház a bírálóbizottság által most előterjesztett adatok alapján semmisítse meg a választást. Orley Kálmán ezzel szemben azt fejtette ki, hogy a bírálóbizottság a maga hatáskörében feltétlenül határoz. A Ház tehát a jelentést, vagy veszi vagy nem tudomá ul, a Ház a régi rossz Házsabályok értelmében határozott.

A főrendiház szokatlanul hosszú ülést tartott. Nagy érdeklődés között vette tárgya alá a költségvetést. Az általános vitával elég gyorsan végzett a méltóságos Ház. Gróf Zichy Nándor, a néppárt ismeretes álláspontját fejtette ki, főleg azért indokolta a költségvetés el nem fogadását, hogy a katolikus érdekek nem találnak elég istapolást a budget keretében. Utánna Szabó Jenő a kongrua rendezését sürgette. Általános szempontból szót a költségvetéshez gróf Majláth József, a ki az új kormány egész programját beható bíráló alá vette és annak egyes tételeivel részletesen foglalkozott. Nagy súlyt fektetett a gazdasági érdekek védelmezésére.

A kormány részéről Lukács László pénzügyminiszter, Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter és Széll Kálmán miniszterelnök válaszoltak a felvetett megjegyzésekre. A közoktatásügyi miniszter hangsúlyozta, hogy a katolikus vallás érdekei a budget keretében kelő méltánylást találnak és hogy az állam minden felekezettel szemben egyformán teljesíti kötelességet. A miniszterelnök a közgazgatásra vonatkozólag elhozott megjegyzésekre felelt; kérve egyszersmind a kormány programjának megvalósításához a főrendek támogatását.

Ezzel az általános vita be volt fejezve. A részletes vita során Ernusz Kelemen a megyei dotációk leemelését kérte, melyet Széll Kálmán egyelőre az ország anyagi viszonyai miatt meg nem ígérhetett. Dr Korányi Frigyes a tudórsz ellen kért intenzívebb intézkedéseket, egy hosszabb szünet után pedig Ámbrózy István báró az erdeszet és gyümölcsstermelés érdekében szólalt fel hosszabban. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter nyomban vásszolt.

A napirend többi részét minden vita nélkül tárgyalták.

Irányszemek.

Ira: Hercegh Mihály,

az Orsz. Nemz. Szövetség igazgatóságának elnöke.

Tények bizonyítják, hogy csak az a testület vagy társulat virágozhatik és arathat állandó sikereket, a melyeknek vezéreszmei vannak.

Ilyen vezéreszmei vannak az Országos Nemzeti Szövetségnek is.

Ugy a társadalmi, mint a munkásügyi és nemzeti szociális mozgalmak három irányeszme szabályozza működésében.

Ez a három irányeszme a humanizmus, liberalizmus és patriotizmus.

Humanizmus.

A humanizmus a kölcsönös tisztelet, szeretet, barátság, emberséges bánásmód, kölcsönös enge-

dékenység, előzékeny és figyelmes eljárásban áll.

Az országok fejlődő élete, a nemzetek lelkének vágya a szabadság, egyenlőség s testvériség után s ezen vágyak egészben, vagy részben való megtestesülése — mind a humanizmus közreműködésének áldásos eredménye.

A humanizmus vezette be a társadalomba a civilizációt, az fejlesztette, ápolta és vitte azt előre — kezében a haladás és felvilágosodás lobogó fátylájával.

A humanizmus azon egyesítő, társító elem, mely a küönböző világrészek, országok és nemzetek közt a különféle kastokban, osztályokban és rendi fokozatokban élő embereket szorosabban összeköti. A helyes értelemben vett demokracia elveinek hirdetése által pedig lassankint mindenütt ledöntögteti a rabszolgaság és jobbagság, kenyüraság és a számtalan sokféle közepkori kiváltság, kínai ílát, mehetsvárati, erödiményeit. És lassankint teljesen megvalósítja a jogegyenlőséget oly értelemben, hogy az embertől született lény mindenütt embernek tekintessek, embe ri jogokban és emberies bánásmódban részesítessék.

A humanizmus nálunk sohasem volt barátja a separatizmusnak, sohasem volt barátja a separatizmus azon elvének, hogy »divide et impera».

A humanizmusnak nálunk mindig az volt az elve: összeforrasztás és egyesítés; az egyenlő jogok szűk korlátainak kiterjesztése — a politikai értelemben vett magyar nemzet és magyar állam fogalmának határvonalaig.

Mert a most erinte korlátokon belül minél több szabadelvű intézményt állítottunk föl és azokban minél több vallás- és jogszabadságokat engedünk a nemzetiségeknek és vallásfelekezeteknek; annál erősebben, hibebeben csatoljuk magunkhoz.

A humanizmusnak az volt a célja, hogy azokat a magá érdekeket és párt- és szövetségeket, melyek a különféle vallásfelekezetek, nemzetiségek, társadalmi osztályok és különféle politikai pártok aláreaja alá bujtak, — hogy ezeket ki-pörkölje odvaikból, mehetsvárakból. Az volt a célja, hogy mesterségesen szított féltékenységet, gyanút, vádaskodást és irigységet megszüntesse a köznemesség, polgárság, barátság és értelmiség között.

Az volt a feladata, hogy a nemzet minden igaz és hü fiat faj- és valláskülönbség nélkül tömörítse egy erős, hatalmas és ellenállhatatlan magyar társadalmi egységbe — a magyar nemzeti állam és a magyar nemzeti közművelődés előállításá és biztosításá végett.

Liberalizmus

A mi ezen liberalizmust illeti: minden félre-értés elkerülése végett már e ve szükségesnek tartom kijelenteni, hogy mi a liberalizmus alatt nem azt a politikai liberalizmust értjük, hanem értjük a társadalmi és a közművelődés szabadelvűségét. Azt a szabadelvűséget, mely egyuttal demokratikus is, mert az egyenlőség, szabadság és testvériség emelők növekedett föl s mint ilyen számol le a gyakorlati kérdésekkel, oldja meg a társadalmi nagy problémákat s érintkezik utbagaztítólag az élettel s ennek közhalmu-yeivel.

A fejlődés és haladás szabadsága az, melyben az élet nyilvánul, különben bekövetkezik a mozdulatlanlag, megkövesülés, a halál.

Örök törvény ez, melynek az egyház adott legelső sorban kifejezést s a mely azóta nemcsak egyes népek, de az összes világtörténetnek is örök törvényévé vált.

Sivar, terméketlen, kiaszott avart képeznek a történelem azon korszakai, melyek a haladásnak és szabad fejlődésnek pillanatait fenakadását jelzik.

Gyászos nevet vettek ki maguknak azon államférlak, kik a megállást, vagy éppen a visszalepést tették sajátukká. Csak azon egyének, népek lettek nagyokká, kik lelkükben a haladás zászlóját lobogtatták.

Az emberség haladása olyan, mint egy nagy folyam; ellenállhatatlan áramlata, folyton előre tör, — elnyelve a romokat és lerombolva az utjában levő akadályokat.

Állandó történeti igazság, politikai axioma, hogy a magyar nemzet és a magyar állam csak ugy maradhat fenn, ha a valódi szabadság utján legelső sorban haladt előre. Összeszugo-rodott, csaknem az enyészet szélére jutott mindannyiszor

valahányszor csak az övényről letért. Mig el-
leben folyton fejlődött, létjogosultságának felé-
teleit, biztosították folyton szaporította, őregbítette
a valódi szabadság zászlója alatt.

Erős meggyőződés, hogy a hazának és
nemzeti ügynek azok tettek és tetsnek legnagyobb
szolgálatot, kik Magyarországon a szabadság
zászlóját lobogtatták:

„Szabadság, itten hordozák
Véres zászlókat.
Elhunytak legjobbjaink
A hosszú harc alatt.”

Erős meggyőződés, hogy semmi nem lehet
hatalmasabb tényezője a társadalmi és nemzeti
egységnek, mint az a liberalizmus, mely az igazi
demokrácia elvi szabályain alapul. A liberalizmus
átthava a demokrácia szellemétől, vagy teljesíti
feladatát Magyarországon, vagy nem. Ha
teljesíti: úgy megteremteli az egységes nemzeti
társadalmat. Ha nem: úgy elveszti létjogosultsá-
gát.

Magyarországnak nemszabad a reakció terére
lépni, nem szabad a reakció színterére lenni.
Mert Magyarország Közép-Európának keleti véd-
bástyája, erődítvénye. Ha tehát Magyarországon
ledől a szabadság tisztelete, a visszaesés, a vis-
szauzúléds Közép-Európában még nagyobb lesz
és a pánszlávizmus, mely tulynomlag antilibera-
lis, még hatalmasabb hullámokban fejlék.

Éppen azért Isten őrizzen, hogy a liberaliz-
mus zászlója kiessek kezünkből. Mert akkor
bomladozásnak indulna a mi édes hazánkban
először a társadalom, azután az állam. Mert akkor
az országos és nemzeti érdekeknek (ölője
kerekednének az osztályok, felekezések és a
fajbéli egyenlenségek. Mert akkor bekövetkez-
nének az a véres áramlat, mely kitágítaná a tár-
sadalomban már is mutakóznó repedéseket, ré-
nyílásokat; kitörésre juttatná az antiszemizmus
fajgyalóéletét, mint Ausztriában s diadalra ju-
tatná a nemzetközi szocializmust, mint Német-,
Francia-és Olaszországban. Azzal a különbséggel,
hogy míg az ilyen társadalmi járványos törek-
véseket Német-, Francia-, Olasz-, vagy Angolor-
szág megbírja: a kisebb Magyarország összeros-
kadhatsék alatta.

Éppen azért mi, a kik a Nemzeti Szövetség
tagjai vagyunk, elszánt küzdelmet s ha kell, élet-
halál-harcot folytatunk minden olyan, vagy ha
sonló fenyegető, vérszes társadalmi mozgalmak
vagy áramlatok ellenében.

Patriotizmus.

Minden kornak megvannak a maga uralkodó
eszméi.

Az a nép, melyet korának uralkodó eszméi
nem lelkesítenek, az a nép elhanyaglik, vagy
elvész.

Az elmúlt kornak, a közporknak uralkodó
eszméi a vallási eszmék voltak. Csak azok a
népek voltak erősek és lettek hatalmasokká, me-
lyek ezen vallásos eszmék küzdelmeiben, diada-
lában, vagy bukásában résztvettek.

A jövőnek uralkodó eszméi a társadalmi
eszmék lesznek, melyeknek csirái már is laka-
doznak, nagy ködalakokban már is jelentkeznek
a népek borongó lelkében.

De a mostani, a jelenkor uralkodó eszméje
a nemzeti eszme. Nemzeti ifjúságot kell teremteni,
mert nemzetnek kell lennie a központnak, a
mely körül minden forog.

Az iskolának az a feladata, hogy neveljen,
képezzen elrettelvé, jellemes, megbízható olyan
polgárokat, kiknek szive hevülni, lelke lángolni
tud az ideálizmusért, a szép, jó és igaz eszmé-
nyeiért, — legelső sorban pedig hazájáért és
nemzetéért.

Ez időszert a mai idealizmusnak legmagas-
tosabb kifejezése a nemzeti állam eszméje. A
magyar nemzet nem bírta hivatásának öntuda-
tával, vagy legalább is nem felelt meg annak,
ha a jelenkor uralkodó eszméjét, a nemzeti esz-
mét visszautasítaná és fel nem használta minden
időt, minden megengedhető módot és alkalmat
arra, hogy a magyar nemzeti álamot megvalósít-
sa, megerősítse és fenntartsa.

Ne féljünk a nemzeti állam erélyes hangoz-
tatásától. A nemzeti állam megvalósítását három
nagy érdek követeli: az ország érdeke, a dinasztia
érdeke és a mosachia nagyhatalmu állásá-
nak érdeke. A magyar állam épületét nem elég
csak kitatarozni, sziklakövekből kell azt újjápi
teni.

A magyar nemzetnek egységesnek, nagynek,
erősnek kell lenni, mert csak így tisztulnak
meg erkölcséi és semmisülnek meg önként ellen-
segei.

Magyarország vagy nemzeti állam lesz, vagy
nem lesz sokáig állam. Ha nemzeti államunk nem
erősödik, nem fog győzedelmes kikerülni abból
a világháborúból, melyet a szláv és germán
népek harcolnak egymással és a mely a Palaczký
pragai ünnepeken már is előreve ette arnyé-
kát.

Adókvető bizottságok.

Vármegyénk területén lévő 9. adóhivatali
kerületre nézve az 1893-ik évi 44. t. c. 13. §-a
alapján az 1899., 1900. és 1901. évek tartalmára
alkított egységes adókvető bizottságok tagjainak
névsorát alább közöljük azzal a megjegyzéssel
hogy a bizottságban az első az elnök, második
az elnökhelyettes, a következő négy a bizottság
rendes tagja, míg a négy utolsó póttag:

I. Az alsó-erdélyi adóhivatal kerületében:
Nagy József, Hajós Mihály, Bellovics János,
Dany József, Maethy Géza, Ráth János, Fusz
Nándor, Tuske Ferenc, Thomka Mihály, Gazdag
János.

II. A csáktornyai adóhivatal kerületében:
Molnár Elek, Tóth István, Tóth István, Bencsik
Ferenc, id., Murai Róbert, Mayer Salamon,
Czetkovits Antal, König Ernő, Wollák Rezső,
S. ilágyi Gyula.

III. A kesztelhyi adóhivatal kerületében:
Stieder Lajos, Lendvai József, Lendvai József,
Oltay Guidó, Bezerédy Lajos, Wunsch Ferenc,
Stefanecz Ferenc, Pethő Vilmos, Lázár Lipót,
Grohman Károly.

IV. A letenyei adóhivatal kerületében: Schmid
Emil, Tamás Gyula, Tamás Gyula, Leitner
József, Schneider József, Krizsanics László,
Vizmathy József, Bayer Izidor, Petter Károly,
Békéssy Rezső.

V. A nagykanizsai adóhivatal kerületében:
dr. Tuboly Gyula, Simon Gábor, Miltényi Sándor,
Talabér Kálmán, Hirschel Ede, Ung-r Ullman
Elek, Belus Lajos, Ebenspanger Leó, Bakó Gyula,
Szeitl János.

VI. A sümeghi adóhivatal kerületében: Barcza
László, Sürögth Miksa, Zathureczky Márton,
Németh Zsigmond, Semetke József, Darnay
Kálmán, Lujzer Lajos, Epstein Vilmos, Mojzer
József, Dervarits István.

VII. A perlaki adóhivatal kerületében; dr.
Böhm Szidney, Grösz Alajos, Sipos Károly,
Szabényi Lajos, Hirschler Odón, Varga János,
Glavina András, Ebenspanger Miksa, Spitzer
József, Hermán János.

VIII. A tapolcai adóhivatal kerületében:
Hertelendy Ferenc, Takáts Jerő, Frisch Lipót,
Virius Vince, Haudery Gusztáv, Leszner József,
Flieg József, Csigó Ferenc, Saáry Gáspár, Mojzer
Ferenc.

IX. A zalaegerszegi adóhivatal kerületében:
Csutor János, Boshán Gyula, Baumgarten
József, Nagy László, dr. Szigethy Elemér, Varga
Vilmos, Dervarics Lajos, Sanits Sandor, Büchler
Jakab, Goldfinger János.

A vármegye házából.

A megyei állandó választmány f. hó 22-én
dr. Jankovich László gróf fői-pán elnökelete alatt
gyűlést tartott, amelyen előterjesztették a vár-
megyei házi pénztárnak, a házi pénztár kezelése
alatt levő különböző vármegyei alapoknak, vala-
mint a vármegyei árvapénztár a tartalékalapnak,
nem különben a zala-egerszegi árvapénztárnak
1898-ik évi számadásait, amelyeket a vármegyei
számvevőség megvizsgált és helyeseknek talált.
Az állandó választmány az egyes számadásokat
így megvizsgálva a közgyűlésnek elfogadásra
ajánlja és azoknak az illetékes miniszteriumhoz
való felterjesztését hozza javaslatba.

A megyei központi választmány május hó
2-án gyűlést tart, amelynek egyetlen tárgyat
az 1900-ik évre az országgyűlési képviselői
választók névjegyzékének összeírása végett ki-
különdő bizottságoknak a megalapítása képezi.

H I R E K.

— **Nász a Gutmann-családban.** Bauer
Jenő bányamérnök, Bauer Manóknak, a bécsi
Bankverein vezérigazgatójának a fia, eljegyzte
ge'sei Gutmann Lily kisasszonyt, gelsei Gutmann
Izidor karcsavai nagybirtokos, ungvári lakos
leányát.

— **Házasság.** Schmidt János, letenyei járás-
bírósi ügyvédi leányával, Irén kisasszonnyal
május hó 7-én köt házasságot Szanis Ferenc m.
kir. államvasúti tisztviselő Lockreről (Fiume
mellett).

— **Névmagyarosítás.** Berkovits Albert
zalazentgróti néptanító, valamint kiskoru gyer-
mekei Lujza és Sándor nevüket Bartó-ra vál-
toztatták.

— **A miniszter adománya.**

Wlassics Gyula dr. vallás és közoktatás-
ügyi miniszter a Nyíradón létesítendő
Erzsébet-szoborra 25 frtot küldött a Szálló
Levelek szerkesztőjéhez.

— **Halálozás.** Aldott lelkű, jóságos asszony
koporsóját vitték ki ápril 24-én délután 5 órakor
a római katolikusok temetőjébe. **Pintér Sándorné**,
míg élt s munkás keze bírta, példás szorgalommal
és odaadással teljesítette hitvesi, anyai és házi-
asszonyi kötelességeit. Türelemmel, Istene vetett
bizalommal élt feladatának akkor is, mikor már
a sors keze erős súlylál nehezedett a Pinter-
családra. A város egész közönsége nagy részével
kísérte ennek a derék, szorgalmas, becsületes
családnak szinte végzetes pusztulását. Az anyagi
zavarokkal beállottak a nagyobb csapások is.
Pintér Sándorné tekvő beteg lett. Csakhamar
követte 16 éves leánya is. Ezt a fiatal teremest
éppen egy hónapja temették el. Ápril 24-ikén
azután követte azt maga a család lelke, jóságos
szelleme: a gyermekek jövőjén kinos aggodással
szülő édes-anya. Temése óriási részvét mellett
ment végbe; de vajjon ez a különben nagyon
szép és tiszteltemmel részvét változtat-e, enyhít-e
azon a családi sorsom, mely ennek a fiatalon
elhunyt derék asszonynak kimúlását is bizonyára
nagy mértékben megnehezítette?!

Halála alkalmából a család a következő gyász-
jelentést bocsátotta ki:

„Pintér Sándor a saját, egy gyermekei Sándor,
Mária, Emilia, Dénes és Margit, valamint alul-
írottak és számos rokoni nevében mély fájdal-
omtól megtört szívvel tudatja felejtethetlen szre-
tt neje, illetve jó édes-anya és rokonnak,
Pintér Sándorné szül. Vajda Márianak folyó
évi április hó 23-án reggeltől 2 órakor, életének
45-ik, boldog házaságának 23-ik évében, a hal-
doklók szentségének ajátos felvétele után történt
gyászos elhunytát sat. Nagy Kanizsán, 1899. évi
április hó 23-án. Aidas és beke lengjen a drága
ha'ott hamvai felett! Vajda Ferenc és neje szül.
Molnár Rozália szülei. Ifj. Vajda Ferenc fivére.
Pintér János sógora. Pintér Jánosné szül. Tiber
Sződónia sórgörnye. Ösv. Juhász Peterné született
Molnár Mária nagynénje.”

— **Kirándulás.** A nagykanizsai főgymná-
zium ifjúsága szombaton é hó 29-én Vasadra
és Csáktornyára rándul. Megtekintő e városok
nevezetességeit és elmegy a Csáktornya melletti
kurszanei erdőbe, hol Zrinyi Miklós a költő
vadászata kalmával halálát lele.

— **Nemzeti Szövetség Nagy-
Kanizsán.** Az »Országos Nemzeti Szö-
vetség« ügyvezető igazgatója, dr. **Krivácky
Géza**, levélben értesítette felelős szerkesz-
tőnköt, hogy **Vécsey Zsigmond** polgármes-
terünket ismét felkérték, hogy a nagykaniz-
sai Szövetség miképpen való állásáról őket
értesíteni sziveskedjék. Hisszük, — hogy
közönségünk teljes odaadással azon lesz,
hogy polgármesterünk e nagyfontosságú
ügyben mentül kedvezőbb alakulásról tehes-
sen jelentést az »Országos Nemzeti Szövet-
ség« ügyvezetőségnek.

— **A herceggímás Balaton-Füreden.**
Vaszary Kolos herceggímás — mint leveleznök
írja — Balaton-Füreden teljesen visszavonultan
él. Villája a nap minden részében zárva van s
a fürdőn nem fogad senkit. Csendes, meleg idő-
ben naponta megieszi a sétáját a fenyvesben,
vagy a Balaton partján — s ilyenkor a buszárja
kíséri. Széles, komor napokot pedig a villájában
tartózkodik a herceggímás, aki máj.ában Buda-

pestre érkezik rövid időre, de júniusban ismét visszaér Balaton-Füredre, ahol augusztus hó végéig tartózkodik. A herceprimás egészsége pompás.

— **Szintársulat Letenyén.** Halász Dániel szintársulata egy hét óta Letenye közönségét szórakoztatja. Letenyének van közönsége, de a szegény szintársulatnak nincs. Igen kevesen látogatják az előadások pedig meglehetősen jásznak. — Előadták eddig „A kisbaba”, „Három testvér”, „Trilby”, „Az örök mtkájá” és „Mozgójényképek” című darabokat.

— **A mártír Jurák.** Még bizonyosan emlékeznek olvasóink *Jurák Zvoimir*, viziszentgyörgyi plébánosra, a néppárti hősré, ki a pártküldelemek alatt tanúsított nagy elszántságával nekí ment a törvény paragrafusainak, minek következtében egy kissé az ő, egyébként alaposan kemény feje be is törtött. Viselt dolgai miatt két hónapot ült a szegedi Csillag-börtönben. Ez a nyughatatlan vérép azonban még ezt a két hónapot se tudta szent békességben eltölteni; még onnan is veszedkedett (mivel már mást nem talált) az őt helyettesítő paptársával. Kirendelt helyettesét a szentszéknél denúciálta, szóval úgy bánt vele, hogy ez jónak látta személyes bucsuzkodás helyett a *Muraközre* nyiltilterben mondani el bucsuszavait, amik erős burkoltságuk és homályosságuk mellett is világosan kimutatnak annyit, hogy *Jurák Zvoimir* urat a saját paptársai is éppen olyan embernek ismerik, mint a minőnek a hozzánk érkezett tudósítók jellemezték. Hogy a reklám-csináláshoz valóságos kortesi talentuma van, az kitűnik abból a megszólalásból, harangzúgásos fogadtatásból, melyet ápr. 22-iki hazaérkezése alkalmára csináltatott a maga becses egyénisége számára. Erről tudósítók a következőket írja:

„Jurák Zvoimir viziszentgyörgyi plébános szombaton délután érkezett vissza a szegedi Csillag-börtönből, ahol ismeretes ügye miatt két hónapig ült. Megérkezésekor a nép megszólalással üdvözölte, harangzúgással és egyéb dikciózással üdvözölte, a mire Jurák köszönő és egyuttal lázító beszédet intézett hozzájuk. Talán e lázításnak komolyabb következményei is lehetnek volna, ha a csákornyai fészolgabiró — ki erről idejekorán értesült, — csendőrséggel a helyszínére nem sietvén, — a gyűlést fel nem oszlatta és néhány fő-lármázót le nem tartóztatott volna.

Ápril 23-iki (vasárnapi) predikációját csendőrség asszisztálás mellett tartotta. Predikációjában többek között elmondotta, hogy ő csak a vallásért szenvedett, de megnyugtathatja őket, hogy *12 ügyével társaságában* jól érezte magát; felebbvalótól és előkelőségektől számos dicséret és buzdító levelet kapott stb. Láztó beszédét azonban tartózkodott, különben megint oda kerülhetett volna, ahol olyan jól érezte magát.

— **Ipartestületek s tanoncskolák.** A kereskedelemügyi miniszternek a törvényhozáshoz terjesztett 1897. évi jelentése szerint: ipartestület vármegyénkben van 11. és pedig a Balaton-Füred és vidéki, csákornyai, keszthelyi, Kis-Komárom és vidéki, katori, nagy-kanizsai, Nova és vidéki, szent-grothi, apolei, za-eger-szei, alsó-leadván-hosszu-falui ipartestület; e 11 ipartestülethez tartozott 1896-ban 2.373 mester, 1496 segéd, 1073 tanonc — 4.942 míg 1897-ben 2.517 mester, 1.340 segéd, 1.121, tanonc = 4.978. Az ipartestületeknek bevétele volt 1896-ban 9.654 frt 54 kr., 1897-ben 9.265 frt, míg kiadásuk volt 1896-ban 7.773 frt 33 kr., 1897-ben 6.113 frt 33 kr. Az iparos- és kereskedő tanoncskolák illetőleg vármegyénkben van 7 iparos- és 3 kereskedő tanoncskola; iparos iskola van Tapolcán, Sümeghen, Keszthelyen,

Csákornyán, Nagy-Kanizsán, Zala-Egerszegben, Perlakon, míg kereskedő tanoncskola Keszthelyen Nagy-Kanizsán, és Zala-Egerszegben. Az összes vármegyei iparos tanoncskolában tanított 41 tanító, bejárt 305 az előkészítő, 430 az I., 311 a II-ik 169 a harmadik osztályba = 1.215. A kereskedő tanoncskolában tanított 11 tanító; bejárt 82 az I-ös, 49 a II-ik, 17 a III-ik osztályba = 148.

— **Tűz Letenyén.** Ápril 25-én éjfélt után két óraker Letenyén Zsin Károly polgár háza ismeretlen okból kigyúlt és Tamás Ádámnak egyik mellette fekvő háza, továbbá Gernyi János lakóháza és melléképületei a tűz martalékává lettek. A tűzoltóság rögtön a tűz színhelyén termett; de egy kissé gyakorlatlan volt még az ujhidrofor kezelésében. A tűzoltásban máskor oly kiválóan buzgó egyedütaik az alkalommal átolmaradtak a vesz színhelyétől.

— **Hirsch báróné a magyarországi szegényeknek.** A Hirsch báróné által Budapestent tartott jótékonyági irodát, melynek támogatásában — oly sok szegény ember részesült, — értesülésünk szerint — a jövőben reformált alakban fogják tartatani. A jótékonyági iroda, mint ilyen, megszűnik és ott könyöradományt nem kap senki. A magyarországi szegényekről az elhunyt báróné úgy gondoskodott, hogy két millió koronás alapítványt tett, a melynek kamatai szegény kereskedők és iparosok kamatmentesen kölcsön kapják. Az alapító oklevél, valamint az alapítványi tőke már megérkezett a fővárosba. Amint a vallás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyja az alapító oklevelet, az alapítvány az alapító intencióhoz képest életbe lép. Az alapítvány kamatai fölött egy kilenctagú kuratórium fog rendelkezni, a mely kuratóriumot még a báróné állította össze és a következő tagokból: Herzi Antalné, az ir. nőegylet alelnöknője, Pfeifer Ignác, a Hirsch-tele ármenhely választmányi tagja, dr. Brüll Ignác angol konzul, hevesi Bischitz Lajos földbirtokos, Forray Gábor vasuti felügyelő, az izraelita nőegylet titkára, dr. Friedmann Bernát ügyvéd, budai Goldberger Bethold nagy iparos, gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos és Weinmann Fülöp királyi tanácsos közelegző.

— **Felvétele a hadapródiskolába.** A jövő tanév kezdetével a pozsonyi os. és kir. hadapródiskolában felvételik 30—50 növendék az I. évfolyamba (ezek között 6—8 nővédek az egészségügyi csapat részére). A felvételhez szükséges négy legalább elégséges eredménnyel végzett osztálynak kimutatása, valamely realiskolánál, gymnasiumban, vagy más ezen iskolákkal egyenrangú (u. m. Magyarországon polgáriskolának 4-ik osztálya) intézetben. A tanpénz az atyának állása szerint, törvényen, vagy törvényesített fiukért évenként 150, 80, vagy 12 forintot tesz ki. A többi felvételi feltételek és határozatok kivehető a következő szabályzatból: Vorschritt über die Aufnahme von Bewerbern in die k. u. k. Cadetenschulen”, mely Seidl und Sohn-nál az allami nyomdánál Bécsben 40 fillérért kapható. A felvételi kérvények eloldadására a végső határidő au. usztu. 15-ike.

— **Termékelitások.** Letenyei tudósítók írja: Az ideai időjárás oly változatos, hogy majd telünk, majd nyarunk van. Dacára, hogy az utóbbi időben hűvös, esős és szeles idők jártak, gabonánk leginkább az ősziek igen jól fejlődnek. Szőlőnk már annyira kifejlődtek, hogy a fehér lajtákból bő termés várható. A kapasnővények ültetése folyamatosan van. Letenyén nagy munkashiány van; alig lehet napszámot kapni drága pénzért is.

— **Allatgészségügy.** A ragadós állati betegségek állása Zalavármegyében április 19-én. Rühkór: Kristoffalva 1 u., sertésvész: Bak 18 u., Szeesi-Szigei 1 u., Szent-László 1 u., Szombatia 1 u., Zala-Szt-Iván 1 u., összesen 5 község.

— **A tavasz megérkezett** és kihajt a följből a vetés, mely a szorgalm s földmives munkájának gyümölcsét képezi. Vajjon az ahhoz szükséges remények mind beteljesednek-e, annak csak az Uristen a megmondhatója. Mennyi esélynek van a gabona kitéve, míg az hónapok múltán kamrába jut. Forróság és fagy, eső és szárazság, kártékony gombák és rovarok, érzékeny károsíthatja és részben tönkre is teheti; gonosz jégeső a földmives reményeit romba döntheti; nem minden kár ellen óvhatja magát az ember, a jégkár következményei ellen azonban megvédheti magát minden gondos földmives mennyiben a vetéseket idejekorán biztosítja minden komolyan gondolkodó gazda; — az arány-

lag csekély költségektől nem fog irtózni, hogy magának azt a megnyugtató megszereshesse, hogy a jégeső véres verejtékes munkájának gyümölcsétől, egész vagyonától, meg ne lossza. A mult estendő szomorú napjai, midőn az előfordult jégkárak sok biztosítatlan gadsát mind nem koldusbotra juttattak, intő példaként szolgáljanak mindenkire néve. Az ország számos vidékéről — Kapuvár, Vinyéd, Ungvár, Bártfa, Keszthely, Debreceen, Miskolc és Tokajból már jégesők jelzetettek, mely alkalommal meggyoró nagyságu-jégszemek lepték el a földet.

— **Tanarok** gyümölcsfa-permetező szer című mai számunkban megjelent hirdetésre felhívjuk olvasónk figyelmét. — A használati utasításban lenyomott számtalan elismerő level azt bizonyítja, hogy tényleg ezen „Tanarok” a legjobb és legbiztosabb szer hernyók kiirtására.

Ugyanok, ki egy magán, mint kereskedelmi ismerettséggel bír, kedvetben magán jutalék, később fix fizetés mellett alkalmaztaták. — **Asbestárgyár betéti társaság** Budapeston VI kerületben 18.

Színészet.

Szombaton a *talmi hercegnő* operette kerelked, jó előadásban került színpadra. Hogy az operette nem ért el valami nagyobb hatást, nem a szereplőket, hanem magát a darabot okozták, melynek sem szövege, sem zenéje nem nyerte meg a közönség tetszését. Nagyon jók voltak, mint mindig *Halmay* [Ivonne], *Léay* Sárka [Margaritta hercegnő], *Tiszai* [Darius], *Sárközy* [Harimer korcsmáros], *Rédey* [Gaston] és *Nagy* [Cognac báró]. A színház megtelt.

Vasárnap délután *Sanyaró* Venzel diurnista keservein mulatott a színházban volt gyermekszereg.

Este telt ház előtt *Az ördög mtkáját*, Gézi népdramáját adták nagy sikerrel, melyből az oroszánrészt *Tuboly* Klementinek [Botár Márton második felesége] jutott. *Tuboly* nagy drámai hűvel adta szerepét. Lelki kinjait nemcsak megértette, hanem érezte is a közönséggel. *Halmay* Judit szerepében remekelt. Nagyon jó volt *Sárközy* [Miklós kovácslegény]. Szépen játszott és gyönyörűen énekel. *Tiszai* [Edean c-iki székely] pompásan alakított. *Szabó* Ferenc [Andor] *Halmay* [Botár kovácsmester] nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. *Közy* Korndia [Barica] kedves játékával megérdemelte Miklós kovácslegény kiváncsra megújított csókját. Igen szép volt a vízi malom díszlete. Külön megemlítem érdemel *Rédey*, ki mint Heródes a betlehemesek közt szerepelt. Rédey o y pompás maszket vett fel, hogy falatrengető kacsába törtek ki a szereplők és közönség egyaránt. A angolnak elállt a száva, megbombolt minden tegyelem, cserben hagyott mindenkit tudása, Heródessei együtt nevetett mindenki, olyan jóisten, mint a színi évad alatt még sohasem.

Szardán a *nők barátja* Dumas kitűnő vig színművével ismerkedtünk meg. A darab iránt az intelligencia körében o y nagy érdeklődés, nyilvánult, hogy az elsőrendű helyeken csak ugy szorongott a közönség. A darab a francia esprit gadság kinosháza és igaz szellemi élvezet nyújt annak, ki a szavak fluomságában, a nyelv ékességében gyönyörűt találja; ellenben azok, kik jobban gyönyörködnek a látásban mint a hallásban, azokat bizonyára nem elégítette ki a darab, mert bizony a színpadon nem történt semmi, még c-ak a találokéak, mely nélkül francia vigjáték alig képzelhető — sem lehetünk szemtanúi. Csak problémákat hallottunk, gyönyörű problémákat, melyekből csupán a szavak ölekeztek édes harmóniában, vagy pedig osatároztak a logika örök törvénye szerint. *Halmay* [De Ryon] vitte a főszerepet, melyben megmutatta, hogy mint a nők barátja ismeri a nőket és a férfiakat egyaránt. Ennek bizonyára csak egy eszköze volt: a nyelv és e fölött — a kitűnő szereptudás folytán — föltétlenül rendelkezett, kiérdemelve a közönség elismerését és tetszését, melyben még *Tuboly* Klementin [Jean, Simrose gróf] részesült. *Szabó* Ferenc [Do Montrege] egy kissé félisz g volt, nem láttunk benne elég férfias határozottságot, melylyel imponálni vagy női szíveket megbódítani lehetne. De Simrose gróf [Rédey] telett sajnálkozunk, lehet hogy azért, mert nem biruk megérteni. P. Nagy Linda, ki igen rutinizott színésznő, Leverdet asszony szerepében

feledni látszott hogy a közönséget is érdekli a mondani, valójára és több helyen oly halkán beszélt hogy tán partnere se igen értette meg. Nagy Gyula (Leverdet) *Tiszay* (de Targette) kis szerepeiket teljesen kiaknánták. Nagyon helyükön voltak Kövy Kornélia (Hockendorf kisasszony) Kövy Juliska (Balbine, Leverdet leánya), kellő ügyességet tanúsított *Palotay* (de Chantrim). Az előadás, melyben *Tuboly* Klementin és Kövy Kornélia szép öltözékekkel is feltűnést keltettek elég gürdülékeny volt. A közönség meglegedetten távozott.

— Szerdán: *A gyimesi-vadvirágot* ismételték zóna előadásban.

Műsor:

Csütörtökön: *Himfy dalai* (vizjáték itt először).

pénteken: *A két árva* (népdrama félhely-árrakkal), szombaton: *A koldusdiák* (operette).

IRODALOM.

A Nagy Képes Világtörténet első kötete be van fejezve. A szaktudomány kimondta rá, hogy első rangú munka. Helyes volt az auctor megválasztása, kitűnők azon részek, melyek a legjobban kutatások orias anyagát ölelik fel, szépek az illusztrációk, élvezetes az előadás módja, szóval az egész nagybecsű tudományos mű, s szépségeinél, vonzó tartalmánál s előadásánál fogva méltó a nagyközönség legnagyobb pártolására.

Most a 22. és 23. füzet jelent meg egyszerre. Ebben van az index. Szabatos, pontos munka. Csak ha ezt átlapozzuk, akkor látjuk, a tartalomjegyzék rövid szavaiból, mily megegyező a kötet. Az index olyan valami az irodalomban, mint az életben a só. Nem is könyv, a melyben index nincs; mint a hogy nincs élet so nélkül, de magában élvezhetetlen az index, mint a só. Az index modern találmány. A régi kis könyveknek nem kellett ily „Betűrendes Tárgymutató”. A ki valamit keresett, könnyesen átlapozhatta az egész könyvet. De ma, a tudományos anyag felhalmozódásának idején lehetetlen az embernek mindazt észbe tartani, a mit olvasott. De ha betűrendes tárgymutató, névmutató van a könyvben, mindenki könnyen eligazodhatik benne. Ma már igen kevés tudós meri utjára bocsátani művét index nélkül, azzal az elbiztosítgatással élve: hogy: „Vagy olvassák el az egészet, vagy kezdjék se végéig!” Nem úgy van az. Az index nem azok számára készült, a kik nem akarják elolvasni a könyvet, hanem azoknak, a kik elolvasnák s máskor is hasznát akarják venni. Főképen a történelmi munkáknál nélkülözhetetlen. Különben e füzetek sincsenek képek nélkül. Négy pompás melléklet díszíti, köztük egy kiválóan érdekes, zines „képfaragó méhény Egyiptomban,” mely az egyiptomi szobrok készitési mőpjait mutatja.

A Nagy Képes Világtörténet 12 kötetben jelenik meg. Szerkesztője Marcellai Henrik, egyetemi tanár. Az első kötet a kelet ókori népeinek története. Egy kötet ár díszkötésben 8 ft. Megjelenik füzetekben is. Minden héten egy füzet, a 30 kr. Kapható a kiadó Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság könyvkereskedésében, (Bpest, Dliő-ut 18.) a minden hazai könyvkereskedésben.

A Kneipp Újság 3-ik és 4-ik számában az idegesség az asztma (nehézlézés) a torokgyulladás és az aranyér mikénti gyógyításáról vannak írva a főbb cikkeik. A „bázi gyógyszertár” rovatban különféle jó háziázerék vannak ismertetve. Úgyes képekkel van bemutatva, hogy miként kell célszerűen alkalmazni a nyakpólyát, lábpólyát, ülőfürdőt, térdöntést, comböntést, a gyomor és hasboringatást. A gyótyornának tíz féle módja szintén képekkel van illusztrálva, a „levélsekrény” rovatban pedig a legkülönböztetebb betegségek mikénti gyógyítására nézve nyer az olvasó utmutatást. Egysszóval a Kneipp Újság ezen újabb számai is annyira kitűnnek, hogy ezen hasznos lap járattását mindenkinek a legmegelőbb ajánljuk. Megrendelhető a Kneipp Újság Budapest, X. ker. Pázer-utca 19. sz. alatt félszere 2 ftért, egész évre 4 ftért. Célzserű 1899. január 1-től előfizetni; mert az első számok ismerete nélkül az olvasó a Kneipp gyógymődra nézve nem nyer teljes tájékozottságot.

Secessio! Művészi körökben a secessio mindig nagyobb tért hódít az az új, most még gyermek-korát élő új irányzat, melyből a jövő művészet fog kisarjadjani, mindig több és több hívet szerez, kik szakítva minden bélyóval, minden szabállyal melyet az eddigi iskolák a klasszikus mesterek remekeiből vontak le most teljesen új csapáson indulnak, s a gondolatnak az eszmének akarják a vezérő szerepet átengedni a kifjesés technikája felett. A Képes Családi Lapok ez a minden aktuális kérdéssel foglalkozó képes szépirodalmi lap érdekes cikket közöl a secessióról abból az alkalomból, hogy megnyitott a tavaszi tárlat. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egy évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Bpest, V. Vadász-utca 14 szám.

Az Olcsó Könyvtár új füzetei. A Gyalai Pál szerkesztette kitűnő vállalat ismét gazdag sorozattal gyarapítja népszerűségét. Az 1092—1099. sz. Occioni Onorato kiváló olasz tudós munkáját közli. A latin irodalom történetét, mely népszerű ismertetése a klasszikus latin litteraturának. A könyv kitűnő szolgálatot fog tenni az iskolának és a nagy közönségnek egyaránt. Az 1090—1101. sz. Hardy Tamás Otthon a szülőföldön című regénye, az angol regényirodalom egyik legszebb alkotása: Csupa erő, szin hangulat. Dumas Kego-je (1102—1103. sz.) minden nagy színész műsorában szerepel, a franciák legkiválóbb modern színműirőjének nálunk eddig könyvalakban meg nem jelent munkája. A magyar társas élet kedves világába vezet Bercsik Árpád vizjátéka *Mal divat*, (1104—1105. sz.) mely annak idején a Nemzeti színház pá'yadját nyerte el. Csiky Kálmán a nagy magyar törvényalkotót méltatja *Werbőczy István és Hármaskönyvs* (1106. sz.) című kitűnő tanulmá-

nyában. Margalics Ede, a délszláv népköltészet érdemes átültetője a Králjovics Márkóról szóló XIV. és XV. századi népkallakát fordította le (1107—1110. sz.) igen sikerlten. A következő kettős szám (1111—1118) az új német színműirodalom egyik népszerű alkotását mutatja be Halbe Földanyánk című drámáját, míg a sorozat utolsó darabja (1114—1115. sz.) Pálffy Albert egy érdekes novellája. A 63. sz. 1—gy. p. című, különös címmel. Az Olcsó Könyvtár egyes száma 10 kronként külön is megszereshetők a kiadó Franklia-Társulatnál és minden hazai könyvkereskedésben.

A „Pillangó” művészeti éleclap 17 sz. ma megjelent 29 remek illusztrációval, számos humoros költemény és adomával különösen fölémlendő, Nomen est omen, Egy kis távedés, Fatális billiárdozás, Feltalálta magát. A pástor bot (régi módi legenda a jelenkorból.) A párba, Moskovits Abris szidőbiró adomái stb. stb. Olvasóinknak a „Pillangó”-t legjobban ajánljhatjuk mert a legolcsóbb magyar éleclap.

A „Pillangó” előfizetési ára egész évre csak 4 ft, fél évre 2 ft, negyedévre 1 ft. Előfizetni lehet a „Pillangó” kiadóhivatalnál Budapeston VI., Terakórat 35.

Közgazdaság.

Egy jövedelmező növénytermelési ág

Sokszor megénekelt igazság az, hogy a magyar gazda helyzete nem a legirigylésre méltóbb, sőt többet monduk: annyiszor ismételt hogy ezt a kérdést leszegeltni már nem érdemes s ha mégis ezzel az igazmondással oly tanácsot nyújtunk gazdainknak, mely megszüvelesre méltó már csak azért is, hogy annak követésével nem egy gazda segített némileg nyomoruságos helyzetén.

A fűmagtermelésről akarunk egyet mást elmondani, tehát a növénytermelés egy oly ágáról mely nálunk nem igen ismeretes. Tudjuk jól, hogy valahányszor egy szép pázistot, vagy jó kaszálót akarunk létesíteni, az ehhez szükséges magvak kiválasztásával mindig meggyűlik a bajunk, mert vagy nem tudunk egyáltalán fűmagot beszerezni, vagy ha tudunk is, az oly rossz minőségű, hogy elvetésre alig érdemes.

Magkereskedőink ugyanis fűmagszükségletüket jórészt külföldről fedezik, már pedig ez a mag a melyért oly rengeteg pénzt kell kiadnunk a legtöbb esetben egy jó mihozozánk, hogy legjobb volna — úgy a min! jött visszaküldeni; nem egyéb az, silany, értéktelen csiraképtelen magvak gyűjteményenél, mely csak arra való, hogy a kereskedők zsebeit tömje meg az érte- hiába kidobott pénzzel.

Hogy minő nagy károsodást szenved a gazda ily magvak vásárlásával arra nézve feleletet csak az adha, ki már egyszer megpróbálta. Nem hangulyzható elége, hogy a gazda a kaszáló létesítéséhez szükséges vetőmagvat maga termelje, igaz ugyan, hogy nem minden fűmagra nézve állhat meg e tanács, de legtöbbjére és pedig különösen azokra, melyek a mi viszonyaink között legjobban diszlenek, mint pl. az évelő és olasz vadóc, a közönséges úrezab vagy francia perje, a réti perje, a réti kococsin és esetpá zsit, a csomós ebir stb. minden nehezség nélkül keresztülvihető.

A szabályok, melyek e tekintetben figyelembe veendők: először is válasszunk a termelésre megfelelő jöminőségű, kedvező fizikai tulajdon-

ságokkal bíró talajt, olyant mely a gyomoktól teljesen ment, mely jó kulturállapotban, jötermő erőben van.

Különösen fontos a gyommentesség, mert a fűterméstől nagyon bajos az apró gyomoktól eltávolítani; ép azért a fűvetésnek előveteményét oly növény kepezze, mely a talajt gyommentesen hagyja vissza pl. mely kapás növény.

Egy további kellék, hogy ne szenvedjen a talaj hiányt növényi tápanyagokban. Ezt előrendő az elővetemény alá istállótrágyát adunk, a fűmagvak vetését megelőzőleg pedig nitrogén és foszforsav tartalmu műtrágyát. A talaj legyén gondosan előkészítve akként, hogy a győge csirával bíró növényeknek semmi rög se n álljon útjában. A vetést sorvetőgéppel, lehetőleg széles sorfolyoban úgy eszközöljök, hogy a gyomlálás céljából szüksége; hozzáférhetés könnyű legyen.

A kikelt vetés ápolására nagy gond fordítandó s álljon ezen ápoás a szükséges fogasolás, boronálás, hengerezés és különösen gyakori gyomlálásból.

Az aratás idejének megválasztása a legnehezebb feladat, mert legtöbbnyire nem egy időben következik be az érés.

Leghelyesebb akkor aratni, ha a bugák legnagyobb részének magvai az u. n. sárga, vagy viazszerében vannak, mert ha előbb aratnánk le akkor a magvak egy jó része érőtlen marad, ha pedig később, akkor a java érett mag még az aratás előtt, de legalább az aratáskor a sarló vagy kasza munkája alatt elpereg. Az aratás után a fűvet marokba szedve szarítjuk, hogy felesleges viztartalmát elveszítse, azután kis kévekbe kötjük s utóérésnek tesszük ki.

Kedvező időjárás mellett ezen utóérés néhány nap alatt következik be, mikor is a fűvet ponyvázott szekerre rakva, a területől elviteljük és kaszalozuk. A cséplést hadaróval végezvén, a nyert magot szelelő rostán megtisztítjuk, hogy azzal az üres léha szemeket, továbbá a töreket és polyvát eltávolítsuk.

A kicsépell magot lehetőleg száraz, szőlő helyen kell eltartani.

Szerkesztői üzenetek.

— **Mondschein Mela.** helyben Cikké sok igamat tartalmaz de két okból nem közöljük. Először azért nem, mert a személyeskedő polemikák nem vagyunk barátai; másodsor azért nem, mert a vita tárgyát képező ügyet *Maschanker* Bódog munkatársunk aratott késsel olyan mederba terelte, honát az ügy érdekében kár lenne kiemelni.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Mörathon egy imprágnált samatos gyógyfűkeverék cigarettá- és pipadohányhoz.

Örömmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt

Rágyujtva bármily dohánnyal, az utóbbi égető csipős isz olvós

A legégszesegebb keverék cigarettá és pipadohányba

Tokintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohánnyának nélkülözhetetlen

Hat rész pipadohánnyal vagy négy rész cigarettadohánnyal kevertetik

Orvosok által minden dohánnyának ajánlatik

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr. külön vágat és csomagolás pipadohány és külön cigarettadohány részére

Próbaküldemény: tíz kis csomag bármintve 1 lri 26 krajóár utánvétel mellett

Vizsonteladóknek jövedelmező.

Egyedüli készítő!

Mörath Tivadár gyógyfűke kereskedő **Gráez**

Vezérképviselő Magyarországon és a társországek részére:

Dvorzsák János beviteli ügynöksége

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 43.

Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában.)
 Kiténtetve aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építő mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mézben feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16 krtól felfelé szállíttatnak és ami a festék szűrőlevegőt illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Háziasszonyok
 próbálják a
Heyden-vanilliát

mindig egyenlő súlyú táblácskáiban és hasonlóan kiadott az őrszes fűszer legnemesebbje, olcsóbb, finomabb, egészségesebb és a használatban kényelmesebb, mint a Schöten-vanillia. 94-6

1 boríték 5 táblácskát tartalmazva csak 10 krajczár.

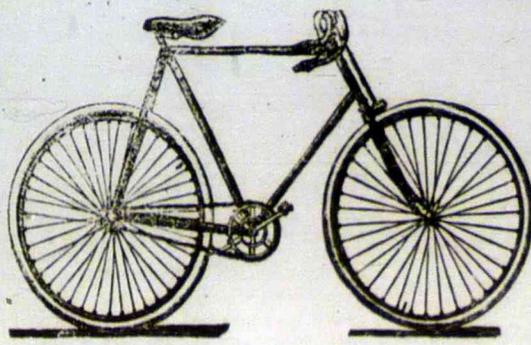
Kapható minden csemege-, fűszerkereskedésben és droguériában — **Nagybani raktár:**
WALTER és DUMMEL-nél
 BUDAPEST, Alkotmány-utca 29.

!!! Használjon Ön FEGYVERKEREKET!!!

Különös előnye:
 utólérhetlen 129
 könnyű járás
 [megerősítés nem létezik.]

STEYRI FEGYVERGYÁR

a világ legnagyobb kerékpárgyára.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.
 Magyarországi vezetőügynökség:
KAHN és HELLER cég
 Budapest, Váci-körút 62.

1116/tk. 1899. szám. 139-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré teletik, hogy Hertelendy Béla nkanizsai lakos végrehajlatónak Virth József végrehajlatást szenvedő gelseiszigeti lakos elleni 10 fnt 58 kr. tőke, ennek 1898 évi december hó 16 tól járó 5% kamatai, 1 fnt 40 kr. p.r., 4 fnt 10 kr. végrehajlatás kérelmi 6 fnt 95 kr. jelenlegi s a még telmerülendő költségek iránti végrehajlatási ügyben a fenti nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a gelsei 213 sz. tkvben + 782/b. hrsz. 634 lrtira becsült ingatlan

1899. évi május hó 16. napján d. e.
 10 óraker

TANARON GYÜMÖLCSFA-PERMETEZŐ SZER

Az ökoszerűen és szorgalommal kezelt gyümölcsfa-tenyésztés bucsian jóvedelmez gondozójának; ezért szükséges, hogy a termelők figyelme első sorban a fát és gyümölcsfát egyaránt pusztító rovar és fegyver ellen irányuljon.

Több hírnemes pomológus szakértő tanácsai nyomán sikerült a gyümölcsfa-permetezőszerek szükséges alkotórészek birtokába jutnom.

Ezeket az előirt módozat szerint összehállítván, végül megvizsgáltattam és

"TANARON"
 (gyümölcsfa-permetező szer)

néven hozom forgalomba, egyidejűleg a szabaddalom elnyerése céljából 875 f. sz. a a bejelentést megtettem. Ugy az összehállítás, de különösen a vegyi vizsgálat kitűnő eredménye azon határozott kijelentésre batorítanak, miszerint a „Tanaron” egyike a legjobb gyümölcs-fegyverítő szereknek, feltétlenül biztos eredményt jár és nincs semmi káros hatással sem a fa, sem pedig annak gyümölcsére.

Egy doboz ára 60 kr. A fenti rajz szerinti fecskendő darabja 1 fnt.

SUGÁR MANÓ, gyártelep: SZABADKA, I. kör, Beresényi-utca 351. saját ház.

Számos elismerő és köszönő levelek közül kiemeljük: Beretvárs Pál, szálloda- és szálló-tulajdonos Kecskemét, Hordos Ferencz szőlőtulajdonos B.-Füred, Simányi Jakab földbirtokos Pa. Turony-Lőb, Fischer Vilmos kereskedő Császártóttás, Vass Adam vendéglős és szálló-birtokos Szabadka, Medveski György I. jegyző R.-Palota, Ferenczy gyógyszerész Petrovácz, Braun Károly birtokos Eger, dr. Klein Adolf osztály-orvos Szabadka, Bacsarich Sándor altábornagy Nagy-Ecs, Soós Elemér ezredes Pécel.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöletnek.

Gelse községhezánál Hertelendy Béla felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatni fog.

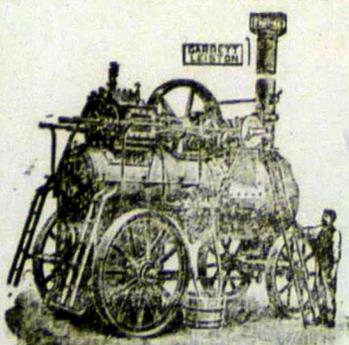
Kikiáltási ár a fentebb ki ett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltást: kezehez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkv hatóságánál, 1899. évi február hó 23 napján.

GÓZONY,
 kir tszéki albiró.

Kotzó Pál
 Budapest, V., Lipót-körut 18. sz.
 (Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

A közönségnek pártfogását kérve, ajánlja Garrett R. és fiai feltelegujabb szerkeze ü *compound gőzmozgonyait felstabil és stabilizálkban*, a melyek 40 százalek tüzelőanyag megakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél-dobsinikkel, toldást nem igénylő szalmazókkal és nagy szíta felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőeszközöket, arató- és vetőgépeket, szecskavágókat, répavágókat és minden más gazdasági gépeket

Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek!

STANDARD
 életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon
 Ajapított 1825. parlamenti határozatokkal.

Magyarországi fiók: BUDAPEST, V. kerület Fűrdő-utca 4. sz.

Évi bevétel	27.500.000 korona
Kiutalt nyereményrészek	150.000000
Vagyon	220.000000
Halálesetek folytán kifizetve	450.000000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
 Kétségtelen biztonság, Alacsony díjak, Szabad világkötvények, Kötvények érvényben tartása díj-fizetések elmulasztásánál, Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték, Megtámadhatatlanság, Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után, Szabad háboru biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek

Kerületi főügynökség:
FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedése
 NAGY-KANIZSÁN.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

szerkesztővel értekezni lehet naponta kiut. u. 4-5 óra közt.

Idézendő a lap szellemi részére csak azok a közlemények, amelyek minden körülmény között...

Kiadóhivatal:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy évre 12 korona (12 ft) — 12
Félévre 6 korona (6 ft) — 12
Negyedévre 3 korona (3 ft) 50 kr
Nyiltár példára 10 krajcz.
Előfizetés, valamint a hirdetésért a kiadónak Fischel Fülöp könyvkereskedésbe írtatni kell.
Bé-munkások leveleit csak ismeretlen című fogadásra...
Egyes szám ára 10 krajcz.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felölös szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Kévész Lajos.

Vasárnap, április 30.

Fürdő-évad.

A fürdő-évről való cikkezést ne tekintse a szives olvasó korainak, mert hisz egy-kettőre bekövetkezik az az időszak, mikor a nyári hő kihajt bennünket a város falai közül, hogy egy kissé üdüljünk. A magyar ennek az üdülésnek azt a nevet adta, hogy nyaralás, de a divatosabb neve mégis a fürdőzés... Fürdőzés és nyaralás között csak pénzkülönbőség látszik, azaz a fürdőzést csak a vagyonosabb osztály engedheti meg magának, mivel költségesebb az előbbinél.

A fürdőzés tehát nem egyéb pénzkérdésnél, ennél fogva mélyen érdekel bennünket, mint minden, ami a pénzforgalom növelését eszközöli.

Sajnos azonban, a mi magyarjaink jó része, kik fürdőhelyeken szokták a nyarat eltölteni, örömeztőbb viszik drága pénzüket a külföldre, mintsem a hon határain belül adni ki kezükből. Ez annál szomorubb jelenség, mivel a rosszakarat sem mondhatja, hogy a külföldi fölkarolt fürdők mind egészség,

mind pedig élvezet szempontjából felülmúlják a magyarországi gyógyhelyeket. Korántsem! Sőt minden elbizakodottság nélkül állíthatjuk, a mi szerzte Európában elfogadott tudományos nézet, hogy nem is képesek versenyre kelni a mieinkkel.

Mi vezeti mégis a pénzvilágot és főleg a magyar arisztokráciát messze idegenbe? Miért segíti elő inkább az osztrák, svajci, francia, német, angol s a többi fürdőhelyek fölvirágozását s az ottani fürdőtulajdonosok meggazdagodását?

Ugy hisszük, nem annyira hazafiatlanság, mint inkább a divat majmolása készíti erre őket. Egy család, amely előkelőnek véli magát, szinte szégyel valami hazai fürdőhelyen üdülni a nyári hónapok alatt s ha esetlegesen véletlenségből nem mehet Marienbadba, Osztenbébe, Biarritzba vagy a jó Isten tudná, hogy hová, hát inkább otthon marad.

Ez, nagyságos és méltóságos uraimék, súlyos hiba. A kik emigy gondolkoznak

— pedig elegenden vannak, ne tagadjuk, — azok nagyot vétenek hazájok ellen.

Kár azt a sok pénzt idegen országokban a szélnek eresztetni, mikor idehaza is megcselekedhetik ezt, anélkül persze, hogy ez által bármiképpen megrövidülnének, miként azt fönebb is említettük.

Csodálatos, hogy külföldön már régóta tudják és ismerik a magyar klimatikus gyógyhelyek kitünőségét és páratlanságát; csak éppen nálunk nem akarnak erről az erős oldalunkról némelek tudomást szerezni.

Nemrégiben tett közzé „Der Orient” című német szaklap egy terjedelmes felhívást, mely a német testvéreket (deutsche Brüder!) lelkesen figyelmezteti, hogy minő csodálatos kincs fekszik még a legszerényebb magyar gyógyfürdőben is. Valóságos aranybányák, csak ki kell aknázni tudni. A cikk aztán szentelen élelmességgel hivatkozik a magyarok vakságára, hogy ők mindezt nem veszik észre vagy nem akarják észrevenni s végül oda lyukad

TARCA.

A szultán sorsa.

— Aligol eredetiből. —

A nap hatványan lopózik be a sűrű ablakfüggönyökön át a Szerájlj terméibe, aranyos szövevényét reahintve a tarka szőnyeg virágos díszére.

Lábujjhegyen lépked a sok alázatós szolganép, nehogy a csendet mezzavarja.

A szultán almodik.

Az ifju fejében mese-zerüen játszik az élet gondatlan szeszelye, almodik a viragok s a szerelem csodaszépségeiről... és álmai megzavarni senki sem merészi.

Ahmed még ifju, lelke tultelítve az élet szeretével, mindennel, a mi szép

A szerájlj udvarában felve suttag a hir, hogy a szultán gyenge, hogy akarata nincsen, hogy az ország gondjaival mit sem törődik s kegyencei édes-mázos hízlelésekkel elkápráztatják a nagyur szemeit, hogy ne lassa a nép nyomorgó szegénységét s ne hallja az elégedetlen szavak atkait, mik a birodalom központjában is immár hangos kiáltással fölrik meg az utcákat.

A szultán mit sem tud, csak álmodik tovább. Lelkét oda bilincselte bűbajos hazugságokkal az odaliszkek kacagó tömege, — oda, a szerájlj virág-

illatos, színes tarka, tükös világába, melynek mélyébe nem hat a külvilág zaja, az imádság, a jój.

S a rózsák ajka, szépséges hölgyek körében Ahmed boldog Szerelmeért vetelkednek Circassia és Georgia leggyönyörűsebb lilimoi, odaadóan, szenvedélyre-készen.

A gyengéd karok ölelő világában fut össze minden szála a külvilágban történőknek; politikát játszik a hízelgő sport, egy egy mosoly új kegyelmet jelent, — új szarnokot.

Künn a hadsereg mellőzött tabornokai, haragtól dulva, de tehetetlenül benyelik át a na. ot. A birodalom határ-zelait nap-nap után sértegetik a szomszéd hatalmak portyázó csapatai; és ők tehetetlenül, visszataroliat anul kénytelenek látni mindazt, mert Ahmed jó, a vé. től irtózik, a háborút gyűlöli s töle akár hüvelyben rozsdásodhatik a kard, csak a tánc esz. bos zürzavarja, az énekek gyönyöre tud leket adni neki.

Es senki sem meresztelt szót emelni előtte, senki, aki mondaná: — Ahmed vigyazz! trónodon még most is piroslik gyenge elődöd, Ibrahim yere. Ne játszszaal kévelyen a régi hősök emléket imádó, büszke népeddel Ibrahim is így te. t s lám, teje lehullott önnön szogái kezétől, — Allah nevében, az igazságot. Ahmed vigyazz!

A szerájlj éneke lagan, enye göen visszhangzik teremről, teremre, hízelegve, bajjal... s a

szultán almodik, almodik a rózsák illatáról, költészet dicsőségéről s álmaiba be eszövődik a sűrű függönyök közt beszívargó aranyos napugár, mely esodaldolgokat mesel, elkápráztat, elandalt...

II.

Koustantinapoly utcáin keresztül vad riadóval rikolt a zaj: Ahmednek vesznie kell!

A forradalom visszatojthatatlan.

A janicsarok ajája maga köre gyűte legbátrabbjait: ötven izmos, vakmerő harcost.

A népkövetség ötven tagja emelt fővel halott be a szerájlj nagy kapuin. Sikolt az őrség, lutásban menekszik; ver. toz itt folyai néhány perc után!

A janicsár-aga b jelentetlenül lép a nagyvezér termébe, utanna a kis-rot, szabályával kezükben.

— Nagyvezér, — szól az aga parancs-zava, — eljöttünk ma, hogy kormányzatod yalázatát befejezzük végre. Tídnod kell, hogy országunk határát büntetlenül rabolja a hitetlen gyusz, tudnod kell, hogy a birodalom ügyei mind igazatlansággal folynak. Nyomorba jut a nép. Nőuralom nem kell az igazhívőknek. Végét vetjük majd a szarnokságnak s te vagy az első a ki helyedet kell, hogy másnak adjad, méltóbbnak, mint te vagy. Hivjad elének a szultánt, hogy személyesen hallja azt, a mit jogosan követelni jöttünk.

A nagyvezér sápadt ajkait eltorzította a féle-

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL.

A n. érd. közönség szives tudomására hozom, hogy j. évi május hó 1-én

a sörgyári vendéglőhelyiségeket átveszem.

Naptól logva ugy a vendéglőhelyiségben, mint a parkban a legfrissebb sör és egyéb kitudó italok és izletes ételek olesó arát a leggondosabban lesznek kiszolgálva, — czélul tűzvéni ki magamnak helyiséget a n. érd. közönség kedvencz szórakozó helyévé tenni

Vasár- és ünnepnapokon omnibus közlekedés d. u. 1 óráttól egész éjjel

Viteldij személyenkint 10 kr., gyermekeknek 5 kr.

Május 1-én reggel 5 órakor **Ébresztő** a bagolal tűzoltó zenekar által, mely a Cseugery utcán át vonal a Sörgyárba ho' kitudó reggelirő gondokodva van.

A n. érd. közönség szives pártolását kérve vagyok

Teljea tisztelettel Guhr Károly sörgy. vendéglő.

ki a felhívás, hogy a Brüderok okosan tennék, ha összeállnának és részvénytársaságok gyanánt megszerezzenék néhány ily fürdőhelyet.

No kérem, ezt a cikket államköltségben le kéne fordítani nyelvünkre és terjeszteni a vagyonos körökben. Erre bizony soknak felnyílnék a szeme, és elröstelné magát, hogy idáig a hőbortos divat kedvéért Magyarországon kívül fürdőzött, holott a tulajdon hazájában minden tekintetben előnyösebb és olcsóbb üdülésben lehetett volna része, ha előzőleg egy kevéssé gondolkodik s hogy ha azonkívül magyar érzés is lakozik keblében.

Nem a sovinizmus diktálja nekünk eme sorokat. Ámbartor annak is van megfelelő szava némely tekintetben, hanem a józan ész.

Ne legyünk a világ gunyjának központja, hiszen valóban megérdemelt guny illet meg bennünket, ha hátat fordítunk tulajdon híres-neves fürdőhelyeinknek s a kevésbé kitűnő idegen fürdőket támogatjuk.

Reméljük, hogy csak kivételeknek szól ez a jó szándéku intelmünk.

Heves-vármegye bizalma.

Már nem sokáig áll a világ! Heves-vármegye elhatározta, hogy a Széll-kabinetet üdvözli Heves-vármegye bizalommal van a kormány iránt! Azt hiszi az ember, álmodik, midőn ezt a hirt olvassa, pedig nem álom, hanem igaz valóság, el nem disputálható tény, sőt több ennél: historiai esemény.

Heves-vármegye, mint eléggé ismeretes, legerősebb vára az ellenzéknek, hol a kormánypártiság eddig olyan fogalom volt, melyet meg sem értettek. Az exlex-állapot alatt Heves-vármegye

törvényhatósága volt az, mely leginkább exponálta magát, a mennyiben kilátásba helyezte, hogy az esetleges ujoncozást és az adók behajtását a parlament megszavazása nélkül meg fogja tagadni. És a hevesvéri hevesiektől el lehetett várni, hogy fenyegetésüket szükség esetén meg is valósították volna és alig fér hozzá kétség, hogy ez a kijelentésük annak idején komoly aggodalmakat keltett kormánykörökben.

Most meg indíttatva érezte magát Heves-vármegye törvényhatósága, hogy a Széll-kabinethez üdvöző feliratot intézzen s ez által egy háromévtizedes hagyományal ellenkezésbe jöjjön, mert az 1867-iki alapon álló volt kormányok egyike sem dicsekedhetett azzal, hogy Heves-vármegyével politikai tekintetben oly jó lábon állott és ebből a teljességgel legyőzhetetlennek látszó ellenzéki várból bizalmi nyilatkozatot kapott volna.

Széll Kálmán miniszterelnök, mikor majd átnyújtja neki a hevesi feliratot, alkalmasint Polykrates gyűrűjére fog gondolni és szívébe lopózik a félelem, hogy hátha felkelti az istenek irigységét. És ez a félelem alapos is lenne, ha az iránta mindenfelől megnyilatkozó bizalmat csupán szerencséjének kellene köszönnie.

De nem így van, mert ha szerencséről lehet beszélni, akkor csak az országra nézve volt szerencse, hogy Széll Kálmán rászánta magát, hogy nyugalmat feláldozza azért, hogy ennek fejében az országnak szerezzék meg a nyugalmat s a nemzetet nehéz küzdelemtől kímélje meg.

Nem tartozunk azok közé, a kik a lealkonyodott hatalmat kövel dobálják meg, hogy ezzel bókoljanak az ujnak; de nem hunyhatunk szemet az előtt, hogy a volt kormánynak élet ha'ál-harcot kellett volna vívnia s hogy még győzelem esetén is nem ellenségeink,

de polgártársaink tetemei borították volna a csatatér.

Hogy Széll Kálmán ezt a testvérgyilkolást elhárította, azt az egész ország érdemül tudja be neki s az ellenzék talán még inkább, mint a szabadelvű párt] tagjai és ez az, a mi Heves-vármegyét arra indította, hogy harmincéves tradíciójától eltérjen s a miniszterelnök és kabinetje előtt meghajtsa zászlóját.

A bizalom szép jelét adta a főrendiház is a kabinetnek, midőn az egész költségvetést egyetlen-egy ülésben megszavazta. Abban a beszédben, melylyel Széll miniszterelnök ama főrendek fejtegetéseire reflektált, a kik a vitában felszóltak, legelőször is az előzékenységet köszönte meg, de szavaiból azt is ki lehetett venni, hogy csodákat senki se várjon tőle és hogy csak azoknak a várakozásoknak fog megfelelni, melyeket a meglévő eszközökkel jó akarat mellett teljesíteni lehet.

Ez a szerénység a szerencse magaslátán és a közbizalom által támogatva, kell, hogy kiengesztelje az irigy isteneket és kell, hogy csúffá tegye ama kísérleteket, melyeket a bizalmatlanság felkeltése végett egyesek tesznek.

Ilyen kísérlet volt, s nem más, az is, midőn egy hírlap jelentette, hogy a miniszterelnök mint belügyminiszter titkos rendeletet intézett tárcája hivatalnokaihoz, hogy külön nyilvántartás végett írják össze azoknak a belügyminiszteriumi hivatalnokoknak neveit, kiknek nemesi előnevük van és hogy névváltoztatás iránti kérvények elintézésénél régi nemesi nevek felvételének engedélyezését meg kell tagadni. Ennek az állításnak célja kézzel fogható. Meg akarták kísérteni, hogy kérdésessé tegyék a miniszterelnök demokratikus érzületét. Hiábavaló fáradság, melylyel szembeszállni nem is érdemes.

lem. Látta az ötven elszánt fegyverest, tudja, hogy itt más nem marad hátra, mint engedelmekedni, elindult tehát, hogy a nagyur kegyes megjelenését könyörödjé, mert ennek most így kell történnie.

A diván nagy termének függőyei mögül egyszerre elő lépett a szultán büszke alakja. Hallott ő mindent a függőyön át s hívásra sem várt, őt termett önmaga fegyverrel a kezével.

Emelt homlokáról büszkeség sugárzott, a félelemnek még az árnya sem látszott rajta s mikor megszólalt, szava parancsolóbb volt Mohamed igéjénél.

— Murad Ali, — szolt a szultán a janicsár-ágához, — látni óhajtottad uradat. Itt van, Mit jöttél könyörögni tőle?

A janicsárok s'iaj tekintete szegyeteljen szegződött a földnek; csak az aga emelte merészen fejét a magasba; hangja nem remgett.

— Padisah! — szolt szilárd hangon, — a birodalom veszendőbe megyen, ha nőd tovább uralkodnak feletted. A méltóságokat méltatlanok töltik be; az ellen-éges szomszédsg háboru érdemel; sereged vezérének tekintélye guny, bíráid igazsága pénzért vásárolható. Keresked hozzád, Padisah, az nagyvezéred helyét töltsd be érdemessebbel, a bírákat vedd számkivetésbe, a méltalanoktól pedig vond meg kegyeid.

— Murad Ali, — szolt szelidebben a nagyur — szavaid igazságtalanul hagyják el ajkaidat. Ki tett téged janicsárjaim agájává, nem-e én? Rumélia kormányzója bátyádat nem én neveztem ki színtén? Ezek is azon méltatlanságok közül valók, a mikről iment szoltál?

Az aga hallgatott, csak türelmetlen ládbobo-

gással tudatta, hogy ő most másért jött e helyre. A szultán megértte őt, mert engedékeny hangon szólalt meg újra:

— Murad Ali, ha om fegyveres kíséretedet; erem, mi a szándékom velem. Hatalmadba kerítettél. Ha sorsom kövyébe ez vala írva, ellened küzdeni nem akarok. De tettetted átkom kíséri, Murad Ali, gyáláza od örök időkre beszenyezi nevedet. Oj meg, mo'te vagy a hatalmasabb. De vigyázz, én nem vagyok Ibrahim. Utolsó parancsom hozzád csak az, hogy szent fejedet rab-szolga keze érinteni ne merje, mert a padisah teste még akkor is szent, a mikor lelke már elhagyta azt.

— Padisah, — felelt az aga, — annyi bizonyos, hogy halnod kell, mert már megjelenésünek sohasem fogsz megbocsátani. En a'onban méltatlan vagyok önkemmel nem venni veredet. Legyen hóhérod legjobb barátod: a nagyvezér, — s'ha ha tettét befűzte, őfog következni, ami haláladat megboszítja.

A janicsár had sorában suttogva terjed a helyes hangja. Ebben a nagyvezér Silahdar aga, a kegyenc! Urát túl élni neki nem szabad.

Silahdar aga e pillanában előlépett a függőy mögül, hol a szerály több tisztjével tanácskozott, s a szó éppen megjelentekor hangzott el:

— Nagyvezérem — szolt feleje fordulva a nagyur, — utolsó parancsom számokra az, hogy kardod eles, karod pedig biztos legyen, mikor fejre menj szujtas. Ide fogok térdelni a függőy mögé, a lépcsőzet fokára s ha kialtom: „Üsd!” akkor sujtani fogsz Allah adjon erőt a tetedhez, melyet megbocsátok nekéd.

A jelenet, mely a Divánban ekkor lejátszódott, örök időkre felejthetetlen marad. A szultán a lépcsőfokra tartott, mellette állott Silahdar aga, emelt karral, csapásra készen várva a szó elhangzását ura ajkairól. Továbbab a janicsárok álltak körülöttük, összegyomolygva a szerály udvari tisztjeivel. Mindegyik kezében eles szablya, mindegyik tekintet a szultánra szegezve. A csoport külső szegélyét pedig körülvette a hazi szolganepe sokadalma.

A palota kapui mind zárva voltak, ku'csait a janicsár aga rejtette magához, nehogy bárki is menekülni tudjon.

A szultán imadkozott. Halk imája kísért-tiesen szólott a néma csendben... aztán felemelte fejét és biztos hangon szolt kegyenceihez: „Üsd!”

Mint a tomholó vihar tört ki e hangra a palota csatája Csengett a kard, hullott a sóvaság; testőrség kardjai alatt összeroppan a janicsárok hada... a szultán pedig emelt fővel nézte a viadalt, mert a jelszó nem az ő halálat parancsolta, hanem a vakmerő janicsárokat.

Nem hiába tanakodott a kárpitok mögött Silahdar aga a palota tisztjeivel.

... A vertőcsák szenyjében hever az ötven janicsár. Ujdeda hallgat odakinn a nép, alázkodva busong, lopózva tisztul. Jaj-szó sem hallatszik, csak a dic öltés hangja, mely az elgyávult ajkáról a szultánt magasztalja, a mecsetek tornya hegyén.

S a szerály udvarán tovább énekel az odalisklek csoportja; a bomlott fűrtök közé ragyogással szövdök be a nyugodalmas napfény a függőyökön át.

Országgyűlés.

Apr. 26.

Szell Kálmán ma báró Bánffy Dezső helyett felelt egy csomó interpellációra, melyek hónapok óta vártak válaszra.

Erdekes momentum volt, a midőn Pichler Győzőnek egy a Lueger és a világsi románok ügyében tett interpellációjára felelt a miniszterelnök, s az interpelláló ténybeli adatait röviden megcáfolta. Ezt Pichler fölhasználta arra, hogy Lueger ellen az alsó-ausztriai tartománygyűlésben elmondott és Magyarország ellen intézett beszéde miatt heves támadást intézzen és felszólított Szell, hogy Lueger fenyegetéseivel szemben fogadjon állást. Erre a miniszterelnök az egész Ház zajos helyeslése mellett jelentette ki, hogy neki már a józisése és a Ház méltósága is megtilja, hogy oly férfival polemizáljon, ki üres, alaptalan és fraziós fenyegetéseknél egyebet nem tud Magyarországgal szemben.

A kínai kérdésben kijelentette Szell, hogy a monarchia nem gondol arra, hogy Kinában területet vegyen bérbe, de hangsúlyozta, hogy a magyar kereskedelem érdekében állana új piacokat teremteni, csak hogy ehhez a kereskedelmi körök-ből kellene az iniciatívát megragadni, a mihez azonban nálunk, de Ausztriában sincs meg a kellő vállalkozási szellem.

Az ülés végén Páder Rezső egy a kongruára vonatkozó interpellációt intézett a kormányhoz.

Apr. 27.

Ma megkezdődött a kuriai bíraskodás általános tárgyalása; a vita ugyszóval teljesen a 170-ik §, az úgynevezett kanzel-paragrafus körül mozog. Ezt támadja nagy erőfeszítéssel különösen a neppárt, ezt védelmezik a kormánypárt szónokai. Neha egész kis egyházi politikai vita jellegűtől is ez a harc.

A vitát Szivák Imre kezdte meg az előadói székéről, rövid visszajelentést vetve a javaslat előzményeire. A neppárt szónoka Molnár János, nagy apparatusal indult a harcba; visszavezette a kanzel-paragrafus eredetét egész az ótári keresztény üldözésekig. Hatásként szólt akkor, mikor hivatkozott azokra a katolikus papokra, a kiket Haynau éppen azért lövett agyon, mivel a szószékéről hirdettek a magyar kormány rendelkezéseit. Ez a hivatkozás a szélsőbalról, de a jobboldalról is egy pár ingerült közbeszólást provokált.

A javaslatot a maga egész terjedelmében védelmezte Mohay Sándor, a kinek beszéde után az elnök szünetet rendelt. A szünet után pedig Madarász József mondott rövid, de nagy hatású beszédet a választási vesztegetések ellen és tiltakozott még az u. n. „alkotmányos költségek” nek is a megengedett eszközök közé való sorolása ellen.

Veszter Imre fanyarul vallotta be, hogy a Kuria bíraskodása ellen indított hadjárata kudarcot vallott, habár — úgymond — az ő hite szerint a képviselőház nagy többsége eleve van annak.

A mai nap utolsó szónoka Városh Gyula volt a ki kimutatta, hogy a katolikus papság mindig kivette a részét abból a szellemi haladásból, amit a liberalizmusnak tulajdonítanak. A „szószék-szakaszt” (mint a hogy kanzel-paragrafust, Madarász József kedvéért elnevezték) ő sem fogadja el, mert azt hiszi, hogy annak célja: az egyházi egyének elriasztása a közélettől. Erőteljesen hangoztatta, hogy a liberalizmus következményei: a közönségent való tiltás szavazás minden polgárra kiterjedő joggal.

A vita folytatása holnapra maradt.

Az ülés végén az előadói székben — Horánszky Nándor jelent meg. Hatalmas élvezés tört ki, a

melyben — kivéve a szélsőjobbon egy kis töredéket — részt vett az egész ház. A házszabályok revíziójára kiküldött bizottság jelentését mutatta be Horánszky, a mit a kuriai bíraskodás javaslatának tárgyalása után tűz ki a Ház napirendre.

Apr. 28.

A kuriai bíraskodásról szóló javaslatot általános-ágban ma az egész Ház, alig öt szavazattal kivételével elfogadta. A mai vitában még csak Kálmán Károly, a neppárt széphan, u szónoka tartott két óráig tartó díkclőt, telespektilve szol-taridezetekkel, zsidónyelven elmondott citatumokkal és a Házat folytonos derűltségben tartó kitérésekkel. Miután szólasra többé-seki sem jelentkezett, elnök a vitát berekesztte. Ekkor emelkedett fel Plósz Sándor igazságügyminiszter és behatóan reflektált a vita összes szónokainak beszédére, különösen belátóan foglalkozott Molnár János tegnapi beszédével, kívül szemben azt bizonyítgatta, hogy a javaslat semmit sem von el az egyháztól, de semmit sem enged elvenni az állam tekintélyéből sem. A miniszter beszéde után következett a szavazás, mely azt konstataálta, hogy a Ház ritka egyértelműséggel tette magáé a javaslatot.

Még ma kezdődött a részletes tárgyalás is.

Pikáns izü jelenet volt, a mikor Rakovszky István azt indítványozta, hogy III. szakasz 9. pontja a vele össze ügög 170. § sal együtt tárgyaltssek. Ehhez az indítványhoz Plósz miniszter is hozzájárult. Percel Dezső elnök ennek következtében szavazásra sem bocsátotta az indítványt, hanem azt egyszerűen elfogadottnak jeentette ki. Ekkor felpatant helyéről Szilágyi Dezső és figyelmeztelte az elnököt, hogy ha a tárgyalás rendjére vonatkozó indítványt tesznek, annak elfogadása iránt meg kell kérdeznit a Házat. Ez pedig most nem történt meg. Az egész Ház feszült izgalommal várta, mit tesz most Percel, kit ekkent oktattott ki Szilágyi az elnöki kötelességekre. Percel azonban nem tehetett mást, mint szavazásra bocsátotta Rakovszky indítványát, melyhez mindeuki hozzájárult.

Erdekes vita volt még 11. szakaszna, mely a csendőri asszisztencia igénybevetését szabályozza. Szivák Imre, az előadói székben e szakasz gyakorlati alkalmazására vonatkozó utasítást kívánt a majdnó ítélező bírónak adni, mely szerint ez a szakasz csak a választási szabadság érdekében alkalmazható, Györfy Elek és Ugron Gábor a szakasz változatlan elfogadása mellett szólaltak fel, annak hangoztatása mellett, hogy választóka csendőri fedezet mellett nem szabad összerogdosni. Horánszky Nándor is ilyen intenciót látott az előadó felszólalásban. A vitának Szell Kálmán rövid kijelentése vetett véget, melyben ő is a szakasz változatlan elfogadása mellett foglalt állást.

A mai nap utolsó szónoka Polcer Jenő volt a ki a fuvarozási díjak és az élelmezési költségek megállapítása ellen szólt fel hosszasan.

Sok ellenség — nagy tisztelet.

(Egy előkelő iparos írja a következő kereskedelem-politikai fejtegetéseket.)

A düh ritkán üvöltése hangzik át Lajtán túlról. Alig lehet hinni, a gyűlöletnek mily magas fokára képesek felküzni szomszédaink. És csupán azért, mert végre van kereskedelemügyi miniszterünk. Miniszterünk a kereskedelem, a magyar kereskedelem számára. Különös, hogy az utolsó evekben, a vami és kereskedelmi szövetség körül folyó áldatlan vizslátó ma magyar miniszter teljesítményeinek és törekvéseinek tokmérőjéül azt tekintik, azt kell tekinteni, mennyire nehezeltnek rá mennyire gyűlölők Ausztriában. Bizonyos osztrák körök nem tudnak hozzá szokni, hogy egy magyar kir. miniszter Magyarországnak is, vagy éppen csak Magyarországnak a minisztere.

Mióta Hegedűs Sándor beköltözött a kereskedelemügyi miniszterium palotájába és úde szellemet hozott magával, sarkában van az irigyek egész kórusa. Az osztrák antisemita, de az úgynevezett liberális sajtó is üvöltöz. És miért? Mert Hegedűs — (kicsoda ez a Hegedűs, ez a simplex képvisező, a ki még miniszteri titkár sem volt?) — ez a miniszter-parvenu merészkedik a gazdasági politika járt utait el hagyni s a magyar ipar, magyar kereskedelem uttörőjéül viseli magát.

Szívünkre a kezünkkel! Ha ösztintek akarunk lenni, mea culpa-t kell mondanunk. Hosszu időt át volt a kereskedelem és ipar mostoha gyermeke, hamupipókéja a magyar politikának. Baross halála óta nem volt magyar kereskedelmi politikánk. Hegedűsnek kellett jönnie, hogy véget vessen e végzetes iránynak.

Reménytelen tekintünk fel mi magyar iparosok e sz. kárca mostani vezetőjéhez, — mar neve is, sok évi politikai és közgazd.-sági tevékenysége a legszebb reményekre jogosít. Valóságos szerencse Magyarországra nevezte, hogy Szell ezt a tértől választotta munkatársának, a ki nem a megtestesült bürokratizmust képviseli, hanem az üden, gyorsan lüktető gyakorlati életet.

Ausztriában már konstantinápolyi útja alaposan gyűlöltte tette őt. Hegedűs nem tördöve kedves szomszédaink tájékoztatásával, megtette ezt az utat és nemsokára tudatára jövünk ez utazás gyakorlati céljaink. A Vaskapu megnyílt s Magyarország ipara joggal hozzá foghat, hogy intenzívebb kivitelei tevékenység által beszédjék kamatait annak az óriási tőkenek, melyet a magyar állam beletett.

Ausztriának persze jobban tetszenék, ha Magyarország kereskedelmi politikájában a régi nemanomóság uralkodnék s mi az uraságokat csak a már szépen terített asztalhoz hívnók meg és a legszebb falatokat raknók eljűk.

De a mi végképp kiütötte a hordó fenekét, az az új kereskedelemügyi miniszternek kapitalista-ipari terev való politikája volt. Hogy idegen tőkét merészen Magyarországra hozni s hazaját a bécsi pénzpiac szarnoksága alól felszabadítani iparkodik, ez tette őt az osztrákok szemében lasten ostorává s már hangzik a Lajtán túl a szokott ragalom: „Hegedűs egy Kossuthista, lerombolja a 67-es alapot!”

Nevetéges szemrehányás, melyet megcáfolni meg nevetésebb lenne. De vigyazzanak az osztrák urak! Ma még az ő közreműködésükre hivatkozik Hegedűs, hogy a magyar ipart emelje. De hogy nem vagyunk minden aron reszük utalva, bizonyítja a tény, hogy a német birodalmi tőke — hivatkozik a pancsovai cukorgyár alapítására, — Hegedűs aegise aiat kész Magyarországon beruházásokat teni.

Hegedűst nem fogják ilyen támadásokkal megfélemlíteni. Tudja ő, hogy sok ellenség: nagy tisztelet!

Posta minden faluban.

Emlékezetes budget beszédeben Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter tudvalevően kijelentette, hogy első munkái közé tartozónak ve a levélhordás országos kiterjesztését, mert nem akarja, hogy az eddigi nem európai állapot, melyben a községek és telepek tiszternyi száma posta nélkül van, továbbra is megmaradjon. Amit a miniszter megígért, ugyancsak hamar bevaltja: már is életbe lépett az új rendszer, amely Magyarország minden községének megszerzi a postai összeköttetést. Egyszerű, külön fáradság nélkül való, könnyű és olcsó módot talált ki erre nevez a kereskedelemügyi miniszter, melyet a b. ügyminiszterium rendelkezéltileg léptetett életbe. Gondolatmenetet a jelentős rendelkezésnek a következőkben reprodukáljuk:

Már 1875 óta azok a községek, ahol nincsen posta, köteleve vannak, hogy hivatalos leveleiket és értéküküldeményeiket az evégből alkalmazandó küldőcöcckekkel a postahivataloktól elhozassák, illetőleg oda elszállítsák. Már most avégből, hogy a postai intézmény előnyeiben a postával nem bíró községek lakosai is részesüljenek, legcélszerűbbnek az mutatkozik, hogy az ilyen községekben a magánlevelek közvetítését a községek eszközöljék, amit az ilyen községek minden nagyobb megterhelhetés nélkül annyival is inkább megtehetnek, mert hiszen a községek saját hivatalos leveleiknek a postahivataltól való elhozatalára és oda való elvitelére, a végből kül-

döncök alkalmazására már különben is kötelezve vannak.

Ehez képest a minisztérium elrendelte, hogy minden nagyközség, továbbá minden körjegyzői székhely képező kisközség, melyben postahivatali nincsen, köteles attól a postahivataltól, melynek forgalmi köréhez beosztva van, a községek lakosai számára érkezett, vagy azoktól feladott közönséges és ajánlott leveleket, levelező-lapokat hírlapokat, áruminta-és nyomtatványküldeményeket; továbbá az értéküldeményekről szóló értesítőket és nyugtákat, valamint feladó vévényeket, amennyiben azok átvételéről, vagy feladásáról az illetők önmaguk közt nem gondoskodnak, hetenkint legalább háromszorazzal a postaküldőncel, ki a hivatalos levelek továbbításával megbizva van, elhozni, illetőleg a postahivatalhoz elszállítani.

A küldőnc az értéküldeményeket, csomagokat, pénzes leveleket, utalvány-, utánvételi és megbízási pénzüsségeket is elviszi a postára, illetve onnan elhozza, ha ezzel őt a magánlevek saját veszélyeire megbízzák. Olyan postai szállítmányok közvetítésére azonban, melyek a postafizetésben nem férnek, a községi postaküldőnc nem kötelezhető.

A postai szállítás céljaira minden nagyközség, illetőleg körjegyzői szövetezet egy oly taksát tartozik bejegyezni, mely két kucsal szálható, s mely kulcsok egyike az illető postahivatal, másika pedig a községek előjáróságának a postakezelésével megbízott egyik tagjánál őrzendő meg. Lehetőleg minden községben a községvezetésnek alkalmas és könnyen hozzáférhető helyen közhasználatra levezető-áskrény állítandó fel. Az a község, mely ily gyűjtő-krényt nem tart, képviselőtestületi határozattal tartozik gondoskodni arról, hogy a magánlevelek melyik előjárósági tag által a nap melyik szakában és órájában vétezenek át.

A községi, illetőleg körjegyzői, esetleg az előjáróságnak a postakezeléssel megbízott tagja köteles a hivatalos levelek elküldése alkalmával a levélgyűjtő skrényben összegyűjtött leveleket kiszedni s az ugynevezett küldőnc-postakönyvbe bejegyezni, ennek megtörténte után a postakönyvet a küldőncel együtt aláírni, végül az összes postaküldeményt a postafizetésbe a küldőnc és az illető községi bíró jelenlétében áthelyezni és azt gondosan bezárni.

A postaküldőnc a postaanagnak ugy a községben, mint a postahivatalnál való átvételénél győződjék meg arról, hogy a küldőnc-postakönyvbe bejegyzett küldemények és pénzüsségek tényleg megvannak, mert a küldőnc az átvett postaküldeményekért és pénzüsségeket felelős. A postaküldőncnek ugy a postára menet, mint jövet tilos korcsmába menni, vagy bárhova betérni és idegeneknek a szállított anyagról felvilágosítást adni.

A postaküldőnc visszaérkezése után a községi postakezelő a postaküldőnc, továbbá a községi bíró jelenlétében a postaküldeményeket és netán pénzüsségeket a postafizetésből kiszedi; az érkezett anyagnak a küldőnc-postakönyvvel történt egybevetése után a könyv jegyzett rovatában az átvett aláírásával elismeri és a küldeményeket községvezetésnek osztályozza; a helybeli-eket, még pedig a hivatalosokat az illetékes községi közegeknek, a magánosokét a szerint, hogy tart-e a község külön kézbesítő vagy sem, a kézbesítőnek átadja, avagy magánál őrizetben tartja. A nem helybeli-eket, vagyis a körösporttól állás községei részére érkezett hivatalos és magánküldeményekért pedig továbbítás végett annak a községnek adja át, ki a körösportban a körjegyzőség és a többi kisközségek között a hivatalos levelek közvetítésére van hivatalos. Azt, hogy a községek tartoznak-e oly külön közegek, ki a maán postai küldeményeket a címzett részére kézbesíti, a községek maguk határozzák el. Abban az esetben, ha ily kézbesítő állás nem rendszeresítettik, tartozik a község közhírré tenni a rapnak azt a szakát és óráját, melyben a lakosok a számukra netán érkezett küldemények átvétele végett a községi postakezelőnél jelentkezhetnek.

Kézbesítési díj nem szedhető a közönséges és ajánlott levélpostai küldemények után a kézbesítő állás rendszeresítése esetében sem. Ellenben a községi postaküldőnc, ha öt egyesek értékes küldemények és pénzüsségek vitelével megbízzák a küldemények után darabonként 5 kr. kivetési díjra tarthat igényt. Költségtérítés tekintetéből

két vagy több község továbbá körjegyzőség is közösen tarthat egy posta-küldőncöt.

A községet nem terhelő szavatosság a magánküldemények és a pénzüsségek kezeléséből. A községi postakezelő mulasztásai és visszafélései azonban feyelmi uton toroltnak meg. A községi postakezelő eljárása a községekben évenként tartatni szokott vizsgálatnál a járási löszgabiró részéről megvizsgálandó. A községi postakezelő köteles a községi postaküldőnc működését ellenőrizni s a küldőnc ellen felmerült minden panaszt bejelenteni.

A küldőnc-postakönyvet és a nyilvántartás című füzetet a község az illető postahivataltól ingyen kapja.

A Matkovics-ügy.

Néhai Matkovics József ismert ügyében, mely a városi közgyűlésen interpelláció tárgyát is képezte, a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kérem legyen szives Matkovics Józsefre vonatkozó, következő helyreigazításaimnak becses lapjában helyet adni.

Matkovics József idült tüdőhuruban és a tihmában szenvedő beteg az utolsó években télen rendszeren több hónapon át ápolgatott a kórházban, 1897 évben is ép ily. — Ez évben még április 11-én öngyilkosságból ereit felvágta, s midőn e miatt a kórházba hozattott, öngyilkossági szándékának okául elhagytatóságot hozta fel, hogy még vizádója sem volt. — 1897 július 28-án a kórházból kihelyeztetett, hogy ezután mi'ly helyzete volt, arról legjobb tanúságot tett a fia által két tanu előtt kiállított jegyzőkönyv, mely az e-cetet más színben tünteti fel mint az interpellációra adott válasz:

Jegyzőkönyv.

Matkovics Pál nagykanizsai lakos, lakatos bmondja: hogy édes atyját Matkovics Józsefet kihelyezték öv. Munkácsi Imrénéhez — hol egy kis ezek egészséglen szobában hatod magával volt, itt a rossz levegő miatt e kis szobában maradni nem tudott, mert falladoni kezdett; azért atyámat másnap reggel, Tandor Mari Rákócy utcában 123 sz. lakó ösvégy önöz vezettem, a városból megajánlott 10 frt tartásdíj roményben. 10 nap tartása után lakásadója atyámat kérte, hogy a tartásdíjért a városához menjem fel, atyám fel is ment, de a városi tanács megtagadta, ezután Tandor Mari ment fel a tbrtás díjért, de tőle is megtagadta. Mintán két ízben esen tartás díj kifizetése megtagadott, könytelen volt atyám egy körvényt beadni, de eszen körvény sokat késett és attól tartott, hogy tartásadója elküldi, mintán a város még nem fizette ki és két ízben elutasította, ezért fárlalmában felakasztotta magát.

Itt bmondja még azt, hogy csak atya halála után 3 vagy négy hétre hapta meg a körvényére a végzést, melyben a szobán megtagadott 10 frt. tartásdíjait a város tanácsa megtagadta írásban is.

Nagy-Kanizsán 1899 április 27.

Matkovics Pál.

Ez felel meg a valóságnak és így méltán fen tartom azon álitásomat, hogy Matkovics elhagyatottságában végezte ki magát és méltán hoztam fel ezen esetet annak bizonyítékául, hogy az elaggott polgárok menhelyének felépítése elődázhatlan szükséglet képez, mert nekem elég szomorú alkalom nyílik arra, hogy még számos egyéb esetből is meggyőződjem, hogy ennek hiánya mily szegyeulese városunkra, így többek között az is, hogy a kórház ápoló apáczák lönöknője a városi szegényházban lévő gondozottak jó részét ingyen-táplálja; — igaz, hogy erre senki által fel nem szólítottot, de bátorodik megtenni, mert ez nem a kórház, hanem szerzetük költségére történik.

Hja! de a mi realizst kus gondolkozásunk mellett ily humánus dolgokra nem tellik; de e papirkorszakban nálunk elég, ha a papíroson vagyunk emberbarátok

Nagy-Kanizsa április 28. 1899.

Tisztelettel:

Dr. Szekeres József.

A város házából.

Hirdetmény.

7092/1899

Nagy-Kanizsa város részéről közhírré tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1899 évi I.—II. osztályu kereseti adó kivetési lajstroma az 1883

évi 44. t. cz. 16 és 18 §§. értelmében a mai naptól tova 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly célból, hogy a hivatalos órán beül bárki által betekintethető, hogy az ellen észrevételt megtehesse és pedig:

a) Azon adózók, kik az illető lajstromban megállapított adóemmel már a mult évben is meg voltak róva, a lajstrom kitételének napját; b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval folyó évben előző rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap aiatl írásban Nagy-Kanizsa város tanácsához benyújthatják.

Nagy-Kanizsán 1899 április hó 25-én

NEU s. k.

ellenőr.

VÖCSEY s. k.

polgármester.

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Stern Izidor eszéki magánhivatalnok eljegyezte Fischer Frida kisa-szonyt, Fischer Ferenc kereskedő leányát, Nagy-Kanizsán.

— **Névmagyarostítás.** Rosenfeld Lajos, lapunk szerkesztőjének névmagyarostítás iránti kérvénye már elintéztést nyert. A belügyminiszter 40330 szám alatti rendeletével Rosenfeld (Lázár) Lajos a saját valamint kiskoru gyermekei Pál és János nevének a „Ródsz”-re való magyosítását megengedte.

— **Iskolalátogató kinevezése.** A valóság és közoktatásügyi miniszter az Országos Közoktatási Tanács szervezeti szabályzatának 20. §-a alapján a az 1898.99 tanévre szóló megbízatással Név László tanácsost a zalakereskedelmi felsőkereskedelmi iskolához a tanításnak a szabadoktatás szempontjából való tanulmányozásal, illetőleg megfigyelése végett iskolalátogatóul nevezte ki.

— **Küldöttég Wlassics miniszternél.** A nagykanizsai izr. hitközség küldöttége apr. 27-én tisztelget Wlassics Gyula vallás- és köznevelésügyi miniszternél, mely alkalommal átnyújtotta a hitközség által fenntartott felsőkereskedelmi iskola államosítását célzó kérvényt. A küldöttég gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos, hitközségi elnök vezette és tagjai voltak dr. Rothschild Jakob, Grünhut Henrik, Rapoch Gyula, Rosenberg Richard és Scherz Richard.

— A küldöttég szócnoka: dr. Rothschild Jakob, az iskolai szakosztály elnöke, szóval is előadta a miniszternek, hogy a hitközséget az államosítás kérésére két ok indította. Az első az, hogy felsőkereskedelmi iskola tantesztületének tagjai nincsenek felvéve az országos nyugdíj intézmény keretében s e miatt a tanerők innen mind oly intézethez sietnek, ahol a tanerők felvannak véve a nyugdíjintézmény tagjai sorába. Uj tanerőket kapni pedig alig lehet. A második ok az, hogy a tanintézet személyi és dologi kiadásai oly nagy összegre ragnak, hogy a fenntartási költségek igen magas összegű tandíjat igényelnek ennél, a jelentékenyebben egy oldalról sem támogatott intézetnél; ami azután azt eredményezi, hogy a tanulók nagy része inkább Zala-Egerszegre, Székesfejérvárra vagy más közelfekvő intézethez siet, hol sokkal kevesebb tandíjat kell fizetni. Ennek folytán a tanintézet léte, — elvitázzhatatlan missiója dacára sincs biztosítva. — Wlassics Gyula miniszter a küldöttéget megnyerő sziveséggel fogadta s válaszában kiemelte, hogy örömeire szolgálna, ha ennek a kétségteletnél erős létjogosultságu intézetnek állami kezelésbe vételét azonnal foganatosíthatná, annyival is inkább, mert amint az érettségi vizsgálatokról beérkezett jelentéskből meggyőződött — a felső kereskedelmi iskolák legelsőinek színvonalán áll, ami első sorban bizonyára a tehetséges és buzgó tan-

testület működésének köszönhető. De ha az állomositást nem foganatosíthatja is azonnal, a miniszter azzal a megnyugtató és biztató ígérettel bucsuzott a küldöttségtől hogy a nagykanizsai felső-kereskedelmi iskola érdekeit szíven fogja viselni s ügyében az egységes középiskola kérdésének megoldásával kapcsolatosan fog véglegesen s az intézet sorsát teljesen biztosító módon intézkedni.

— **A Polgári-Egylet közgyűlése.** A nagykanizsai Polgári Egyletnek f. é. április 23-ára kiüzött rendkívüli közgyűlése a tagok részvételése miatt megtartható nem volt; az alapszabályok értelmében az új rendkívüli közgyűlés f. é. május hó 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor fog megtartatni. Felügyeleti közgyűlésére az új közlések tárgyalásának engedélyezése.

— **A néptombola.** A népkönyha és óvodák javára rendezendő nagy néptombolát május hó 21-én pünkösdvasárnap (kedvezőtlen idő esetén egy héttel később) tartják meg. A rózsaszínű tombolajegyek, melyek szép és értékes nyeregményeket helyeznek kiállításba, már több helyen kaphatók. Egy tombolajegy ára 20 krajcár. A nyeregménytárgyak a következők: 1) ezüst evőeszköz (5 személyre), 2) kitűnő varrógép, 3) női aranyóra, arany láncsal. 4) díszes függő lámpa, 5) ezüstóra ezüst láncsal, 6) porcellán ebéd szerviz (6 személyre), 7) hinta-szék, 8) fiókos szekrény, 9) egy vég rumburgi vászon és 10) kávé-készlet (6 személyre.)

— **Új anyakönyvi hivatal.** Illetékes helyen végre valahára beláttak, hogy a jelenlegi anyakönyvi hivatal, a hol anyai és ogy fontos tények végzetnek, tavolról sem megfelelő helyiség; a mint értesülünk az illetékes városi tanács egy az intézmény méltóságának, városunk tekintélyének és a lakosság kényelmének megfelelő hivatalos helyiséget kellő burokkal felszerelve fog legközelebb berendeztetni.

— **Budavár bevétele.** A budapesti asztaltársaságok Budavár bevételeinek ötvenedik évfordulóját nagyszabású ünnepséggel kívánják megünnepelni s erre nézve a következő felhívást bocsátották ki:

MAGYAROK

Félszázada immár, hogy a független Magyarországnak diadalról diadalra haladó seregei visszalökték hazánk fővárosát a Budavárra vértóstrom után kitűztek nemzeti lobogónkat.

Félszázada immár, hogy az az örömhír járta be az országot:

„Ujra a magyaré Budavár!”

Május 21-én, pünkösd vasárnapján, lesz Budavár dicső bevételeinek ötvenedik évfordulója. A főváros hazafias polgársága május 21-ének évfordulóján kegyetesen kizárólagosul évről-évre a Budavár bevételeinél a nemzet szabadságáért és függetlenségéért elesett névtelen hősök sírjához.

Most, mikor az ötvenedik évfordulóra virradunk, az eddigieknél magasabban kell megtartanunk a nemzeti dicsőség és nagy ünnepnapját.

Mi eddig sem hagytuk soha kialudni a hazafias kegyelet oltárának tűzét, de most, az ötvenedik évfordulón, magasabban lobogni kell a tűznek, oly magasan, hogy fénye és melege országra, világra szóljon.

É dicő oltár lángjának élesztésére, a hazafias ünnep fényes megtartásában való közreműködésre bizalommal szólunk fel minden hazafit.

Kibontjuk az ünnepi lobogót s ez ünnepi zászló alá való sorakozásra szólunk fel minden hazafit, minden honleányt, minden együletet, kört, testületet és asztaltársaságot. Különösen meghívjuk az ünnepre a még élő 48/49-es honvédeket, akik résztvettek Budavár ostromában. Kérjük őket, hogy tudassák nevüket és lakasukat a rendező bizottsággal (Budapest, József-utca 10), valamint hazafias bizodalommal felkérjük mindazokat, akiknek tudomásuk van még élő budavári hősökéről, szíveskedjenek azok nevével velünk tudatni.

Az ünnep előleges tervezete szerint az ötvenedik évfordulón nemcsak a hősök sírját koszorúzzuk meg, hanem a budavári honvédszobrot is. Barabás Béla és Hentaller Lajos orsz. képviselők lesznek az ünnepi szónokok.

A nevezett évforduló alkalmából május 28-án a József főherceg-szállodában megvendégeljük a honvédmenedékház ötven tagját.

A rendező bizottság minden csütörtökön est 8 órakor József-utca 10. sz. vendéglő külön termében gyűlekezik. A rendezésben résztvenni óhajtok itt jelentkezhetnek. Május 7-én, vasárnap d. u. 4 órakor ugyanott nagy rendező bizottsági gyűlés lesz, amelyen minden érdeklődő hazafit, az ünnepen résztvevő egyesületek küldöttjeit szívesen látjuk.

A honvédsírra szánt virágok és koszorúk a vidékekről szintén a József-utca 10. sz. alatt lévő rendező bizottsághoz küldendők.

Budapest, 1899. április 20.

Hazafias bizodalommal

A budapesti asztaltársaságok központja által szervezett rendező bizottság.

— Parasztregulák május havára.

Ha május elseje előtti nap éjszakáján esik, akkor bő aratásra számíthat a gazd, uram. Ha május 1-én fagy, hideg vagy eső volt, sem gabona, sem szőna nem lesz. Hűvös május, ha nem hideg, nem nedves, sem pedig téli színezetű; megtölti a magtár és a hordókat. Májusi fagy szerencsétlenség. Esti harmat, hűvös idő, sok bori és szénát termel. Nedves április és május után verőfényes június jó. Ha május elején esik, kevés forunk lesz. Május elsei menyörgés virágokká szűt. Gyakori mennydörgés éhhalál. Ha májusban a tölgy virágzik, cserebogár rajta tanúzi, gyakori a menydörgés. Pünkösd táján érett földi eper, közönszerű esztendői jósol. Május 12—14. Fagyos szentek, száradok óta rettegelt napok: Pongrác, Servác, Bonitác; de de legfélelmezőbb Urban. Vid (15-ike) és Orbán napján (25-ike) ha kellemes az idő, áldást hozó szántóföldünk lesznek. Fagyos Orbán, ha elmúlt, nem fel már a gazda. (1866-ban is ekkor fagyott el minden.) Urnapi eső szénának kárt okoz. Urnapi száraz idő, sok szőna. Nedves pünködre sáros kurác-ony jó. Urnapi időjárás, ősi időjárás. Ha május vége kellemes, a szálló szépen mutatkozik, horbőség lesz. Levelei béka kurutyolás esőt jelez.

Szép idő lesz: 1. Ha az esti pir aranyszínű. 2. Ha aapnyugta idején sürt köd ereszkedik alá a mezőre és vizre. 3. Ha a szárazföldi bekak magasan ünek. 4. Ha a pucirta dalolva, magasba röpl. 5. Ha bő harmat van. 6. Ha reggeli szélő fudogát. Rossz, kellemetlen időjárás lesz: 1. Ha reggeli pir van. 2. Ha az esti pir magasan piros szűn. 3. Ha hegyek orman köd ül.

— **Téli népies gazdasági szakelődások.** A nagymélt. földmivésügyi m. kir. minisztérium magas támogatásával és a csáktornyai állami tanítóképző-intézet m. kir. mezőgazdasági tanszéke által szervezett előadások, úgy szintén a tartott 8 hetes kosárfonó-tanfolyam, a melyre 2-2 hetenkiut más-más muraközi járásból 10—10 ember vetetett fel 50—50 krajcár élelmezési segély-penz járandósággal, befejeztettek.

A megtartott 39 előadásban 8810 gazda és érdeklődő vet részt.

A kosárfonást 40 ember sajátította el s ebből idővel a Muraközben egy igen rentabilis és számottevő háziipar fejlődhetik, mert Letenyén és Légradon nemes fűztelep is rendeztetett már be, a mely célra a földmivésügyi minisztérium 30000 nemes fűzgyványt adományozott, tehát a kosarak előállításához 2 év multával már jó anyag is lesz. A tanfolyam végeztével a tanítóképzői tezet tornacsarnokában kosárikállítás is tartatott a kosárfonásnak gyakorlati bemutatásával. A tanfolyamok készített kosaraknak legszép példányai Szegeden is ki lesznek állítva.

A téli népies előadások iránt különösen igen szép volt az érdeklődés Letenyén, hol az előadásokból folyólag egy gazdasági egyesület is alakult, továbbá Légradon is. Letenyén a növénytermelési, állattenyésztési és szőlőszeti előadásokon annyi hallgató volt jelen, hogy az előadásokat csak az iskola nagy udvarán lehetett megtartani.

Légradon oly szép volt az érdeklődés, hogy a közönségi iskola nagyterme szűköségig megtelt, sőt az előadásokon még az apácák is megjelentek zárdaönlökük élén, kivéve az állattenyésztési előadásokat.

Előadások tartottak: Csáktornyan, Alsó-Lendván, Letenyén, Becsehelyen, Légradon és Szentgyörgy-völgyön.

Előadásokat tartottak: az állattenyésztésből, növénytermelésből és állati járványos betegségekről összesen 12-öt, a gazdasági házi iparról 9-et, a gazdaságra nézve hasznos és káros állatokról, továbbá növénybetegségekről és védekezéséről 7-et; szőlőszet- és gyümölcsészettől 10-et, továbbá meg egyet a szertészés és száj-és körömfájásról.

Az előadások folyamán 3530 füzet és könyv osztaltat ki, a mely az előadások egy részét nyomtatásban is tartalmazta.

Előadók voltak: Berger Károly gazdasági szaktanár, Dékány Mihály tanítóképző-intézeti tanár, Farkas Sebestyén keszthelyi gazdasági-tanintézeti főoktérés, Guzmann Dénes m. kir. szőlőszeti és borászati felügyelő, Nagy Károly tanítóképző-intézeti tanár és Viozs Nandor megyei állatorvos.

— A himlő Nagy-Kanizsán.

A városi hatóság erélyes intézkedésének megllett a foganatja; a himlő megszűnt. Összesen hat beteg szállítottak be részint a városi kórház elkülönítési osztályába, részint a járvány-kórházba. Három meggyógyult, három pedig meghalt. Általában a kórházi betegek létszáma is jelentékenyen apadt a kedvezőbb, derültebb napok alatt. Az utóbbi kissé szeszélyes, zimankós időjárás azonban megint körül-betűl tizenötlet szaporította a kórházi betegek létszámát.

— Műkedvelői előadás.

A Keszthelyi „Katholikus Legényegylet” ma vasárnap a „Nemzeti Szálló” termében alapítójei gyrapítására tanealci egy-kötöt műkedvelő előadást rendez. Színe kerűl: A csikós népszimnű. Beépő-díj a 3 első sor 1 trt, a 4—10 ig sor 50 kr., a többi sor 60 kr., állólhely 40 kr. Kezdeté 9 órakor.

— Új sörgyári vedéglős.

Guhr Károly ismert vedéglős, ki a H-rki-lele korcsmat is birta, május elsejével átveszi a sörgyári vedéglős helyiségeit és azon lesz, hogy a közönség ezeket ismét kedvelje. Azok is, kik a hosszú setának nem barátjai, ezután szí ten kijuthatnak a sörgyári szép parkjába mert az új berűl egyelőre vasár-és ünnepnapokon — omnibusz-járatot indit.

— Kassai tűzoltók látogatása Zala-

ban. A csáktornyai önk. tűzoltóegylet már az 1882 évben tűzoltói celokra, ügyeleteit, vascső kukaikat állított fel, melyeknek gyakorlati hasznát

Égészségi szempontból megbecsülhetlen.

Mindenkor többé

Tisztítja a levegőt

„DUSTLESS” BUDAPESTI PADLÓOLAJ.

Legjobb aszfaltolaj helyiségek részére, u. m. kávéházak, vendéglők, üzletek, irodák, garák, műhelyek és tanintézeteknél. Általában pormentesít és szagtalan.

Egyszerű száraz kispérs pótolja a locsolást és a felmosást — Fontartása olcsóbb a szuroalásnál.

Jobb, mint bármilyen padlóolaj s a mellett csak 60 kr. klgja. — Célészeregőseinek bemutatása végett 1 □ próbaképpen bármikor díjtalanul kismétek. — Jótállás minden időben. — Évi bérletet olcsón számítok. — Számos elismerő nyilatkozat.

KRAGL FERENCZ Budapest, Bécs, Trieszt, Grác, Prága, Brünn, Innsbruck.

Főraktár és képviselőség NAGY-KANIZSÁN:

Armuth Sándornál Bazár-épület.

nemcsak a szokásos próbák, de a kitört tüzzel szebben alkalom adtán elért eredmények is fényesen beigazolták. A sülyesztett csökök híre az ország különböző vidékein létezik, lelkes tüzoltó-estülétekhez is eljutott s ott, hol a talajvíz a 7 méter mélységet nem haladja túl, követőkre is talált.

Mihálik Béla rendőrkapitány — helyettes, (okl. tüzoltóiszta) mint a kassai 8. kénese és hivatásos tüzoltók főparancsnoka Muska Samuel kutester, szivattyú parancsnokkal, kizárólagosan a csáktornyai tüzoltó kutak megszemlélésére, kipróbálására s az előállítás költsége megtudása tekintetéből a múlt héten Csáktornyán időztek. A megejtett próba igen meglepte őket (11 nyomás után már a nyomtömlőben volt a víz) s az új szerkezetű kutak nagyobb mennyiségben leendő felállítását fogják szorgalmazni Kassa város tanácsánál.

— **Köszönetnyilvánítás.** Tinagl Lajos az „Anany Szarvas” számloda tulajdonosa a nagykanizsai Általános Munkásképző Egyesület könyvtára javára öt forintot sziveskedett adományozni, mely adományt halás köszönetét nyilvánítja az egyesület elnöksége.

— **Zoologiai társulat.** Országos Zoologiai Társulat alakult a fővárosban, melynek célja a tudományos és gazdasági állattan, vadászati, állati, sport és védelem fejlesztése. A társulatnak már is két szaklapja van, azaz: a Zoologiai Lapok és a Szárnyasaink, melyek közül az első a tudományos állattani kérdéseken kívül különös súlyt fektet a méh és ebényészetre, utóbbi a tudományos ornithologia mellett a baromfi, galamb, és madár tenyésztéssel foglalkozik. Tagdíj kötelezettség 3 évre szól, tagsági díj 6-8 ft, mely összegért az illető tag díjazatul kapja a társulatnak egyik vagy másik havonként kétszer megjelenő és gazdag illusztrált szaklapját Alapszabályokat és mutatóványismertetéseket szívesen és ingyen küld a társulat igazgatóságának: Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Harczerű célőlvézet.** A helyben állomásozó m. kir. honvéd gyalogezred póttartalékos legénysége folyó évi május hó 6-án reggeli 6 órától kis Kis-Kanizsa, Bajcsa, szepetneki major és a Principális kanál s által határolt földtérén harczerű célőlvézetet tart. A rendőrkapitány felhívja a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körületben ezen napon annál inkább is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

— **Új biztosítási iroda.** Az *Elő Ledénykizásító Egylet* m. sz., mely intézet a leánykizásítási intézmények legrégebbje és 36 év óta a legsolidabb alapon működik, Nagy-Kanizsán kerületi főügynökséget létesített és ennek vezetését *Satlér* és *Surdányi*, ezen szakmában igen jártas egyénekre bízta. Az iroda az Arany szálloda átellenében levő uradalmi épületben van.

— **Köszvényesek öröme.** Ezren és ezren, kik csusz és köszvényes bajban szenvednek, igazolják, hogy régi makacs betegségüket pár nap alatt az a kitűnő csusz és köszvény elleni kenőcs gyógyította ki, mely Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapest I. r. kapható. Egy család ne mulassza el a kipróbált páratlan kenőcsöt kéznél tartani.

— **Orvosi szaktekintélyek** véleménye szerint Keleti J. budapesti elsőrangú cég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. sérvkötők, orthopaediai járó és nyújtó gépek, műlábak, egyenestartók ferdénövésűeknek, haskötők, a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik hogy ezen a téren a legkiválóbbat és egtökéletesebbet nyújtsa, a külföldet és a legjobb klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk e kitűnő specialisták az érdeklődőknek.

— **Állást keresők,** eladni vagy venni szándékozó, legbiztosabban érnek célra a „Magyar Hírlap” apró hirdetései útján. Ezen legolvasottabb napilap mindenkinek könnyen hozzáférhetővé teszi apró hirdetésírókat bérmentes hirdetés-levelezőlapjai által, melyek itt helyben is kaphatók a főlaparúsítónál. A Magyar Hírlap bérmentes hirdetés levelezőlapjai 10 szög való hirdetésre 20 krba, 15 szög 30 krba, 30 szög 60 krba kerülnek.

— **Linoleum** a legjobb padlózomanc puhá padlóra. És épp azért sok utánozója akad, hogy többször megtörtént, hogy Eisenstädter-féle Linoleum helyett utánozókat kaptak a vevők. Figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy

mindig és csak Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a vaslovag védjeggyel.

— **Eladó! Szepetneken egy esztrépszindelyes ház teljesen új, adamentes, száraz, két szoba, egy konyha, előkamrával. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.**

Anyakönyvi hírek.

Házasságot kötöttek.

Simoncics István napcz. — Savanyú Katalinnal. Pintér József földműves — Vargu Juliannával. Csanádi János földműves — Márics Máriaival. Samodics György földműves — Piander Évával. Sipos István ács — Simon Máriaival.

Mult hét halottjai.

Bence Mária rk. 1 hónapos, kocsis leánya. Mercoz Anna rk. 9 éves szabómester leánya. Szartics Erzsébet rk. 17 éves, varóleány. Varga János rk. 22 éves, földműves (Bakónak.) Lőrinc Rozália férj. Szalai Györgyné rk. 66 éves úynök neje. Mézáros Vilma férj. Pimpáner Györgyné rk. 29 éves, tölgyes neje. Farkas József rk. 71 éves földműves. Vajda Mária férj. Pintér Sándorné rk. 40 éves vendéglős neje. Nagy Lajos rk. 4 napos, héros fia. Kis Károly rk. 27 éves, napszámos. Skalesz Lina férj. Krisztián Lajosné rk. 47 éves kőműves neje. Baros Irma rk. 3 hónapos, házi eselőd leánya. Kálnics György rk. 2 hónapos, földműves fia.

Színészet.

Csütörtökön Bereczik Árpád vigjátékát *Himnialdai* adták itt először. A poetikus, érdekes fordulatokkal bővelkedő dráma — eszéje röviden ez: *Kisfaludy* Sándor a Himti szerelmének költője (*Szabó* Ferenc), Szegedi Rozának (*Tuboly* Klementin) kis leány korában oly ígérget tesz, melyből Róza azt következtetheti hogy Kisfaludy őt szereti és nőül fogja venni. Evék multak. Kisfaludy időközben gárdista lesz Beszben, megismeredik *Poszonyba* Rosy Antal (*Nagy* leányával, *Jolán*nal) (*Kövy* Kornélia) ki ugy látzik: teljesen elfelejti Kisfaludyt az egykori ideált. Jolán édes apja lelkes poeta barát, boldoggá és büszkévé teszi az a gondolat, hogy Kisfaludy, a hazafias lelkiteltt poeta lesz az ő veje; meg is hívja őt *Badaconsyba* szüretre, hol Kisfaludy találkozik Rózával; a régi emlékek felülolnak, Kisfaludy ismét lángra gyul Róza iránt, de Róza, ki arról értesült, hogy a költő Jolán kezét jött mekérni, nagyon hidegen bánta vele. Jolán azonban nem lelkesedik annyira a poetáért, mint édes apja; sokkal nagyobb vonzalmat érez a gazdálkodó Bezerey Kálmánhoz (*Sárlözy*) kinek nevéje is lesz. Kisfaludy két szék közt a földre esve, bánatába Olaszországba megy a hadseregrel és onnét küldi Agh ispán (*Tisztay*) kövittelével gyönyörű verseit Rozának. Csakhogy imádottja nem kapja meg ezeket, mert nevelő anyja (*P. Nagy* Linda) elfogja azokat s odaadja az ő vőjelöltjének: Szalóky Péternek (*Hérics* Otto), aki azokat leírja és saját munkája gyönyörű mntája be a versekért lángoló Rozának; a kire olyan hatásal vannak a versek hogy menyszonya lesz Szalókyanak. Kisfaludy visszatér a háborúból oly időben, midőn széles e hazában nem olvasnak mást, mint Himti dalait, nem beszél senki másról mint Himti dalairól és Elzájáról. Kisfaludy, hogy a verseket nem Szalóky írta, az álpoétát leálcazzák és Róza Kisfaludy nevére lesz, az álpoéta pedig beéri a kis dolgos fruskával Bay Annuskával (*Kövy* Juliska), ki boldog, hogy Szalókyt lehet.

A darabot sajnos, nem élvezhetük teljes szépségében, mert a darab hőse Kisfaludy Sándor, *Szabó* Ferencben nem talált kelő személyesítőre. Dicsérettel szólhatunk ugyan Szabó előadó képességéről, mert szépen szavalt, kelő hangsúlyzóval beszélt, de mozdulataiban, járásában olyan félszeg volt, mint akár Szalóky Péter, az esetlen álpoéta. A közönséggel nemcsak szóval, hanem tettel is el kell hitetni, hogy egy gárdatiszt, egy lángelű poeta állt előtte; ezt pedig Szabó egy mozdulattal sem tette. Több férfiaságot, ruganyosságot a fellépésben, kedves Szabó ur, akkor teljesen meg leszünk önnel elégedve. — *Tuboly* Klementin igazi Szegedi Róza volt, gondos játékkal, mely telve volt érzelmeikkel, hűen mutatta be az ideális nőt, kit a csalódástól egész a boldogságig nem vezetett más, mint a szellem

fenköltége, a szív nemessége. Egyedül *Tuboly* Klementinnak köszönhető az est nagy sikere. — *Nagy* Rosy Antal szerepében smét bebizonyította, hogy kitűnő színes. Meglepető alaktól *Hérics* Otto (*Szalóky* Péter), ki Rédey bejett ugrott be. *Kövy* Kornélia (*Rosti* Jolán) igen rokonszenves volt; őde játéka, k dves modora egyaránt tetszettek. Jó volt *P. Nagy* Linda (*Szegedi* Róza nevéjére). A többi szereplők közül felemlítjük *Tordayt* (Agh ispán), a herceg kis fruskát, *Kövy* Juliskát (*Bay* Annuskát) *Sárlözy* (Bezerey Kálmán) és *Halmayt* (Kisfaludy Károly). A színház megtelt.

Pénteken *A két árva* népdrama adatott zónában. Az előadás jó volt. A színház minden zege-zugában megtelt.

Szombaton *Verő György* látványos színműve az *Ezer év* került előadásra, melyre visszatérünk.

Közütatás.

(A középiskolák új tantervének életbeletétele.) Wiasics Gyula kulturminiszter már a legközelebbi napokban ki fogja adni rendelkezését a középiskolai új tanterv bevezetéséről. Az új tanterv szerint 1900-ban még csak a középiskolák első osztályaiban fognak tanítani, mert nagyobb zökkenések elkerülésére az összes középiskolák tantervét fokozatosan fogják életbeletetni. A reformnak legényesebb része az, hogy a gymnasiumban a földrajzot a természetrajzról különválasztják és a jövő tanévől kezdve a gymnasiumok első osztályaiba is bevonul a természetrajz. Érdek s ujítás lesz a latin nyelv óráinak csökkenése. Eddig hetenkint het órában tanultak az első osztályos diákok latin, ezután csak 6 órában. Hasonlóképpen lesz állítják a magyar órák számát hatról ötre. Ezt a két órát a jövőben a természetrajz tanítására fogják fordítani. Ezzelként a reáliskola és a gymnasium első osztályában az összes tárgyakat egyformán fogják tanítani. A különbség csak az lesz, hogy a gymnasiumban a latin nyelvet, a reáliskolában pedig a német nyelvet tanítják. Legnevezetesebb lesz a reform a testi nevelés dolgában. Itt kimondja a miniszteri új tanterv, hogy a tornát télen korecsolya, nyáron játék pótolja. S csak ha az időjárás miatt egyik sem gyakorolható, akkor mennek a tanuló a tornaterembe.

Az új polgári iskola.

A közoktatásügyi tanács állandó bizottsága már tárgyalta a polgári iskola reformját. A kulturminiszter terve, melyet a közoktatásügyi tanács is rég magaéva tett, az, hogy a polgári iskolát hat osztályúvá teszi és a polgári iskola vég bizonyítványával képesítést ad oly állásokra, melyek eddig csak értedjési bizonyítványval lehetett elérni. A bizottság a reformnak ezt a fontosabb részét tárgyalta és értesülésnek szerint minden irányban megállapodásra jutott. A fontos újításnak, mely a kisebb fizetésű hivatalok elérhetőségét tetemesen megkönnyíti, lényege ez:

Az új hetosztályú polgári iskola a következő állásokra ad képesítést: 1. A községi, illetve körjegyzői pályára. 2. A posta-főtisztok, tisztok és gyakorlatok állásaira. 3. A miniszteriumoknál, a megyéknél és törvényhatóságokkal felruházott városoknál, a pénzügyi igazgatóságoknál, adófelügyelőknél, illeték kiszabásánál és adóhivataloknál, a dohánygyövedéknél, az állami földgazdagságoknál, a bányászatonál és penzverésnél, az államnyomdánál, posta- és táviróigazgatóságoknál, az állami zálogházaknál, tébolydákna és kórházaknál és általában minden állami hivatalnál és intézetnél alkalmazott számvevőségi és ellenőrző tisztviselői állomásokra. 4. A központi állampénztár, a szakrbi állampénztár, valamint az adóhivatalok és határvámhivatalok tisztviselői állomásokra; — a köztörvényhatósági pénztárnoki, alpenztárnoki (ellenőri) és könyvezetői vagy gyámpénztárnoki és állomásokra. 5. A dohányárudai, raktári igazgatósági, valamint a (otth helyett) osztályorszáteki tisztviselői állomásokra. 6. A fegyintézeti kerületi börtön ellenőri és gondnoki állomásokra. 7. A zálogházi igazgatói, ellenőri, könyvelői, pénztárnoki és ellenőrző számszti állomásokra. Ezeket az állásokat a polgári iskola vég bizonyítványával elérni lehet. Ezenkívül a polgári iskola bizonyít-

vány jogosítani fog az államszámvetési szakvizsgálóra, az anyakönyvvezetői állásra, a gazdasági akadémia látogatására. Továbbá, ha a jelelt a latinból pótvizsgát tesz, beiratkozhatik az állatorvosi főiskolába, vagy a gyógyszerészi pályára léphet. Az egyéves önkéntesség tekintetében a reform a régi állapotot fenntartja, vagyis a polgári iskola végbizonysítványa az önkéntességre nem jogosít.

Az állandó bizottság ezzel a polgári iskolák reformtervezetének tárgyalását befejezte. A javaslat most kerül a tanács-plénuma elé. A tanács reméli, hogy a tárgyalások még ebben az esztendőben véget érnek és a miniszter a polgári iskolák újraszervezését 1900-ban megkezdheti.

Törvénytörvények.

— Végvártárgyalások és ítélethirdetések. —

1899 május hó 3-án (szervén).

Sulyos testi sértés büntetével vádolt Pártó Ferenc elleni ügyben végvártárgyalás.

Felmenő agheli rokonon elkövetett könnyű testi sértés vétsége miatt vádolt Lakatos Agnes elleni ügyben végvártárgyalás.

Lopás büntetével terhelt Rosenfeld Mózes (Mandó) elleni ügyben ítélethirdetés.

Csalás vétségével terhelt Hoffmann Ferencz elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntetével terhelt özv. Simoncsics Lajosné szül. Takács Rozsi elleni ügyben ítélethirdetés.

1899 május hó 5-én (péntek)

Sulyos testi sértés büntetével vádolt Szabó József elleni ügyben végvártárgyalás.

Sulyos testi sértés büntetével vádolt Máté Juli elleni ügyben végvártárgyalás.

Lopás büntetével terhelt Horváth Károlyné szül. Horváth Zsófi elleni ügyben ítélethirdetés.

Közgazdaság.

Mindő trágyafélékkel trágyázunk tavasszal?

A tavasszal használandó trágyafélék megválasztásánál főképpen a következő három körülményt kell figyelembe venni. — Tavasszal trágyázásra elsősorban azokat a trágyákat választjuk, amelyek vízben legkönnyebben oldódnak és így leggyorsabban fejtenek ki hatást. Ezek közé tartozik a chilisálétrom, az ammoniak-só a kálisók és a szuperfoszfátok, míg ellenben a csont-, vér-, hús- és szarvaszát a gipszpor csak korhadás és rothadás következtében alakulnak át oldható trágyákká és ilyen ez okból célszerűbb a nevezett anyagokat csak ősszel felhasználni. Egy további vegyület, mely nem mindenütt t. i. a gyök és gumónövények megrágyázására tavasszal ajánlható, a kén-savas-ammoniak. Mindeu kulturánövény az adott tápanyagok összetételét nitrogén-dús táplálékot kíván stb.

A kalászosok trágyázását illetően a foszforsavat szokás a legfontosabb tápanyag gyanánt tekinteni. Ez annyiban helyes, mert úgy látjuk hogy a foszforsav jelentékeny befolyást gyakorol a szem képződésre, s a trágyázás foszforsavval kalászosok alá a legtöbb esetben kifizette magát; helytelen azonban azt gondolni, hogy kizárólagos szuperfoszfát trágyázás mindenütt elősegíti a szemképződést. Humusz-dús talajokon, továbbá olyanokon, amelyek elegendő nedvességgel bírnak, valamint az ősziek megrágyázásánál lehetséges, hogy kizárólagos szuperfoszfát trágyázás a legtöbb esetben kielégítő; a tavasszal, továbbá a könnyű talajok megrágyázásánál azonban foszforsavon kívül még nitrogént is adjunk.

A további növénytápanyag, a melyet eddig a kalászosok trágyázásánál nem vettek eléggé figyelembe, a káli. Ujabb kísérletek kiderítették azt, hogy kalászosok alá káli-t adva jelentékenyebb termés többletet eredményezett, úgy hogy ajánlats a szokásos kén-savas és nitrogén trágyázás mellett egy kálisót pl. chorkáliumot adni, ha kalászosokat különösen pedig ha árpatárnyakban; hanem leginkább nyáron jelentkezik. Minél inkább megerősödik, minél jobban kifejlődik a növény, a rendszeres nedves tavaszi-hónapokban, annál jobban kiállja a nyári szárazságot. Ebből a célból a lehető leggyakoribb vetést kel-

káliumsókat nem tartalmazó talajból a növények által igen nehezen vehető fel.

Ujabb kísérletek azonban azt eredményezték, hogy burgonyánál és egyéb kapás növényeknél a káli nem idézett elő valami különös eredményeket. A nitrogéntrágyázás hatása igen csekély a hüvelyes növényeknél. Ezen növények bár sokkal több nitrogént tartalmaznak, mint egyéb kultur növények igen csekély igényeket támasztanak a talaj nitrogéntartalma iránt, a mi különben egészen természetes is, mert azon növények azzal a tulajdonsággal bírnak, miszerint nitrogén szükségletüknek egy igen jelentékeny részét képesek a levegő nitrogénjéből fedezni, ezenkívül úgy látjuk rendelődött is az, hogy a talajt nitrogénnel gazdagítsák.

Igen jó hatásnak bizonyult ellenben a hüvelyes növényeknek foszforsav és kálivali megrágyázása. Hátra van még a következő kérdésnek megfontolása: Minő trágyát használjunk abban az esetben, ha olyan körülmények állanak be, melyeknek következtében az őszieknek tavasszal eszközlendő fejtrágyázása szükségesnek mutatkozik? Ezen célra a kén-savas ammoniakot, guanót és a chilisálétromot ajánlották. E trágyafélék közül csakis a legutolsó ajánlható, csakis a chilisálétromot lehet fejtrágyázás céljából ajánlani.

Ha kén-savas-ammoniakot szórunk el, úgy ennek egy része akár kilugozás akár más módon veszendőbe megy, másrészt pedig igen sokáig tart, míg az ammoniak salétromsavvá, tehát a növényzetre nézve alkalmas tápanyaggá alakul át. Ugyancsak a most lehozott okok gátolják a guanó használatát is, miután az abban foglalt nitrogén legnagyobb része szintén ammoniak alakjában van jelen.

Ha már most az a célunk, hogy egy visszamaradt vagy más módon kárt szenvedett vetést felsegítsünk, úgy erre a célra a legalkalmasabb és a legjobb trágya szer a chilisálétrom. Azt a káros hatást, a melyet egyoldalú erős foszforsav trágyázás száraz esztendőben illetőleg száraz talajokon előidézik, nitrogén és káli tartalmu trágyaszerek hozzáadásával előnyűre változtatjuk.

Minél bőségszebben áll a növénynek rendelkezésükre, annál jobb számukra egy erős foszforsav trágyázás. Ellenben minél inkább szenvednek sok nedvesség hiányt, annál megfelelőbb számukra sok káli és nitrogén, csekélyebb mennyiségű foszforsav mellett.

Szárazság elleni védekezés.

A gazdának nehezebb védekezni a szárazság mint a túnedvesség ellen, mert ez utóbbin alagsóvezés, nyílt árkok ásása, csatornák szivattyú stb. segíthet, ha ellenben igen kevés nedvesség áztatja a földet és a forró napsugarak pörzsölik a mezőt, a gazda leggyakrabban majdnem tehetetlenül áll e bajjal szemben, pedig hat eltekintve az öntözéstől vannak módok, melyek segítségével a szárazság ellen is védekezhetők bizonyos mértékig.

E módok a mély művelés, a kapálás és a növényzet fejlődésének siettetése. A mélyművelés következtében a hó és esővíz nagyobb mennyiségben juthat a talaj mélyebb rétegeibe, a hol megköttve hosszabb ideig marad és mikor arra legnagyobb szükség van, a növénynek rendelkezésére áll. A talaj felületén, sekély művelésnél mint tudjuk a víz nagyobb része könnyen letoly és igen nehezen szivaroghat a mélyebb talajrétegekbe.

A kapálás szinte megjavítja a talaj nedvességi viszonyait, mert a víznek az alsó rétegekből való felemelkedése a felső talajrétegekbe és ennek következtében annak gyors elpárolgása akadályozva van, minthogy a kapálással megszakítjuk a legfelsőbb és az alsóbb talajrétegek közötti szoros összefüggést. Az istállótrágya és egyéb szerves trágyaanyagok szinte hosszabb ideig visszatartják a nedvességet, a mint azt minden száraz ősszel trágyázott talaj sokkal jobban porlik, mint az évekre előbb trágyázott.

Igen nagy fontosságú dolog azonban a növényzet fejlődésének siettetése, mert a fejletlen növénynek árt leginkább a szárazság, a mely pedig rendszeren nem a kora tavaszi hónapokban; hanem leginkább nyáron jelentkezik. Minél inkább megerősödik, minél jobban kifejlődik a növény, a rendszeres nedves tavaszi-hónapokban, annál jobban kiállja a nyári szárazságot. Ebből a célból a lehető leggyakoribb vetést kel-

alkalmazni a szuperfoszfáttal, mely inkább chilisálétrommal a növényzet fejlődését siettetni.

Rövid tenyészidővel bíró növények termelése által szinte védekezhetünk némileg a szárazság ellen.

Ezek azon egyszerű módok, melyek mindenütt alkalmazhatók és a szárazság ellen bizonyos védelmet nyújtanak.

Gyakran hallom a panaszt, hogy az alagsóvezeték rétek szárazságban szenvednek ha öntözésre nincsenek berendezve. Ily esetekben a leghelyesebb eljárás azokat élőnövényekkel körülvenni megfelelőleg fák és cserjékkel helyenként beültetni, mert így a szelek szabadon nem járhatnak, a területen a víz elpárolgása meg lesz lassítva; de a legelő állatoknak is kellő védelmet nyújt.

A hagyma művelése

A kerti termények közül talán a legjövendőbb a hagyma, mert ez mindig talaj végre, annál biztosabban mennél szebb és nagyobb. Épen jövendelmérsége miatt, némely vidéken nagyban is termesztik. Jövendelmérséget bizonyítja különösen az a körülmény is, hogy a bolgár kertészek termelést mindenütt felkarolják, ez képezvén kertjük fő jövendelmorrását.

A hagyma legjobban kedveli a jó meleg és porhanyó talajt. A tavasszal felhordott triss trágyát nem kedveli. Én mindig ősszel trágyázatom meg a hagymának szánt talajt, ugyanakkor a trágyát mélyen alászántatom. Tavasszal másfél métermérsze szuperfoszfátot hintetek el holdenként, s mióta így járok el, azóta a legszebb hagymát termelem, azóta pedig mióta a már fejlődő hagymát chilisálétromos vízzel is megöntöztem, azóta valódi szép hagyma őrléseket nevelik, amelyeket mindig sokkal jobban értékesítek, mint bárki más. E tekintetben úgy járok el, hogy egy esőből vízben feloldok három négy marek chilisálétromot s azzal megöntözöm az éppen fejlődésnek induló hagymát, s ezen eljárást 10-14 napi időközökben ismétlem háromszor.

A hagymát lehet vetni avagy ültetni; utóbbi célból tavalyi hagymáskát használtam.

A magot előbb melegvízbe vetjük, s innét ültetjük ki a fiatal növényekre. Lehet a magot mindjárt szabadba is vetni, de ilyen módon sohasem termelhetünk olyan szép hagymát mint az előbbeni eljárással, a melyet magam is rendszeren használni szoktam. A magot nagyon korán kell elvetni, mert igen lassan csirázik, különösen a szabadban. Ha télire való nagy hagymát akarunk termesztetni, kis arasznyi távolságra — sorba — ültessük a rászákát, ellenkezőleg sűrűn. A kiültetés után azonnal öntözni kell, nehogy a rászák kiszaradjon. Én már ezt az öntözést is chilisálétromos vízzel végzem.

Nagyon fontos dolog azután a gyakori gyomlálás és kapálás. Én e tekintetben nem kötöm magamot a kapálások számához, hanem annyiszor kaplok és gyomlállok, amennyi elegendő arra, hogy a talaj soha legyen gyomos. E mellett a chilisálétrom oldattal megöntözést háromszor okvetlenül keresztülvizsgem, mert ennek tapasztaltam a legjobb hatását. Ezen kezelés mellett a hagyma alig hogy ki lett ültetve, rohamosan indul növekedésnek, s később az esztelenes nyári szárazságot is jobban kibírja, mert nyár derekának beálltáig — a mikor már ugyanis nálunk a szárazság beállni szokott — oly nagygyá fejlődik, hogy nem nagy baj, ha fejlődésében szünet is áll be. Természetesen nagyon előnyös helyzetben van az a gazda, vagy kertész, ki könnyű szerrel öntözheti kertjét, s kinek e miatt a szárazság sem árt.

A hagyma kiszedését eszeptember hónap végéig tartom, száraz időt választva erre a célra. A kiszedett hagymát szellős padlára rakatom, s hol mikor munkássaim rá érnek felfontatom, s így vizem piacra eladás végett.

Szerkesztői üzenetek.

„Pozsolt“: A kiküldöttéket köszönjük. Kérjük további szíveskedést. Amennyiben tudottátok sorba lépni hajlandó volna, értesítésre a t. példányt bizonny megindítjuk.

Köszönet. A vasárnapot köszönjük, de csak egy, ha magyar nevet írhatunk alá. „Bombó és Dóda“ szerzője részéről szüntal csak a jószándókat akceptálhatunk.

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem 45 krtól

14 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha követlen gyárainból rendeltetnek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztásnak** potabér és vámmentesen, valamint háshoz szállítva, — mintáikat pedig postafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (1

Nagy levelezés. Svájcha kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Laptulajdonosa és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

KÖSZEGEN

Dr. Dreiszker József
vizgyógyintézete

márczius hó 1-től nyitva.

Rendszer **Prisnitz és Kneipp.**

Gondos orvosi felügyelet. Kitűnő el-látás, igen jutányos ár Az intézet minden higiénikus körülményeknek meg-felelően be van rendezve. Legszebb gyogyeredmények kimutathatók.

Prospectus ingyen.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a **dr. Spitzer-féle MÁRIA kenőcsével**, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májoltokat, allandó használatra pedig teljesen eltávolítja. A „**Dianna Puder**” és „**Mária szappan**”-nal haszná vá pedig megóvja az arc barsónyos károsítást a késő öregsegtől.

Kapható: **Govorkovich János Maria Gyógyszertárban Eszék, felsőváros-eredeti csomagokban.** Raktár **Tűrők József** gyó. yszerezésnél Budapest és minden nagyobb gyógszertárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással, ingyen és bérmentve.

Igen alkalmas az utazásokon. — Rövid használat után nélkülözhetlen.
Egészségügyi hatóságait megvizsgálva.
(Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. jul. 3-án)

Sarg's Kalodont ja

legjobb és legolcsóbb
Fogtisztító-szer

A száj kiöblítése csupán fog vagy szájjal nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felette szükséges valamiféle fog-tisztító-szer használata.

Mindenütt kapható.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencsésebb esetben

91-8

1.000.000 korona

Az összes 50,000 nyeresemény **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	1 nyer. á	400000
1	1 " "	200000
2	2 " "	100000
1	1 " "	90000
1	1 " "	80000
1	1 " "	70000
2	2 " "	60000
1	1 " "	40000
5	5 " "	30000
1	1 " "	25000
7	7 " "	20000
3	3 " "	15000
31	31 " "	10000
67	67 " "	5000
3	3 " "	3000
432	432 " "	2000
763	763 " "	1000
1238	1238 " "	500
90	90 " "	300
31700	31700 " "	200
3900	3900 " "	170
4900	4900 " "	130
50	50 " "	100
3900	3900 " "	80
2900	2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa uraknak BUDAPEST

Kérek reszemre.....l. o-zt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....frt { utárvételezni kérom. postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

A negyedik nagy m. kir. osztálysors játék nemsokára ismét kezdődik és

100,000 ujból **50,000** sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyeresemény-jegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Szives mielőbbi megrendelésre: az eredeti sorsjegyeket a természetű eredeti árban és pedig

egy egész l. o. eredeti sorsjegyet	6.-
" fél "	3.-
" negyed "	1.50
" nyolczad "	-.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzeket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan törénnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb legkésőbb azonban

f. é május hó 18 és 19-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték **főtelárústól**

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereseményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttallal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttallpéllel; ugyanannál a cipézéssel s ugyanúgy küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. június hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja!

Tisztelt Doktor ur!

Az asbesttallpélű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok megint minden lábujjamon, úgy hogy — azt hiszem — labbjaim semmi tovább orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

118-50

Tisztelt híve
WEKERLE SÁNDOR.

Övjük lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Bövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjé dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttallpéllel látja el.

Kettővastagságra 1 forint 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttallpélűs kitérőjét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. külső hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 37.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz nélküleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

↳ Vizonteladóknek megfelelő árengedmény. ↳

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

Cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság.

ad 5786/R. szám.

144-1

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján f. é. május hó 8-án d. e. 9 órakor KANIZSA állomás teheráru raktárában kerülnek eladásra, melyhez a t. cz. közönség ezennel meghívatik

Budapest, 1899. április hó.

Az üzletigazgatóság.

926 ki 1899. sz.

143-1

Arlejtési hirdetmény.

Csáktornya nagyközség előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a helybeli lovassági laktanya három épületénél a mozdó-vizek osztorozása, a községi képviselőtestületnek 2.kü 1899. sz. határozatával elrendeltetvén.

Ezen munkálatnak elvállalása czéljából folyó évi május hó 8-án d. e. 10 órakor a község ház hivatalos helyiségében versenytárgyalás tartatik.

Kikiáltási ár mindhárom épület osztorozására 712 forintban állapittatik meg.

Felhivatnak ennek folytán vállalkozni szándékozók, hogy 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a tárgyalás napjáig Csáktornya nagyközség előljáróságához nyujtsák be, mert később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Bánatpénz fejében 75 forint a versenytárgyalás megkezdése előtt a nagyközségi bíró kezeire lefizetendő.

Az építkezés tervrajza, költségelőirányzat s feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Csáktornya, 1899. évi április hó 25-én.

Plichta Béla

Petricz Ignác

Jegyző.

bíró.

Még minden résztvett aratógépversenyen, ép ugy 1898. július hó 11-én HÖDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN is a két első díjjal aranyérmekkel lett kiutaltva.

Mc CORMICK

a világ legrégebbi arató- és fűkaszalógépgyára Chicagóban. Magyarországi kizárólagos vezérképviseletége:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ GYÁR-utca 66.

Ajánlják: a legmeghibetlenebb MC CORMICK „HUNGARIA” kávékötő

1893. s. levezetése MC CORMICK „DAISY” marokra kő

aratógépet és a legújabb s legjobb MC CORMICK „NEW 4”

fűkaszalógépet.

112-17

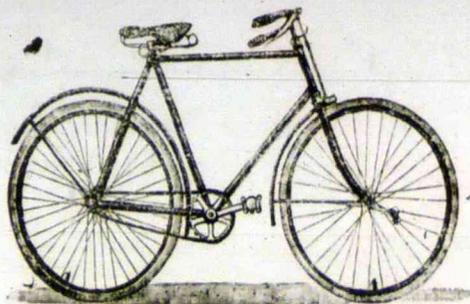
Legjobb a világon és legkedveltebb.

Legjobb a világon a legkényesebb.

Mc Cormick gyártmányú gépek bámulatos tökéletességet.

Gépeink nagy számban, a gazdák teljes melegegésére az ország minden részén működésben vannak.

119-^{*} KERÉKPÁR RAKTÁR

UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésben

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical” kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járása és solid szerkezete

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

125 forinttól felfelé.

Mindennemű kerékpár alkatrészek dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Az eredeti SINGER varrógép

minden iparág

valamint **házi varrasmunkák számára.**

A „SINGER“-társaság varrógépei világhírneket kitűnő minőségüknek és nagy munkaképességüknek köszönik, mely kiváló tulajdonságuk által a Singer-társaság gyártmányai mindenkor kitűntek.

Ingyenes oktatás a divatos műhímzésben.

Singer erő-üzem berendezés a legújabb módszer szerint.

Singer electromotor kizárólag varrógéphajtásra minden nagyságban.

THE SINGER MANUFACTURING Co. részv.-társ

Deák-Ferenoz-tér 460. NAGY-KANIZSA Deák-Ferenoz-tér 460.

Uj sorsjáték! — Uj szerencse!

SOK EZRES

utott ismét a III. magy. kir. szab. osztályosorsjáték most bevezetett nyeremény-huzásain a résztvevőknek osztályrészeül.

Ez által véletlenségből sokan jutottak jóléthez és vagyonhoz és ennél fogva megmagyarázható, hogy mindenki iparkodik a kezdődő uj

IV. magy. kir. szab. osztályosorsjátékhoz

egy szerencse-sorsjegyet rendelni.

Ismét **100.000 sorsjegyre, 50.000 nyeremény** és egy jutalom

13.163.000 korona

Összegben kerül kiadásra.

Minden második sorsjegy nyer.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

Korona 1.000.000 (Egy millió korona)

részt. 600.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 korona stb.

Alants főáruda szétküld eredeti sorsjegyeket az I. osztályhoz a hivatalosan megállapított árban

1 egész eredeti sorsjegy	—	—	—	frt	6.—
1 fél	—	—	—	"	3.—
1 negyed	—	—	—	"	1.50
1 nyolcad	—	—	—	"	—75

az ország beküldése ellenében (legjobb postautalvánnyal) vagy utánvétellel

Minden résztvevő azonnal a huzás után megkapja tőlünk a hivatalos nyereményjegyzéket

A nyeremények természetesen kifizetettnek

Síessen mindenki, ki „szerencsét próbálni“ akar, lehetőleg haladékok nélkül, mindenesetre

f. é. május 18. és 19. előtt

nálunk egy szerencse-sorsjegyet megrendelni, melynek megküldése általunk azonnal történik.

Sürgőnyezim:

SZÁNTÓ-TÁRSA BUDAPEST.

Szántó és Társa

osztályosorsjáték főáruda

BUDAPEST, Deák-utca 19.

LEVÁGANDÓ.

Megrendelő-levél **Szántó és Társa** cégnek **Budapest.**

Kérek részemre küldeni I-ső osztályú eredeti sorsjegyet a IV. magyar osztályosorsjátékhoz, melyért az ország frt.) ccenettel megküldötök utánvétellel felveendő

Vezető és keresztnev.

Lakhely

Utolsó posta

Hirdetesek

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

945 sz. 1899.

149-1

Arlejtési hirdetmény.

Csáktornya nagyközség előljárósága részéről közhírré tételik, hogy a helybeli lovassági laktányában lévő kovács műhelyeknek újbóli betetőzése vált szükségessé.

Ezen munkálatnak elvállalása céljából **folyó évi május hó 8-án d. e. 10 órakor** a község ház hivatalos helyiségében versenytárgyalás tartatik.

Kikiáltási ár 604 forintban állapittatik meg.

Felhivatnak ennek folytán a vállalkozni szándékozók hogy 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a tárgyalás napjáig Csáktornya nagyközség előljáróságához nyújtsák be, mert később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Bánatpénz fejében 65 frt, a versenytárgyalás megkezdése előtt a nagyközségi bírő kezére lefizetendő.

Az építkezés tervrajza, költség előirányzat és feltételek a jegyzői irodában hivatalos órák alatt betekintheők.

Csáktornya 1899. évi április hó 28.

Plichta Béla

Jegyző.

Petricis Ignác

bírő.

Mörathon

egy imprágnált samatos gyógyfűkeverék cigaretta- és pipadohányhoz.

Örömmel ajánlja az ember kitűnő tulajdonságai miatt

Rágyújtva bármily dohánnyal, az utóbbi égető csipő isz elvéssz

A legelőszélesebb keverék cigaretta és pipadohányba

Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmatlan hatását a gyomorra paralisálja, minden dohánysónak nélkülözhetetlen

Hat réz pipadohánnyal vagy négy réz cigarettadohánnyal kevertetik

Orvosok által minden dohánysónak ajánlattatik

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr. külön vágat és csomagolás pipadohány és külön cigarettadohány részére

Próbaküldemény: tíz kis csomag bármintve 1 lrt 36 krajcar utánvét mellett

Viskonteladóknek jövedelmező.

Egyedüli készítő!

Mörath Tivadar gyógyfűkeverés **Grác**

Vestriképviseelő Magyarország és a társaságok részére:

Dvorzák János beviteli ügynöksége

BUDAPEST, VI. Gyár-utca 43.

Nagy-Kanizsai képviselet: **Markbreiter L. né.**